

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 4. joulukuuta 2025
(OR. en)

15796/25
ADD 1

Toimielinten välinen asia:
2025/0372(NLE)

ECOFIN 1587
UEM 580
FIN 1437
EIB
ECB

ILMOITUS

Lähettiläjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja:	Valtuuskunnat
Asia:	LIITE asiakirjaan NEUVOSTON TÄYTÄNTÖÖNPANOPÄÄTÖS Portugalin elpymis- ja palautumissuunnitelmasta tehdyn arvion hyväksymisestä 13 päivänä heinäkuuta 2021 annetun täytäntöönpanopäätöksen muuttamisesta

---

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena edellä mainittu liite täytäntöönpanopäätöksen muuttamista koskevaan neuvoston täytäntöönpanopäätökseen.

LIITE

1 JAKSO: ELPYMIS- JA PALAUTUMISSUUNNITELMAN MUKAISET UUDISTUKSET JA INVESTOINNIT

1. Uudistusten ja investointien kuvaus

A. OSA 1: Kansallinen terveydenhuoltojärjestelmä

Tällä Portugalin elpymis- ja palautumissuunnitelman osa-alueella vastataan useisiin haasteisiin, joita Portugalin terveydenhuoltojärjestelmällä on tällä hetkellä ja jotka liittyvät nykyisiin ja muuttuviin terveydenhuoltotarpeisiin ja niihin liittyviin kustannuksiin. Ensinnäkin Portugalin epäsuotuisa väestökehitys – jolle on ominaista kiihtyvä ikääntyminen ja siitä johtuvat pitkäaikaishoidon tarpeet – osuu yksin muuttuvien tautimallien, kroonisten ja rappeutuvien sairauksien kasvavan taakan sekä useiden sairauksien yhteisesiintymisen kanssa. Toiseksi Portugalissa on edelleen huomattava vältettävissä oleva kuolleisuus ja 65-vuotiaiden terveiden elinvuosien määrä on suhteellisen pieni. Kolmanneksi on mahdollista kiinnittää enemmän huomiota terveyden edistämiseen ja sairauksien ehkäisyyn sekä puuttua terveydenhuoltopalvelujen hajanaisuuteen ja puutteisiin terveydenhuollon saatavuudessa. Neljänneksi terveydenhuollon asiakasmaksut ovat EU:n suurimpia, ja sairaanhoitoon liittyvä taloudellinen rasite on suhteellisen suuri. Portugalin kansallisen terveydenhuoltojärjestelmän taloudellinen tilanne on ollut haastava jo useiden vuosien ajan. Portugalilla on erityisesti näyttöä siitä, että hallitus on toistuvasti pelastanut julkisia sairaaloita, mikä ei ole onnistunut välttämään sairaaloiden velkaantumisen järjestelmällistä kierrettä, jolla on kerrannaisvaikutuksia toimitusketjun suhteisiin.

Osa-alueen päätavoitteena on vahvistaa Portugalin kansallisen terveydenhuoltojärjestelmän reagointivalmiuksia, jotta voidaan vastata maan väestörakenteen ja epidemiologisiin muutoksiin, terapeutisiin ja teknologisiin innovaatioihin sekä terveydenhuollon kysynnän ja siihen liittyvien kustannusten kasvuun. Tätä varten komponentilla pyritään vahvistamaan perusterveydenhuollon palvelujen keskeistä roolia kansallisen terveydenhuoltojärjestelmän yleisessä rakenteessa, laajentamaan pitkäaikais- ja mielenterveyspalveluja ja lisäämään tehokkuutta saattamalla päätökseen julkisten sairaaloiden hallintomallin uudistus ja edistämällä terveydenhuoltopalvelujen digitalisointia.

Osa-alueella tuetaan menojen yleisen valvonnan, kustannustehokkuuden ja riittävän budjetoinnin vahvistamista koskevan maakohtaisen suosituksen noudattamista keskittyen sairaaloiden maksurästien kestävään vähentämiseen (maakohtainen suositus 1 2019) sekä terveydenhuoltojärjestelmän muutosjoustavuuden vahvistamista ja laadukkaan terveydenhuollon ja pitkäaikaishoidon yhdenvertaisen saatavuuden varmistamista koskevan maakohtaisen suosituksen (maakohtainen suositus 1 2020) noudattamista. Komponentilla edistetään myös maakohtaisen suosituksen (maakohtainen suositus 3/2020) noudattamista investointien keskittämiseksi vihreään ja digitaaliseen siirtymään.

On odotettavissa, että mikään tämän komponentin toimenpide ei aiheuta asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitettua merkittävää haittaa ympäristötavoitteille, kun otetaan huomioon suunnitelmassa ”ei merkittävää haittaa” -periaatetta koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukaisesti esitetty toimenpiteiden kuvaus ja lieventävät toimet.

A.1. Kuvaus uudistuksista ja investoinneista, joita rahoitetaan rahoitustuella, jota ei makseta takaisin

Uudistus RE-r01: Perusterveydenhuollon uudistus

Uudistuksen yleisenä tavoitteena on vahvistaa perusterveydenhuoltopalvelujen keskeistä roolia väestön terveystarpeisiin vastaamisessa kansallisen terveydenhuoltojärjestelmän yleisessä rakenteessa. Tätä varten uudistuksella pyritään saavuttamaan kuusi ensisijaista tavoitetta: I) seulonnan ja varhaisen diagnosoinnin valmiuksien syventäminen erityisesti yleisimpien sairauksien osalta; vahvistetaan perusterveydenhuollon reagointivalmiuksia perustamalla ennakoivampia terveyskeskuksia, joiden palveluvalikoimaa ja toiminta-aloja laajennetaan ja jotka integroidaan paremmin muihin hoitotasoihin, ja mukauttamalla prosesseja kunkin käyttäjän yksilöllisiin ominaisuuksiin ja siihen liittyvään elämänpolkuun, vähentämällä kliinisten käytäntöjen suurta vaihtelua (myös avohoitolääkkeiden määräämisen osalta), parantamalla kliinistä lähetettä terveydenhuollon eri tasojen välillä ja pyrkimällä tehokkuushyötyihin rajoittamalla palvelujen päällekkäisyyttä tai tehottoman, riittämättömän tai arvoltaan vähäisen hoidon tarjoamista; korjataan perusterveydenhuollossa käytettävissä oleviin laitteisiin ja välineisiin liittyviä alueellisia ja paikallisia eroja; tuetaan yhteisöperustaisia toimia ja luodaan tukiohjelmia käyttäjille ja heidän perheilleen, osallistetaan kansalaiset ja yhteisöt paremmin, myös saattamalla päätökseen terveystavustun siirtäminen keskushallinnolta paikallishallinnolle; terveydenhuoltohenkilöstön taitojen parantaminen, monialaisen ryhmätyön vahvistaminen ja ammattilaisten, myös asiantuntijoiden, määrän lisääminen; ja vi) toteutetaan kansallisen terveydenhuoltojärjestelmän digitaalinen siirtymä ja hyödynnetään sen mahdollisuuksia nykyaikaistaa ja yksinkertaistaa terveydenhuoltopalvelujen käyttöä. Uudistuksella parannetaan perusterveydenhuoltopalveluihin tehtävien investointien toimintaedellytyksiä.

Uudistuksessa pannaan täytäntöön useita lainsäädäntö- ja sääntelytoimenpiteitä, joiden tarkoituksena on laajennetaan terveyskeskusryhmien vastuualueita ja toiminta-alaa sekä niiden muodostavien toiminnallisten yksiköiden luokittelua. tarkastellaan uudelleen toiminnallisten yksiköiden organisaatiota ja toimintaa koskevaa oikeudellista järjestelmää sekä niiden muodostaville osille myönnettäviä kannustimia koskevaa järjestelmää; kehitetään riskien osittamista koskeva väline, jolla tuetaan kliinistä hallintoa terveyskeskusryhmien toiminnallisissa yksiköissä; ja iv) terveydenhuoltoalan tehtävien siirtäminen keskushallinnolta kunnille.

Uudistuksen täytäntöönpanoon liittyvät välitavoitteet ja tavoitteet on saavutettava 31 päivään joulukuuta 2023 mennessä.

Uudistus RE-r02: Mielenterveysuudistus

Uudistuksen yleisenä tavoitteena on parantaa mielenterveyttä Portugalissa. Tätä varten uudistus rakentuu viiden toimintalinjan ympärille: I) psykiatrisissa sairaaloissa tai sosiaalialan laitoksissa asuvien potilaiden laitoshoidosta luopuminen; paikallisten mielenterveyspalvelujen kansallisen kattavuuden täydentäminen laitoshoidon, avohoidon ja avohoidon aloilla; integroidun jatkuvan hoidon kansallisen verkoston laajentaminen keskittyen mielenterveyteen; oikeuspsykiatristen palvelujen uudelleenorganisointi; ja v) dementian alueellisten terveysuunnitelmien täytäntöönpano. Uudistuksessa tarkistetaan nykyistä mielenterveyslakia, jossa vahvistetaan Portugalin mielenterveyspolitiikan yleiset periaatteet ja säännellään psykiatrisista häiriöistä kärsivien henkilöiden pakollista työharjoittelua, sekä mielenterveysasetusta, jossa määritellään mielenterveyspalvelujen järjestämistä, hallinnointia ja arviointia ohjaavat periaatteet. Näihin säännöksiin tehdään muun muassa seuraavat muutokset: vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimuksen periaatteiden sisällyttäminen lainsäädäntöön; ja ii) paikallisten mielenterveyspalvelujen autonomian ja moitteettoman hallinnoinnin lisääminen perustamalla integroituja vastuukeskuksia. Näin uudistuksella luodaan paremmat puite-edellytykset mielenterveyspalveluihin tehtäville investoinneille.

Uudistuksen täytäntöönpanoon liittyvät välitavoitteet on saavutettava 31 päivään maaliskuuta 2023 mennessä.

Uudistus RE-r03: Julkisten sairaaloiden hallintomallin uudistuksen loppuun saattaminen

Uudistuksen yleisenä tavoitteena on lisätä kansallisen terveydenhuoltojärjestelmän sairaaloiden tehokkuutta. Tätä varten sen tavoitteena on julkisten sairaaloiden organisaation ja sisäisen hallinnon uudistaminen; sairaalaverkon uudelleenjärjestely kapasiteetin suunnittelun mukaisesti palvelujen kysynnän sekä henkilöresurssien ja infrastruktuurin tarjonnan osalta; niveltämisen parantaminen kansallisen terveydenhuoltojärjestelmän muiden osien, erityisesti perusterveydenhuollon ja mielenterveyspalvelujen, sekä palliativisen ja integroidun jatkuvan hoidon verkostojen kanssa; otetaan terveydenhuollon ammattilaiset ja välittävät rakenteet mukaan julkisten sairaaloiden hallintointiin; ja v) toimien keskittäminen kansalaisten todellisiin terveys- ja hyvinvointitarpeisiin.

Hoitosopimukseen on sisällytettävä objektiiviset mittarit, joilla arvioidaan sairaaloiden johtajien suoriutumista ja arvioidaan sekä palvelujen laatua että julkisten sairaaloiden taloudellista tilannetta. Tämä auttaa varmistamaan johdonmukaisuuden hallituksen terveyspolitiikan painopisteiden kanssa ja parantamaan sairaalaresurssien ennakoitavuutta siten, että autonomia yhdistetään tehostettuun seurantaan ja vastuuvollisuuteen. Uudistettujen hoitosopimusten täytäntöönpanon on oltava asteittaista, ja se on asetettava tärkeysjärjestykseen julkisten sairaaloiden tehokkuuden, laajuuden ja maantieteellisen jakautumisen mukaan. Lisäksi terveys- ja valtiovarainministeriöiden seurantaroolia on vahvistettava, jotta voidaan varmistaa yhtenäinen ja johdonmukainen lähestymistapa sairaaloiden suorituskyvyn arviointiin ja hyväksytyjen talousarvioiden poikkeamien korjaamiseen hyvissä ajoin. Lisäksi keskitettyjä hankintoja on vahvistettava, jotta voidaan saavuttaa lisää tehokkuussäästöjä, erityisesti ottamalla huomioon äskettäisen riippumattoman arvioinnin suositukset. Erityisesti yhteishankintoja on tarkoitus laajentaa lääkinnällisiin laitteisiin ja tarvikkeisiin. Lisäksi julkisten sairaaloiden sisäistä hallintoa on tarkoitus parantaa erityisesti perustamalla integroitua vastuukeskuksia ja ottamalla käyttöön tulosperusteisia palkkausjärjestelmiä, joita sovelletaan tällaisiin keskuksiin liittyviin yksiköihin. Tähän liittyen tulee voimaan kansallinen terveydenhuoltojärjestelmä terveydenhuollon ammattihenkilöille.

Uudistuksen toteutus on määrä saattaa päätökseen 31. joulukuuta 2024 mennessä.

Investointi RE-C01-i01: Perusterveydenhuollon palvelut ja enemmän vastauksia

Tämän investoinnin tavoitteena on laajentaa perusterveydenhuoltoa.

Investointi koostuu seuraavista aloitteista:

- Lisätään seulontaohjelmien kansallista kattavuutta;
- Terveyskeskusryhmien toiminta-alojen laajentaminen; ja
- Terveyskeskusten tilojen ja laitteiden kunnostaminen.

Investointi RE-C01-i02: Integroidun jatkuvan hoidon kansallinen verkosto ja palliatiivisen hoidon kansallinen verkosto

Investoinnin tavoitteena on tukea palliatiivisen ja integroidun jatkuvan hoidon kansallisia verkostoja sekä laitoshoidon että avohoidon osalta.

Investointi koostuu integroidun jatkuvan hoidon kansallisen verkoston, mielenterveyspalvelujen ja palliatiivisen hoidon kansallisen verkoston laajentamisesta.

Investointi RE-C01-i03: Tuki mielenterveysuudistukselle

Investoinnin tavoitteena on laajentaa kansallisen terveydenhuoltojärjestelmän reagoitavalmiuksia mielenterveyden alalla.

Investointi koostuu integroidun jatkuvan hoidon kansallisen verkoston laitoksiin, rakenteisiin ja henkilöresursseihin liittyvistä toimista mielenterveyspalvelujen ja psykiatristen yksiköiden ja laitosten alalla.

Investointi RE-C01-i04: Sairaaloiden tilojen ja laitteiden nykyaikaistaminen ja kunnostaminen

Investoinnin tavoitteena on varmistaa terveydenhuollon parempi saatavuus väestölle.

Investointi koostuu maassa terveydenhuoltopalveluja tarjoavien rakennusten kunnostamisesta ja rakentamisesta sekä laitteiden ostamisesta sairaaloita varten.

Investointi RE-C01-i05-RAM: Tuki Madeiran alueelliselle terveydenhuoltojärjestelmälle

Investoinnin tavoitteena on tukea Madeiran autonomisen alueen alueellista terveydenhuoltojärjestelmää. Investointi koostuu rakennus- ja kunnostushankkeista, luokittelujärjestelmästä ja yhteisöjen mielenterveystiimistä.

Investointi RE-C01-i06: Digitaalinen siirtymä

Investoinnin tavoitteena on tukea kansallisen terveydenhuoltojärjestelmän digitaalista siirtymää.

Investointi koostuu kansallisen terveydenhuoltojärjestelmän (etälääketiede, etäterveydenhuolto ja digitaaliset järjestelmät) digitalisoinnista.

Investointi RE-C01-i07-RAM: Madeiran alueellisen terveydenhuoltojärjestelmän digitalisointi

Investoinnin tavoitteena on edistää Madeiran alueellisen terveydenhuoltojärjestelmän digitalisointia. Investointi koostuu laitteiden ja ohjelmistojen hankinnasta.

Investointi RE-C01-i08-RAA: Digitaalinen sairaala Azoreilla

Investoinnin tavoitteena on lisätä Azorien terveydenhuoltopalvelujen digitalisointia.

Investointi koostuu terveydenhuollon digitaalisen saatavuuden tarjoamisesta kansalaisille.

Investointi RE-C01-i09: Yleinen aktiivisen elämän tukijärjestelmä (Universal Active Life Support System)

Investoinnin tavoitteena on mainostaa liikuntaharrastusta maassa.

Investointi koostuu polkupyöräpakkausten ostamisesta ja kampanjasta, jolla mainostetaan liikunnan hyötyjä.

Investointi RE-C01-i10: NHS:n teknologian nykyaikaistamisohjelma

Investoinnin tavoitteena on kunnostaa kansallisen terveydenhuoltojärjestelmän (NHS) teknologiapuisto.

Investointi koostuu raskaiden lääkinällisten laitteiden hankinnasta terveydenhuoltolaitoksille.

Investointi RE-C01-i11-RAA: Alueellisen terveydenhuoltojärjestelmän nykyaikaistaminen ja uudelleen koulutus

Investoinnin tavoitteena on Azorien alueellisen terveydenhuoltojärjestelmän nykyaikaistaminen.

Investointi koostuu terveyskeskusten ja sairaalan rakentamisesta ja kunnostamisesta sekä ajoneuvojen ja laitteiden hankinnasta.

A.2. Ei-takaisinmaksettavan rahoitustuen seuranta ja täytäntöönpanoa koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
1.1	Re-C01-r01	M	Perusterveydenhuoltoa koskevien säästöjen voimaantulo	Tarkistettujen säästöjen voimaantulo				KYSYMY S 2	2023	Perusterveydenhuoltoa koskevien säästöjen tarkistaminen: perusterveydenhuollon keskusten toiminnallisten yksiköiden perustana oleva lainsäädäntö (mukaan lukien asetus nro 73/2017 perheterveydenhuollon B-mallin yksiköistä, hallituksen asetus nro 1 368/2007, perheterveydenhuollon B-mallin yksiköiden säännöt ja korvausmalli ja siihen liittyvä säädos sekä muuntotyypisten perusterveydenhuollon yksiköiden toiminnan perustana olevat säädökset); ja ii) terveyskeskusryhmiä koskeva lainsäädäntö (mukaan lukien terveyskeskusryhmiä koskevat säädökset eli asetus nro 28/2008).
1.2	Re-C01-r01	T	Pääsyn tarjoaminen riskiosittamisvälineeseen kliinisen hallinnon tukemiseksi terveyskeskusryhmien toiminnallisissa yksiköissä		Numero	0	1 000	NELJÄS VUOSIN ELJÄNNES	2023	Niiden terveyskeskusten toiminnallisten yksiköiden lukumäärä, jotka saavat tietoja rekisteröityneet käyttäjät kattavasta riskiosittamisvälineestä. Riskiosittamisväline on mahdollistettava ennakoiva puuttuminen väestöihin, joilla on suurempi kliininen riski ja sosiaalinen haavoittuvuus, ja varmistettava väestöpohjaiset seulonta- ja varhaisdiagnosiohjelmat kaikkialla maassa sekä yleisimmistä sairauksista (sydän- ja verisuonitaudit, diabetes, syöpä, hengityselinsairaudet, henkiset sairaudet ja osteoartikulaariset sairaudet) kärsivien käyttäjien oikea-aikainen hoito ja asianmukainen seuranta.
1.3	Re-C01-r01	T	Terveydenhuollon tehtävien hajauttamisprosessin loppuun saattaminen kunnissa		Numero	0	201	NELJÄS VUOSIN ELJÄNNES	2022	Niiden uusien kuntien lukumäärä, joissa vastuun hajauttaminen terveydenhuollon alalla on saatettu päätökseen 30. tammikuuta annetun asetuksen nro 23/2019 mukaisesti terveysministeriön, alueellisten terveyshallintojen ja kuntien allekirjoittamalla siirtoilmoituksella. Vastuun siirto kattaa erityisesti seuraavat: kuntien osallistuminen perusterveydenhuollon yksiköiden suunnitteluun, hallinnointiin ja investointipäätöksiin sekä riippuvuutta aiheuttaviin käyttäytymismalleihin ja riippuvuuksiin puuttumisen jakaminen erityisesti niiden rakentamisen, laitteiston ja kunnossapidon osalta; muiden perusterveydenhuoltoon

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
										liittyvien laitteiden hallinnointi, ylläpito ja säilyttäminen; terveydenhuollon työntekijöiden johtaminen toiminnallisen avustajan luokassa terveyskeskusryhmien toiminnallisissa yksiköissä ja riippuvuutta aiheuttaviin käyttäytymismalleihin ja riippuvuuksiin puuttumisen yksiköissä, joihin kansallinen terveydenhuoltojärjestelmä kuuluu; terveyskeskusryhmien logististen tukipalvelujen hallinnointi.
1.4	Re-C01-r02	M	Uuden mielenterveysasetuksen, jossa vahvistetaan mielenterveyspalvelujen järjestämistä koskevat periaatteet, voimaantulo	Uuden mielenterveysasetuksen voimaantulo				NELJÄS VUOSIN ELJÄNNES	2021	Uudessa asetuksessa on otettava huomioon 15 päivänä kesäkuuta annettua hallituksen määräyksellä nro 6 324/2020, sellaisena kuin se on muutettuna 20 päivänä marraskuuta annettua hallituksen määräyksellä nro 11 485/2020, perustetun työryhmän tekemät muutosehdotukset mielenterveyspalvelujen järjestämistä koskevien periaatteiden määrittelemiseksi.
1.5	Re-C01-r02	M	Uuden mielenterveyslain voimaantulo. Laissa vahvistetaan mielenterveysongelmista kärsivien henkilöiden oikeuksia koskevat periaatteet ja säännellään pakollista sairaalahoitoa tai -hoitoa.	Uuden mielenterveyslain voimaantulo				ENSIMMÄINEN VUOSIN ELJÄNNES	2023	Uudessa mielenterveyslaissa otetaan huomioon 15 päivänä kesäkuuta annettua hallituksen määräyksellä nro 6 324/2020, sellaisena kuin se on muutettuna 20 päivänä marraskuuta annettua hallituksen määräyksellä nro 11 485/2020, perustetun työryhmän tekemät muutosehdotukset mielenterveysongelmista kärsivien henkilöiden oikeuksia koskevien periaatteiden vahvistamiseksi ja pakollisen sairaalahoidon tai hoidon sääntelemiseksi.
1.6	Re-C01-r03	M	Uuden hallinnointisopimuksmallin voimaantulo	Uuden hallinnointisopimuksmallin voimaantulo				KYSYMYKSIÄ	2022	Uuden hallinnointisopimuksmallin voimaantulo terveys- ja valtiovarainministeriöiden yhteisellä hyväksynnällä. Uutta mallia on noudatettava kaikissa tulevissa hallinnointisopimuksissa, jotka kaikkien terveydenhuoltojärjestelmään kuuluvien valtionyhtiöiden julkisten johtajien on allekirjoitettava, jotta voidaan vahvistaa vastuuvollisuutta ja kannustaa tulosperusteisiin hallinnointikäytäntöihin.
1.7	Re-C01-r03	M	Kansallisen terveydenhuoltojärjestelmän uuden hallinnon kirjanpitosuunnitelman voimaantulo	Uuden johdon kirjanpitosuunnitelman voimaantulo				ENSIMMÄINEN VUOSIN	2024	Kansallisen terveydenhuoltojärjestelmän johdon kirjanpitosuunnitelman laatiminen, jotta kansallisella tasolla voidaan kerätä tietoa sairaalapalvelujen kustannuksista, tuloista ja tuloksista ja siten parantaa kansallisen terveydenhuoltojärjestelmän resurssien

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutus aikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
								ELJÄNNES		kohdentamista, tehdä vertailuanalyysijä ja määrittää aloja, joilla terveydenhuoltoyksiköiden toiminnan tehokkuutta voidaan parantaa. Terveydenhuoltojärjestelmän keskushallinnon on jaettava uusi johdon kirjanpitosuunnitelma normatiivisella kiertokirjeellä.
1.8	Re-C01-r03	T	Uusien integroitujen vastuukeskusten perustaminen kansallisen terveydenhuoltojärjestelmän sairaaloihin		Numero	0	10	NELJÄS VUOSIN ELJÄNNES	2022	Uusien integroitujen vastuukeskusten perustaminen kansallisen terveydenhuoltojärjestelmän sairaaloihin, jotta voidaan parantaa terveystalouden saatavuutta sekä niiden laatua ja tehokkuutta; II) vahvistetaan terveydenhuoltopalvelujen kliinistä hallintoa, riippumattomuutta ja vastuuvollisuutta; kannustaa terveydenhuollon ammattilaisia jatkamaan työskentelyä julkisissa sairaaloissa; jakaa riskit ja hyödyt terveydenhuoltopalvelujen ja sairaaloiden välillä; v) arvostaa kunkin terveydenhuoltopalvelun ja sairaalan tehtävää kansallisen terveydenhuoltojärjestelmän alueellisessa ja kansallisessa kontekstissa.
1.9	Re-C01-r03	T	Uusien integroitujen vastuukeskusten perustaminen kansallisen terveydenhuoltojärjestelmän sairaaloihin		Numero	10	25	KYSYMS 2	2024	Uusien integroitujen vastuukeskusten perustaminen kansallisen terveydenhuoltojärjestelmän sairaaloihin, jotta voidaan parantaa terveystalouden saatavuutta sekä niiden laatua ja tehokkuutta; II) vahvistetaan terveydenhuoltopalvelujen kliinistä hallintoa, riippumattomuutta ja vastuuvollisuutta; kannustaa terveydenhuollon ammattilaisia jatkamaan työskentelyä julkisissa sairaaloissa; jakaa riskit ja hyödyt terveydenhuoltopalvelujen ja sairaaloiden välillä; v) arvostaa kunkin terveydenhuoltopalvelun ja sairaalan tehtävää kansallisen terveydenhuoltojärjestelmän alueellisessa ja kansallisessa kontekstissa.
1.10	Re-C01-r03	T	Kotisairaanhoidosta pois päästettyjen potilaiden määrän kasvu		Numero	0	5 000	NELJÄS VUOSIN ELJÄNNES	2024	Kotisairaanhoidosta pois päästettyjen potilaiden vuotuinen määrä kasvoi vuosina 2020–2024.
1.11	Re-C01-r03	M	Lääkkeiden keskitettyjen hankintamekanismien	Lääkkeiden keskitettyjen hankintamekanis				KYSYMS 2	2024	Lääkkeiden keskitettyjen hankintamekanismien vahvistamista koskevan toimintasuunnitelman voimaantulo; tarkoituksena on panna täytäntöön

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
			vahvistamista koskevan toimintasuunnitelman voimaantulo	mien vahvistamista koskevan toimintasuunnitelman voimaantulo						suositukset, jotka sisältyvät lääkkeiden keskitettyjen hankintojen riippumattomaan arviointiin, jonka Itävallan kansanterveyslaitos teki rakenneuudistusten tukiohjelman puitteissa.
1.12	Re-C01-r03	M	Kansallisen terveydenhuoltojärjestelmän uuden täysimääräiseen omistautumiseen perustuvan työjärjestelyn voimaantulo	Uuden täysimääräiseen omistautumiseen perustuvan työjärjestelyn voimaantulo				ENSIMÄINEN VUOSIN ELJÄNNES	2023	Uusi täysimääräiseen omistautumiseen perustuva työjärjestely terveydenhuollon ammattilaisille kansallisessa terveydenhuoltojärjestelmässä, mukaan lukien asianmukaiset mekanismit työaika- ja palkkataulukoiden järjestämiseksi.
1.13	Re-C01-i01	M	Valkoisella, sinisellä tai vihreällä seuloittujen hätätapausten referenssiehtojen voimaantulo sairaaloiden ensiapupalveluissa muuntotyypisiä terveydenhuoltopalveluja varten, mukaan lukien perusterveydenhuoltopalvelut	Hätätilanteisiin viittaamista koskevien ehtojen voimaantulo				ENSIMÄINEN VUOSIN ELJÄNNES	2022	Sellaisten käyttäjien lähetemenettelyä koskevien menettelyjen ja hallinnollisten sääntöjen voimaantulo, joilla on valkoisella, sinisellä tai vihreällä seuloittuja hätätilanteita sairaalan ensiapupalveluissa muuntotyypisessä terveydenhuollossa, erityisesti perusterveydenhuollossa, ja ajanvarausten suora aikataulu.
1.17	Re-C01-i01	M	Laitteiden hankinta ja palvelujen saatavuus tai neuvonta paikallisissa terveydenhuoltoyksiköissä	Laitteiden hankinta ja palvelujen saatavuus tai neuvonta paikallisissa terveydenhuoltoyksiköissä				KYSYMYKSIÄ	2026	1160 laiteyksikön hankinta: I) spirometrit; II) hammaslääketieteellisissä toimistoissa käytettävät laitteet; liikkumis- ja kuntoutuskeskusten laitteet; tai peruselinkaaren tukivälineet (esim. hätäsakit, defibrillaattorit ja elintärkeiden merkkien näytöt). Saatavilla on 195 palvelua tai konsultaatiota (eli paksu- ja peräsuolen syövän ja kohdunkaulan syövän seulonta, diabeettinen retinopatian seulonta, Holter-kokeet, verenpaineen ambulanssiseuranta ja diabeettinen jalkakäynnit) 39 paikallisissa terveydenhuoltoyksiköissä.

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusajakaulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
1.18	Re-C01-i01	T	Terveydenhuoltoyksiköiden rakentaminen tai kunnostaminen		Numero	0	492	KYSYMY S 2	2026	492 terveydenhuoltoyksikön rakentaminen tai kunnostaminen, joista vähintään 100 on rakennettu.
1.20	Re-C01-i02	M	Alueellisten terveysviranomaisten myöntämää taloudellista tukea koskevan asetuksen voimaantulo	Rahoitustuen myöntämistä koskevan asetuksen voimaantulo				ENSIMÄINEN VUOSIN ELJÄNNES	2022	Alueellisten terveysviranomaisten myöntämää rahoitustukea koskeva asetusta, jossa määritellään ohjelman hallintomalli ja hakijoiden vaatimukset, tulee voimaan.
1.21	Re-C01-i02	T	Terveydenhuoltojärjestelmän kunnostaminen tai rakentaminen		Numero	0	297	NELJÄS VUOSIN ELJÄNNES	2025	1. Kunnostetaan tai hankitaan laitteita 180 yksikölle esimerkiksi integroidun jatkuvan hoidon, palliatiivisen hoidon tai mielenterveyshoidon kansallisessa verkostossa. 2. 117 rakennushanketta, jotka koskevat vähintään 3850:tä uutta vuodepaikkaa esimerkiksi integroidun jatkuvan hoidon, palliatiivisen hoidon tai mielenterveyshoidon kansallisessa verkostossa.
1.22	Re-C01-i02	T	Integroitujen jatkuvan hoidon ja palliatiivisen hoidon palvelujen kansallisten verkostojen reagointivalmiuksien vahvistaminen kotihoidossa		Numero	0	1 200	KYSYMY S 2	2024	Vahvistetaan kotihoidon integroitujen jatkuvan hoidon ja palliatiivisten hoitopalvelujen kansallisten verkostojen reagointivalmiuksia seuraavin keinoin: i) rekisteröityminen SI RNCCI -alustalle, jossa on 1000 uutta paikkaa integroiduissa jatkuvan kotihoidon ryhmissä; rekisteröityminen SI RNCCI -alustalle, jossa on 100 uutta paikkaa mielenterveyskotien tukiryhmissä, ja iii) paikallisten terveydenhuoltoyksiköiden sopimukset ja päätökset sellaisten ryhmien perustamisesta, jotka ovat tarpeen 100 uuden paikan tarjoamiseksi yhteisöllisessä palliatiivisessa hoidossa.
1.24	Re-C01-i03	M	Valistus- ja koulutustoimien kehittäminen "potilaiden väylien rakentamiseksi" demensiasairauksien yhteydessä	Raportti uusien valistus- ja koulutustoimien käyttöönotosta ja kehittämisestä				NELJÄS VUOSIN ELJÄNNES	2022	Dementiaa koskevat tiedotus- ja koulutustoimet, joilla tuetaan sosiaali- ja terveydenhuoltopalvelujen uudistuksia ja jotka on suunnattu sosiaali- ja terveydenhuoltopalvelujen henkilöstölle tai muille sosiaali- ja terveydenhuoltopolitiikan alalla suuren yleisön kanssa työskenteleville tahoille sekä sosiaali- ja terveydenhuoltopalvelujen käyttäjille.

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
1.25	Re-C01-i03	M	Mielenterveyspalvelujen verkosto	Mielenterveyspalvelujen verkosto				NELJÄS VUOSIN ELJÄNNES	2025	kolmen yksikön kunnostaminen (Lissabonin psykiatrisen sairaala, Sobral Cid ja Hospital de Magalhães Lemos); li) neljän yksikön rakentaminen sairaalahoitoon yleissairaaloihin; 15 uutta mielenterveyspalvelujen integroitua vastuukeskusta; R) 20 paikallisen mielenterveysyksikön kunnostaminen; v) Rakennusten, talojen tai asuntojen rakentaminen, kunnostaminen tai vuokraaminen 500:aa mielenterveyspalvelupaikkaa varten; vi) kolmen rikekoneen psykiatrisen laitteiden kunnostaminen tai hankinta; ja vi i) 40 uutta yhteisön mielenterveystiimiä. Siihen sisältyy 58507675 euron avustustuen käyttö energiatehokkuutta parantaviin peruskorjauksiin, jotta saavutetaan keskimäärin vähintään 30 prosentin primäärienergian säästöt.
1.40	Re-C01-i04	M	Itä-Lissabonin sairaalan rakentamista koskevan hallinnointisopimuksen allekirjoittaminen	Viranomaisten ja erillisyhtiön allekirjoittaman Itä-Lissabonin sairaalan rakentamista koskevan hallinnointisopimuksen allekirjoittaminen				KOLMAS VUOSIN ELJÄNNES	2023	ARSLVT ja erillisyhtiö (SPV) allekirjoittavat hallinnointisopimuksen Itä-Lissabonin sairaalan rakentamiseksi. Sopimuksessa on otettava huomioon palvelujen laajuuteen (rakennusten yleislaitteiden suunnittelu, rakentaminen, rahoitus, infrastruktuurin ylläpito, toimitus ja ylläpito) ja kestoon liittyvät ehdot. Sopimuksessa on myös oltava lauseke, jossa täsmennetään, että uusien rakennusten primäärienergian kysynnän on oltava vähintään 20 prosenttia pienempi kuin lähes nollaenergiarakennusten vaatimukset.
1.26	Re-C01-i04	M	Terveyspalveluja tarjoavien rakennusten ja terveydenhuollon laitteiden rakentaminen jakunnostaminen	Hankinta, rakentaminen ja kunnostaminen				KYSYMY S 2	2026	1) Laitteiden hankinta, mukaan lukien kalusteet ja atk-laitteet. 2) vähintään 14 rakennuksen rakentaminen terveydenhuoltopalveluja varten. 3) vähintään 38 rakennuksen kunnostaminen terveydenhuoltopalveluja varten. 4) Neljän lääketieteelliseen hoitoon tarkoitetun helikopterin hankinta.
1.28	Re-C01-i05-RAM	T	Paikallisten mielenterveystiimien perustaminen Madeiran alueelliseen		Numero	0	7	KYSYMY S 2	2024	Yhteisön mielenterveystiimien perustaminen alueellisten terveyspalvelujen päätöksillä.

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
			terveydenhuoltojärjestelmään							
1.29	Re-C01-i05-RAM	M	Luokittelujärjestelmän, toiminnallisen profiilin ja käyttäjien ohjautumisjärjestelmän käyttöönotto Madeiran integroitujen jatkuvien hoitopalvelujen alueellisessa mallissa	Raportti luokitusjärjestelmän, toiminnallisen profiilin ja käyttäjien ilmoitusjärjestelmän käyttöönotosta				NELJÄS VUOSIN ELJÄNNES	2021	Luokittelujärjestelmän, toiminnallisen profiilin ja käyttäjien ohjautumisjärjestelmän käyttöönotto Madeiran integroidun jatkuvan hoidon palvelujen alueellisen mallin vahvistamiseksi sekä sen koordinointi ja tekninen hallinnointi.
1.30	Re-C01-i05-RAM	M	Madeiran alueellisen terveydenhuoltojärjestelmän rakentaminen tai kunnostaminen	Rakentaminen tai kunnostaminen				KYSYMYS 2	2026	1) Rakentaminen tai peruskorjaus, joka kuuluu vähintään 26 hankkeeseen, jotka liittyvät integroituun jatkuvaan hoitoon, mielenterveyteen tai pediatriisiin palveluihin Madeiran terveydenhuoltojärjestelmässä. 2) Madeiran terveydenhuoltojärjestelmän 16 perusterveydenhuollon laitoksen kunnostaminen. Uusien rakennusten primäärienergian kysynnän on oltava vähintään 20 prosenttia pienempi kuin lähes nollaenergiarakennusten vaatimukset.
1.32	RE-C01-i06	T	Paikallisten tietotekniikkaverkkojen parantaminen		%	0	90	NELJÄS VUOSIN ELJÄNNES	2022	Terveysministeriön yhteisen palveluyksikön organisoimien ja toteuttamien kansallisen terveydenhuoltojärjestelmän parannettujen paikallisten tietotekniikkaverkkojen prosenttiosuus, jolloin ne voivat toimia uudessa yhtenäisen viestinnän mallissa (Voice over Internet Protocol).
1.33	RE-C01-i06	T	Etäterveydenhuollon ja etäseurannan toimintojen toteuttaminen		%	0	15	NELJÄS VUOSIN ELJÄNNES	2022	Niiden käyttäjien prosenttiosuus, joilla on pääsy uusiin etäterveydenhuollon ja etäseurannan toimintoihin, jotka mahdollistavat etäterveydenhuoltopalvelujen tarjoamisen, mikä lisää terveydenhuollon saatavuutta ja kansalaisten osallistumista etätiedon keruun ja hoitoprosessiin.
1.34	RE-C01-i06	M	Tietotekniikkamoduulien saatavuus	Moduulien saatavuus				KYSYMYS 2	2025	Seuraavien perus- tai sairaalahoidon kliinisten tai hallinnollisten moduulien saatavuus terveydenhuoltohenkilöstölle: "SCLínico CSP", "SCLínico H Linux" ja "S3 Healthcare system".
1.35	Re-C01-i07-RAM	T	Madeiran alueellisen terveydenhuoltojärjestelmän uudet digitaaliset laitteet		Numero	0	3 600	KYSYMYS 2	2025	3600 digitaalisen laitteen tai ohjelmiston hankinta.

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
1.36	RE-C01-i08-RAA	M	Azorien alueellisen terveydenhuoltojärjestelmän sovelluksen ja verkkosivuston saatavuus	Sovelluksen ja verkkosivuston saatavuus				KYSYMY S 2	2025	Kansalaisten mahdollisuus käyttää My Saúde Açores -sovellusta ja -verkkosivustoa, joilla on tietoa terveydenhuollosta, muun muassa ajanvarausten aikataulusta, analyysien tuloksista tai lääkemääräyksistä.
1.37	RE-C01-i08-RAA	M	Etälääketiede Azorien alueellisessa terveydenhuoltojärjestelmässä	Azorien terveydenhuoltojärjestelmän etälääketiedettä koskevan suunnitelman ja normatiivisen kiertokirjeen hyväksyminen				KOLMAS VUOSIN ELJÄNNES	2024	I) Terveysasioista vastaava aluejohtaja hyväksyy telelääketieteen toimintaa koskevan normatiivisen kiertokirjeen; II) etälääketiedettä koskevan suunnitelman voimaantulo; III) laitteiden toimittaminen etälääketiedettä varten.
1.38	RE-C01-i09	M	Polkupyöräpakkauksen hankinta	Polkupyöräpakkauksen hankinta				KYSYMY S 2	2025	Portugalin urheilu- ja nuorisoinstituutti on ostanut vuoden 1980 polkupyöräpaketit.
1.39	RE-C01-i09	M	Yleisen aktiivisen elämän tukijärjestelmän kampanja	Verkkosivuston ja sovelluksen siirrettävyys				KYSYMY S 2	2025	Verkkosivuston ja mobiilisolun saatavuus Universal Active Life Support System -kampanjaa varten.
1.41	RE-C01-i10	M	Kansallisen terveydenhuoltojärjestelmän raskaiden lääkinnällisten laitteiden tarpeita koskevan raportin hyväksyminen	Raportin hyväksyminen				KOLMAS VUOSIN ELJÄNNES	2023	Terveysministeriö hyväksyy raportin, jossa yksilöidään kansallisen terveydenhuoltojärjestelmän sairaaloiden raskaiden lääkinnällisten laitteiden tarve. Kertomuksessa on yksilöitävä sekä tarve ostaa tämäntyyppisiä laitteita ensimmäistä kertaa että tarve korvata nykyiset raskaat lääkinnälliset laitteet.
1.42	RE-C01-i10	T	Raskaiden lääkinnällisten laitteiden hankinta		Numero	0	19	NELJÄS VUOSIN ELJÄNNES	2024	Sairaalayksiköitä (sairaaloita, sairaalakeskuksia ja yhtä laitosta) varten hankittujen raskaiden lääkinnällisten laitteiden määrä raportissa yksilöityjen tarpeiden mukaisesti, kuten välitavoite 1.41 osoittaa.
1.43	RE-C01-i10	T	Raskaiden lääkinnällisten laitteiden hankinta		Numero	19	124	KYSYMY S 2	2026	105 lääkinnällisen laitteen hankinta, mukaan lukien angiografijärjestelmä, gammakamera, positroniemissiotomografiaskanneri, magneettiresonanssikuvausjärjestelmä, tietokonetomografiaskanneri, lineaarinen kiihdytin ja

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
										kirurginen robotti Manner-Portugalissa sijaitsevia sairaaloita varten.
1.44	RE-C01-i11-RAA	T	Azorien alueellisen terveydenhuoltojärjestelmän rakentaminen, laitteet ja ajoneuvot					KYSYMY S 2	2026	i) Kahden uuden terveyskeskuksen rakentaminen ja Hospital da Horta -sairaalan kunnostaminen ii) 71 sähköajoneuvon hankinta kotihoitoa varten; iii) 142 laiteyksikön hankinta; iv) 21 ambulanssin hankinta; Neue-rakennusten primäärienergian kysynnän on oltava vähintään 20 prosenttia pienempi kuin lähes nollaenergiarakennusten vaatimukset.

B. OSATEKIJÄ 2: Asuminen

Portugalin elpymis- ja palautumissuunnitelman tällä osa-alueella vastataan haasteisiin, jotka liittyvät haavoittuvassa asemassa olevien ryhmien pysyvien ja tilapäisten asumisratkaisujen rakenteelliseen puutteeseen sekä Manner-Portugalissa että Azorien ja Madeiran autonomisilla alueilla, ja edistetään samalla välillisesti sosiaalisen suojelun järjestelmän vahvistamista. Julkisen asuntotuotannon osuus Portugalin koko asuntokannasta on vain 2 prosenttia, ja sen katsotaan olevan riittämätön vähävaraisimpien ja sosiaalisen syrjäytymisen vaarassa olevien tarpeisiin vastaamiseksi.

Osa-alueen päätavoitteet ovat seuraavat: lisätään sosiaalisten ja kohtuuhintaisten asuntojen tarjontaa (mukaan lukien vastaaminen muihin asiaan liittyviin tarpeisiin, kuten perusinfrastruktuurin ja -laitteiden puutteeseen, epäterveellisiin ja turvattomiin asuinpaikkoihin, epävarmisiin työsuhteisiin tai sopimussuhteiden puutteeseen, asuntojen ylikansoitukseen tai riittämättömyyteen vammaisten tai liikuntarajoitteisten asukkaiden erityistarpeisiin); II) luoda kansallinen julkinen vastaus kiireellisiin ja väliaikaisiin majoitustarpeisiin, jotka johtuvat odottamattomista tai ennakoimattomista tapahtumista, kuten luonnonkatastrofeista, tulipaloista, pandemioista, muuttoliikkeistä, turvapaikkahakemuksista tai välittömän riskin tilanteista, kuten perheväkivallasta, ihmiskaupasta, häätöjen riskistä ja muista; ja iii) lisätä kohtuuhintaisten opiskelija-asuntojen tarjontaa. Komponenttiin tehtävät investoinnit edellyttävät uusien asuntojen rakentamista ja olemassa olevien asuntojen kunnostamista.

Tällä osa-alueella edistetään Portugalille talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä vuosina 2019 ja 2020 annettujen maakohtaisten suositusten noudattamista, erityisesti seuraavien osalta: Parantaa sosiaalisen turvaverkon vaikuttavuutta ja riittävyttä (maakohtainen suositus 2/2019); Taataan riittävä ja tehokas sosiaalinen suojelu ja tulotuki (maakohtainen suositus 2/2020); ja korkea-asteen tutkinnon suorittaneiden määrän lisääminen erityisesti luonnontieteiden ja tietotekniikan alalla (opiskelijoiden majoitusinvestointien avulla) (maakohtainen suositus 2/2019). Komponentilla edistetään myös ilmastosiirtymää koskevan maakohtaisen suosituksen (maakohtainen suositus 3/2020) noudattamista. Komponentilla edistetään myös useiden Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin periaatteiden täytäntöönpanoa, kuten ”Sosiaalista asuntotarjontaa tai laadukasta asumistukea on tarjottava sitä tarvitseville” (EPSR 19.a); ’Haavoittuvassa asemassa olevilla henkilöillä on oikeus asianmukaiseen apuun ja suojaan pakkohäätöä vastaan’ (EPSR 19.b); ”Kodittomille on tarjottava riittävästi suojaa ja palveluja heidän sosiaalisen osallisuutensa edistämiseksi” (EPSR 19.c); ”Sosiaalinen suojelu” (EPSR 12); ”Vammaisten osallistaminen” (EPSR 17); ”Keskeisten palvelujen saatavuus” (EPSR 20); ”Koulutus ja elinikäinen oppiminen: Jokaisella on oikeus laadukkaaseen ja inklusiiviseen opetukseen, koulutukseen ja elinikäiseen oppimiseen sellaisten taitojen ylläpitämiseksi ja hankkimiseksi, jotka mahdollistavat täysipainoisen osallistumisen yhteiskunnan toimintaan ja auttavat työmarkkinoille siirtymisessä” (EPSR 1). Myös ympäristöluottavuus on otettava huomioon, erityisesti edistämällä uusien rakennusten rakentamista tiukkojen energiatehokkuusnormien mukaisesti.

On odotettavissa, että mikään tämän komponentin toimenpide ei aiheuta asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitettua merkittävää haittaa ympäristötavoitteille, kun otetaan huomioon suunnitelmassa ”ei merkittävää haittaa” -periaatetta koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukaisesti esitetty toimenpiteiden kuvaus ja lieventävät toimet.

B.1. Kuvaus uudistuksista ja investoinneista, joita rahoitetaan rahoitustuella, jota ei makseta takaisin

Uudistus RE-r04: Kansallinen kiireellinen ja väliaikainen asuntosuunnitelma

Uudistuksen tavoitteena on luoda kansallinen julkinen verkosto, jolla vastataan kiireellisiin ja tilapäisiin asumistarpeisiin osana Portugalin asuntopolitiikan uudistamista, jotta voidaan suojella yksilöityjä kohderyhmiä ja lisätä niiden vaikutusmahdollisuuksia sekä edistää sosiaalista osallisuutta ja torjua eriarvoisuutta.

Uudistus koostuu jäsennellyn ja monialaisen vastauksen luomisesta hätäratkaisuja tai tilapäismajoitusta tarvitseville ihmisille ja tarvittavan oikeudellisen ja sääntelykehysten kehittämisestä investoinnin RE-C02-i02 (Kansallinen hätä- ja tilapäismajoitusavustus) hallinnointimallin vahvistamiseksi, ja siinä vahvistetaan menetelmät tuettujen henkilöiden opastamiseksi ja ohjaamiseksi majoitukseen ja sosiaaliseen tukeen.

Uudistuksen toteutus oli määrä saattaa päätökseen 30. kesäkuuta 2021 mennessä.

Investointi RE-C02-i01: Asuntojen saatavuutta koskeva tukiohjelma

Investoinnin tavoitteena on tarjota asunto perheille, joilla on suurimmat tarpeet, ja heikoimmassa asemassa oleville ryhmille.

Investointi koostuu 1.0 Direito -asunto-ohjelmaan kuuluvien asuntojen rakentamisesta, kunnostamisesta, ostamisesta tai alivuokraamisesta.

Investointi RE-C02-i02: Kansallinen hätä- ja tilapäismajoitusapuraha

Investoinnin tavoitteena on tarjota Manner-Portugalin muita heikommassa asemassa oleville väestöryhmille tilapäis- tai hätämajoitusta.

Investointi koostuu tilapäis- ja hätämajoituksen rakentamisesta ja kunnostamisesta.

Investointi RE-C02-i03-RAM: Sosiaalinen asuntotuotanto Madeiran autonomisella alueella

Investoinnin tavoitteena on tarjota asianmukaiset asunnot Madeiran autonomisella alueella.

Investointi koostuu sosiaalisen asuntotuotannon asuntojen rakentamisesta tai ostamisesta.

Investointi RE-C02-i04-RAA: Azorien autonomisen alueen asuntokannan asuinolojen parantaminen

Investoinnin tavoitteena on rakentaa ja kunnostaa Azorien autonomisen alueen asuntokanta.

Investointi koostuu asuntojen tai rakennusten rakentamisesta tai kunnostamisesta.

Investointi RE-C02-i07-RAA: Asuinrakentamiseen tarkoitettujen maa-alueiden infrastruktuuri

Investoinnin tavoitteena on antaa valituille ehdokkaille mahdollisuus rakentaa omat talonsa.

Investointi koostuu siitä, että Azorien autonomisen alueen hallinto myöntää maa-alueita valituille ehdokkaille.

B.2. Ei-takaisinmaksettavan rahoitustuen seurannan ja täytäntöönpanon välitavoitteet, indikaattorit ja aikataulu.

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
2.1	Re-C02-i01	T	Asuntojen saatavuuden tukiohjelma – Yhteistyö- tai rahoitusjärjestelyt allekirjoitettu		Numero	0	75	KO LM AS VU OSI NE LJÄ NN ES	2022	Yhteistyö- tai rahoitusjärjestelyjen allekirjoittaminen. Kunnat esittelevät paikalliset majoitusstrategiat. Näissä strategioissa yksilöidään 1) kaikki tämän ohjelman nojalla tukikelpoiset tarpeet (4. kesäkuuta annetun asetuksen nro 37/2018 mukaisesti) ja 2) asuntoratkaisuja edistävät yhteisöt. Kun IHRU (asunto- ja kuntoutusinstituutti) on vahvistanut, että paikalliset majoitusstrategiat ovat ohjelman mukaisia, allekirjoitetaan kuntien kanssa tehdyt yhteistyösopimukset tai muiden tuensaajien kanssa tehdyt rahoitussopimukset, joissa määritellään edistettävät konkreettiset investoinnit, ja täsmennetään niiden täytäntöönpanon määräaika.
2.2	Re-C02-i01	T	Asuntojen saatavuuden tukiohjelma – kotitalouksille tarjottavat ostetut, rakennetut (korkean energiatehokkuuden) tai kunnostetut asunnot		Numero	0	1 500	KO LM AS VU OSI NE LJÄ NN ES	2023	Ohjelman piiriin kuuluville kotitalouksille toimitettujen asuntojen lukumäärä. Uusien rakennusten tai ilman kunnostusta ostettujen rakennusten primäärienergian kysynnän on oltava vähintään 20 prosenttia alle lähes nollaenergiarakennusten vaatimusten (lukuun ottamatta enintään 1502 asuntoa koko toimenpiteen osalta).
2.3	Re-C02-i01	T	Asuntojen saatavuuden tukiohjelma – asunnot asumistukea varten		Numero	1 500	20 801	KYS YM YS 2	2026	Rakennettujen, ostettujen, kunnostettujen tai alivuokrattujen asuntojen lukumäärä 1.o Direito -asunto-ohjelman mukaisesti. Uusien rakennusten tai ilman kunnostusta ostettujen rakennusten primäärienergian kysynnän on oltava vähintään 20 prosenttia alle lähes nollaenergiarakennusten vaatimusten (lukuun ottamatta enintään 1502 asuntoa koko toimenpiteen osalta).
2.4	Re-C02-i02	T	Kansallinen hätä- ja tilapäismajoitusavustus – Hätä- ja		Numero	0	500	KO LM AS	2022	Niiden mukautusten lukumäärä, joiden osalta rahoitussopimukset on allekirjoitettu.

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
			siirtymämajoitusta koskevien rahoitussopimusten allekirjoittaminen					VU OSI NE LJÄ NN ES		Yhteisöt jättävät rahoitushakemuksensa IHRU:n (Housing and Urban Rehabilitation Institute) avaamassa tarjouspyynnössä. IHRU arvioi ja pyytää ISS:ltä (Institute of Social Security) lausunnon jätettyjen hakemusten pätevydestä ja toteutettavuudesta, tekee rahoitussopimuksen ja asettaa määräajan rahoituksen toteuttamiselle. Asunnolla tarkoitetaan osaa rakennuksesta tai koko rakennusta, johon on itsenäinen pääsy ja joka koostuu yhdestä tai useammasta asunto-osastosta ja ylimääräisistä yksityistiloista tai asuinyksiköistä useampaa kuin yhtä kotitaloutta varten.
2.5	Re-C02-i02	T	Kansallinen hätä- ja tilapäismajoitusavustus – Hätä- ja siirtymämajoitusta koskevien rahoitussopimusten allekirjoittaminen		Numero	500	1 000	KO LM AS VU OSI NE LJÄ NN ES	2024	Niiden mukautusten lukumäärä, joiden osalta rahoitussopimukset on allekirjoitettu. Yhteisöt jättävät rahoitushakemuksensa IHRU:n (Housing and Urban Rehabilitation Institute) avaamassa tarjouspyynnössä. IHRU arvioi ja pyytää ISS:ltä (Institute of Social Security) lausunnon jätettyjen hakemusten pätevydestä ja toteutettavuudesta, tekee rahoitussopimuksen ja asettaa määräajan rahoituksen toteuttamiselle. Asunnolla tarkoitetaan osaa rakennuksesta tai koko rakennusta, johon on itsenäinen pääsy ja joka koostuu yhdestä tai useammasta asunto-osastosta ja ylimääräisistä yksityistiloista tai asuinyksiköistä useampaa kuin yhtä kotitaloutta varten.
2.6	Re-C02-i02	T	Kansallinen hätä- ja tilapäismajoitustuki – Majoitus, jossa työt on aloitettu tai ostettu		Numero	0	41	KO LM AS VU OSI NE LJÄ NN ES	2023	Niiden hankkeiden lukumäärä, joiden osalta rakennus- tai kunnostustyöt on aloitettu tai rakennuksia on ostettu.

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikeataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
2.7	Re-C02-i02	T	Hätä- ja tilapäismajoitus		Numero	0	208	KYS YM YS 2	2026	Sellaisten asuntojen ja asuntojen rakentaminen, kunnostaminen tai ostaminen, jotka ovat 208 kansallisen hätä- ja tilapäismajoitusavustuksen piiriin kuuluvaa hanketta ja tilapäismajoitusta armeijalle ja turvallisuusjoukoille. Uusien rakennusten tai ilman kunnostusta ostettujen rakennusten primäärienergian kysynnän on oltava vähintään 20 prosenttia alle lähes nollaenergiarakennusten vaatimusten (lukuun ottamatta enintään 30:tä hanketta).
2.11	Re-C02-i03-RAM	T	Sosiaalinen asuntotuotanto Madeiran autonomisella alueella		Numero	0	805	KYS YM YS 2	2026	Asuntojen rakentaminen tai ostaminen sosiaalista asuntotuotantoa varten. Uusien rakennusten tai peruskorjaamattomien rakennusten primäärienergian kysynnän on oltava vähintään 20 prosenttia pienempi kuin lähes nollaenergiarakennusten vaatimukset.
2.13	Re-C02-i04-RAA	T	Azorien autonomisen alueen julkisessa asuntokannassa olevat rakennetut rakennukset		Numero	0	24	NE LJÄ S VU OSI NE LJÄ NN ES	2021	Sellaisten rakennettujen rakennusten lukumäärä, joihin liittyvät työt on saatettu päätökseen sosiaalisen asuntokannan kasvattamiseksi. Uusien rakennusten primäärienergian kysynnän on oltava vähintään 20 prosenttia pienempi kuin lähes nollaenergiarakennusten vaatimukset. Asuntojen keskimääräinen koko on noin 120 neliometriä.
2.14	Re-C02-i04-RAA	T	Toimet Azorien autonomisen alueen julkisessa asuntokannassa – peruskorjaus		Numero	0	40	NE LJÄ S VU OSI NE LJÄ NN ES	2021	Investointiin sisältyy rakennusten ja asuntojen kunnostaminen tai viimeistely toimien lukumäärällä mitattuna. Interventioita ovat muun muassa seuraavat: – muiden kuin asuinrakennusten muuttaminen asunnoiksi, – Taloudellinen tuki rappeutuneiden sosiaalisten rakennusten uudistamiseen (Bairros Sociais) – julkisten asuntojen kunnostaminen voimassa olevan asuntolainsäädännön, pääasiassa energiatehokkuusvaatimusten, mukaisesti. Energiatehokkuutta parantavilla peruskorjauksilla on keskimäärin saavutettava rakennusten peruskorjauksista annetussa komission suosituksessa (EU) 2019/786 määritelty vähintään keskitason perusteellinen peruskorjaus. Kyseessä olevan asunnon keskimääräinen koko on noin 100 neliometriä.

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaika-ataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
2.16	Re-C02-i04-RAA	T	Toimet Azorien autonomisen alueen julkisessa asutokannassa – peruskorjaus		Numero	40	101	NE LJÄ S VU OSI NE LJÄ NN ES	2023	Investointiin sisältyy julkisten rakennusten ja asuntojen kunnostaminen tai viimeistely siten, että työt on saatu päätökseen. Interventioita voivat olla muun muassa seuraavat: – muiden kuin asuinrakennusten muuttaminen asunnoiksi, – Taloudellinen tuki rappeutuneiden sosiaalisten rakennusten uudistamiseen – Julkisten asuntojen kunnostaminen Energiatehokkuutta parantavilla peruskorjauksilla on saavutettava keskimäärin vähintään rakennusten peruskorjauksista annetussa komission suosituksessa (EU) 2019/786 määritelty keskitason peruskorjaus. Kyseessä olevan asunnon keskimääräinen koko on noin 100 neliömetriä.
2.17	Re-C02-i04-RAA	T	Azorien autonomisen alueen julkisen asutokannan rakennetut ja kunnostetut rakennukset		Numero	125	622	KYS YM YS 2	2026	Rakennettujen ja kunnostettujen rakennusten tai huoneistojen lukumäärä julkisen asutokannan osalta. Uusien rakennusten primäärienergian kysynnän on oltava vähintään 20 prosenttia pienempi kuin lähes nollaenergiarakennusten vaatimukset. Energiatehokkuutta parantavilla peruskorjauksilla on saavutettava keskimäärin 30 prosentin primäärienergian säästöt.
2.19	Re-C02-r04	M	Kansallisen kiireellisten ja tilapäisten asuntojen suunnitelman oikeudellisen kehyksen hyväksymisestä annetun asetuksen voimaantulo	Asetuksen voimaantulo				KYS YM YS 2	2021	Asetuksessa määritellään suunnitelman ja asutokannan rakenne erityisesti tukielpoisten edunsaajien, asuntoratkaisujen ja rahoitusmallin osalta. Oikeudellisen kehyksen ohella kansallinen asuntosuunnitelma on esitettävä hallitukselle, jonka on hyväksyttävä se. Suunnitelmaan on sisällyttävä edistettävien asuntoratkaisujen strateginen suunnittelu ja tätä varten tarvittava tuki paikallisten tarpeiden ja erityispiirteiden sekä sosioekonomisen ja alueellisen yhteenkuuluvuuden mukaan.
2.30	Re-C02-i07-RAA	T	Maa-alueiden infrastruktuuri		Numero	0	145	KYS YM YS 2	2026	Maa-alueet, jotka on myönnetty valituille ehdokkaille Azorien autonomisen alueen hallinnon tekemien hankintojen tai peruskorjausten jälkeen

B.3. Kuvaus lainamuotoisella tuella rahoitettavista uudistuksista ja investoinneista

Investointi RE-C02-i05: Kohtuuhintainen julkinen asuntokanta

Investoinnin tavoitteena on tarjota kohtuuhintaisia asuntoja.

Investointi koostuu asuntojen rakentamisesta tai kunnostamisesta kohtuuhintaisten vuokra-asuntojen tarjoamiseksi sekä 1.o Direito -asunto-ohjelman mukaisista toimista.

Investointi RE-C02-i06: Opiskelija-asunnot kohtuullisin hinnoin

Investoinnin tavoitteena on lisätä kohtuuhintaisten opiskelijamajoitusten tarjontaa kansallisella tasolla.

Investointi koostuu opiskelija-asunnon rakentamisesta ja kunnostamisesta.

B.4. Lainamuotoisen tuen seuranta ja täytäntöönpanoa koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/ Kohde	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
2.20	Re-C02-i05	T	Kohtuuhintainen julkinen asuntokanta – Asuminen, jossa on aloitettu työt (rakentaminen korkealla energiatehokkuudella tai kunnostaminen paremmalla energiatehokkuudella)		Numero	0	520	KOL MAS VUO SINE LJÄN NES	2022	Niiden asuntojen lukumäärä, joiden työt aloitetaan tarjouskilpailumenettelyn ja sopimuksen allekirjoittamisen jälkeen. Jos kyseessä on uusi rakennus, uusien rakennusten primäärienergian kysynnän on oltava vähintään 20 prosenttia pienempi kuin lähes nollaenergiarakennusten vaatimukset.
2.24	Re-C02-i05	T	Kohtuuhintainen julkinen asuntokanta –		Numero	0	10 199	KYSY MYS 2	2026	Niiden asuntojen lukumäärä, jotka on rakennettu, kunnostettu tai ostettu kohtuuhintaista asumista varten tai 1.o Direito -asunto-ohjelman puitteissa.
2.25	Re-C02-i06	T	Opiskelijamajoitus kohtuullisin kustannuksin – niiden opiskelijamajoituspaikkojen määrä, joista on käynnistetty tarjouskilpailuja		Numero	0	7 000	KOL MAS VUO SINE LJÄN NES	2022	Sellaisten pääasiassa korkea-asteen opiskelijoille tarkoitettujen uusien ja kunnostettujen majoituspaikkojen lukumäärä, joiden osalta on käynnistetty julkisia tarjouskilpailuja. Uusien rakennusten tai ilman kunnostamista ostettujen rakennusten primäärienergian kysynnän on oltava vähintään 20 prosenttia alle lähes nollaenergiarakennusten vaatimusten. Energiatehokkuutta parantavilla peruskorjauksilla on keskimäärin saavutettava rakennusten peruskorjauksista annetussa komission suosituksessa (EU) 2019/786 määritelty vähintään keskitason perusteellinen peruskorjaus.
2.28	Re-C02-i06	T	Opiskelija-asunto kohtuuhintaan		Numero	0	18 000	ENSI MM ÄINE N VUO SINE LJÄN NES	2026	Rakennettujen ja kunnostettujen vuoteiden lukumäärä opiskelijamajoituksessa.

C. KOMPONENTTI 3: Sosiaaliset toimet

Portugalilla on jo vuosien ajan ollut merkittäviä väestörakenteeseen liittyviä ja sosioekonomisia haasteita, joita covid-19-pandemia on pahentanut. Portugalin elpymis- ja palautumissuunnitelman tällä osa-alueella vastataan seuraaviin haasteisiin: väestön ikääntyminen, vammaisten henkilöiden ja muiden riippuvuussuhteessa olevien henkilöiden oikeudet sekä köyhyyteen ja sosiaaliseen syrjäytymiseen liittyvät tilanteet muita heikommassa asemassa olevissa yhteisöissä ja ryhmissä.

Tässä yhteydessä tällä osa-alueella puututaan rakenteellisiin sosiaalipoliittisiin haasteisiin ja puutteisiin sosiaalipalvelujen kattavuudessa apua tarvitsevien väestöryhmien/alueiden osalta sekä Manner-Portugalissa että Azorien ja Madeiran autonomisilla alueilla.

Osa-alueen päätavoitteet ovat seuraavat: sosiaalipalvelujen parantaminen ja alueellisen kattavuuden parantaminen; sosiaalisten toimien verkoston vahvistaminen ja laajentaminen innovatiivisilla ratkaisuilla sekä pilottihankkeilla ja toimilla; kehitetään uusia yhteisöpohjaisia tukitoimia, joilla edistetään itsenäistä elämää, ehkäistään riippuvuutta ja kehitetään toimia laitoshoidosta luopumiseksi vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan YK:n yleissopimuksen mukaisesti; osallistavan asumisen sekä yhteiskuntaan ja talouteen osallistumisen varmistaminen vammaisille henkilöille; ja v) köyhyyden poistamisen edistäminen kehittämällä kaikenkattava kansallinen strategia, jossa keskitytään heikoimmassa asemassa oleviin ja muita heikommassa asemassa oleviin yhteisöihin.

Osa-alueella tuetaan terveydenhuoltojärjestelmän muutosjoustavuuden vahvistamista ja laadukkaan terveydenhuollon ja pitkäaikaishoidon yhdenvertaisen saatavuuden varmistamista koskevan maakohtaisen suosituksen (maakohtainen suositus 1/2020) noudattamista. Lisäksi se edistää sosiaalisen turvaverkon vaikuttavuuden ja riittävyyden parantamista ja väestön osaamistason parantamista koskevan maakohtaisen suosituksen (maakohtainen suositus 2/2019), riittävän sosiaalisen suojelun ja toimeentulotuen takaamista ja laadukkaan koulutuksen yhdenvertaisen saatavuuden varmistamista koskevan maakohtaisen suosituksen (maakohtainen suositus 2/2020) noudattamista sekä Portugalin sosiaalisen suojelun järjestelmän tehokkuuden parantamista erityisesti yksinkertaistamalla sen kehystä (maakohtainen suositus 1 2022 ja 2023). Osa-alueella tuetaan myös välillisesti vihreään ja digitaaliseen siirtymään tehtävien investointien keskittämistä koskevan maakohtaisen suosituksen (maakohtainen suositus 3/2020) noudattamista.

Tämän komponentin odotetaan edistävän sekä vihreää että digitaalista siirtymää. Sosiaalisten toimien rakenteiden rakentamiseen, laajentamiseen ja kunnostamiseen liittyvissä hankkeissa on keskityttävä energiatehokkuuteen, itse tuotetun uusiutuvan energian käyttöön sekä energia- ja polttoainekustannusten vähentämiseen. Ympäristöulottuvuus on otettava huomioon edistämällä uusia rakennuksia, joilla on korkeat energiatehokkuusvaatimukset. Lisäksi asianomaiset toimijat on varustettava päästöttömillä kevyillä ajoneuvoilla. Tähän komponenttiin sisältyy myös toimenpiteitä, joilla tehostetaan digitaalisten välineiden käyttöä erityisesti sosiaalipalveluissa, jotka tarjoavat tukea ikääntyneille, ja julkishallinnossa luomalla vammaisille tarkoitettuja tieto- ja viestintätekniisiä välineitä ja sähköisiä palveluja.

On odotettavissa, että mikään tämän komponentin toimenpide ei aiheuta asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitettua merkittävää haittaa ympäristötavoitteille, kun otetaan huomioon suunnitelmassa ”ei merkittävää haittaa” -periaatetta koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukaisesti esitetty toimenpiteiden kuvaus ja lieventävät toimet.

C.1 Kuvaus taloudellista tukea, jota ei makseta takaisin, koskevista uudistuksista ja investoinneista

Uudistus RE-r05: Välineet ja sosiaalisten toimien tarjonnan uudistus

Toimenpiteen tavoitteena on laajentaa, parantaa ja kunnostaa julkisten ja yksityisten sosiaalilaitosten tarjoamia sosiaalipalveluverkostoja ja -palveluja. Toimenpide kohdistuu taloudellisesti, sosiaalisesti ja terveyden kannalta erityisen haavoittuvassa asemassa oleviin ryhmiin, kuten köyhiin tai pienituloisiin ihmisiin ja perheisiin, ikääntyneisiin ja riippuvuussuhteessa oleviin henkilöihin, vammaisiin henkilöihin sekä lapsiin ja nuoriin. Lisäksi tässä toimenpiteessä tarkoitetuilla yhdennetyillä terveys- ja sosiaalitutkitoimilla on edistettävä huollettavien henkilöiden itsenäisyyttä kuntoutuksen ja sosiaalisen kuntoutuksen avulla vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimuksen, vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan Euroopan unionin strategian 2021–2030 ja ikääntymistä koskevan vihreän kirjan ”Sukupolvien välisen solidaarisuuden ja vastuullisuuden edistäminen” mukaisesti³.

Uudistus koostuu uuden sukupolven laitteista ja sosiaalisia toimia koskevan ohjelman käynnistämisestä sosiaalilaitteiden asennusjärjestelmän yksinkertaistamisen voimaantulon myötä. Ohjelmassa keskitytään muun muassa seuraaviin toimenpiteisiin:

- Parannetaan sosiaalihuoltoa ja vanhusten hoitokodeissa tarjottavia yksilöllisiä palveluja tarvearvioinnin perusteella;
- Edistetään ERPI:iden lisensointia ja/tai laillistamista virallisen järjestelmän ulkopuolella;
- Sosiaalipalvelujen lisensointia koskevan lainsäädäntökehityksen tarkistaminen,
- Innovatiivisten sosiaalisten ratkaisujen, kuten pienimuotoisen yhteistoiminnallisen asumisen, edistäminen;
- Innovatiivisen kotitukimallin kehittäminen;
- Sosiaalisen tuen vahvistaminen sosiaalisesti eristyksissä oleville henkilöille perustamalla monialaisia tiimejä ja mekanismi sosiaalisesti haavoittuvassa asemassa olevien henkilöiden kartoittamiseksi ja seuraamiseksi (Radar Social -hankkeet);
- Lisätään työvoimaa ja parannetaan sosiaalipalvelujen tarjonnan laatua pääasiassa alueilla, joilla kattavuus on alhainen;
- Vammaisille tai huollettaville henkilöille suunnattujen sosiaalipalvelujen ja tuen vahvistaminen sekä heidän itsenäisyytensä ja itsenäisen elämänsä edistäminen.

Investointi RE-C03-i01 – Uuden sukupolven laitteet ja sosiaaliset toimet edistävät uudistuksen täytäntöönpanoa.

Uudistuksen täytäntöönpanoon liittyvä välitavoite on saavutettava 31 päivään joulukuuta 2021 mennessä.

Uudistus RE-r06: Vammaisten henkilöiden osallisuutta koskeva kansallinen strategia 2021–2025

Tämän toimenpiteen tavoitteena on helpottaa ja syventää vammaisten osallisuutta kaikilla elämäntilanteilla, edistää heidän itsenäisyyttään, riippumattomuuttaan ja itsemääräämisoikeuttaan sekä varmistaa yhtäläiset mahdollisuudet kaikille kansalaisille heidän valmiuksistaan riippumatta.

---

¹ <https://www.un.org/development/desa/disabilities/convention-on-the-rights-of-persons-with-disabilities.html>.

² <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=8376&furtherPubs=yes>

³ https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/1_en_act_part1_v8_0.pdf

Uudistus koostuu vammaisten henkilöiden osallistamista koskevan kansallisen strategian 2021–2025 hyväksymisestä. Strategiassa otetaan huomioon vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan

Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimuksen sitoumukset,⁴ ja se mahdollistaa muun muassa seuraavien toimenpiteiden käynnistämisen:

- Nykyisen sääntelykehityksen uudelleenmuotoilu tarvittaessa;
- Vammaisuuden arviointi- ja sertifiointijärjestelmän uudelleenmuotoilu;
- Vammaisia henkilöitä koskeva kattava diagnoosi kehittämällä tiedonkeruujärjestelmiä ja seurantaindikaattoreita päätöksenteon tueksi;
- Toimet julkisissa tiloissa vammaisten henkilöiden esteettömyyden helpottamiseksi;
- Vammaisten henkilöiden koulutus-, työllisyys- ja pätevyysjärjestelmien mukauttaminen;
- Innovatiivisten sosiaalipalvelujen ja yhteisöperustaisten lähestymistapojen kehittäminen;
- Vammaisten osallistuminen urheilu-, kulttuuri- ja vapaa-ajan toimintaan.
- Vammaisia henkilöitä henkilökohtaisesti avustavan itsenäisen elämän tukimallin laajentaminen;

Investoinnit RE-C03-i02: Saavutettavuus 360° ja RE-C03-i05: Alustat ja väylät sekä investointi RE-C01-i02: Integroidun jatkuvan hoidon kansallinen verkosto ja palliatiivisen hoidon kansallinen verkosto edistävät uudistuksen täytäntöönpanoa.

Uudistuksen täytäntöönpanoon liittyvä välitavoite on saavutettava 31 päivään joulukuuta 2021 mennessä.

Uudistus RE-r07: Sopimukset integroiduista tukiohjelmista suurkaupunkialueiden muita heikommassa asemassa oleville yhteisöille

Toimenpiteen tavoitteena on torjua köyhyyttä ja sosiaalista syrjäytymistä Lissabonin ja Porton suurkaupunkialueiden heikoimmassa asemassa olevissa kunnissa.

Uudistus koostuu yhdennetyistä pilottitoimista, joita kehitetään yhteisön erityistarpeiden arvioinnin ja tunnistamisen jälkeen. Tämän diagnoosivaiheen jälkeen yhdennetyt toimenpiteet suunnitellaan ja niissä keskitytään kahteen osa-alueeseen:

- Toimet julkisissa tiloissa ja sosiaalisissa infrastruktuureissa, kuten päiväkodeissa ja alakouluissa, terveydenhuoltolaitoksissa sekä sosiaali- ja kulttuuritapahtumissa, työpajoissa ja/tai kurseilla; ja
- Luonteeltaan aineettomat toimet sosiaalisen yhteenkuuluvuuden edistämiseksi, kuten yhteisöjen aktiivinen osallistuminen niiden suunnitteluun ja täytäntöönpanoon, pienten, paikallisesti toimivien yritysten yrittäjyyden edistäminen, hankkeiden suunnittelu koulunkäynnin keskeyttämisen ja epäonnistumisen torjumiseksi, ammatillisen koulutuksen tarjoaminen ja urheilun edistäminen.

Tätä uudistusta tuetaan ja se jäsenetään Portugalin kaikkien aikojen ensimmäisen kansallisen köyhydentorjuntastrategian ja siinä yksilöityjä erityisryhmiä koskevien temaattisten toimien mukaisesti.

Uudistus toteutetaan investoinnilla RE-C03-i06 – Integroidut toimet epäsuotuisassa asemassa olevissa yhteisöissä Lissabonin ja Porton suurkaupunkialueilla.

Uudistuksen täytäntöönpanoon liittyvä välitavoite on saavutettava 31 päivään joulukuuta 2021 mennessä.

Uudistus RE-r08: Kansallinen strategia köyhyyden torjumiseksi

⁴ <https://www.un.org/development/desa/disabilities/convention-on-the-rights-of-persons-with-disabilities.html>.

Tämän toimenpiteen tavoitteena on torjua köyhyyttä kehittämällä moniulotteinen, yhdenmukainen, keskipitkän ja pitkän aikavälin lähestymistapa.

Uudistus koostuu köyhyyden torjuntaa koskevan kansallisen strategian hyväksymisestä. Strategia tarjoaa puitteet temaattisille toimille, jotka kohdennetaan tiettyihin ryhmiin lapsista vanhuksiin, mukaan lukien heikoimmassa asemassa olevat ryhmät. Siinä vahvistetaan edellytykset sellaisten yhdenmukaisen politiikkojen kehittämiseksi ja täytäntöönpanolle, joissa keskitytään sosiaalisen syrjäytymisen ja köyhyyden erityispiirteisiin paikallistasolla. Lisäksi siinä annetaan tehtäväksi luoda yhteinen seurantakehys köyhyyteen liittyville indikaattoreille.

InvestointiRE-C03-i06 – Integroidut toimet epäsuotuisassa asemassa olevissa yhteisöissä Lissabonin ja Porton suurkaupunkialueilla edistävät uudistuksen täytäntöönpanoa.

Uudistuksen täytäntöönpanoon liittyvä välitavoite on saavutettava 30 päivään syyskuuta 2021 mennessä.

Investointi RE-C03-i01: Uuden sukupolven laitteet ja sosiaaliset toimet

Toimenpiteen tavoitteena on laajentaa sosiaalipalveluja.

Investointi koostuu sosiaalilaitosten ja -palvelujen verkoston uudelleen koulutusta ja laajentamista koskevan ohjelman mukaisten sosiaalilaitosten, sosiaalialan toimintaryhmien ja sähköajoneuvojen hankinnasta.

Investointi RE-C03-i02: Saavutettavuus 360

Tämän toimenpiteen tavoitteena on helpottaa vammaisten esteettömyyttä. Investointi koostuu asuntojen, julkisten rakennusten ja julkisten tilojen mukauttamisesta.

Investointi RE-C03-i03-RAM: Sosiaaliset toimet Madeiran autonomisella alueella

Toimenpiteen tavoitteena on tukea sosiaalipalveluja Madeiran autonomisella alueella.

Investointi koostuu vanhuksille tai henkilöille, joilla on erityistarpeita, sekä asunnottomille tarkoitettujen sosiaalitutkupalvelujen rakentamisesta ja kunnostamisesta.

Investointi RE-C03-i04-RAA: Alueellinen strategia köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen torjumiseksi – Sosiaaliset tukiverkostot

Toimenpiteen tavoitteena on tukea sosiaali- ja koulutuspalveluja Azorien autonomisella alueella.

Investoinnilla tuetaan lasten, nuorten ja vanhusten sosiaali- ja koulutuspalvelujen saatavuutta sekä apua tarvitsevia perheitä ja vammaisia henkilöitä.

Investointi RE-C03-i05: Alusta + pääsy

Toimenpiteen tavoitteena on edistää vammaisten osallisuutta.

Investointi koostuu julkisesta verkkosivustosta, jolla kootaan ja yksinkertaistetaan tietoa lainsäädännöstä ja vammaisten henkilöiden saatavilla olevasta tuesta, sekä portugalin viittomakielen tulkkauksen puhelinpalvelukeskuksesta.

Investointi RE-C03-i06: Sosiaaliset toimet epäsuotuisassa asemassa olevissa yhteisöissä Lissabonin ja Porton suurkaupunkialueilla

Toimenpiteen tavoitteena on torjua köyhyyttä ja sosiaalista syrjäytymistä Lissabonin ja Porton suurkaupunkialueilla sekä muilla mantereiden alueilla.

Investointi koostuu toimista, jotka koskevat julkisia tiloja, sosiaalisia ja urheiluinfrastruktuureja, sosiaalista toimintaa ja asuntoja.

Investointi RE-C03-i07-RAA: Vanhusten hoitokotien verkosto (ERPI)

Toimenpiteen tavoitteena on tukea Azorien autonomisen alueen vanhuksia.

Investointi koostuu hoitokotien laitosten laajentamisesta ja kunnostamisesta.

Uudistus RE-C03-r38: Sosiaaliturvajärjestelmän yksinkertaistaminen

Uudistuksen tavoitteena on yksinkertaistaa Portugalin sosiaaliturvajärjestelmää (Sistema de Segurança Social). Uudistus koostuu yhtenäistä sosiaalietuutta koskevan säädöksen voimaantulosta.

C.2. Ei-takaisinmaksettavan rahoitustuen seurantaa ja täytäntöönpanoa koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
3.1	Re-C03-i01	T	Sähköajoneuvot		Numero	0	2 000	ENSIMÄINEN VUOSI NELJÄNNES	2026	Yksityiset sosiaalisen yhteisvastuun laitokset (IPSS) tai vastaavat yksiköt (esim. päiväkeskukset, turvakodit tai tukikodit), jotka on varustettu sähköajoneuvoilla.
3.2	Re-C03-i01	T	Sosiaalialan toimintaryhmien (Radar Social) perustaminen		Numero	0	278	NELJÄS VUOSI NELJÄNNES	2024	Kuntien allekirjoittamat hyväksymisehdot 278 sosiaaliin perustamiseksi Manner-Portugaliin.
3.3	Re-C03-i01	M	Tukisopimusten myöntäminen elimille, jotka edistävät sosiaalisten palvelujen/sosiaalisten ratkaisujen verkoston luomista ja laajentamista.	Tukisopimusten tekeminen sosiaalisten palvelujen/vastaajien verkostoa edistävien elinten kanssa				KYSYMYKSIÄ 2	2022	Tukisopimuksen tekeminen sellaisten järjestöjen kanssa, jotka ovat hakeneet sosiaalipalvelujen/sosiaalisten ratkaisujen verkoston luomista ja laajentamista koskevaan kilpailuun (joka kattaa lapset, vanhuksat, vammaiset ja muut) ja joiden on todettu olevan määritellyn asetuksen mukaisia, käytettävissä olevien määrärahojen puitteissa. Uudisrakennusten tapauksessa tarjouskilpailumenettelyllä on varmistettava, että uusien rakennusten primäärienergian kysyntä on vähintään 20 prosenttia pienempi kuin lähes nollaenergiarakennusten vaatimukset.
3.4	Re-C03-i01	T	Sosiaalilaitosten ja -palvelujen verkoston uudelleenjärjestely- ja laajennusohjelma		Numero	0	28 000	ENSIMÄINEN VUOSI NELJÄNNES	2026	Vähintään 28000 uutta tai kunnostettua paikkaa osana sosiaalilaitosten ja -palvelujen verkoston uudistamis- ja laajentamisohjelmaa.
3.6	Re-C03-i02	T	Asunnot, joilla parannetaan esteettömyyttä vammaisten		Numero	0	190	KYSYMYKSIÄ 2	2024	Niiden asuntojen lukumäärä, jotka ovat hyötäneet vammaisten henkilöiden esteettömyyttä parantavista toimista.

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
			henkilöiden kannalta							
3.7	Re-C03-i02	T	Asunnot ja julkiset palvelut		Numero	190	1 250	NELJÄS VUOSI NELJÄN NES	2025	Niiden asuntojen tai julkisten palvelujen määrä, jotka ovat saaneet tukea asumisen interventio-ohjelmasta ja julkisten rakennusten interventio-ohjelmasta.
3.8	Re-C03-i02	T	Julkinen tila		M ²	0	75 000	NELJÄS VUOSI NELJÄN NES	2025	Julkisen tilan pinta-ala neliömetreinä, joka hyötyy julkista tietä koskevasta interventio-ohjelmasta.
3.10	Re-C03-i03-RAM	T	Uudet ja kunnostetut paikat hoitokodeissa ja muissa hoitokodeissa		Numero	0	582	KYSYMYKSIÄ 2	2026	Hoitokodeissa ja muissa hoitokodeissa (päivä- tai yökeskukset mukaan luettuina) käytettävissä olevien uusien ja kunnostettujen paikkojen määrä
3.11	Re-C03-i03-RAM	T	Elämänsuunnitelmat asunnottomien integroimiseksi.		Numero	0	20	NELJÄS VUOSI NELJÄN NES	2022	Allekirjoitettujen asunnottomien kotouttamista koskevien elämänsuunnitelmien lukumäärä.
3.27	Re-C03-i03-RAM	M	Asunnottomien sosiaalisten tukirakenteiden laajentaminen					NELJÄS VUOSI NELJÄN NES	2025	Vähintään 90 uutta tai kunnostettua paikkaa hoitokodeissa tai asunnottomien tukirakenteissa.
3.12	Re-C03-i04-RAA	T	Sosiaalitukea saaviin perheisiin kuuluvien henkilöiden koulutus		Todistusten määrä	0	2 500	NELJÄS VUOSI NELJÄN NES	2025	2500 koulutustodistusta, jotka on myönnetty sosiaalitukea saaviin perheisiin kuuluville henkilöille
3.13	Re-C03-i04-RAA	T	Rakennusten rakentaminen tai kunnostaminen		Rakennusten määrä	0	3	KYSYMYKSIÄ 2	2026	C kahden rakennuksen rakentaminen ja yhden rakennuksen kunnostaminen uusien paikkojen tarjoamiseksi vammaisille henkilöille hoitokeskuksissa.

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
			vammaisille henkilöille							
3.14	Re-C03-i04-RAA	T	Instituições Particulares de Solidariedade Socialin sähköajoneuvot		Numero	0	130	NELJÄ S VUOSI NELJÄ NNES	2025	Sähköajoneuvoilla varustettu Instituições Particulares de Solidariedade Social (IPSS).
3.15	Re-C03-i04-RAA	M	Ikääntymistä koskeva hankeohjelma	Azorien aluehallituksen antama hallinnollinen määräys				KYSYMYS 2	2025	Azorien autonomisen alueen antama hallinnollinen määräys, jolla valitaan vähintään 425 ikääntynyttä henkilöä ikääntymisohjelman puitteissa.
3.16	Re-C03-i04-RAA	M	Toimenpiteet, joilla tuetaan lasten ja nuorten pääsyä sosiaali- ja koulutuspalvelujen piiriin					NELJÄ S VUOSI NELJÄ NNES	2025	Toimenpiteet, joilla tuetaan osallistumista kouluihin ja korkea-asteen koulutukseen seuraavin keinoin: lastentarhoissa olevien lasten vapauttaminen pienituloisten kotitalouksien lukukausimaksuista; opintotukikeskukset; allekirjoitettiin sopimukset stipendien myöntämisestä pienituloisten perheiden korkeakouluopiskelijoille.
3.17	Re-C03-i05	M	Tarjouksen julkaiseminen: ”Digitaalisen infrastruktuurin rakentaminen esteettömyyttä varten 360°”	Esteettömyyttä edistävän digitaalisen infrastruktuurin hankintaa koskevan tarjouskilpailuilmoituksen julkaiseminen 360°:ssa Euroopan unionin virallisessa lehdessä – Diario da Republica				NELJÄ S VUOSI NELJÄ NNES	2021	Julkaistaan digitaalisen infrastruktuurin rakentamista koskeva tarjouskilpailu, joka kattaa i) georeferoidut tiedot julkisista ja yksityisistä rakennuksista, ii) maailmanlaajuiset tieto- ja paikannusjärjestelmät (GPS) ja iii) pysäköintipaikkojen georeferoinnin.
3.18	Re-C03-i05	M	Digitaaliset tietoresurssit vammaisille henkilöille	Tietoa verkkosivustolla ja mobiilisovelluksessa				NELJÄ S VUOSI NELJÄ NNES	2024	Kootut ja yksinkertaistetut tiedot lainsäädännöstä ja vammaisille henkilöille saatavilla olevasta tuesta asetetaan saataville verkkosivustolle ja otetaan käyttöön matkapuhelinsovellus.

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
3.19	Re-C03-i05	M	Portugalin viittomakielen puhelinpalvelukeskus	Allekirjoitettu pöytäkirja				NELJÄS VUOSI NELJÄN NES	2025	Allekirjoitettu pöytäkirja, jossa määritellään Portugalin viittomakielen yhteyskeskusta koskevat säännöt.
3.20	Re-C03-r08	M	Köyhyyden torjuntaa koskevan kansallisen strategian hyväksyminen	Köyhyyden torjuntaa koskevan kansallisen strategian hyväksyminen				KOLMAS VUOSI NELJÄN NES	2021	Köyhyyden torjuntaa koskeva kansallinen strategia (ENCP) tarjoaa puitteet temaattisille toimille erityisryhmille lapsuudesta vanhuuteen, mukaan lukien heikoimmassa asemassa olevat ryhmät. Siinä vahvistetaan edellytykset sellaisten yhdenmukaistettujen politiikkojen kehittämiseksi ja täytäntöönpanolle, joissa keskitytään sosiaalisen syrjäytymisen ja köyhyyden erityispiirteisiin paikallistasolla. Lisäksi siinä veloitetaan luomaan yhteinen seurantakehys köyhyyteen liittyville indikaattoreille.
3.21	Re-C03-r06	M	Vammaisten henkilöiden osallisuutta koskevan kansallisen strategian 2021–2025 hyväksyminen	Vammaisten henkilöiden osallisuutta koskevan kansallisen strategian 2021–2025 hyväksyminen				NELJÄS VUOSI NELJÄN NES	2021	Vammaisten henkilöiden osallistamista koskevalla kansallisella strategialla luodaan edellytykset <ul style="list-style-type: none"> • uusi vammaisuuden arviointi- ja sertifiointijärjestelmä • uusi vammaisuuteen liittyvien tietojen keruu- ja käsittelyjärjestelmä ja tietojen järjestäminen päätöksenteon tueksi • julkisissa tiloissa toteutettavien toimien hyväksyminen; • valtavirtaistetaan vammaisten henkilöiden osallistaminen päätöksiin, toimenpiteisiin, ohjelmiin ja hankkeisiin • vammaisille henkilöille henkilökohtaista apua tarjoavan itsenäisen elämän tukimallin laajentaminen • vammaisten henkilöiden koulutus-, työllisyys- ja pätevytymisjärjestelmän mukauttaminen.
3.22	Re-C03-r05	M	Sosiaalilaitteiden asennusta koskevan yksinkertaistetun järjestelmän voimaantulo	Sosiaalilaitteiden asennusta koskevan yksinkertaistetun järjestelmän voimaantulo				NELJÄS VUOSI NELJÄN NES	2021	Sosiaalilaitteiden yksinkertaistetun asennusjärjestelmän voimaantulo. Järjestelmällä on seuraavat ominaisuudet: <ul style="list-style-type: none"> • Asetetaan lupa- ja laillistamisvaatimuksia laittomasti toimiville ikääntyneille henkilöille tarkoitetulle asuinrakenteelle;

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
										Laatukriteerien käyttöönotto sosiaalipalvelujen ja hoitopalvelujen tarjonnassa; Luodaan puitteet uudentyypisille sosiaalisille ratkaisuille, kuten yhteisasumiselle ja uusille kotituen malleille, joilla vastataan ikääntyneiden erilaisiin tarpeisiin.
3.23	Re-C03-r07	M	Lissabonin ja Porton suurkaupunkialueilla sijaitsevia muita heikommassa asemassa olevia yhteisöjä koskevien toimintasuunnitelmien hyväksyminen	Lissabonin ja Porton suurkaupunkialueilla sijaitsevia muita heikommassa asemassa olevia yhteisöjä koskevien toimintasuunnitelmien hyväksyminen kyseisillä alueilla.				NELJÄS VUOSI NELJÄN NNES	2021	Epäsuotuisassa asemassa olevia yhteisöjä koskevien toimintasuunnitelmien hyväksyminen Lissabonin ja Porton suurkaupunkialueilla. Toimintasuunnitelmissa keskitytään kahteen pääalueeseen: toimet julkisissa tiloissa ja sosiaalisissa infrastruktuureissa, kuten päiväkodeissa ja alakouluissa, terveydenhuoltolaitoksissa sekä kulttuuritapahtumien, työpajojen ja/tai koulutuskurssien järjestämisessä; luonteeltaan aineettomat toimet sosiaalisen yhteenkuuluvuuden edistämiseksi, kuten yhteisöjen aktiivinen osallistuminen niiden suunnitteluun ja toteutukseen, pienten, paikallisesti toimivien yritysten yrittäjyyden edistäminen, koulunkäynnin keskeyttämisen ja epäonnistumisen torjumiseen tärkeitä hankkeiden suunnittelu, ammatillisen koulutuksen tarjoaminen ja urheilun edistäminen. On otettava käyttöön hallintomalli, joka perustuu monitasoisen hallinnon periaatteisiin ja johon osallistuu eri toimijoita keskushallinnosta paikallisaluesiini/naapurialuesiini. Samalla tämän mallin toiminnallisena eturintamana on oltava paikallisia teknisiä yksiköitä, jotka edistävät omavastuullisuutta ja läheisyyttä sopimusten hallinnoinnissa ja täytäntöönpanossa.
3.24	Re-C03-i06	M	Lissabonin/Porton kuntien ja paikallisten teknisten yksiköiden välillä allekirjoitetaan sopimukset, joissa määritellään tuettavien	12:ta toiminta-alaa koskevista suunnitelmista tehtyjen sopimusten allekirjoittaminen				ENSIMMÄINEN VUOSI NELJÄN NNES	2022	Porton ja Lissabonin suurkaupunkialueiden ja kustakin 12 toiminta-alasta (eli asuinalueista) vastaavien paikallisten teknisten yksiköiden välillä allekirjoitetaan sopimukset, joissa määritellään tuettavien toimenpiteiden soveltamisala, niiden toteutusaikataulu, myönnetty 225 miljoonan euron budjettituki ja valitut tulosindikaattorit. Tuettavat toimenpiteet kuuluvat seuraaviin luokkiin: • Yhteisöjen terveyden ja elämänlaadun edistäminen

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
			toimenpiteiden soveltamisala.							<ul style="list-style-type: none"> Julkisten tilojen fyysinen kunnostaminen tai sosiaali-, terveys-, asunto- tai urheiluinfrastruktuurin vahvistaminen Sosiaalisesti epäedullisessa asemassa olevien alueiden talouden elvyttäminen Pienten paikallisten yritysten yrittäjyys Terveydenhuollon saatavuus, yhteisön terveydenhuollon kehittäminen ja riippuvuuksien torjunta Aktiivisena ja terveenä ikääntymistä koskevat ohjelmat Koulumenestyksen ja koulunkäynnin keskeyttämisen torjuntahankkeet Aikuisten pätevytyminen ja pätevyys osoittaminen Väestön tarpeiden diagnosointi ja aikuisten lukutaidon, portugalin kielen oppimisen ja digitaalisen osallisuuden ohjelmien kehittäminen Ammatillinen koulutus ja politiikka Kulttuurin ja luovuuden saatavuus Yhteisön osallistuminen ohjelman hallinnointiin Paikallisten toimijoiden vaikutusmahdollisuuksien lisääminen kumppanuusverkostoissa Ratkaisut köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen torjumiseksi Urheilun edistäminen Kansalaisuus, oikeuksien saatavuus ja kansalaisvaikuttaminen <p>Tulevien hankepyyntöjen tehtävnmääritykseen on sisällytettävä tukikelpoisuusperusteet, joilla varmistetaan poissulkemisuuttelo käyttämällä, että valitut hankkeet ovat "ei merkittävää haittaa" -periaatetta koskevan teknisen ohjeen (2021/C58/01) mukaisia ja että niissä noudatetaan asiaankuuluvaa EU:n ja kansallista ympäristölainsäädäntöä.</p>

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
3.25	Re-C03-i06	M	Porton ja Lissabonin suurkaupunkialueet ovat julkaisseet seurantakertomuksen kullakin 12 toiminta-alueella toteutetuista toimenpiteistä.	Porton ja Lissabonin suurkaupunkialueiden seurantakertomuksen julkaiseminen				KYSYMYKSIÄ 2	2024	Porton ja Lissabonin suurkaupunkialueet julkaisevat seurantakertomuksen, jossa kuvataan ohjelmasta rahoitettujen toimenpiteiden täytäntöönpanon edistymistä kullakin toiminta-alueella, mukaan lukien talousarvion toteutuminen ja tuloksellisuus suhteessa kullekin toimenpiteelle valittuihin indikaattoreihin.
3.26	Re-C03-i06	T	Maksut sosiaalisiin toimenpiteisiin		EUR	0	225 000 000	NELJÄS VUOSI NELJÄNNEKSI	2025	Vähintään 225000000 euron maksaminen välitavoitteessa 3.24 luetelluissa luokissa sekä muissa kunnissa Terve naapuruus -ohjelman puitteissa.
3.28	Re-03-i07-RAA	T	Uudet tai kunnostetut paikat hoitokodeissa		Numero	0	113	ENSIMMÄINEN VUOSI NELJÄNNEKSI	2026	Uusien tai kunnostettujen paikkojen määrä vanhusten hoitokodeissa (ERPI) Azorien autonomisella alueella.
3.30	Re-C03-r38	M	Yksittäinen sosiaalietuus	Lainsäädännön voimaantulopäivän ilmaiseva säännös				KYSYMYKSIÄ 2	2026	Yhtenäistä sosiaalietuutta koskevan säädöksen, jolla konsolidoidaan vähintään kahdeksan maksuihin perustumatonta sosiaalietuutta, mukaan lukien vähimmäistoimeentulojärjestelmä (Rendimento Social de Inserção), voimaantulo sen jälkeen, kun yhtenäistä sosiaalietuutta käsittelevän työryhmän raportti on julkaistu OECD:n verkkosivustolla, ja asiaankuuluvien sidosryhmien kuulemiset.

D. KOMPONENTTI 4: Kulttuuri

Komponentissa käsitellään sekä covid-19-pandemian vaikutuksiin liittyviä haasteita että perintöön liittyviä ongelmia, jotka johtuvat kulttuurilaitosten ja -laitteiden ylläpitoon, kunnostamiseen ja nykyaikaistamiseen tarvittavien resurssien kroonisesta puutteesta.

Kulttuuri-osion päätavoitteet ovat rakennusten ja kansallisten monumenttien kunnostaminen, käsityötekniikoiden ja -ammattien suojeleminen; teknisen infrastruktuurin ja kulttuurilaitosten nykyaikaistaminen; taideteosten ja kulttuuriperinnön digitalisointi; sekä kirjakauppojen ja kirjakustannustoiminnan kansainvälistyminen, nykyaikaistaminen ja digitaalinen siirtymä.

Komponentilla edistetään maakohtaisten suositusten noudattamista, jotta voidaan toteuttaa kaikki tarvittavat toimenpiteet pandemian torjumiseksi, talouden ylläpitämiseksi ja sen elpymisen tukemiseksi (maakohtainen suositus 1/2020); ja digitaalitekniikan käytön tukeminen yritysten kilpailukykyyn parantamiseksi (maakohtainen suositus 2/2020).

On odotettavissa, että mikään tämän komponentin toimenpide ei aiheuta asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitettua merkittävää haittaa ympäristötavoitteille, kun otetaan huomioon suunnitelmassa ”ei merkittävää haittaa” -periaatetta koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukaisesti esitetty toimenpiteiden kuvaus ja lieventävät toimet.

D.1. Kuvaus uudistuksista ja investoinneista, joita rahoitetaan rahoitustuella, jota ei makseta takaisin

Investointi RE-C04-i01: Kulttuuriverkostot ja digitaalinen siirtymä

Toimenpiteen tavoitteena on parantaa julkisten kulttuurilaitosten teknologista infrastruktuuria niiden digitaalisen siirtymän edistämiseksi.

Nämä investoinnit koostuvat kulttuurilaitosten teknisten laitteiden hankinnasta ja julkisten kokoelmien digitalisoinnista.

Investointi RE-C04-i02: Kulttuuriperintö.

Toimenpiteen tavoitteena on kulttuuriperinnöksi luokiteltujen kulttuurilaitosten kunnostaminen.

Investointi koostuu *Saber Fazer -aloitteesta* sekä kulttuuri-infrastruktuurin rakentamisesta tai kunnostamisesta.

D.2 KÄYTTÖTARKOITUS: Ei-takaisinmaksettavan rahoitustuen seuranta ja täytäntöönpanoa koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite / tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
4.1	Re-C04-i01	M	Kulttuurilaitosten verkoston tekniset eritelmät	Mietintö kulttuurilaitosten verkoston teknisistä eritelmistä				KYSY MYS 2	2022	Kulttuurilaitosten verkoston teknisten eritelmien yksityiskohtainen määrittely
4.3	Re-C04-i01	M	Julkisten kokoelmien digitalisointi	Julkisten kokoelmien digitalisointi				NELJÄS VUOSI SINELJÄN NES	2025	Seuraavien asiakirjojen digitalisointi: kirjojen, arkistojen ja kirjastojen pääosasto; Portugalin kansalliskirjasto; Évoran julkinen kirjasto; jotkin julkiset museot, palatsit tai monumentit; Cinemateca.
4.4	Re-C04-i01	T	Kulttuurilaitosten tekniset laitteet			0	449	ENSIMMÄIN VUOSI SINELJÄN NES	2026	Teknisten laitteiden hankinta 444:ää kulttuurilaitosta, neljää laboratoriota ja kansallista Juutinrauman arkistoa varten.
4.9	Re-C04-i01	M	Liikkuvan kuvan kansallisen arkiston ANIMin teknologinen nykyaikaistaminen	Laitteiden toimittaminen				KOLMAS VUOSI SINELJÄN NES	2023	Laitteistojen toimittaminen liikkuvan kuvan kansallisen arkiston teknistä nykyaikaistamista varten.

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite / tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
4.6	Re-C04-i02	M	Saber Fazer -verkoston perustaminen	Kotimaista pienimuotoista tuotantoa sekä raaka-aineiden tunnistamista ja kartoitusta koskevan tieto- ja asiakirjarekisterin perustaminen				NELJÄS VUOSI LÄNNES	2022	Saber Fazer -verkoston perustaminen: kotimaista pienimuotoista tuotantoa koskevan tieto- ja asiakirjarekisterin luominen; sekä pienimuotoisessa tuotannossa käytettävien raaka-aineiden tunnistaminen ja kartoitus.
4.7	Re-C04-i02	T	Allekirjoitetut sopimukset kulttuuriperintö- ja kansallisteatterien kunnostamisesta ja säilyttämisestä		Numero	0	49	KOLMAS VUOSI LÄNNES	2023	Niiden kulttuurikohteiden lukumäärä, joiden osalta on allekirjoitettu sopimukset museoiden, monumenttien, valtion palatsien ja kansallisten teatterien kunnostamisesta ja säilyttämisestä.
4.8	Re-C04-i02	T	Kulttuurikohteiden ennallistaminen ja Juutinrauman kansallisarkiston rakentaminen		Numero	0	85	ENSI MMÄIN VUOSI LÄNNES	2026	Kunnostettiin 84 kulttuurikohtetta ja rakennettiin rakennus Juutinrauman kansallisarkistoa varten. Uuden rakennuksen primäärienergian kysynnän on oltava vähintään 20 prosenttia pienempi kuin lähes nollaenergiarakennusten vaatimukset.

E. KOMPONENTTI 5: Investoinnit ja innovointi

Portugalin elpymis- ja palautumissuunnitelman tällä osa-alueella vastataan haasteisiin, jotka liittyvät tutkimuksen ja innovoinnin suhteellisen vaatimattomaan tasoon, erityisesti edistämällä liike-elämän ja tieteen välisiä yhteyksiä ja keskittymällä erityisesti vihreään siirtymään liittyvään innovointiin, sekä haasteisiin, jotka liittyvät Portugalin liiketoiminta-alan krooniseen alipääomaan, joka on heikentynyt entisestään covid-19-pandemian seurauksena.

Osa-alueen tavoitteena on parantaa Portugalin talouden kilpailukykyä ja häiriönsietokykyä toimenpiteillä, joiden tarkoituksena on vahvistaa tutkimusta edistämällä sen tulosten siirtämistä yrityssektorille ja siten edistää innovointia ja investointeja. Komponentin tutkimusta ja innovointia koskevalla osalla pyritään parantamaan korkeakoulujen ja yritysten välistä yhteistyötä, vahvistamaan Portugalin tieteellistä ja teknologista potentiaalia ja tukemaan sellaisten kunnianhimoisten ja kattavien tutkimus- ja innovointiohjelmien täytäntöönpanoa, joilla vastataan merkittäviin sosioekonomisiin ja ympäristöön liittyviin haasteisiin. Tähän odotetaan päästävän lisäämällä ja tehostamalla T & K- ja innovointi-investointeja, kohdentamalla tukea tutkimustulosten muuntamiseksi paremmin investoinneiksi, monipuolistamalla ja erikoistumalla tuotantorakennetta, hyödyntämällä vakiintuneiden teollisuudenalojen ja kehittyvien alojen todellista kilpailupotentiaalia ja edistämällä vihreää ja digitaalista siirtymää. Tällä osa-alueella pyritään erityisesti lisäämään korkean lisäarvon tavaroiden ja palvelujen vientiä, lisäämään T & K-investointeja (sekä luomalla uusia korkeaa ammattitaitoa vaativia työpaikkoja että lisäämällä yritysten T & K-menoja) ja edistämään hiilidioksidipäästöjen vähentämistä.

Koska on tarpeen tukea tuotantojärjestelmän vakavaraisuutta ja puuttua rahoituksen saantiin liittyviin markkinoiden toimintapuutteisiin, tähän osioon sisältyy uudistus ja investointeja, joilla edistetään Portugalin yritysrahoitusmarkkinoiden parantamista perustamalla kansallinen kehitys pankki *Banco Português de Fomento* ja vahvistamalla sen pääomaa sekä kehittämällä uusia rahoitusvälineitä. Komponentilla toteutetaan myös pääomamarkkinauudistuksia Portugalin pääomamarkkinoiden vahvistamiseksi pitkällä aikavälillä tarkistamalla nykyistä oikeudellista kehystä ja hyväksymällä uusia lakeja, joissa painotetaan erityisesti arvopaperisijoitusyhtiöitä talouden kehittämiseksi, yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavia yrityksiä ja arvopaperilain tarkistamista.

Osa-alueella tuetaan ilmastosiirtymään tehtäviä investointeja koskevan maakohtaisen suosituksen (maakohtainen suositus 3/2020), innovaatioinvestointeihin liittyvän talouspolitiikan keskittämistä koskevan maakohtaisen suosituksen (maakohtainen suositus 3/2019) ja maakohtaisen suosituksen 3/2020 (Vihreään ja digitaaliseen siirtymään tehtävät investoinnit) noudattamista. Komponentilla edistetään niiden väliaikaisten toimenpiteiden täytäntöönpanoa koskevan maakohtaisen suosituksen noudattamista, joilla pyritään varmistamaan yritysten, erityisesti pienten ja keskisuurten yritysten, likviditeetin saatavuus ja edistämään yksityisiä investointeja talouden elpymisen edistämiseksi (maakohtainen suositus 3 2020).

On odotettavissa, että mikään tämän komponentin toimenpide ei aiheuta asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitettua merkittävää haittaa ympäristötavoitteille, kun otetaan huomioon suunnitelmassa ”ei merkittävää haittaa” -periaatetta koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukaisesti esitetty toimenpiteiden kuvaus ja lieventävät toimet.

E.1. Kuvaus uudistuksista ja investoinneista, joita rahoitetaan rahoitustuella, jota ei makseta takaisin

Uudistus RE-r09: T & I & D-toiminnan ja innovatiivisten yritysinvestointien edistäminen

Uudistuksen tavoitteena on edistää T & K-investointeja erityisesti varmistamalla suotuisat toimintaedellytykset julkisten ja yksityisten T & K-investointien tehokkuuden ja vaikuttavuuden lisäämiseksi. Uudistus on osa vuosien 2018–2030 teknologia- ja yritysinnovointistrategian päivitystä. Tämän päivityksen tarkoituksena on helpottaa julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksien rahoitusta ja käyttöönottoa kunnianhimoisten tutkimus- ja innovointiohjelmien tukemiseksi. Uudistuksella pyritään yksinkertaistamaan T & K-toimien rahoitusvälineiden saatavuutta ja parantamaan rahoituksen ennustettavuutta ja vakautta luomalla monivuotinen ohjelmakehitys julkisille T & K-investoinneille T & K-investointien riippumattoman seurantajärjestelmän tuella. Uudistuksen yhteydessä toteutettavat investoinnit ovat RE-C05-i01.01 ja RE-C05-i01.02.

Uudistuksen toteutus on määrä saattaa päätökseen 31. joulukuuta 2021 mennessä.

Uudistus RE-r11: Rajapintainstituutioiden verkoston laajentaminen ja lujittaminen.

Uudistuksen tavoitteena on parantaa korkeakoulujen ja yritysten välisiä yhteyksiä tietovirtojen ja teknologian siirron tehostamiseksi.

Uudistuksessa tarkistetaan ja standardoidaan teknologian rajapintajärjestelmän lainsäädäntö- ja sääntelykehystä, erityisesti INTERFACE-ohjelman puitteissa perustettuja teknologiakeskuksia ja INTERFACE-keskuksia. Teknologiakeskukset ja INTERFACE-keskukset yhdistävät tutkimusorganisaatioita (myös korkeakouluja) ja yrityksiä tietämyksen ja teknologian siirron tukemiseksi. Uudistuksessa vahvistetaan näiden yhteisöjen perustamisprosessi sekä niiden hallinto- ja rahoitusmalli.

Hallituksen perustama teknisten infrastruktuurien mahdollistamista käsittelevä työryhmä vastaa lainsäädäntöehdotuksen valmistelusta.

Uudistuksen yhteydessä toteutettavat investoinnit ovat RE-C05-i01.01 ja RE-C05-i01.02.

Uudistuksen toteutus on määrä saattaa päätökseen 31. joulukuuta 2021 mennessä.

Uudistus RE-r12: Kestävää maataloutta, elintarvikkeita ja maatalousteollisuutta koskeva tutkimus- ja innovointiohjelma.

Uudistuksen tavoitteena on vahvistaa Portugalin maatalousalaa ja varmistaa elintarvike- ja ravitsemusturva, edistää terveyttä ja hyvinvointia, parantaa maaseutualueiden hoitoa, edistää biologisen monimuotoisuuden säilyttämistä, torjua ilmastonmuutoksen vaikutuksia tarvittavin mukautuksin ja osuuksin, joilla lievennetään sen vaikutuksia ja edistetään muuta taloudellista toimintaa, kuten maatalouspalveluja ja jopa ateriapalveluja ja matkailua.

Uudistuksella tuetaan maatalouden innovaatio-ohjelman 20|30 täytäntöönpanoa. Siihen kuuluu tarvittavien välineiden tarjoaminen olemassa olevan infrastruktuurin päivittämiseksi ja valmistelemiseksi sekä toiminnallisten liittoutumien edistäminen elintarvikeketjussa, yrityksissä ja

tutkimuksessa, jotta voidaan edistää maatalousalan tarpeisiin kohdennetun tutkimuksen ja innovoinnin kehittämistä ja integrointia vihreää ja digitaalista siirtymää silmällä pitäen.

Uudistuksen täytäntöönpano oli määrä saada päätökseen 31. joulukuuta 2020 mennessä.

Investointi RE-C05-i01.01: Mobilisoidaan ja käynnistetään vihreitä toimintaohjelmia/yhteenliittymiä yritysten innovointia varten.

Tämän investoinnin tavoitteena on tukea Portugalin tieteellisiä ja teknologisia valmiuksia kunnianhimoisilla tutkimus- ja innovointiohjelmilla, jotka perustuvat yritysten ja tiedeyhteisön yhteenliittymiin.

Investointi koostuu hankkeista, jotka kuuluvat liike-elämän innovoinnin käynnistämishjelmiin/yhteenliittymiin.

Investointi RE-C05-i01.02: Vihreät toimintaohjelmat/yhteenliittymät yritysten innovointia varten – sopimusten tekeminen

Tämän investoinnin tavoitteena on panna täytäntöön samat välineet kuin asiakirjassa RE-C05-i01.01, mutta se on erikoistunut rajattuun joukkoon vihreitä toimintaohjelmia yritysten ja akateemisten, tieteellisten ja/tai teknologisten laitosten välisten konsortioiden kautta innovoinnin tukemiseksi (keskittyen vihreään siirtymään, elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen liitteen kenttä 022).

Sen varmistamiseksi, että toimenpide noudattaa teknistä ohjetta ”ei merkittävää haittaa” (2021/C58/01), tulevien hankepyyntöjen tehtävämäärittäykseen sisältyviin tukikelpoisuusperusteisiin ei lueta seuraavia toimintoja: fossiiliin polttoaineisiin liittyvä toiminta, mukaan lukien tuotantoketjun loppupään käyttö⁵; EU:n päästökauppajärjestelmään kuuluvat toimet, joilla saavutetaan ennustetut kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät alita asiaankuuluvia vertailuarvoja⁶; jätteen kaatopaikkoihin, polttolaitoksiin⁷ ja mekaanis-biologisiin käsittelylaitoksiin liittyvät toimet⁸; ja iv) toiminnot, joissa jätteen pitkäaikainen loppukäsittely voi aiheuttaa haittaa ympäristölle.

---

⁵ Lukuun ottamatta tämän toimenpiteen mukaisia hankkeita, jotka koskevat sähkön ja/tai lämmön tuotantoa sekä niihin liittyvää maakaasua käyttävää siirto- ja jakeluinfrastruktuuria ja jotka täyttävät ”ei merkittävää haittaa” -periaatteesta annettujen teknisten ohjeiden (2021/C58/01) liitteessä III esitetyt ehdot.

⁶ Jos tuetulla toiminnalla saavutetaan ennustetut kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät ole merkittävästi alhaisempia kuin asiaankuuluvat vertailuarvot, olisi annettava selvitys syistä, joiden vuoksi tämä ei ole mahdollista. Vertailuarvot, jotka on vahvistettu maksutta jaettavia päästöoikeuksia varten päästökauppajärjestelmän soveltamisalaan kuuluville toiminnoille komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/447 mukaisesti.

⁷ Tämä soveltamisalan ulkopuolelle jättäminen ei koske tämän toimenpiteen mukaisia toimia laitoksissa, jotka on tarkoitettu yksinomaan kierrätettäväksi kelpaamattoman vaarallisen jätteen käsittelyyn, eikä olemassa olevissa laitoksissa, joissa tämän toimenpiteen mukaisilla toimilla pyritään lisäämään energiatehokkuutta, ottamaan talteen kaasuja varastointia tai käyttöä varten tai ottamaan talteen materiaalit polttotuhkasta, edellyttäen, että tällaiset tämän toimenpiteen mukaiset toimet eivät johda laitoksen jätteenkäsittelykapasiteetin kasvuun tai laitosten käyttöiän pidentämiseen; tästä on toimitettava näyttöä laitoskohtaisesti.

⁸ Tämä soveltamisalan ulkopuolelle jättäminen ei koske tämän toimenpiteen mukaisia toimia olemassa olevissa mekaanisissa biologisissa käsittelylaitoksissa, jos tämän toimenpiteen mukaisten toimien tarkoituksena on parantaa energiatehokkuutta tai uudistaa erotetun jätteen kierrätystoimia biojätteen kompostointia ja biojätteen anaerobista mädättämistä varten edellyttäen, että tällaiset tämän toimenpiteen mukaiset toimet eivät johda laitosten jätteenkäsittelykapasiteetin lisääntymiseen tai laitosten käyttöiän pidentämiseen; tästä on toimitettava näyttöä laitoskohtaisesti.

Tehtävänkuvauksessa edellytetään lisäksi, että voidaan valita ainoastaan toimintoja, jotka ovat asiaa koskevan EU:n ja kansallisen ympäristölainsäädännön mukaisia.

Investoinnin toteutus saatetaan päätökseen viimeistään 31. joulukuuta 2022.

Investointi RE-C05-i02: Käyttöliittymän tehtävä – tieteellisen ja teknologisen tukiverkoston uudistaminen ja tuotantorakenteen ohjaus

Investoinnin tavoitteena on tukea ja voimaannuttaa kansallista tiede- ja teknologiajärjestelmää ja lisätä yritysten ja korkeakoulujen välisiä yhteyksiä, jotta voidaan varmistaa tehokas teknologian siirto ja tutkimustulosten muuntaminen innovaatioiksi.

Investointi koostuu rajapintayksiköiden, kuten yhteistyölaboratorioiden (Collaborative Laboratories, CoLAB), tarjoamien teknisten tai teknologian siirtopalvelujen rahoittamisesta.

Investointi RE-C05-i03: Kestävää maataloutta, elintarvikkeita ja maatalousteollisuutta koskeva tutkimus- ja innovointiohjelma [Maatalouden innovaatio-ohjelma 2030].

Tämän investoinnin tavoitteena on edistää tutkimusta ja innovointia kestävämmän maatalouden aikaansaamiseksi.

Investointi koostuu maatalouden innovaatio-ohjelman 20|30 tukemisesta.”

Investointi RE-C05-i04-RAA: Azorien liiketoimintajärjestelmän pääomapohjan vahvistaminen

Toimenpiteen tavoitteena on puuttua Azorien autonomisen alueen yritysten pääoman riittämättömyyttä koskevaan rakenteelliseen ongelmaan.

Tämä investointi koostuu erillisyyhtiöstä, joka sijoittaa 45000000 euroa Azorien yrityksiin pääasiassa oman pääoman ehtoisena ja oman pääoman luonteisena rahoituksena.

Investointi RE-C05-i15-RAA: Pääomarahasto Azorien liiketoimintajärjestelmän pääomapohjan vahvistamiseksi

Toimenpiteen tavoitteena on puuttua Azorien autonomisen alueen yritysten pääoman riittämättömyyttä koskevaan rakenteelliseen ongelmaan.

Tämä toimenpide koostuu tukivälineeseen tehtävästä julkisesta investoinnista, jolla kannustetaan yksityisiä investointeja ja parannetaan rahoituksen saantia Azorien autonomisella alueella pääomamarkkinoiden kehittämiseksi tällä alueella. Lainajärjestely toimii tarjoamalla pääomaa suoraan tai rahoituksen välittäjien kautta yksityiselle sektorille sekä samankaltaista toimintaa harjoittaville julkisyhteisöille ja julkisoikeudellisille laitoksille.

Investointikehystä hallinnoi toteutuskumppanina *Banco Português de Fomento*. Investointikehys sisältää seuraavan tuotelinjan:

- Pääomasijoitukset elinkelpoisiin Azoreiden yrityksiin. Investoinnilla täydennetään yritysten pääomittamiseen tähtääviä kansallisia investointeja alueellisilla määrärahoilla ja erityisillä välineillä, jotka vastaavat autonomisen alueen liiketoimintarakenteen erityispiirteitä.

Investointikehukseen tehtävän investoinnin toteuttamiseksi Portugalin ja *Banco Português de Fomenton* on allekirjoitettava täytäntöönpanosopimus, joka sisältää seuraavan sisällön:

1. Kuvaus investointikehysten päätöksentekoprosessista: Investointikomitea tai muu vastaava hallintoelin tekee investointikehysten lopullisen investointipäätöksen, joka hyväksytään

2. Asiaan liittyvän sijoituspolitiikan keskeiset vaatimukset, joihin on sisällyttävä
  - a. Rahoitustuotteen ja tukikelpoisten lopullisten tuensaajien kuvaus.
  - b. Vaatimus, jonka mukaan kaikkien tuettujen investointien on oltava taloudellisesti kannattavia.
  - c. Vaatimus noudattaa ”ei merkittävää haittaa” -periaatetta sitä koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukaisesti. Erityisesti kun on kyse yrityksille myönnettävästä yleisestä tuesta, sijoituspolitiikan ulkopuolelle on jätettävä yritykset, joilla on merkittävä painopiste⁹ seuraavilla aloilla: I) fossiilisiin polttoaineisiin perustuva energiantuotanto ja siihen liittyvä toiminta¹⁰; II) energiaintensiiviset ja/tai runsaasti hiilidioksidipäästöjä aiheuttavat teollisuudenalat¹¹; III) saastuttavien ajoneuvojen tuotanto, vuokraus tai myynti¹²; IV) jätteiden keruu, käsittely ja¹³ loppusijoitus, v) ydinpolttoaineen käsittely, ydinenergian tuotanto. Lisäksi investointipolitiikassa on edellytettävä, että lainajärjestelyn lopulliset tuensaajat noudattavat asiaankuuluvaa EU:n ja kansallista ympäristölainsäädäntöä.
  - d. Vaatimus, jonka mukaan tukivälineen lopulliset tuensaajat eivät saa tukea muista unionin välineistä samojen kustannusten kattamiseksi.
3. Täytäntöönpanosopimuksen kattama määrä, toteutuskumppanin maksurakenne ja vaatimus sijoittaa takaisin saadut varat uudelleen investointikehyksen investointipolitiikan mukaisesti.

Seuranta-, valvonta- ja tarkastusvaatimukset, joihin sisältyvät

1. Kuvaus toteutuskumppanin seurantajärjestelmästä, jolla raportoidaan liikkeelle saaduista investoinneista.
2. Kuvaus toteutuskumppanin menettelyistä, joilla varmistetaan petosten, lahjonnan ja eturistiriitojen ehkäiseminen, havaitseminen ja korjaaminen.

⁹ Lopullisen tuensaajan katsotaan keskittyvän ”olennaisesti” tiettyyn toimialaan tai liiketoimintaan, jos kyseisen toimialan tai toiminnan on todettu olevan olennainen osa lopullisen tuensaajan liiketoimintaa suhteessa lopullisen tuensaajan bruttotuloihin, voittoihin tai asiakaskuntaan. Rajoitetulta alalta tai toiminnasta saadut bruttotulot eivät saa missään tapauksessa ylittää 50:tä prosenttia bruttotuloista.

¹⁰ Lukuun ottamatta a) toimintoja ja varoja, jotka koskevat sähkön ja/tai lämmön tuotantoa sekä niihin liittyvää maakaasua käyttävää siirto- ja jakeluinfrastruktuuria ja jotka täyttävät ”ei merkittävää haittaa” -periaatetta koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) liitteessä III esitetyt ehdot, ja b) ii alakohdan mukaisia toimintoja ja varoja, joiden osalta fossiilisten polttoaineiden käyttö on tilapäistä ja teknisesti väistämätöntä, jotta voidaan siirtyä oikea-aikaisesti kohti fossiilisten polttoaineista vapaata toimintaa.

¹¹ Sisällytetään EU:n päästökauppajärjestelmään toimintoja ja varoja, joilla saavutetaan ennustetut kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät alita asiaankuuluvia vertailuarvoja. Jos tuetulla toiminnalla saavutetaan ennustetut kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät ole merkittävästi alhaisempia kuin asianomaiset vertailuarvot, on annettava selvitys syistä, joiden vuoksi tämä ei ole mahdollista. Vertailuarvot, jotka on vahvistettu maksutta jaettavia päästöoikeuksia varten päästökauppajärjestelmän soveltamisalaan kuuluville toimintoille komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/447 mukaisesti.

¹² Saastuttavat ajoneuvot määritellään päästöttömiksi ajoneuvoiksi.

¹³ Tätä poikkeusta ei sovelleta toimiin laitoksissa, jotka on tarkoitettu yksinomaan kierrätettäväksi kelpaamattoman vaarallisen jätteen käsittelyyn, eikä olemassa oleviin laitoksiin, jos tämän toimenpiteen mukaisten toimien tarkoituksena on lisätä energiatehokkuutta, ottaa talteen pakokaasuja varastointia tai käyttöä varten tai ottaa talteen materiaaleja polttotuhkasta, edellyttäen, että tällaiset tämän toimenpiteen mukaiset toimet eivät lisää laitosten jätteenkäsittelykapasiteettia tai pidennä laitosten käyttöikää; tästä on toimitettava näyttöä laitoskohtaisesti.

3. Velvollisuus tarkistaa kunkin toimen tukikelpoisuus täytäntöönpanosopimuksessa vahvistettujen vaatimusten mukaisesti ennen toimen rahoittamista koskevan sitoumuksen tekemistä.
4. Velvollisuus suorittaa riskiperusteisia jälkitarkastuksia *Banco Português de Fomenton* tarkastussuunnitelman mukaisesti. Näillä tarkastuksilla on todennettava i) valvontajärjestelmien tehokkuus, mukaan lukien petosten, lahjonnan ja eturistiriitojen havaitseminen; ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen ja valtiontukisääntöjen noudattaminen; ja iii) noudatetaan vaatimusta, jonka mukaan tukivälineen lopulliset tuensaajat eivät ole saaneet tukea muista unionin välineistä samojen kustannusten kattamiseksi. Tarkastuksissa on myös todennettava toimien laillisuus ja se, että sovellettavien täytäntöönpano- ja rahoitussopimusten ehtoja noudatetaan.

Investointi RE-C05-i05-RAA: Azorien maatalouden taloudellinen elpyminen

Investoinnin tavoitteena on edistää Azorien maataloutta keskittyen kestäväan kehitykseen ja paikalliseen tuotantoon. Investointi koostuu i) tuotteisiin ja tuotantoprosesseihin liittyvistä investointihankkeista, ii) investoinneista vihreään ja digitaaliseen siirtymään ja iii) investoinneista alueellisen teurastusverkoston rakennuudistukseen ja maidon laadun sertifiointiin.

Investointi RE-C05-i07-RAM: Madeiralla sijaitsevien yritysten pääomitusvälineet

Toimenpiteen tavoitteena on tukea investointeja Madeiran autonomisella alueella, jotta voidaan puuttua paikallisten yritysten rakenteellisiin maksuvalmiusongelmiin ja parantaa alueen talouden kilpailukykyä.

Investointi koostuu yrityksille annettavista 15900000 euron lainatakauksista, joilla tuetaan myös lainojen korkokuluja (100 % riskittömästä euriborkorosta, johon on lisätty vähintään 60 % riskimarginaalista, joka on enintään 3,4 %).

Investointi RE-C05-i08: Enemmän digitaalista tiedettä

Tämän toimenpiteen tavoitteena on nopeuttaa tieteen ja kansallista tiede- ja teknologiajärjestelmää tukevien palvelujen digitalisaatioprosessia.

Investointi koostuu i) ”Science XXI -kampuksen” rakentamisesta ja ”Science Desk” -palvelun saatavuudesta verkossa; II) datakeskus/tuki-infrastruktuuri kahdelle supertietokoneelle ”Deucalion” ja ”Mare Nostrum 5” sekä laaja kielimalli Portugalin kielellä; III) julkishallinnon digitaaliset T & K-hankkeet sekä kuusi julkishallinnon prosessien tekoälytoimintoa; ja iv) seitsemän sähköistä palvelua kansallisen avoimen tieteen ja tutkimuksen tieto-ohjelman (PNCADAI) puitteissa.

Investointi RE-C05-i09– – Laajennettu: Ohjelmien/yhteenliittymien käynnistäminen yritysten innovointia varten – sopimusten tekeminen

Investoinnin tavoitteena on lisätä investointeja RE-C05-i01.01 komponentissa 5. Toimenpiteen laajennetulla osuudella on lisättävä niiden tuotteiden, prosessien tai palvelujen määrää, jotka on saatu valmiiksi liike-elämän innovointiohjelmien tai -allianssien avulla.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2023 mennessä.

Investointi RE-C05-i10– Laajennus: Vihreät toimintaohjelmat/yhteenliittymät yritysten innovointia varten – sopimusten tekeminen

Investoinnin tavoitteena on lisätä investointeja RE-C05-i01.02 komponentissa 5. Toimenpiteen laajennetulla osuudella lisätään tuotteiden, prosessien tai palvelujen määrää täydentävistä vihreistä toimintasuunnitelmista.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2023 mennessä.

Investointi RE-C05-i13 – Tieteelliset tutkimusyksiköt

Tämän investoinnin tavoitteena on tieteellisten tutkimusyksiköiden parantaminen ja uudelleenorganisointi, mukaan lukien niiden digitalisaatio.

Investointi koostuu laitteiden, työkalujen tai muiden tarvikkeiden hankinnasta tutkimusyksiköitä varten, mukaan lukien muun muassa tietotekniikkajärjestelmät.

Investointi RE-C05-i14 – Liike-elämän innovaatiot

Tämä toimenpide koostuu tukijärjestelmään tehtävästä julkisesta investoinnista, jolla kannustetaan yksityisiä investointeja ja parannetaan innovatiivisia hankkeita kehittävien yritysten rahoituksen saantia. Ohjelmasta tarjotaan tukea suoraan yksityiselle sektorille.

Järjestelmää hallinnoi toteutuskumppanina *Banco Português de Fomento*. Järjestelmä sisältää seuraavan tuotelinjan:

- Tuet, joilla tuetaan yritysten investointihankkeita, jotka liittyvät ammattitaitoiseen toimintaan tai tutkimus- ja kehitysprosesseihin, ja joilla edistetään yritysten ja tieteen välistä yhteyttä keskittyen erityisesti vihreään ja digitaaliseen siirtymään liittyvään innovointiin.

Ohjelmaan tehtävän investoinnin toteuttamiseksi Portugalin ja *Banco Português de Fomenton* on allekirjoitettava täytäntöönpanosopimus, joka sisältää seuraavan sisällön:

- 1) Kuvaus ohjelman päätöksentekoprosessista: Lopullisen myöntämispäätöksen ohjelmassa tekee investointikomitea tai muu asianmukainen vastaava hallinnollinen elin ja päätös hyväksytään hallituksesta riippumattomien jäsenten ääntenemmistöllä.
- 2) Tähän liittyvän tukipolitiikan keskeiset vaatimukset, joihin sisältyvät:
  - a) Kuvaus myönnettävistä tuista sekä tukikelpoisista lopullisista tuensaajista.
  - b) Vaatimus, jonka mukaan kaikkien tuettujen investointien on oltava taloudellisesti kannattavia.
  - c) Vaatimus noudattaa ”ei merkittävää haittaa” -periaatetta sitä koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukaisesti. Tukipolitiikassa suljetaan tuen ulkopuolelle erityisesti seuraavat toiminnot ja varat: I) fossiilisiin polttoaineisiin liittyvät toiminnot ja varat, mukaan lukien tuotantoketjun loppupään käyttö,¹⁴ EU:n päästökauppajärjestelmän mukaiset toiminnot ja varat, joilla saavutetaan ennustetut kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät alita asiaankuuluvia vertailuarvoja,¹⁵ jätteen

¹⁴ Lukuun ottamatta a) toimintoja ja varoja, jotka koskevat sähkön ja/tai lämmön tuotantoa sekä niihin liittyvää maakaasua käyttävää siirto- ja jakeluinfrastruktuuria ja jotka täyttävät ”ei merkittävää haittaa” -periaatetta koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) liitteessä III esitetyt ehdot, ja b) ii alakohdan mukaisia toimintoja ja varoja, joiden osalta fossiilisten polttoaineiden käyttö on tilapäistä ja teknisesti väistämätöntä, jotta voidaan siirtyä oikea-aikaisesti kohti fossiilisten polttoaineista vapaata toimintaa.

¹⁵ Jos tuetulla toiminnalla saavutetaan ennustetut kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät ole merkittävästi alhaisempia kuin asianomaiset vertailuarvot, on annettava selvitys syistä, joiden vuoksi tämä ei ole mahdollista. Vertailuarvot, jotka on vahvistettu maksutta jaettavina päästöoikeuksien varten päästökauppajärjestelmän soveltamisalaan kuuluvilla toiminnoilla komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/447 mukaisesti.

- kaatopaikkoihin, polttolaitoksiin ja mekaanisiin biologisiin käsittelylaitoksiin liittyvät toiminnot¹⁶ ja varat¹⁷.
- d) Vaatimus siitä, että ohjelman lopulliset tuensaajat eivät saa tukea muista unionin välineistä samojen kustannusten kattamiseen.
- 3) Täytäntöönpanosopimuksen kattama määrä, maksurakenne toteutuskumppania varten sekä vaatimus käyttää järjestelmän käyttämättömät tuotot, myös vuoden 2026 jälkeen, samoihin poliittisiin tavoitteisiin.
- 4) Seuranta-, valvonta- ja tarkastusvaatimukset, joihin sisältyvät
- a) Kuvaus toteutuskumppanin seurantajärjestelmästä, jolla raportoidaan mobilisoiduista tuista.
  - b) Kuvaus toteutuskumppanin menettelyistä, joilla varmistetaan petosten, lahjonnan ja eturistiriitojen ehkäiseminen, havaitseminen ja korjaaminen.
  - c) Velvollisuus varmistaa kunkin toimen tukikelpoisuus täytäntöönpanosopimuksen vaatimusten mukaisesti ennen kuin toimelle myönnetään tukea.
  - d) Velvollisuus suorittaa riskiperusteisia jälkitarkastuksia *Banco Português de Fomenton* tarkastussuunnitelman mukaisesti. Näillä tarkastuksilla on todennettava i) valvontajärjestelmien tehokkuus, mukaan lukien petosten, lahjonnan ja eturistiriitojen havaitseminen; ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen, valtioneuvoston päätösten sekä ilmasto- ja digitalisaatiotavoitteita koskevien vaatimusten noudattaminen; ja iii) noudatetaan vaatimusta, jonka mukaan järjestelmän lopulliset edunsaajat eivät ole saaneet tukea muista unionin välineistä samojen kustannusten kattamiseksi. Tarkastuksissa varmistetaan myös toimien laillisuus sekä se, että sovellettavan täytäntöönpanosopimuksen ja tukisopimuksen ehtoja noudatetaan.
- 5) Toteutuskumppanin toteuttamia ilmasto- ja digitaali-investointeja koskevat vaatimukset: vähintään 37886878 eurolla ohjelmaan tehdyistä elpymis- ja palautumistukivälineen investoinneista on edistettävä ilmastonmuutostavoitteita elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen liitteen VI mukaisesti ja vähintään 568303175 eurolla on edistettävä digitaalista siirtymää elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen liitteen VII mukaisesti¹⁸.

---

¹⁶ Tämä soveltamisalan ulkopuolelle jättäminen ei koske tämän toimenpiteen mukaisia toimia laitoksissa, jotka on tarkoitettu yksinomaan kierrätettäväksi kelpaamattoman vaarallisen jätteen käsittelyyn, eikä olemassa olevissa laitoksissa, joissa tämän toimenpiteen mukaisilla toimilla pyritään lisäämään energiatehokkuutta, ottamaan talteen kaasuja varastointia tai käyttöä varten tai ottamaan talteen materiaalit polttotuhkasta, edellyttäen, että tällaiset tämän toimenpiteen mukaiset toimet eivät johda laitoksen jätteenkäsittelykapasiteetin kasvuun tai laitosten käyttöiän pidentämiseen; tästä on toimitettava näyttöä laitoskohtaisesti.

¹⁷ Tämä soveltamisalan ulkopuolelle jättäminen ei koske tämän toimenpiteen mukaisia toimia olemassa olevissa mekaanisissa biologisissa käsittelylaitoksissa, jos tämän toimenpiteen mukaisten toimien tarkoituksena on parantaa energiatehokkuutta tai uudistaa erotetun jätteen kierrätystoimia biojätteen kompostointia ja biojätteen anaerobista mädättämistä varten edellyttäen, että tällaiset tämän toimenpiteen mukaiset toimet eivät johda laitosten jätteenkäsittelykapasiteetin lisääntymiseen tai laitosten käyttöiän pidentämiseen; tästä on toimitettava näyttöä laitoskohtaisesti.

¹⁸ Yksittäisiin hankkeisiin liittyviä lopullisia tuensaajia on vaadittava esittämään kunkin tuetun hankkeen osalta perustelut valitulle tukitoimialalle sekä kuvaus hankkeesta ilmastorahoitusosuuden laskemista varten. Ilmastorahoitusosuuden laskemista varten oman pääoman ehtoisen tai luonteisen rahoituksen, yritysjoukkolainojen tai vastaavien välineiden lopullisten tuensaajien, joita ei ole kohdennettu tiettyihin hankkeisiin, on esitettävä perustelut valitulle tukitoimialalle (valituille tukitoimialoille). Toteutuskumppanin on myös toimitettava jäsenvaltiolle puolivuositainen raportti kunkin hankkeen/toimen täytäntöönpanosta.

E.2. Ei-takaisinmaksettavan rahoitustuen seurantaa ja täytäntöönpanoa koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/ta voite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mitta-yksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
5.1	Re-C05-r09	M	Portugalin teknologia- ja yritysinnovointistrategia a 2030 koskevien suuntaviivojen päivitys	Portugalin vuoden 2030 teknologia- ja yritysinnovaatiostrategiaa koskevien päivitettyjen suuntaviivojen julkaiseminen				NELJ ÄS VUO SINE LJÄN NES	2021	Portugalin teknologia- ja yritysinnovaatiostrategian 2018–2030 suuntaviivojen hyväksymisestä tehdyn ministerineuvoston päätöksen päivitys, jossa otetaan huomioon äskettäin hyväksytty Portugalin strategia 2030 ja talouden elpymisen uudet haasteet.
5.2	Re-C05-r11	T	Hyväksytyt yhteistyölaboratorioiden verkoston laajentaminen		Numero	26	35	ENSI MM ÄINE N VUO SINE LJÄN NES	2021	Uusien yhteistyölaboratorioiden pätevyyskysien tunnistaminen ja myöntäminen – Yhteistyölaboratorioiden verkoston laajentaminen tunnistamalla ja myöntämällä nimike uusille yksiköille FCT, I.P:n (tieteen ja teknologian säätiö) hallintoneuvoston nimittämän, tunnistetusti kansainvälisesti ansioituneista asiantuntijoista koostuvan riippumattoman arviointipaneelin suorittaman haku- ja arviointiprosessin tuloksena
5.3	Re-C05-r11	M	Teknologia- ja innovaatiokeskuksia koskevan uuden oikeudellisen järjestelmän voimaantulo	Teknologia- ja innovaatiokeskuksia koskevan uuden oikeudellisen järjestelmän voimaantulo				NELJ ÄS VUO SINE LJÄN NES	2021	Lainsäädännössä on tarkistettava ja standardoitava tiede- ja teknologiajärjestelmään kuuluvien yksiköiden lainsäädäntö- ja sääntelykehys ja määriteltävä sen rahoitus- ja arviointimalli.
5.4	Re-C05-r12	M	Maatalouden innovaatio-ohjelman hyväksyminen	Maatalouden innovaatio-ohjelman hyväksyminen				NELJ ÄS VUO SINE LJÄN NES	2020	Julkaistaan ministerineuvoston päätös maatalouden innovaatio-ohjelman hyväksymisestä. Ministerineuvoston päätös julkaistu 15.10.2020
5.5	Re-C05-i01.01	T	Sopimusten tekeminen uusien tuotteiden, prosessien tai palvelujen kehittämiseksi asiaankuuluvilla strategisilla aloilla (innovaatio-ohjelmat).		Numero	0	6	NELJ ÄS VUO SINE LJÄN NES	2022	Tehdään konsortioiden kanssa kuusi sopimusta (innovaatiosopimukset tai hankkeiden käynnistäminen), joihin sisältyvät seuraavat: <ul style="list-style-type: none"> • Konsortioon kuuluvien oikeussubjektien tunnistetiedot; • Liiketoimintasuunnitelma/investointi; • rahoituksen määrä; • Tavoitteet, jotka sitovat tuensaajaa; • Seurannan muoto.

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/ta voite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusajakaulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mitta-yksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
										Sopimusten on tuettava yhteensä vähintään 60:tä tuotetta, prosessia tai palvelua. Tehtävnmääritykseen on sisällytettävä tukikelpoisuusperusteet, joilla varmistetaan poissulkemislueuella käyttämällä, että valitut hankkeet ovat "ei merkittävää haittaa" -periaatetta koskevan teknisen ohjeen (2021/C58/01) mukaisia ja että niissä noudatetaan asiaankuuluvaa EU:n ja kansallista ympäristölainsäädäntöä.
5.6	Re-C05-i01.01	T	Tuotteet, prosessit tai palvelut		Numero	0	366	KYSY MYS 2	2026	Viranomaisten myönteinen arvio lopullisista täytäntöönpanoraporteista, jotka koskevat 366:ta sopimukseen perustuvaa tuotetta, prosessia tai palvelua.
5.7	Re-C05-i01.02	T	Sopimusten tekeminen uusien tuotteiden, prosessien tai palvelujen kehittämiseksi strategisilla aloilla, jotka ovat merkityksellisiä vähähiilisen talouden, ilmastokestävyyden ja ilmastomuutokseen sopeutumisen kannalta.		Numero	0	4	NELJÄS VUOSINEN	2022	Neljän sopimuksen (innovaatiosopimukset tai hankkeiden käynnistäminen) tekeminen konsortioiden kanssa, mukaan lukien seuraavat: <ul style="list-style-type: none"> Konsortioon kuuluvien oikeussubjektien tunnistetiedot; Liiketoimintasunnitelma/investointi; rahoituksen määrä; Tavoitteet, jotka sitovat tuensaajaa; Seurannan muoto. Sopimuksissa on tuettava yhteensä vähintään 40:tä tuotetta, prosessia tai palvelua, ja niissä on otettava huomioon mukautuminen tukitoimialaan 022 (Tutkimus- ja innovointiprosessit, teknologian siirto ja yritysten välinen yhteistyö keskittyen vähähiiliseen talouteen sekä kykyyn sietää ilmastomuutosta ja sopeutua siihen). Tehtävnmääritykseen on sisällytettävä tukikelpoisuusperusteet, joilla varmistetaan poissulkemislueuella käyttämällä, että valitut hankkeet ovat "ei merkittävää haittaa" -periaatetta koskevan teknisen ohjeen (2021/C58/01) mukaisia ja että niissä noudatetaan asiaankuuluvaa EU:n ja kansallista ympäristölainsäädäntöä.
5.9	Re-C05-i02	T	Rajapintayksiköiden, mukaan lukien Collaborative		Numero	0	20	NELJÄS VUOSI	2022	Tarjouskilpailun perusteella valitaan tuettavat yksiköt. Tämä ehdotuspyyntö on rajattu ehdottajiin,

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/ta voite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mitta-yksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
			Laboratories – Colabs, kanssa tehdyt sopimukset					SINE LJÄN NES		<p> jotka on tunnustettu rajapintayksiköiksi tai yhteistyölaboratorioiksi.</p> <p>Sopimuksissa on otettava huomioon yhdenmukaisuus tukitoimialojen 021 (Teknologian siirto ja yritysten, tutkimuskeskusten ja koulutusalan välinen yhteistyö) ja/tai 022 (Tutkimus- ja innovointiprosessit, teknologian siirto ja yritysten välinen yhteistyö, painopisteinä vähähiilinen talous sekä kyky sietää ilmastonmuutosta ja sopeutua siihen) kanssa. Tehtävnmääritykseen on sisällytettävä tukikelpoisuusperusteet, joilla varmistetaan poissulkemisuettelo käyttämällä, että valitut hankkeet ovat ”ei merkittävää haittaa” -periaatetta koskevan teknisen ohjeen (2021/C58/01) mukaisia ja että niissä noudatetaan asiaankuuluvaa EU:n ja kansallista ympäristölainsäädäntöä.</p>
5.10	Re-C05-i02	T	Yritykset, joilla on sopimuksia tai laskuja rajapintayksiköiden tarjoamista palveluista		Numero	0	560	NEL ÄS VUO SINE LJÄN NES	2025	Yritykset, joilla on sopimuksia tai laskuja rajapintayksiköiden, mukaan lukien Collaborative Laboratories -Colabs, tarjoamista teknisistä tai teknologian siirtopalveluista.
5.11	Re-C05-i03	M	Tutkimus- ja innovointihankkeita koskeva tarjouskilpailumenettely	Tutkimus- ja innovointihankkeita koskevan tarjouskilpailumenettelyn aloittamista koskevan ilmoituksen julkaiseminen				KOL MAS VUO SINE LJÄN NES	2021	<p>Käynnistetään tarjouskilpailut tutkimus- ja innovointiohjelmista/-hankkeista, joita rahoitetaan maatalouden innovaatio-ohjelman 2030 aloitteiden puitteissa.</p> <p>Tehtävnmääritykseen sisältyvät tukikelpoisuusperusteet, joilla varmistetaan poissulkemisuettelo käyttämällä, että valitut hankkeet ovat ”ei merkittävää haittaa” -periaatetta koskevan teknisen ohjeen (2021/C58/01) mukaisia ja vastaavat vaatimusta EU:n ja kansallisen ympäristölainsäädännön noudattamisesta. Valintaperusteilla on varmistettava, että hankkeissa keskitytään joko</p> <ul style="list-style-type: none"> — vähähiilinen talous, kyky sietää ilmastonmuutosta ja sopeutua siihen vähentämällä päästöjä, lisäämällä hiilen sitomista tai

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/ta voite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mitta-yksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
										vahvistamalla kykyä sietää ilmastonmuutosta ja sopeutua siihen ottaen huomioon tukitoimialan 022 vaatimukset elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen liitteen VI mukaisesti — tai digitalisaatioon liittyviin T & K-hankkeisiin, kuten yhteiseen maatalousportaaliin, digitaalilähetyksiin siirtymiseen ja arvoketjuihin liittyviin T & I-hankkeisiin, toiminta-alan 009 vaatimusten mukaisesti.
5.12	Re-C05-i03	T	Innovaatio- ja tutkimushankkeet, joissa keskitytään maatalouden innovaatio-ohjelman 2030 vihreisiin tai digitaalisiin näkökohtiin		Numero	0	105	KOL MAS VUO SINE LJÄN NES	2025	Viranomaisten myönteinen arvio lopullisista täytäntöönpanokertomuksista, jotka koskevat vähintään 100:aa tutkimus- ja innovointihanketta, joilla edistetään vähintään yhtä innovaatio-ohjelman 15 aloitteesta ja joissa keskitytään vähähiiliseen talouteen tai ilmastonmuutokseen sopeutumiseen. 5 saataville asetettua tai toimitettua digitaalista hanketta tai palvelua.
5.14	Re-C05-i03	T	24 maatalouden innovaatiokeskusta		Numero	0	24	NEL ÄS VUO SINE LJÄN NES	2025	Tuensaajien loppuraportti, jonka viranomaiset ovat validoineet 24 maatalouden innovaatiokeskuksen päivittämiseksi.
5.15	Re-C05-i04-RAA	M	Asetuksen hyväksyminen Azorien yritysten pääomapoljan vahvistamista koskevasta välineestä	Azorien aluehallituksen asetuksen antaminen pääomitus-toimenpiteestä ja Banco Portugues de Fomenton velvoittamisesta hyväksymään sijoituspolitiikka				KOL MAS VUO SINE LJÄN NES	2021	Azorien aluehallitus antaa asetuksen, jolla otetaan käyttöön pääomitus-toimenpide ja jolla Banco Portugues de Fomento veloitetaan hyväksymään investointipolitiikka, jossa määritellään muun muassa kunkin rahoitusvälinetyypin edunsaajayhtiöiden tukielpoisuus- ja valintaperusteet. Asetuksessa edellytetään, että investointipolitiikka sisältää tuettavien yritysten "ei merkittävää haittaa" -periaatetta koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) noudattamista koskevat valinta-/tukielpoisuusperusteet, joissa edellytetään, että — kestävyysarvioinnin käyttö, — poissulkemisuettelo, joka sisältää seuraavat osat: — Fossiilisiin polttoaineisiin liittyvät investoinnit (mukaan lukien jatkokäyttö), lukuun ottamatta maakaasuun perustuvaa lämpöä/sähköä, joka täyttää "ei merkittävää haittaa" -periaatetta

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/ta voite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusajakaulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mitta-yksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
										<p>koskevien ohjeiden liitteessä III vahvistetut edellytykset</p> <ul style="list-style-type: none"> — Päästökauppajärjestelmään kuuluvat toiminnot, joiden ennakoitujen hiilidioksidiekvivalenttipäästöt eivät alita maksutta jaettavia päästöoikeuksia varten vahvistettuja asiaankuuluvia vertailuarvoja. — Investoinnit laitoksiin, joissa jätteet sijoitetaan kaatopaikoille, mekaanis-biologisiin käsittelylaitoksiin ja jätteenkäsittelylaitoksiin. Poissulkemisluetteloa ei sovelleta laitoksiin, jotka on tarkoitettu yksinomaan kierrätettäväksi kelpaamattoman vaarallisen jätteen käsittelyyn; olemassa oleviin laitoksiin, jos investoinnin tarkoituksena on energiatehokkuuden lisääminen, pakokaasujen talteenotto varastointia tai käyttöä varten tai materiaalien talteenotto polttotuhkasta, edellyttäen, että tällaiset investoinnit eivät lisää laitosten jätteenkäsittelykapasiteettia tai pidennä laitoksen käyttöikä. — Toiminnot, joissa jätteen pitkäaikainen loppusijoitus voi aiheuttaa pitkäaikaista haittaa ympäristölle (esim. ydinjäte). — Edellä mainituille omaisuuserille ja toiminnoille omistettu T & K & I. — pakolliset lainsäädännön noudattamista koskevat tarkastukset BPF:n ja/tai sen valittujen rahoituksen välittäjien kautta sellaisten liiketoimien osalta, jotka on vapautettu kestävyysarviointista — oman pääoman ehtoisen tuen saajat, jotka saavat vähintään 50 prosenttia tuloistaan poissulkemisluetelossa luetelluista toiminnoista vihreää siirtymää koskevien suunnitelmien hyväksymistä ja julkaisemista varten.

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/ta voite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusajakaulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mitta-yksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
5.16	Re-C05-i04-RAA	M	Azorien yritysten pääomapolitiikan vahvistamista koskevan välineen investointipolitiikan hyväksyminen	BPF hyväksyy sijoituspolitiikan, joka kattaa kaikki toimenpiteessä suunnitellut rahoitusvälineet.				KOL MAS VUO SINE LJÄN NES	2021	BPF hyväksyy sijoituspolitiikan, joka kattaa kaikki toimenpiteessä suunnitellut rahoitusvälineet. BPF:n on kehitettävä ja otettava käyttöön sijoituspolitiikkansa ajoneuvon hallinnointielimenä, jolla on tuensaajiksi valittujen yritysten tukemiseksi käyttöön otetuista rahoitusvälineistä johtuvat omistussuodet. Investointipolitiikassa on otettava huomioon Azorien yritysten pääomapolitiikan vahvistamisvälinettä koskevassa asetuksessa vahvistetut valinta-/tukikelpoisuusperusteet ja sovellettavat sitoumukset/tavoitteet.
5.17	Re-C05-i04-RAA	T	Todistukset yhteensä 45000000 euron siirrosta rahoitusalan ulkopuolisille yrityksille oman pääoman ehtoisena ja oman pääoman luonteisena tukena		EUR	0	45 000 000	KYSY MYS 2	2026	Todistukset 45000000 euron siirrosta yrityksille oman pääoman ehtoisena tai oman pääoman luonteisena tukena Azorien yritysten pääomapolitiikan vahvistamisvälinettä varten hyväksytyt investointipolitiikan mukaisesti.
5.53	Re-C05-i15-RAA	M	Täytäntöönpanosopimus	Täytäntöönpanosopimuksen voimaantulo				KYSY MYS 2	2025	Täytäntöönpanosopimuksen voimaantulo toimenpiteen kuvauksessa täsmennettyjen vaatimusten mukaisesti.
5.54	Re-C05-i15-RAA	T	Pääomarahaston kanssa allekirjoitetut oikeudelliset sopimukset, ja ministeriö on saattanut investoinnin päätökseen	Pääomarahaston kanssa allekirjoitetut oikeudelliset sopimukset ja siirtotodistus	Prosenttiosuus (%)	0 %	100 %	KYSY MYS 2	2026	Banco Portugues de Fomento on tehnyt oikeudellisia rahoitussopimuksia, joiden määrä on tarpeen, jotta vähintään 100 prosenttia elpymis- ja palautumistukivälineen investoinneista voidaan käyttää välineeseen (hallintopalkkiot huomioon ottaen). Portugalin on siirrettävä 40000000 euroa Banco Portugues de Fomentolle investointikehystä varten.
5.18	Re-C05-i05-RAA	M	Azorien maatalouden innovointi- ja digitalisointiohjelman julkaiseminen	Azorien maatalouden innovointi- ja digitalisointiohjelman julkaiseminen				KYSY MYS 2	2022	Julkaistaan Azorien maatalouden innovointi- ja digitalisointiohjelma, johon sisältyy suunnitelma seurantaverkoston ja maatalousilmoitusten kehittämiseksi saaritasolla sekä suunnitelma digitaaliseen todellisuuteen ja täsmäviljelyyn siirtymiseksi.

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/ta voite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mitta-yksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
5.19	Re-C05-i05-RAA	T	Eläinten teurastukseen tai maidon laadun tai elintarviketurvallisuuden varmentamiseen tarkoitetut rakennukset		Numero	0	2	NELJÄS VUOSI LÄNNES	2025	Rakennetut tai kunnostetut rakennukset eläinten teurastamista tai maidon laadun tai elintarviketurvallisuuden varmentamista varten.
5.20	Re-C05-i05-RAA	T	Jalostus- tai kaupanpitämisen yritysten rakenneuudistushankkeet ja maatalojen rakenneuudistushankkeet		Numero	0	224	KYSYMYKSIÄ	2025	Hankkeet, joista on tehty sopimus tuotteiden ja prosessien tukijärjestelmissä: - 11 maatalouden jalostuksen tai kaupan pitämisen alalla toimivien alueellisten yritysten rakenneuudistushanketta; - 213 maatalojen rakenneuudistushanketta.
5.33	Re-C05-i07-RAM	M	Banco Português de Fomenton, Instituto de Desenvolvimento Empresarialin ja valittujen rahoituksen välittäjien välisen täytäntöönpanosopimuksen (pöytäkirjan) allekirjoittaminen	Banco Português de Fomenton, Instituto de Desenvolvimento Empresarialin ja valittujen rahoituksen välittäjien välisen, kaikki toimenpiteessä suunnitellut rahoitusvälineet kattavan täytäntöönpanosopimuksen (pöytäkirjan) allekirjoittaminen				KYSYMYKSIÄ	2024	Banco Português de Fomento, Instituto de Desenvolvimento Empresarialin ja valitut rahoituksen välittäjät allekirjoittavat täytäntöönpanosopimuksen (pöytäkirjan), joka kattaa kaikki toimenpiteessä suunnitellut rahoitusvälineet. Täytäntöönpanosopimuksessa ja rahoitusvälineen myöhemmissä oikeudellisissa asiakirjoissa on edellytettävä (toimenpiteen kuvauksessa esitetyn) poissulkemislueuettelon soveltamista ja EU:n ja kansallisen ympäristölainsäädännön noudattamisen tarkistamista.
5.34	Re-C05-i07-RAM	T	Lainatakaukset, joilla tuetaan alueellisten yritysten hankkeita.	—	EUR	0	15 900 000	NELJÄS VUOSI LÄNNES	2025	Lainamäärät, joiden osalta on allekirjoitettu takaussopimukset, mukaan lukien korkotuki tai takauspalkkiot.
5.35	Re-C05-i08	M	"Science XXI campus" ja "Science Desk", palvelujen tarjoaminen kansallisen avoimen tieteen ja avoimen	"Tieteen XXI kampuksen" rakentaminen ja "tieteen palvelupiste" sekä palvelujen saatavuus kansallisen avoimen tieteen ja				NELJÄS VUOSI LÄNNES	2025	Vanhaan infrastruktuuriin perustuvien "Campus Science XXI" -rakennustöiden toteuttaminen. Tiede- ja teknologiapalvelu "Science Desk" on saatavilla, mukaan lukien palvelut ja

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/ta voite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusajakaulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mitta-yksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
			tutkimuksen ohjelman (PNCADAI) kautta	avoimen tutkimuksen ohjelman (PNCADAI) kautta						rahoitusmekanismit tutkijoille, T & K-yksiköille tai korkea-asteen oppilaitoksille. Saataville asetettiin seitsemän sähköistä verkkopalvelua kansallisen avoimen tieteen ja avoimen tutkimustiedon ohjelman (PNCADAI) puitteissa.
5.36	Re-C05-i08	M	Julkishallinnon T & K-ohjelman hankkeet, julkishallinnon prosessien tekoälytoiminnot	Loppukertomusten validointi ja tekoälytoimintojen saatavuus				KYSY MYS 2	2026	Viranomaisten tai riippumattomien asiantuntijoiden myönteinen arvio lopullisista täytäntöönpanokertomuksista 94 hankkeessa, joita rahoitetaan osana julkishallinnon T & K-ohjelmaa (myös aloilla, joihin voi kuulua muun muassa tekoäly, kyberturvallisuus ja datatiede). 6 tekoälyyn liittyvää toimintoa asetetaan saataville julkishallinnon prosesseja varten.
5.37	Re-C05-i08	M	Kansallisen tietokonekeskuksen (CNCA) perustamista ja sen perussääntöä koskeva notaarin asiakirja	Notaarin asiakirja, joka koskee kansallisen tietokonekeskuksen perustamista ja sen perussääntöä				NEL ÄS VUO SINE LJÄN NES	2024	Kansallisen tietokonekeskuksen (CNCA) perustamista ja sen perussääntöä koskevan notaarin asiakirjan täytäntöönpano. CNCA organisoii uudelleen ja keskittää Portugalin olemassa olevat laskentaverkot ja -keskukset.
5.38	Re-C05-i08	M	Kansallisen kehittyneen tietokonekeskuksen infrastruktuurin ja datakeskuksen tukeminen, Portugalin rahoitusosuus supertietokoneen deucalionille, Mare Nostrum 5 - supertietokoneen rahoitus ja portugalinkielinen laaja kielimalli (LLM)	Kansallisen kehittyneen tietokonekeskuksen infrastruktuurin ja datakeskuksen tukeminen, Portugalin kansallinen rahoitusosuus supertietokoneen deucalioniin, Mare Nostrum 5:n rahoitus ja laaja kielimalli Portugalin kielellä.				KYSY MYS 2	2026	Kansallisen kehittyneen tietokonekeskuksen tuki-infrastruktuurin ja datakeskuksen rakentaminen, todiste vähintään 4032000 euron rahoitusosuuden siirtämisestä Portugalille Deucalion-supertietokoneelle, todiste 12000000 euron siirrosta Mare Nostrum 5:n rahoittamiseksi. Portugalin portugalinkielinen laaja kielimalli on saatavilla verkossa.
5.39	Re-C05-i09	T	Sopimusten tekeminen uusien tuotteiden, prosessien tai palvelujen kehittämiseksi asiaankuuluvilla strategisilla aloilla		Numero	6	12	KYSY MYS 2	2023	Tehdään konsortioiden kanssa kuusi lisäsopimusta (innovaatiosopimukset tai hankkeiden käynnistäminen), joihin sisältyvät seuraavat: <ul style="list-style-type: none"> • Konsortioon kuuluvien oikeussubjektien yksilöinti; • Liiketoimintasuunnitelma/investointi; • Rahoituksen määrä;

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/ta voite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutus aikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mitta-yksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
			(innovaatio-ohjelmat).							<ul style="list-style-type: none"> Tavoitteet, joihin tuensaaja on sitoutunut; Seurannan muoto. <p>Sopimusten on tuettava yhteensä vähintään 168:aa tuotetta, prosessia tai palvelua.</p> <p>Tehtävnmääritykseen on sisällyttävä tukikelpoisuusperusteet, joilla varmistetaan poissulkemisluettoa käyttämällä, että valitut hankkeet ovat "ei merkittävää haittaa" -periaatetta koskevan teknisen ohjeen (2021/C58/01) mukaisia ja että niissä noudatetaan asiaankuuluvaa EU:n ja kansallista ympäristölainsäädäntöä.</p> <p>Sopimukset täydentävät kohdassa RE-C05-i01.01 täytäntöönpannutta sopimuksia.</p>
5.41	Re-C05-i10	T	Sopimusten tekeminen uusien tuotteiden, prosessien tai palvelujen kehittämiseksi strategisilla aloilla, joilla on merkitystä vähähiilisen talouden, ilmastonmuutoksen sietokyvyn ja siihen sopeutumisen kannalta.		Numero	4	10	KYSY MYS 2	2023	<p>Tehdään konsortioiden kanssa kuusi lisäsopimusta (innovaatiosopimukset tai hankkeiden käynnistäminen), joihin sisältyvät seuraavat:</p> <ul style="list-style-type: none"> Konsortioon kuuluvien oikeussubjektien yksilöinti; Liiketoimintasuunnitelma/investointi; Rahoituksen määrä; Tavoitteet, joihin tuensaaja on sitoutunut; Seurannan muoto. <p>Sopimuksilla on tuettava yhteensä vähintään 98:aa tuotetta, prosessia tai palvelua, ja niiden on oltava yhdenmukaisia tukitoimialan O22 (Tutkimus- ja innovointiprosessit, teknologian siirto ja yritysten välinen yhteistyö, jossa keskitytään vähähiiliseen talouteen sekä ilmastonmuutokseen sopeutumiseen ja sen sietokykyyn) kanssa.</p> <p>Tehtävnmääritykseen sisältyvät tukikelpoisuusperusteet, joilla varmistetaan poissulkemisluettoa käyttämällä, että valitut hankkeet ovat "ei merkittävää haittaa" -periaatetta koskevan teknisen ohjeen (2021/C58/01) mukaisia ja vastaavat vaatimusta EU:n ja kansallisen ympäristölainsäädännön noudattamisesta.</p> <p>Sopimukset täydentävät kohdassa RE-C05-i01.02 täytäntöönpannutta sopimuksia.</p>

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/ta voite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mitta-yksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
5.50	Re-C05-i13	T	Laitteiden hankinta tutkimusyksiköitä varten		EUR	0	160 000 000	KYSY MYS 2	2026	Viranomaisten myönteinen arvio laitteiden tai työkalujen tai muiden tavaroiden, kuten tutkimusyksiköiden tietojärjestelmien, hankintaa koskevista lopullisista täytäntöönpanoraporteista, joiden arvo on yhteensä 160000000 euroa.
5.51	Re-C05-i14	M	Täytäntöönpanosopimus	Täytäntöönpanosopimuksen voimaantulo				KYSY MYS 2	2025	Täytäntöönpanosopimus tulee voimaan.
5.52	Re-C05-i14	T	Lopullisten edunsaajien kanssa allekirjoitetut oikeudelliset sopimukset, ja ministeriö on saattanut investoinnin päätökseen	Lopullisten edunsaajien kanssa allekirjoitetut oikeudelliset sopimukset ja todistus välineen siirrosta	EUR	0	949 771 958	KYSY MYS 2	2026	Banco Português de Fomento on tehnyt lopullisten tuensaajien kanssa oikeudellisia tukisopimuksia, joiden määrä on tarpeen, jotta 100 prosenttia elpymis- ja palautumistukivälineen investoinneista voidaan käyttää järjestelmään (hallintopalkkiot huomioon ottaen). Vähintään 4 prosentilla tästä rahoituksesta on edistettävä ilmastotavoitteita ja vähintään 60 prosentilla digitaalisia tavoitteita elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen liitteissä VI ja VII esitettyä menetelmää käyttäen. Portugalin on siirrettävä 949771958 euroa Banco Português de Fomento -pankille investointikehystä varten.

E.3. Kuvaus lainamuotoisella tuella rahoitettavista uudistuksista ja investoinneista

Uudistus RE-r10: Banco Português de Fomenton perustaminen ja kehittäminen.

Toimenpiteen tavoitteena on helpottaa portugalilaisten yritysten rahoituksen saantia vähentämällä julkisesti tuettujen yritysrahoitustuotteiden monimutkaisuutta ja mahdollistamalla kansallisen strategisen edun mukaiset hankkeet. Tätä varten perustettiin 7. syyskuuta 2020 *Banco Português de Fomento*, joka aloitti toimintansa marraskuussa 2020 valtion omistamana kansallisena kehityspankina. Keskeisen ja pysyvän tehtävänsä lisäksi pankki on keskeinen toimija taloudellisen toiminnan uudelleenkäynnistämässä covid-19-pandemian jälkeen erityisesti siksi, että se antaa portugalilaisille yrityksille mahdollisuuden hyötyä kansallisista ja eurooppalaisista strategisista elvytystoimista.

Uudistus käsittää *Banco Português de Fomenton* oikeudellisen perustamisen.

Uudistuksen täytäntöönpano saatiin päätökseen 31. joulukuuta 2020 mennessä.

Uudistus RE-r13: Pääomamarkkinoiden kehittäminen ja rahoitusalan ulkopuolisten yritysten pääomittamisen edistäminen

Toimenpiteen tavoitteena on piristää Portugalin pääomamarkkinoita ja edistää yritysten pääomittamista painottaen erityisesti arvopaperisijoitusyhtiöitä talouden kehittämiseksi, yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavia yrityksiä ja arvopaperilain tarkistamista.

Uudistus koostuu nykyisen oikeudellisen kehyksen tarkistamisesta ja sellaisten uusien lakien hyväksymisestä, joilla edistetään suotuisamman liiketoimintaympäristön luomista ja tarjotaan todellisia kannustimia investoinneille, yritysten pääomittamiselle ja alakohtaiselle konsolidoinnille.

Uudistus toteutetaan seuraavin toimenpitein:

- pääomamarkkinoiden kehittäminen;
- arvopaperisijoitusyhtiöiden tukeminen talouden kehittämiseksi (SIMFE)
- sääntelyn ja hallinnon yksinkertaistaminen;
- yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavia yrityksiä koskevan oikeudellisen kehyksen uudelleentarkastelu; ja
- aktivointikannustimet (jakamattomien ja uudelleen sijoitettujen voittojen vähentäminen).

Uudistuksen toteutus on määrä saattaa päätökseen 31. joulukuuta 2023 mennessä.

Investointi RE-C05-i06: Yritysten pääomittaminen ja taloudellinen häiriönsietokyky/Banco Português de Fomento

Toimenpiteen tavoitteena on puuttua yritysten pääomavajeeseen ja yksinkertaistaa rahoituksen saantia.

Investointi koostuu 250000000 euron pääomapuskurin tarjoamisesta Banco Português de Fomentolle ja *Banco Português de Fomenton* hallinnoimasta välineestä, jollainvestoidaan 850000000 euroa elinkelpoiseen yrityksiin oman pääoman ehtoisen ja oman pääoman luonteisen rahoituksen muodossa.

Investointi RE-C05-i16: InvestEU-ohjelman jäsenvaltio-osio

Tämä toimenpide koostuu InvestEU:n jäsenvaltio-osioon tehtävästä julkisesta investoinnista, jotta voidaan kannustaa yksityisiä investointeja ja parantaa pk-yritysten, pienten midcap-yritysten ja yksityishenkilöiden rahoituksen saantia. InvestEU-ohjelman jäsenvaltio-osioon osoitettava rahoitusosuus on käytettävä pk-yritysten kilpailukyvyyn taloudelliseen tukemiseen ja mahdollisesti myös i) pienten midcap-yritysten ja yksityishenkilöiden yksityisten investointien tukemiseen ja ii)

erityisesti (mutta ei yksinomaan) yritysten kilpailukyvyyn tukemiseen investoimalla niiden toiminnan innovointiin, digitalisointiin ja/tai viherryttämiseen. Tämä rahoitustuote toimii tarjoamalla velkarahoitusta suoraan tai välittäjien kautta yksityiselle sektorille.

InvestEU-ohjelman perustamisesta ja asetuksen (EU) 2015/1017 muuttamisesta 24 päivänä maaliskuuta 2021 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/523 asiaankuuluvien säännösten mukaisesti valitun komission ja toteutuskumppanin välinen takuusopimus tulee voimaan.

Portugalin on allekirjoitettava Euroopan komission kanssa rahoitusosuussopimus, joka sisältää

- Ehdotettu toteutuskumppani.
- Vaatimus ”ei merkittävää haittaa” -periaatetta koskevien teknisten ohjeiden (2023/C111) noudattamisesta. Takuusopimuksessa suljetaan tarvittaessa tukikelpoisuuden ulkopuolelle seuraava luettelo toimista ja omaisuuseristä: I) fossiilisiin polttoaineisiin liittyvät toiminnot ja varat, mukaan lukien tuotantoketjun loppupään käyttö¹⁹; II) EU:n päästökauppajärjestelmään kuuluvat toiminnot ja varat, joilla saavutetaan ennustetut kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät alita asiaankuuluvia vertailuarvoja²⁰; III) jätteen kaatopaikkoihin, polttolaitoksiin ja mekaanis-biologisiin käsittelylaitoksiin liittyvä toiminta²¹ ja omaisuus²².
- Kuvaus käyttöön otettujen varojen raportoinnissa käytettävästä seurantajärjestelmästä.

Investointi RE-C05-i11 – Laajentaminen: Mobilisointi ja vihreät toimintaohjelmat/yhteenliittymät yritysten innovointia varten (lainat)

Investoinnin tavoitteena on lisätä komponentin 5 investointia RE-C05-i01.01. Toimenpiteellä lisätään sellaisten tuotteiden, prosessien tai palvelujen määrää, jotka ovat peräisin liike-elämän innovaatioiden käynnistämisestä ja vihreistä toimintaohjelmista/yhteenliittymistä.

Investointi RP-C05-i12 – Laajentaminen: Vihreät ohjelmat/yhteenliittymät yritysten innovoinnin edistämiseksi (lainat) – sopimusten tekeminen

¹⁹ Lukuun ottamatta a) sähkön ja/tai lämmön tuotantoa sekä siihen liittyvää maakaasun siirto- ja jakeluinfrastruktuuria koskevia hankkeita, jotka täyttävät ”ei merkittävää haittaa” -periaatetta koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) liitteessä III vahvistetut edellytykset, ja b) ii alakohdan mukaisia toimia ja varoja, joiden osalta fossiilisten polttoaineiden käyttö on väliaikaista ja teknisesti väistämätöntä, jotta voidaan siirtyä oikea-aikaisesti kohti fossiilisista polttoaineista vapaata toimintaa.

²⁰ Jos tuetulla toiminnalla saavutetaan ennustetut kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät ole merkittävästi alhaisempia kuin asianomaiset vertailuarvot, on annettava selvitys syistä, joiden vuoksi tämä ei ole mahdollista. Vertailuarvot, jotka on vahvistettu maksutta jaettavien päästöoikeuksien varten päästökauppajärjestelmän soveltamisalaan kuuluville toiminnoille komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/447 mukaisesti.

²¹ Tätä poikkeusta ei sovelleta toimiin laitoksissa, jotka on tarkoitettu yksinomaan kierrätettäväksi kelpaamattoman vaarallisen jätteen käsittelyyn, eikä olemassa oleviin laitoksiin, jos toimien tarkoituksena on lisätä energiatehokkuutta, ottaa talteen pakokaasuja varastointia tai käyttöä varten tai ottaa talteen materiaaleja polttotuhkasta, edellyttäen, että tällaiset toimet eivät lisää laitosten jätteenkäsittelykapasiteettia tai pidennä laitosten käyttöikää; tästä on toimitettava näyttöä laitoskohtaisesti.

²² Tätä poikkeusta ei sovelleta olemassa olevissa mekaanisissa biologisissa käsittelylaitoksissa toteutettaviin toimiin, jos toimien tarkoituksena on lisätä energiatehokkuutta tai jälkiasentaa lajiteltu jäte kierrätykseen biojätteen kompostoimiseksi ja biojätteen anaerobiseksi mädättämiseksi edellyttäen, että tällaiset toimet eivät lisää laitosten jätteenkäsittelykapasiteettia tai pidennä laitosten käyttöikää; tästä on toimitettava näyttöä laitoskohtaisesti.

Investoinnin tavoitteena on lisätä investointeja RE-C05-i01.02 komponentissa 5. Toimenpiteen laajentaminen lisää vihreisiin toimintasuunnitelmiin sisältyvien tuotteiden, prosessien tai palvelujen määrää.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 30 päivään syyskuuta 2023 mennessä.

E.4 KOHTA Lainamuotoisen tuen seurantaa ja täytäntöönpanoa koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
5.23	Re-C05-r10	M	<i>Banco Português de Fomenton (BPF)</i> toiminnasta ja yhtiöjärjestyksestä annetun asetuksen voimaantulo	BPF:n toiminnasta ja säännöistä annetun asetuksen nro 63/2020 voimaantulo				NELJÄS VUOSI LÄNNES	2020	Portugalin tasavallan hallitus julkaisee asetuksen nro 63/2020, jolla säännellään BPF:n toimintaa ja toimintaa ja hyväksytään sen säännöt, ja se tulee voimaan.
5.24	Re-C05-r13	M	Yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavia yrityksiä koskevan oikeudellisen kehyksen tarkistuksen voimaantulo	Yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavia yrityksiä koskevan oikeudellisen kehyksen tarkistuksen voimaantulo				KOLMAS VUOSI LÄNNES	2022	Laki tulee voimaan sen jälkeen, kun tasavallan parlamentti on hyväksynyt lain. Se tarkastelee uudelleen yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavia yrityksiä koskevaa oikeudellista kehystä sääntelyn ja hallinnon yksinkertaistamiseksi.
5.25	Re-C05-r13	M	Arvopaperilain tarkistuksen voimaantulo	Arvopaperilain tarkistuksen voimaantulo				KOLMAS VUOSI LÄNNES	2022	Laki tulee voimaan sen jälkeen, kun tasavallan parlamentti on hyväksynyt lain. Arvopaperilain tarkistuksella pyritään sääntelyn ja hallinnon yksinkertaistamiseen kansallisen kehyksen yhdenmukaistamiseksi unionin lainsäädännön kanssa Portugalin pääomamarkkinoiden kilpailukyvyä parantamista koskevan tavoitteen osalta.
5.26	Re-C05-r13	M	Pääomamarkkinoiden kehitys – lainsäädännön voimaantulo	Pääomamarkkinoiden kehittämistä koskevan lainsäädännön voimaantulo				NELJÄS VUOSI LÄNNES	2023	Pääomamarkkinoiden kehittämistä koskevan lainsäädännön voimaantulo. Lainsäädännössä keskitytään luomaan kannustimia muun muassa i) pääoman saamiselle pääomamarkkinoilta, ii) yritysten kasvua edistävän ympäristön luomiselle, iii) velkarahoitukselle markkinoilla ja iv) sijoittajien osallistumiselle.

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
5.27	Re-C05-i06	M	BPF:n pääomitusvoimienpidettä sääntelevän asetuksen voimaantulo	BPF:n pääomitusvoimienpidettä sääntelevän asetuksen voimaantulo				KOL MAS VUO SINE LJÄN NES	2021	Sellaisen asetuksen voimaantulo, jolla säännellään pääomitusvoimienpidettä ja vahvistetaan tarve laatia investointipolitiikka, jossa määritellään muun muassa tuensaajayritysten tukikelpoisuus- ja valintaperusteet
5.28	Re-C05-i06	M	Sijoituspolitiikan kehittäminen (pääomapolitiikan vahvistaminen) ja ajoneuvon hallinnoijan hyväksyntä	BPF:n kehittäminen ja käyttöön otettava sijoituspolitiikka (pääomittaminen), joka perustuu käyttöön otetuista rahoitusvälineistä johtuvien omistussuhteiden hallinnointia varten perustettuun välineeseen				KOL MAS VUO SINE LJÄN NES	2021	Sijoituspolitiikan kehittäminen (pääomapolitiikan vahvistaminen) ja ajoneuvon hallinnoijan hyväksyntä. BPF:n on kehitettävä ja hyväksyttävä investointipolitiikka sen välineen hallinnointielimenä, joka on perustettu hallinnoimaan tuensaajiksi valittujen yritysten tukemiseksi käyttöön otetuista rahoitusvälineistä johtuvia omistussuhteita, ja siinä on esitettävä yksityiskohtaiset valinta-/tukikelpoisuusperusteet tuetuille yrityksille varmistamaan elpymis- ja palautumistukivälineen ilmasto- ja ympäristövaatimusten noudattaminen, mukaan lukien tuettua omaisuutta/toimintaa ja/tai yrityksiä koskevien "ei merkittävää haittaa" -periaatteen mukaisten teknisten ohjeiden (2021/C58/01) noudattaminen, ja täsmenään investointitavoitteet ja kohdennetut tuotot. Tuettujen yritysten "ei merkittävää haittaa" -periaatetta koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) noudattamiseksi investointipolitiikassa on edellytettävä, että — kestävyysarvioinnin käyttö — poissulkemisuettelo, joka sisältää seuraavat osat: Fossiiliin polttoaineisiin liittyvät investoinnit (mukaan lukien jatkokäyttö), lukuun ottamatta maakaasuun perustuvaa lämpöä/sähköä, joka täyttää "ei merkittävää haittaa" -periaatetta koskevien ohjeiden liitteessä III vahvistetut edellytykset Päästökauppajärjestelmään kuuluvat toiminnot, joiden ennakoidut hiilidioksidiekvivalenttipäästöt eivät alita maksutta jaettavia päästöoikeuksia varten vahvistettuja asiaankuuluvia vertailuarvoja. Investoinnit laitoksiin, joissa jätteet sijoitetaan kaatopaikoille, mekaanis-biologisiin käsittelylaitoksiin ja jätteenkäsittelylaitoksiin. Poissulkemisuettelo ei sovelleta

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
										<p>laitoksiin, jotka on tarkoitettu yksinomaan kierrätettäväksi kelpaamattoman vaarallisen jätteen käsittelyyn; olemassa oleviin laitoksiin, jos investoinnin tarkoituksena on energiatehokkuuden lisääminen, pakokaasujen talteenotto varastointia tai käyttöä varten tai materiaalien talteenotto polttotuhkasta, edellyttäen, että tällaiset investoinnit eivät lisää laitoksen jätteenkäsittelykapasiteettia tai pidennä laitoksen käyttöikää.</p> <p>Toimet, joissa jätteen pitkäaikainen loppusijoitus voi aiheuttaa pitkäaikaista haittaa ympäristölle (esim. ydinjäte).</p> <p>Edellä mainittuja omaisuuseriä ja toimia koskeva T & K & I-toiminta.</p> <p>— pakolliset lainsäädännön noudattamista koskevat tarkastukset BPF:n ja/tai sen valittujen rahoituksen välittäjien kautta sellaisten liiketoimien osalta, jotka on vapautettu kestävyysarvioinnista</p> <p>— oman pääoman ehtoisen tuen saajat, jotka saavat vähintään 50 prosenttia tuloistaan poissulkemisuettelossa luetelluista toiminnoista vihreää siirtymää koskevien suunnitelmien hyväksymistä ja julkaisemista varten</p>
5.43	Re-C05-i06	T	Yhteensä 650000000 euron maksaminen pääomitusvälineestä Portugaliin sijoittautuneille ja/tai Portugalissa toimiville yrityksille oman pääoman ehtoisen ja oman pääoman luonteisen tuken investointipolitiikan mukaisesti		EUR	0	650 000 000	NELJÄS VUOSIEN	2023	Yhteensä 650000000 euron maksaminen Portugaliin sijoittautuneille ja/tai siellä toimiville yrityksille oman pääoman ehtoisen ja oman pääoman luonteisen tuken BPF:n aiemmin määrittelemän investointipolitiikan mukaisesti, mukaan lukien yrityksille suorina sijoituksina maksetut määrät ja rahoituksen välittäjille epäsuorina sijoituksina kohdennetut määrät.

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
5.29	Re-C05-i06	T	Yhteensä 850000000 euron maksaminen pääomitusvälineestä Portugaliin sijoittautuneille ja/tai Portugalissa toimiville yrityksille oman pääoman ehtoisena ja oman pääoman luonteisena tukena		EUR	650 000 000	850 000 000	KYSY MYS 2	2026	Yhteensä 850000000 euron siirto yrityksiin, jotka ovat sijoittautuneet Portugaliin tai toimivat siellä oman pääoman ehtoisena tai oman pääoman luonteisena tukena aiemmin määritellyn investointipolitiikan mukaisesti.
5.48	Re-C05-i16	M	Portugalin hallituksen ja Euroopan komission välisen rahoitussopimuksen allekirjoittaminen	Rahoitussopimuksen allekirjoittaminen				KYSY MYS 2	2025	Portugalin hallituksen ja Euroopan komission välisen vähintään 450000000 euron rahoitussopimuksen allekirjoittaminen.
5.49	Re-C05-i16	T	InvestEU-investointikomitean hyväksymät rahoitus- tai investointitoimet.		Prosenttiosuus (%)	0	100 %	NELJÄS VUOSI SINELJÄN NES	2025	InvestEU-investointikomitean on hyväksyttävä rahoitus- tai investointitoimet, joiden määrä on 100 prosenttia välineeseen osoitettujen elpymis- ja palautumistukivälineen varojen kokonaismäärästä.
5.30	Re-C05-i06	M	Ilmoitus Euroopan komissiolle BPF:ää koskevan pilariarviointin onnistuneesta läpäisemisestä	Ilmoitus Euroopan komissiolle BPF:ää koskevan pilariarviointin onnistuneesta läpäisemisestä				ENSI MMÄ ÄIN N VUOSI SINELJÄN NES	2022	Ilmoitus Euroopan komissiolle BPF:ää koskevan pilariarviointin onnistuneesta läpäisemisestä

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
5.31	Re-C05-i06	M	250000000 euron pääomansiirto Portugalin hallitukselta BPF:lle ja BPF:n sijoituspolitiikan hyväksyminen	Pääoman korottaminen ja investointipolitiikan kehittäminen BPF:ää varten InvestEU-ohjelman toteuttamiseksi sekä tukikelpoisuus kriteerien vahvistamisen varmistamiseksi, että elpymis- ja palautumistuki välineen tavoitteet saavutetaan				ENSI MMÄIN VUOSIN LÄÄNES	2022	250000000 euron pääomansiirto Portugalin hallitukselta BPF:lle ja BPF:n investointipolitiikan hyväksyminen InvestEU-ohjelman toteuttamiseksi. Siinä vahvistetaan tukikelpoisuus kriteerit elpymis- ja palautumistuki välineen tavoitteiden mukaisesti, "ei merkittävää haittaa" -periaate mukaan lukien, InvestEU-takuusopimuksen allekirjoittamisen yhteydessä.
5.32	Re-C05-i06	M	Sijoituspolitiikka	Investointipolitiikan hyväksyminen				KYSY MYS 2	2026	BPF:n sijoituspolitiikan hyväksyminen lisäpääoman käyttöä varten. Portugalin on toimitettava viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2026 kertomus, jossa esitetään BPF:n toteuttamat toimet investointipolitiikan täytäntöönpanemiseksi, mukaan lukien toimet, jotka on toteutettu niiden rahoitustuotteiden täytäntöönpanemiseksi, joita lisäpääoman odotetaan alun perin tukevan, sekä odotetut toimet kyseisten tuotteiden täytäntöönpanon jatkamiseksi.
5.44	Re-C05-i11	T	Sopimusten tekeminen uusien tuotteiden, prosessien tai palvelujen kehittämiseksi asiaankuuluvilla strategisilla aloilla		Numero	12	28	KYSY MYS 2	2023	16 lisäopimuksen (innovaatiosopimukset tai hankkeiden käynnistäminen) tekeminen konsortioiden kanssa, mukaan lukien seuraavat: <ul style="list-style-type: none"> • Konsortioon kuuluvien oikeussubjektien yksilöinti; • Liiketoimintasuunnitelma/investointi; • rahoituksen määrä; • Tavoitteet, joihin tuensaaja on sitoutunut; • Seurannan muoto.

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
			(innovaatio-ohjelmat).							Sopimusten on tuettava yhteensä vähintään 446:ta tuotetta, prosessia tai palvelua (OVS). Tehtävnmääritykseen sisältyvät tukikelpoisuusperusteet, joilla varmistetaan poissulkemisuettelo käyttämällä, että valitut hankkeet ovat "ei merkittävää haittaa"-periaatetta koskevan teknisen ohjeen (2021/C58/01) mukaisia ja vastaavat vaatimusta EU:n ja kansallisen ympäristölainsäädännön noudattamisesta. Sopimusten on täydennettävä kohdissa RE-C05-i01.01 ja RE-C05-i09 täytäntöönpanutuja sopimuksia. Vähintään 366 ohjelman jälkeisen valvonnan alan on vastattava tukitoimialaa 021 (Teknologian siirto ja yritysten, tutkimuskeskusten ja koulutusalan välinen yhteistyö).
5.45	Re-C05-i11	T	Tuotteet, prosessit tai palvelut.		Numero	366	959	KYSY MYS 2	2026	Viranomaisten myönteinen arvio lopullisista täytäntöönpanokertomuksista, jotka koskevat 593:a sopimukseen perustuvaa tuotetta, prosessia tai palvelua. Ohjelman jälkeisen valvonnan, jonka katsotaan saavuttavan tavoitteen, on täydennettävä kohdassa RE-C05-i01 arvioitua ohjelman jälkeisen valvonnan järjestelmää, ja sen on oltava peräisin joko i) innovaatio-ohjelmista, joista on tehty sopimus tavoitteessa 5.44; tai ii) muut innovaatiot tai vihreät ohjelmat, jotka on valittu saman tarjouskilpailun perusteella. Vähintään 366 ohjelman jälkeisen valvonnan alan on vastattava tukitoimialaa 021 (Teknologian siirto ja yritysten, tutkimuskeskusten ja koulutusalan välinen yhteistyö).
5.46	Re-C05-i12	T	Sopimusten tekeminen uusien tuotteiden, prosessien tai palvelujen kehittämiseksi strategisilla aloilla, joilla on merkitystä vähähiilisen talouden, ilmastonmuutoksen sietokyvyn ja siihen		Numero	10	20	KOL MAS VUO SINE LJÄN NES	2023	Kymmenen lisäsopimuksen (innovaatiosopimukset tai hankkeiden käynnistäminen) tekeminen konsortioiden kanssa, mukaan lukien seuraavat: <ul style="list-style-type: none"> • Konsortioon kuuluvien oikeussubjektien yksilöinti; • Liiketoimintasuunnitelma/investointi; • Rahoituksen määrä; • Tavoitteet, joihin tuensaaja on sitoutunut; • Seurannan muoto. Sopimuksilla on tuettava yhteensä vähintään 147:ää tuotetta, prosessia tai palvelua, ja niiden on oltava yhdenmukaisia tukitoimialan 022 (Tutkimus- ja innovointiprosessit,

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
			sopeutumisen kannalta.							<p>teknologian siirto ja yritysten välinen yhteistyö, jossa keskitytään vähähiiliseen talouteen sekä ilmastonmuutokseen sopeutumiseen ja sen sietokykyyn) kanssa.</p> <p>Tehtävnmääritykseen sisältyvät tukikelpoisuusperusteet, joilla varmistetaan poissulkemisuettelo käyttämällä, että valitut hankkeet ovat "ei merkittävää haittaa" -periaatetta koskevan teknisen ohjeen (2021/C58/01) mukaisia ja vastaavat vaatimusta EU:n ja kansallisen ympäristölainsäädännön noudattamisesta. Sopimusten on täydennettävä kohdissa RE-C05-i01.02 ja RE-C05-i10 täytäntöönpantuja sopimuksia.</p>

F. KOMPONENTTI 6: Tutkinnot ja taidot

Portugalissa 44,5 prosentilla 25–64-vuotiaista oli vuonna 2020 alhainen koulutustaso, mikä ylittää selvästi EU:n keskiarvon (25,0 %). Lisäksi se osa väestöstä, jolla on digitaaliset perustaidot tai joka ei ole koskaan käyttänyt internetiä, on erittäin suuri. Myös työmarkkinoiden segmentoituminen ja sukupuolten välinen epätasapaino palkkauksessa ja uramahdollisuuksissa ovat EU:n normien mukaan edelleen korkealla tasolla.

Tällä osa-alueella vastataan moniin haasteisiin, jotka liittyvät suhteellisen alhaiseen koulutustasoon, elinikäiseen oppimiseen osallistumiseen, työmarkkinoiden segmentoitumiseen, hallinnollisten esteiden poistamiseen tiukasti säänneltyjen ammattien alalla sekä valmistautumiseen työn tulevaisuuteen, sukupuolten tasa-arvoon ja yhtäläisiin mahdollisuuksiin liittyviin haasteisiin.

Komponentin tavoitteet ovat laajat, ja ne kattavat osaamisen kehittämisen, joitakin liiketoimintaympäristön pullonkauloja, työmarkkinoiden segmentoitumisen, sukupuolten tasapuolisen edustuksen ja yhtäläiset mahdollisuudet. Tuotantopotentiaalilta osalta tässä osiossa keskitytään toimenpiteisiin, joilla nostetaan matalaa koulutustasoa ja parannetaan osallistumista elinikäiseen oppimiseen uudistamalla yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen järjestelmiä, edistetään tietämyksen siirtoa yliopistojen/julkisten tutkimusorganisaatioiden ja yritysten välillä ja vähennetään rajoituksia tiukasti säännellyissä ammateissa samalla kun parannetaan kilpailukykyä yrityspalvelujen tarjoamisessa. Komponentissa esitetään myös toimenpiteitä, joilla puututaan Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin eri periaatteisiin, kuten työmarkkinasuhteisiin ja epätyypillisessä työsuhteessa olevien työntekijöiden pääsyoikeuksiin, taloudelliseen tukeen vakituisissa laadukkaissa työpaikoissa olevien työttömien osallisuuden edistämiseksi ja samapalkkaisuuden hallintajärjestelmää koskevan Portugalin normin kehittämiseen.

Tämä komponentti on linjassa EU:n keskeisten poliittisten aloitteiden, kuten Euroopan osaamisohjelman ja neuvoston suosituksen ”Taitojen parantaminen: Uusia mahdollisuuksia aikuisille” (neuvoston suositus 2016/C 484/01), neuvoston suosituksen kestävästä kilpailukykyä, sosiaalista oikeudenmukaisuutta ja selviytymiskykyä tukevasta ammatillisesta koulutuksesta (neuvoston suositus 2020/C 417/01) ja vahvistetun nuorisotakuun sekä eurooppalaista koulutusalueita ja eurooppalaista tutkimusalueita koskevat aloitteet.

Komponentilla vastataan maakohtaisiin suosituksiin toteuttaa kaikki tarvittavat toimenpiteet pandemian torjumiseksi, talouden ylläpitämiseksi ja alkavan elpymisen tukemiseksi (maakohtainen suositus 1/2020); hyväksytään toimenpiteitä, joilla puututaan työmarkkinoiden segmentoitumiseen (maakohtainen suositus 2/2019); parantaa väestön osaamistasoa, erityisesti digitaalista lukutaitoa, muun muassa tekemällä aikuiskoulutuksesta merkityksellisempää työmarkkinoiden tarpeiden kannalta (maakohtainen suositus 2/2019); lisätään korkea-asteen tutkinnon suorittaneiden määrää erityisesti luonnontieteiden ja tietotekniikan alalla (maakohtainen suositus 2/2019); tuetaan digitaaliteknologian käyttöä, jotta voidaan varmistaa yhtäläiset mahdollisuudet laadukkaaseen koulutukseen (maakohtainen suositus 2/2020); yritysten kilpailukykyyn parantaminen (maakohtainen suositus 2/2020) keskitytään investointeihin liittyvään talouspolitiikkaan tutkimuksen ja innovoinnin

alalla (maakohtainen suositus 3 2019); ja laatia etenemissuunnitelma rajoitusten vähentämiseksi tiukasti säännellyissä ammateissa (maakohtainen suositus 4 2019).

On odotettavissa, että mikään tämän komponentin toimenpide ei aiheuta asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitettua merkittävää haittaa ympäristötavoitteille, kun otetaan huomioon suunnitelmassa ”ei merkittävää haittaa” -periaatetta koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukaisesti esitetty toimenpiteiden kuvaus ja lieventävät toimet.

F.1. Kuvaus uudistuksista ja investoinneista, joita rahoitetaan rahoitustuella, jota ei makseta takaisin

Uudistus RE-r14: Ammatillisen koulutuksen uudistus

Uudistuksen tavoitteena on nykyaikaistaa yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen järjestelmiä, jotta voidaan nostaa koulutustasoa ja tutkintojen tasoa ja vähentää sellaisten työntekijöiden määrää, joilla ei ole perustaitoja ja digitaalisia taitoja, mukauttaataitojen tarjonta työmarkkinoiden nykyisiin ja tuleviin tarpeisiin sekä laajentaa yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen ja elinikäisen oppimisen mahdollisuuksia. Uudistus koostuu ammatillisen koulutuksen tarjonnan hyväksymisestä sen jälkeen, kun hallituksen määräys, jossa edellytetään ammattipätevyyksien ennakoitijärjestelmän (SANQ) käyttöä ammatillisen koulutuksen suunnittelussa, on tullut voimaan, ja yleiskirjeen julkaisemisesta ammatillisen koulutuksen tarjonnan suunnittelumenetelmistä.

Uudistus RE-r15: Korkea-asteen koulutuksen sekä julkishallinnon ja yritysten välisen yhteistyön uudistaminen

Uudistuksen tavoitteena on kannustaa julkisen ja yksityisen sektorin yhteistyöjärjestelyjä koulutusohjelmissa, jotta voidaan vastata työmarkkinoiden ja vihreän ja digitaalisen siirtymän tarpeisiin, mukaan lukien ammatillisen jatkokoulutuksen (ammattimaisten maisteritutkintojen) kehittäminen yksinomaan opiskelijoille, joilla on aiempaa ammattikokemusta, ja lyhytkestoisten korkea-asteen kurssien tarjoaminen ammattikorkeakouluissa (ns. korkea-asteen ammatilliset tekniset kurssit).

Uudistus koostuu seuraavista osista:

- lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttävä säädös, jolla luodaan erityisiä kilpailuja korkea-asteen koulutukseen pääsemiseksi kaksiosaisen keskiasteen koulutuksen ja taidealan erityiskurssien haltijoille;
- tarkastellaan uudelleen oikeudellista ja institutionaalista kehystä, jolla säännellään korkea-asteen oppilaitosten yhteistyötä julkishallinnon ja yritysten kanssa, mukaan lukien toimet, joilla
  - o edistämään korkeakoulujen ja yritysten välistä yhteistyötä sekä houkuttelemaan aikuisopiskelijoita ja laajentamaan kattavuutta sisämaa-alueille;
  - o yhteistyökumppanuudet, joilla edistetään korkea-asteen koulutuksen laajaa tarjontaa, mukaan lukien lyhyet kurssit, perustutkinto-opinnot, maisterin- ja tohtorintutkinnot;
  - o lisäämään korkea-asteen ammattikorkeakoulujen hallinnoimien lyhytaikaisten korkea-asteen ammatillisten kurssien tarjontaa tiiviissä yhteistyössä julkisten ja yksityisten tahojen kanssa;

- o laajennetaan edelleen korkea-asteen koulutuksen tukipohjaa helpottamalla ammatillisten ja taiteellisten keskiasteen opiskelijoiden pääsyä korkea-asteen oppilaitoksiin;
- o vahvistamaan osallistumista digitaalialan korkea-asteen koulutukseen erityisesti Portugal Digital InCoDe2030 -ohjelman kautta tiiviissä yhteistyössä julkisten ja yksityisten tahojen kanssa;
- o edistämään moduulikoulutusta, jolla edistetään jatkuvaa oppimista ja uusien taitojen hankkimista ”pienien osaamiskokonaisuuksien/mikrotutkintojen” avulla tiiviissä yhteistyössä julkisten ja yksityisten tahojen kanssa;
- o laajennetaan korkea-asteen oppilaitosten ja laboratorioiden sekä teknisten rajapintakeskusten välistä yhteistyötä;
- o oikeudellisen aseman muuttaminen niiden edellytysten selventämiseksi, joiden mukaisesti ulkopuolinen asiantuntija voi hoitaa opetus- tai johtotehtäviä korkeakouluissa, jotta voidaan edistää liikkuvuutta akateemisen maailman ja liikemaailman välillä; ja
- o vahvistetaan korkeakoulujen ja yritysten yhteistyössä hallinnoimien konsortioiden oikeudellista kehystä.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2021 mennessä.

Uudistus RE-r16: Rajoitusten vähentäminen tiukasti säännellyissä ammateissa

Uudistuksen tavoitteena on vähentää rajoituksia tiukasti säännellyissä ammateissa, pääasiassa kilpailun edistämiseksi yrityspalvelujen tarjoamisessa.

OECD toteutti vuonna 2018 yhteistyössä Portugalin kilpailuviranomaisen (AdC) kanssa arvioinnin, joka koski rajoitettua määrää itsesäänneltyjä ammatteja, kuten lakimiehiä, toimistoasianajajia, insinöörejä, arkkitehtejä, tilintarkastajia, kirjanpitäjiä, taloustieteilijöitä, proviisoreja ja ravitsemusasiantuntijoita. Arvioinnin perusteella laadittiin luettelo suosituksista. Uudistuksessa Portugalin on otettava huomioon OECD:n ja AdC:n suositukset.

Uudistuksessa on vähintään erottaa toisistaan sääntely- ja edustustehtävät ammatillisissa yhdistyksissä; rajoittaa varattujen toimintojen luetteloa (varattujen toimintojen saatavuutta voidaan rajoittaa ainoastaan perustuslaillisten etujen turvaamiseksi tarpeellisuus- ja suhteellisuusperiaatteiden mukaisesti); lakkautetaan yrityspalveluyritysten omistajuutta ja johtamista koskevat rajoitukset edellyttäen, että johtajat noudattavat ”eturistiriitojen” ehkäisemistä koskevaa oikeudellista järjestelmää; ja iv) sallitaan monialaiset yrityspalveluyritykset.

Neuvoa-antavalle komitealle annetaan myös tehtäväksi laatia kertomus uuden säänneltyjä ammatteja koskevan lain tehokkuudesta.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31 päivään joulukuuta 2022 mennessä.

Uudistus RE-r17: Ihmisarvoisen työn edistämistä koskeva ohjelma

Uudistuksen tavoitteena on hyödyntää viime vuosina hyväksytyjä toimenpiteitä (kuten toimenpiteitä, joilla puututaan työmarkkinoiden segmentoitumiseen ja edistetään työehtosopimusneuvotteluja) työntekijöiden oikeuksien suojelemiseksi.

Sen jälkeen, kun hallitus on esittänyt vihreän kirjan työn tulevaisuudesta, tähän uudistukseen sisältyy säädös alustatyön sääntelemiseksi, jotta voidaan vastata epätyypillisten työsuhteiden aiheuttamiin uusiin haasteisiin Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin periaatteiden mukaisesti. Sillä

vahvistetaan työmarkkinasuhteiden laatua ja parannetaan oikeuksien ja sosiaalisen suojelun saatavuutta.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31 päivään maaliskuuta 2023 mennessä.

Uudistus RE-r18: Naisten ja miesten välisen eriarvoisuuden torjuminen

Uudistuksen tavoitteena on edistää sukupuolten tasa-arvoa työympäristöissä.

Uudistus koostuu sellaisen normin julkaisemisesta, jossa annetaan yrityksille ohjeita niiden palkkapolitiikan arvioimiseksi sukupuolten tasa-arvon kannalta, ja sellaisen säädöksen voimaantulosta, jolla myönnetään sinetti yrityksille, joissa sukupuolten palkkaero on kapea. Uudistuksen toteutus on määrä saattaa päätökseen 31. joulukuuta 2024 mennessä.

Investointi RE-C06-i01: Ammatillisten oppilaitosten nykyaikaistaminen

Investoinnin tavoitteena on nykyaikaistaa ammatillista koulutusta Portugalissa.

Investoinnilla rakennetaan tai kunnostetaan tai hankitaan laitteita erikoistuneita teknologiakeskuksia varten tai julkisen työvoimapalvelun (IEFP) verkoston koulutuskeskusten sijaintipaikkoja varten tai kansallisen matkailuviranomaisen (Turismo de Portugal) verkoston kouluja varten.

Investointi RE-C06-i02: Kestävää työllisyyttä koskeva sitoumus

Investoinnilla pyritään vähentämään epävarmoja työsuhteita.

Investointi koostuu tuen antamisesta hallituksen määräyksellä nro 38/2022 hyväksytyyn kestävä työllisyyttä koskevan sitoumusaloitteen mukaisesti.

Investointi RE-C06-i03: Aikuisille suunnattu kannustin

Investoinnin tavoitteena on nostaa aikuisväestön koulutustasoa.

Investointi koostuu osallistumisesta perustason B1, B2 ja B3 kurseille, pätevyyden tunnustamista, validointia ja sertifiointia (RVCC) koskeville kurseille tai korkea-asteen oppilaitosten tai työnantajien järjestämille kurseille, joihin voi sisältyä muun muassa pieniä osaamiskokonaisuuksia.

Investointi RE-C06-i04: Nuorten impulssi – STEAM

Toimenpiteen tavoitteena on tukea luonnontieteiden, teknologian, insinööritieteiden, taiteen ja matematiikan (STEAM) kurssia ja edistää luonnontieteitä Portugalin kouluissa.

Thon sijoitus, joka koostuu STEAM-kurssien akkreditoinnista tai rekisteröinnistä sekä Ciência Viva -seurojen tukemisesta.

Investointi RE-C06-i05-RAA: Aikuisten pätevytymisen ja elinikäisen oppimisen

Tämän toimenpiteen tavoitteena on edistää alhaisen koulutustason saavuttamista Azorien autonomisella alueella.

Investointi koostuu luettelon julkaisemisesta ”Qualifica.Superior” -ohjelman puitteissa annettavasta tuesta ihmisille sekä Azorien koulujen varusteiden kunnostamisesta tai ostamisesta.

Investointi RE-C06-i06: Luonnontieteelliset valmiudet

Tällä investoinnilla pyritään edistämään tieteellistä tutkimusta korkea-asteen oppilaitoksissa.

Tämä investointi koostuu taloudellisesta tuesta, jota annetaan ihmisille tutkimustoimintaa ja akateemista kansainvälistä liikkuvuutta varten.

Investointi RE-C06-i07: Digitaalisempi sysäys

Toimenpiteen tavoitteena on lisätä maataloustieteiden houkuttelevuutta, digitaalisen ja teknologisen kehityksen omaksumista lääketieteen alalla, digitaalisten taitojen koulutusta ja vähentää akateemisten opintojen keskeyttämistä.

Investointi koostuu maataloustieteiden korkea-asteen koulutuskurssien akkreditoinnista, digitaalisten taitojen koulutuksesta sekä taloudellisesta tuesta yhteisöille tai hankkeille, joilla vähennetään opintojen keskeyttämistä.

F.2. Ei-takaisinmaksettavan rahoitustuen seuranta ja täytäntöönpanoa koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikat aulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
6.2	Re-C06-i01	T	Erikoistuneet teknologiakeskukset, jotka on kunnostettu tai rakennettu tai jotka ovat hankkineet laitteita		Numero	0	365	NEL JÄS VU OSI NEL JÄN NES	2025	Rakentaminen tai kunnostaminen tai erikoistuneita teknologiakeskuksia varten ostetut laitteet.
6.3	Re-C06-i01	T	Kunnostetut, rakennetut tai hankituilla laitteilla varustetut koulutuskeskusten sijaintipaikat		Numero	0	59	NEL JÄS VU OSI NEL JÄN NES	2023	Niiden julkisten työvoimapalvelujen (IEFP) verkoston tai kansallisen matkailuviranomaisen (Turismo de Portugal) kouluverkoston ammatillisten koulutuskeskusten sijaintipaikkojen lukumäärä, joissa on kunnostettu, rakennettu tai, kuten <i>virtсарakon kuva osoittaa</i> , hankittu erityyppisiä laitteita koulutustarkoituksiin. Uusien rakennusten primäärienergian kysynnän on oltava vähintään 20 prosenttia pienempi kuin lähes nollaenergiarakennusten vaatimukset. Energiatehokkuutta parantavilla peruskorjauksilla on keskimäärin saavutettava rakennusten peruskorjauksista annetussa komission suosituksessa (EU) 2019/786 määritelty vähintään keskitason perusteellinen peruskorjaus.
6.4	Re-C06-i01	T	Kunnostetut, rakennetut tai hankituilla laitteilla varustetut koulutuskeskusten sijaintipaikat		Numero	59	111	NEL JÄS VU OSI NEL JÄN NES	2025	Julkisten työvoimapalvelujen verkoston (IEFP) tai kansallisen matkailuviranomaisen (Turismo de Portugal) koulujen verkoston satekeskustensijaintipaikkojen kunnostaminen tai rakentaminen tai laitteiden hankinta. Laitteiden hankinta on osoitettava laskuilla. Uusien rakennusten primäärienergian kysynnän on oltava vähintään 20 prosenttia pienempi kuin lähes nollaenergiarakennusten vaatimukset. Energiatehokkuutta parantavilla peruskorjauksilla on saavutettava

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/ta voite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikat aulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
										keskimäärin vähintään 30 prosentin primäärienergian säästö.
6.5	Re-C06-i02	M	Tuki vakituisille työsuhteille	Hyväksymisehdot allekirjoitettu				NEL JÄS VU OSI NEL JÄN NES	2024	Työnantajien hallituksen määräyksen nro 38/2022 nojalla allekirjoittamat hyväksymisehdot 30000 työpaikan tukemiseksi.
6.6	Re-C06-i03	T	Täydennyskoulutusta tukevien kurssien osallistujat		Numero	0	145 500	NEL JÄS VU OSI NEL JÄN NES	2025	Osallistujien lukumäärä seuraavissa: i) Perustason B1/B2/B3 kurssit; tai ii) Pätevyysien tunnustaminen, validointi ja sertifiointi (RVCC); tai iii) Korkea-asteen oppilaitosten tai työnantajien järjestämät kurssit, joihin voi sisältyä muun muassa pieniä osaamiskokonaisuuksia.
6.7	Re-C06-i04	T	<i>Ciência Viva</i> -seurat		Numero	0	650	KYS YM YS 2	2025	Oppilaitosten allekirjoittamat hyväksymisehdot <i>Ciência Viva</i> -seurojen rahoittamiseksi.
6.9	Re-C06-i04	T	STEAM-kurssit	Kurssien akkreditointi tai rekisteröinti	Numero	0	200	KYS YM YS 2	2025	200 korkeakoulukurssin akkreditointi tai rekisteröinti, mukaan lukien alempi korkeakoulututkinto ja muut STEAM-kurssit (luonnontieteet, teknologia, insinööritieteet, taideala ja matematiikka).
6.10	Re-C06-i05-RAA	M	Keskiasteen jälkeiseen tai korkea-asteen koulutukseen osallistumista varten myönnetty tuki	Tuettujen henkilöiden luettelon julkaiseminen				KYS YM YS 2	2025	Julkaistaan Azorien virallisessa lehdessä luettelo vähintään 953 henkilöstä, joita tuetaan Qualifica.Superior -ohjelmasta.
6.11	Re-C06-i05-RAA	T	Azorien autonomisen alueen koulujen		Numero	0	17	NEL JÄS VU	2025	Yhden koulun kunnostaminen ja laitteiden hankinta 16 koululle. Kun infrastruktuurin parantamiseen liittyy rakennusten

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/ta voite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikat aulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mitta-yksikkö	Lähtötil anne	Päämää rä	Q	Vuosi	
			kunnostaminen tai varustaminen					OSI NEL JÄN NES		perusparannus, energiatehokkuutta parantavilla perusparannuksilla on saavutettava keskimäärin vähintään 30 prosentin primäärienergian säästö.
6.12	Re-C06-r14	M	Tutkintojen tarvekartoitusjärjestelmä (SANQ) ja ammatillisen koulutuksen tarjonta	Hallituksen määräysten hyväksyminen ja voimaantulo sekä yleiskirjeen julkaiseminen				NEL JÄS VU OSI NEL JÄN NES	2025	ammattillisen koulutuksen tarjonnan hyväksyminen lukuvuodeksi 2025/2026; sellaisen hallituksen määräyksen voimaantulo, jossa edellytetään ammattipätevyysien ennakoitijärjestelmän (Qualification Needs Anticipation System, SANQ) käyttöä ammatillisen koulutuksen suunnittelussa; ja yleiskirjeen julkaiseminen verkossa ammatillisen koulutuksen tarjonnan suunnittelumenetelmistä.
6.13	Re-C06-r15	M	Korkea-asteen koulutukseen pääsyä koskevien erityisten kilpailujen perustamisesta annetun lain voimaantulo	Korkea-asteen koulutukseen pääsyä koskevien erityisten kilpailujen perustamisesta annetun lain voimaantulo				KYS YM YS 2	2020	Tulee voimaan laki erityiskilpailujen perustamisesta korkea-asteen koulutukseen pääsemiseksi opiskelijoille, jotka ovat suorittaneet keskiasteen koulutuksen ammatillisten kanavien ja erikoistuneiden taidekurssien kautta.
6.14	Re-C06-r15	M	Korkeakoulujen, julkishallinnon ja yritysten välistä yhteistyötä koskevan uuden oikeudellisen kehityksen voimaantulo	Korkeakoulujen, julkishallinnon ja yritysten välistä yhteistyötä koskevan uuden oikeudellisen kehityksen voimaantulo				KYS YM YS 2	2021	Korkeakoulujen yhteistyötä julkishallinnon ja yritysten kanssa koskevan uuden oikeudellisen kehityksen voimaantulo, mukaan lukien korkeakoulujen yhteistyöverkostojen luominen yhteistyössä työnantajien kanssa muun muassa edistämällä korkea-asteen peruskoulutusta, innovointihankkeita ja yrityksille tarjottavia palveluja, ii) oikeudellisen aseman muuttaminen niiden edellytysten selventämiseksi, joiden mukaisesti ulkopuolinen asiantuntija voi hoitaa opetusta johtotehtäviä korkea-asteen oppilaitoksissa, akateemisen maailman ja liike-elämän välisen liikkuvuuden edistämiseksi, sellaisten konsortioiden vahvistaminen, joita hallinnoidaan yhteistyössä korkeakoulujen ja yritysten kanssa.

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/ta voite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikat aulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mitta-yksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
6.15	Re-C06-r16	M	Säänneltyjä ammatteja koskevan lain voimaantulo	Säänneltyjä ammatteja koskevan lain voimaantulo				NEL JÄS VU OSI NEL JÄN NES	2022	Sellaisen lain voimaantulo, jonka tavoitteena on muun muassa erottaa toisistaan sääntely- ja edustustehtävät ammatillisissa yhdistyksissä; II) varattujen toimintojen luettelo on supistettava. Toiminnan harjoittamista voidaan rajoittaa ainoastaan perustuslaillisten etujen turvaamiseksi tarpeellisuus- ja suhteellisuusperiaatteiden mukaisesti; lakkautetaan yrityspalveluyritysten omistajuutta ja johtamista koskevat rajoitukset edellyttäen, että johtajat noudattavat "eturistiriitojen" ehkäisemistä koskevaa oikeudellista järjestelmää; ja iv) mahdollistaa monialaiset yrityspalvelut.
6.16	Re-C06-r17	M	Alustatyötä sääntelevän lain voimaantulo	Alustatyötä sääntelevän lain voimaantulo				ENS IM MÄ INE N VU OSI NEL JÄN NES	2023	Alustatyön sääntelyä koskevan lain voimaantulo, jotta voidaan vastata epätyypillisten työsuhteiden aiheuttamiin uusiin haasteisiin Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin periaatteiden mukaisesti. Sen tavoitteena on vahvistaa työmarkkinasuhteita ja oikeuksien saatavuutta.
6.17	Re-C06-r18	M	Julkaistaan normi samapalkkaisuuden hallintajärjestelmästä.	Normin julkaiseminen				NEL JÄS VU OSI NEL JÄN NES	2024	Julkaistaan normi, jossa annetaan yrityksille ohjeita niiden palkkapolitiikan arvioimiseksi sukupuolten tasa-arvon kannalta.
6.18	Re-C06-r18	M	Tunnustetaan yritykset, joissa sukupuolten palkkaero on kapea.	Säädöksen voimaantuloantaayrityksille mahdollisuuden saada samapalkkaisuusmerkki				NEL JÄS VU OSI NEL JÄN NES	2024	Sellaisen säädöksen voimaantulo, jolla myönnetään sinetti yrityksille, joissa sukupuolten palkkaero on kapea.
6.19	Re-C06-i06	T	Tutkimusta ja		Sopimusten määrä		342	ENS IM	2026	242 sopimusta allekirjoitettu henkilöiden kanssa tutkimustoiminnasta, mukaan lukien

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/ta voite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaika aulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mitta-yksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
			akateemista kansainvälistä liikkuvuutta koskevat sopimukset					MÄ INE N VU OSI NEL JÄN NES		vähintään 230 toistaiseksi voimassa olevaa sopimusta. Allekirjoitetaan sopimukset 100 henkilön kansainvälisestä liikkuvuudesta.
6.23	Re-C06-i07	T	Maataloustieteitä ja digitaalisten taitojen koulutusta koskevat kurssit		Numero	0	24 270	KYS YM YS 2	2026	Julkaistaan verkossa akkreditointi tai rekisteröinti 20:lle maataloustieteiden korkea-asteen kursseille, joista vähintään 10 sisältää teknologisia tai digitaalisia elementtejä sisältävää kurssia akkreditointi- tai rekisteröintiasiakirjoissa. 24250 osallistujaa seuraavissa: I) lääketieteen maisterin tutkinto, joka sisältää teknologisia tai digitaalisia elementtejä; tai II) teknologisia tai digitaalisia taitoja tai aiheita koskeva koulutus tai kurssit terveydenhuollon ammattilaisille; tai digitaalisia taitoja koskevat kurssit.
6.24	Re-C06-i07	T	Innovointi ja pedagoginen nykyaikaistaminen korkea-asteen koulutuksessa		Numero	0	5	NEL JÄS VU OSI NEL JÄN NES	2024	Tilaukset tai muut asiakirjat, joilla perustetaan viisi pedagogisen innovoinnin osaamiskeskusta. Asetus korkea-asteen koulutuksen pedagogisen innovoinnin kansallisen neuvoston perustamisesta.
6.25	Re-C06-i07	T	Akateemisten opintojen keskeyttämisohjelmat		Numero	0	30	KYS YM YS 2	2026	Korkeakoulujen tai muiden yhteisöjen tai hankkeiden rahoittamista varten allekirjoitetut ohjelmajohdantopimukset opintojen keskeyttämisen vähentämiseksi.

F.3. Kuvaus lainamuotoisella tuella rahoitettavista uudistuksista ja investoinneista

Investointi RE-C06-i09: Uudet tai kunnostetut koulut

Toimenpiteen tavoitteena on varmistaa yhtäläiset mahdollisuudet koulunkäyntiin. Investointi koostuu koulujen rakentamisesta, kunnostamisesta tai varustamisesta.

F.4. Lainamuotoisen tuen seurantaa ja täytäntöönpanoa koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
6.28	Re-C06-i09	T	Julkisten koulujen rakentamisen ja kunnostamisen rahoitusta koskevien hyväksymisehtojen allekirjoittaminen	Tehdyt sopimukset	Numero	0	77	KYSY MYS 2	2024	Kunnat allekirjoittavat hyväksymisehdot toisen ja kolmannen kierroksen ja toisen asteen julkisten koulujen rakentamisen tai kunnostamisen rahoittamiseksi. Peruskorjattavien koulujen ja uusien koulujen tarvitsevien koulujen valinnan on perustuttava tarvearviointiin.
6.29	Re-C06-i09	T	Koulut rakensivat tai kunnostivat laitteita tai hankkivat laitteita kouluja varten		Rakennettujen tai kunnostettujen tai hankituilla laitteilla varustettujen koulujen lukumäärä	0	87	KYSY MYS 2	2026	87 koulun rakentaminen tai kunnostaminen tai laitteiden hankinta. Energiatehokkuutta parantavilla peruskorjauksilla on saavutettava keskimäärin 30 prosentin primäärienergian säästöt.

G. KOMPONENTTI 7: Infrastrukturi

Portugalin elpymis- ja palautumissuunnitelman tällä osa-alueella vastataan haasteeseen, joka koskee heikkoa alueellista yhteenkuuluvuutta ja sisämaa-alueiden yritysten heikkoa kilpailukykyä, jotka johtuvat riittämättömistä yhteyksistä tieverkkoon. Tämä aiheuttaa yrityksille kontekstikustannuksia, kuten kuljetuskustannuksia matalien tieyhteyksien vuoksi tai vaikeuksia houkutellessa ammattitaitoista henkilöstöä. Toinen haaste on tarve vähentää liikennealan ja yrityspuistojen päästöjä.

Osa-alueen tavoitteena on lisätä alueellista yhteenkuuluvuutta ja parantaa kilpailukykyä sisämaa-alueiden taloudellisen kehityksen edistämiseksi. Sen tavoitteena on edistää tieliikenteen hiilestä irtautumista ottamalla käyttöön latausasemia.

Tätä varten komponentilla pyritään tekemään yrityspuistoista kestävämpiä ja digitaalisempia ja tarjoamaan niille parempi pääsy tieverkkoon. Sillä pyritään myös parantamaan maantieliikenteen yhteyksiä laajentamalla tieverkkoa esimerkiksi puuttumalla puuttuviin yhteyksiin, myös Azoreilla, ja tarjoamalla neljä rajatylittävää yhteyttä. Yleisesti saatavilla olevien sähköajoneuvojen latausasemien verkoston laajentamisen nopeuttamisen odotetaan auttavan pienentämään Portugalin tieliikennealan hiilijalanjälkeä ja tekevän siitä kestävämmän. Tämä investointi on liitännäistoimenpide tieinfrastruktuurin laajentamiseksi komission ”ei merkittävää haittaa” -periaatetta koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukaisesti.

Osa-alueella tuetaan vihreään siirtymään tehtävien investointien keskittämistä koskevan maakohtaisen suosituksen noudattamista ottaen huomioon alueelliset erot (maakohtainen suositus 3 2019 ja maakohtainen suositus 3 2020) ja digitaaliteknologian käytön tukemista yritysten kilpailukykyyn parantamiseksi (maakohtainen suositus 2 2020).

On odotettavissa, että mikään tämän komponentin toimenpide ei aiheuta asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitettua merkittävää haittaa ympäristötavoitteille, kun otetaan huomioon suunnitelmassa ”ei merkittävää haittaa” -periaatetta koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukaisesti esitetty toimenpiteiden kuvaus ja lieventävät toimet.

G.1. Kuvaus uudistuksista ja investoinneista, joita rahoitetaan rahoitustuella, jota ei makseta takaisin

Investointi RE-C07-i00: Sähköajoneuvojen latausverkon laajentaminen

Toimenpiteen tavoitteena on edistää tieliikenteen hiilestä irtautumista sähköisen liikkuvuuden avulla. Investoinnilla varmistetaan, että Portugalissa on käytettävissä 15000 latauspistettä.

Tavoitteiden 7.1, 7.2 ja 7.3 täyttäminen on tarpeen sen varmistamiseksi, että investointi on ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen mukaisten vaatimusten mukainen.

Investointi RE-C07-i01: Liiketoiminnan vastaanottoalueet – valinta

Toimenpiteen tavoitteena on nykyaikaistaa yritysten vastaanottoalueita, jotka ovat toimistojen, tehtaiden ja muiden yritysten sijaintipaikaksi rakennettuja maa-alueita. Yrityspuistojen nykyaikaistamista pidetään investointitarpeena myös Portugalin vuoden 2030 kansallisessa infrastruktuurisuunnitelmassa (PNI 2030).

Investointi koostuu valituissa yrityspuistoissa toteutettavista toimista, joihin kuuluvat uusiutuvan energian tuotanto- ja varastointijärjestelmien edistäminen, pilottitoimet energiavakauden parantamiseksi, sähkö- ja vetylatausasemien asentaminen, 5G-verkon kattavuuden parantaminen ja aktiiviset palontorjuntatoimenpiteet. Nämä ympäristökestävyyteen ja digitalisaatioon tähtäävät

toimet on toteutettava kymmenellä yritysten vastaanottoalueella, jotka on valittu julkisella tarjouskilpailulla.

Investointi RE-C07-i02: Puuttuvat yhteydet ja verkoston kapasiteetin lisääminen

Toimenpiteen tavoitteena on puuttua tieverkon ”puuttuviin yhteyksiin”.

Investointi koostuu yhteensä 111 kilometrin pituisesta rakentamisesta tai kunnostamisesta yhdeltä tai useammalta seuraavista teistä:

- EN 14: maantie-rautatie-rajapinta Trofassa/Santanassa, mukaan lukien Ave-joen ylittävä uusi silta;
- EN 14: Maia (Via Diagonal)/maantie-rautatie-liitäntä Trofassa;
- EN4: Atalaian ohitustie;
- IC35: Penafiel (EN15)/Rans;
- IC35: RAN/Entre-os Rios,
- IP2: Évoran itäinen ohitustie;
- Yhteys Baião ja Ermidan väliselle sillalle;
- Maantiereitti Aveiro-Águeda;
- EN 344: 67–75 km – Pampilhosa da Serra;
- EN 125: Olhão itäinen ohitustie;
- IC2 (EN1): Meirinhas (km 136)/Pombal (km 148);
- IP8 (EN121): Ferreira do Alentejo/Beja, mukaan lukien Beringelin ohitustie;
- IP8 (EN259): STA. Margarida do Sado/Ferreira do Alentejo, mukaan lukien Figueira de Cavaleirosin ohitustie;
- IP8 (A26): Sinesin ja A2:n välisen yhteyden kapasiteetin lisääminen;
- EN211 – Quintã/Mesquinhata- ohitustie.

Investointi RE-C07-i05-RAA: Logistiikkapiirit – Azorien alueellinen verkosto

Toimenpiteen tavoitteena on laajentaa ja kunnostaa Azorien tieinfrastruktuuria.

Investointi koostuu yhteensä 34 kilometrin mittaisten teiden rakentamisesta tai kunnostamisesta yhdeltä tai useammalta seuraavista teistä:

- Ilha de Santa Maria
  - o Vila do Porton ohitustie
- Ilha de São Miguel
  - o Furnas/Povoação –^{ensimmäinen} vaihe: Furnasin ohitustie
  - o Capelasin ohitustie
  - o São Roquen ohitustie
  - o Venton ohitusportaali
- Ilha Terceira
  - o Via Vitorino Nemésion ja Angran kiertokirjeen välinen yhteys
- Ilha Graciosa
  - o E.R. 3–2a:n ja E.R. 4–2a:n välinen yhteys
- Ilha de São Jorge
  - o Pohjoisen ja etelän välinen yhteys
- Ilha do Pico
  - o Kiertotie Vila da Madalenaan
- Ilha do Faial
  - o Cidade da Horta -ohitustien^{toinen} vaihe

G.2. Ei-takaisinmaksettavan rahoitustuen seuranta ja täytäntöönpanoa koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
7.1	Re-C07-i00	T	Yleisesti saatavilla olevat sähköajoneuvojen latauspisteet		Numero	3 520	5 250	NELJÄS VUOSIEN LÄNNES	2022	Sähköajoneuvojen yleisesti saatavilla olevien latauspisteiden lukumäärä (verrattuna vuoden 2021 viimeisen neljänneksen perustasoon)
7.2	Re-C07-i00	T	Yleisesti saatavilla olevat sähköajoneuvojen latauspisteet		Numero	5 250	10 450	NELJÄS VUOSIEN LÄNNES	2024	Sähköajoneuvojen saavutettavissa olevien latauspisteiden lukumäärä
7.3	Re-C07-i00	T	Yleisesti saatavilla olevat sähköajoneuvojen latauspisteet		Numero	10 450	15 000	NELJÄS VUOSIEN LÄNNES	2025	Sähköajoneuvojen saavutettavissa olevien latauspisteiden lukumäärä
7.4	Re-C07-i01	M	Yritysten vastaanottoalueiden valinta ympäristökestävyyttä ja digitalisaatiota parantaviin toimiin	Yritysten vastaanottoalueiden valinnan vahvistavan julkisen pöytäkirjan allekirjoittaminen				KYSYMYKSIÄ	2021	Liiketoiminnan vastaanottoalueet on valittava tarjouskilpailumenettelyllä. Komissiolle on toimitettava allekirjoitettu julkinen pöytäkirja, jossa vahvistetaan, että liiketoiminnan vastaanottoalueiden valinta on tehty, ja yksilöidään valitut liiketoiminnan vastaanottoalueet.
7.6	Re-C07-i02	M	Sopimus allekirjoitettu yhdestä tiehankkeesta	Tiehankkeen urakoitsijan kanssa allekirjoitettu sopimus				NELJÄS VUOSIEN LÄNNES	2021	Osapuolet allekirjoittavat julkisen tarjouskilpailun jälkeen asiakirjan, joka koskee niiden veloitteita rakennusurakan toteuttamisen osalta.

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
7.7	Re-C07-i02	M	Sopimus allekirjoitettu kahdesta tiehankkeesta	Tiehankkeita koskeva sopimus allekirjoitettu urakoitsijan kanssa				KOL MAS VUO SINE LJÄN NES	2022	Osapuolet allekirjoittavat julkisen tarjouskilpailun jälkeen asiakirjan, joka koskee niiden velvoitteita rakennusurakan toteuttamisen osalta.
7.8	Re-C07-i02	T	Rakennetut tai kunnostetut tiet		kilometriä	0	111	NEL ÄS VUO SINE LJÄN NES	2025	Rakennettujen tai kunnostettujen teiden kilometrimäärä. Jos ympäristövaikutusten arviointi on tarpeen, hankkeisiin sisältyy ympäristövaikutusten arvioinnissa yksilöityjä lieventäviä toimenpiteitä.
7.13	Re-C07-i05-RAA	M	Sopimus allekirjoitettu kahdesta tiehankkeesta	Tiehankkeita koskeva sopimus allekirjoitettu urakoitsijan kanssa				NEL ÄS VUO SINE LJÄN NES	2021	Osapuolet allekirjoittavat asiakirjan, jossa määrätään niiden velvoitteista, jotka liittyvät rakennusurakan toteuttamiseen tiettyyn hintaan julkisen tarjouskilpailun jälkeen.
7.14	Re-C07-i05-RAA	T	Sopimus allekirjoitettu vähintään kahdeksasta tiehankkeesta	Tiehankkeiden urakoitsijan kanssa allekirjoitettu sopimus	Numero	2	8	NEL ÄS VUO SINE LJÄN NES	2023	Osapuolet allekirjoittavat asiakirjan, jossa määrätään niiden velvoitteista, jotka liittyvät rakennusurakan toteuttamiseen tiettyyn hintaan julkisen tarjouskilpailun jälkeen.
7.15	Re-C07-i05-RAA	T	Rakennetut tai kunnostetut tiet		kilometriä	0	34	KYSY MYS 2	2026	Rakennettujen tai kunnostettujen teiden kilometrimäärä. Jos ympäristövaikutusten arviointi on tarpeen, hankkeisiin sisältyy ympäristövaikutusten arvioinnissa yksilöityjä lieventäviä toimenpiteitä.

G.3. Kuvaus lainamuotoisella tuella rahoitettavista uudistuksista ja investoinneista

Investointi RE-C07-i06: Liiketoiminnan vastaanottoalueet

Toimenpiteen tavoitteena on nykyaikaistaa yritysten vastaanottoalueita.

Investointi koostuu ympäristökestävyyteen ja digitalisaatioon tähtäävistä toimista kahdeksalla investointiin C07-i01 valitulla yritysten vastaanottoalueella.

Investointi RE-C07-i03: Rajatylittävät yhteydet ja yritysten vastaanottoalueiden saavutettavuus

Toimenpiteen tavoitteena on edistää rajatylittävää liikkuvuutta ja parantaa yritysten vastaanottoalueiden tieverkkoyhteyksiä.

Investointi koostuu yhteensä 72 kilometrin mittaisten teiden rakentamisesta tai kunnostamisesta yhdeltä tai useammalta jäljempänä luetellulta tieltä:

- EN 103: Vinhais/Bragança;
- Yhteys Bragançasta Puebla de Sanabriaan (Espanja);
- Sever-joen ylittävä kansainvälinen silta;
- Bridge Alcoutim – Saluncar de Guadiana (Espanja).
- Yhteys Mundãon teollisuuspuistoon;
- Pääsy Riachosin teollisuusalueelle;
- IC8:n (Ansião) pääsy Camporêsin yrityspuistoon;
- EN10–4: Setúbal/Mitrena;
- Yhteys Fontiscosin teollisuuspuistoon ja Ermidan (Santo Tirso) solmukohdan kunnostaminen;
- A8-rakennuksen liittäminen Torres Vedrasissa sijaitsevaan Palhagueirasin teollisuuspuistoon;
- A11-tien liittäminen Cabeça de Porcan (Felgueiras) teollisuusalueeseen;
- EN 114 -standardin liittäminen Rio Maiorin teollisuusalueeseen;
- Pääsy Lavagueirasin liiketoiminta-alueelle (Castelo de Paiva);
- Pääsy Campon maiorin teollisuusalueelle;
- EN248 (Arruda dos Vinhos) ohikulkutie;
- Aljustrelin ohitustie – Pääsy kaivosalueelle ja liiketoiminta-alueelle;
- Standardin EN210 (Celorico de Basto) ohitustie do Tâmegassa;
- IC2:n liittäminen Casarãon teollisuuspuistoon;
- Rio Liman uusi risteys välillä EN203 – Decriste ja EN202 – Nogueira;
- Liikenneympyrä EN246-standardin mukaisesti Portalegren teollisuusalueelle pääsyä varten;
- Pääsy Taipasin tiede- ja teknologiapuistoon Aveparkiin (Guimarães)
- Pääsy Vale do Neivan teollisuusalueelle A28-solmukohdassa.

G.4. Lainamuotoisen tuen seuranta ja täytäntöönpanoa koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikat aulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
7.5	Re-C07-i06	T	Toimenpiteet valikoiduilla yritysten vastaanottoalueilla		Numero	0	8	NELJÄS VUOSIJÄSEN	2025	Välitavoitteessa 7.4 valituilla yritysten vastaanottoalueilla on toteutettu kahdeksan työsopimusta.
7.9	Re-C07-i03	M	Ensimmäinen ympäristövaikutusten arviointi tehty	Ympäristövaikutusten arvioinnin loppuun saattaminen				KOLMAS VUOSIJÄSEN	2022	Yhden tiehankkeen ympäristövaikutusten arviointi on saatu päätökseen.
7.10	Re-C07-i03	T	Rakennetut tai kunnostetut tiet		kilometriä	0	72	NELJÄS VUOSIJÄSEN	2025	Rakennettujen tai kunnostettujen teiden kilometrimäärä. Jos ympäristövaikutusten arviointi on tarpeen, hankkeisiin sisältyy ympäristövaikutusten arvioinnissa yksilöityjä lieventäviä toimenpiteitä.
7.11	Re-C07-i04	M	Sopimus allekirjoitettu 10 tiehankkeesta	Tiehankkeita koskeva sopimus allekirjoitettu urakoitsijan kanssa				KYSYMYKSIÄ	2023	Osapuolet allekirjoittavat asiakirjan, jossa määrätään niiden velvoitteista, jotka liittyvät rakennusurakan toteuttamiseen tiettyyn hintaan julkisen tarjouskilpailun jälkeen.

H. KOMPONENTTI 8: Metsät

Osa-alueella vastataan seuraaviin haasteisiin: maaseutualueiden sosioekonominen ja väestökato, laajat alueet, joita ei hoideta aktiivisesti metsäpalojen ehkäisemiseksi tai biologisen monimuotoisuuden suojelemiseksi, sekä erittäin hajanainen maan yksityinen omistus. Väestön siirtyminen suurimpiin kaupunkikeskuksiin ja maaseutuväestön asteittainen ikääntyminen ovat johtaneet maaseutualueiden ja perinteisten talouden perusalojen hylkäämiseen. Tämä johti suunnittelemattomien ja hoitamattomien metsäalueiden asteittaiseen laajenemiseen, ja polttoainekuormitus oli suuri. Nämä alueet ovat erittäin alttiita maastopaloille, jotka voivat johtaa ihmishenkien menetyksiin, laajoihin maa- ja omaisuusvahinkoihin sekä metsien ja niiden tuottamien tavaroiden ja palvelujen tuhoutumiseen. Portugali on Etelä-Euroopan maa, jossa maaseutualueiden palaneiden alueiden osuus on suurin ja metsäpalojen keskimääräinen määrä on suurin. Euroopan metsäpalotietojärjestelmän (EFFIS) mukaan vuosina 2015–2019 poltettiin keskimäärin noin 169000 hehtaaria vuodessa.

Tämän osa-alueen tavoitteet ovat seuraavat:

- edistää haavoittuvien ja ympäristöarvoltaan merkittävien maa- ja metsätalousmaiden aktiivista suunnittelua ja hoitoa;
- suojellaan biologista monimuotoisuutta tukemalla maa- ja metsätalouden ekosysteemien ennallistamista erityisesti palaneilla alueilla;
- edistää alueellista yhteenkuuluvuutta ja työpaikkojen luomista elvyttämällä maaseutualueiden taloudellista toimintaa; ja
- parannetaan näiden alueiden sietokykyä vähentämällä tulipalojen riskiä tehokkaalla ja toimivalla palonehkäisyllä ja tulipalojen tapauksessa vähentämällä vahinkoja tehokkaalla ja toimivalla palontorjunnalla.

Osa-alueella edistetään julkisen talouden laadun parantamista koskevan maakohtaisen suosituksen noudattamista asettamalla etusijalle kasvua edistävät menot (maakohtainen suositus 1 2019). Maaseudun kiinteistörekisterin parantamiseen liittyvät julkiset menot edistäisivät kiinteistöjen asianmukaista hallinnointia ja mahdollisesti lisääisivät maaseutualueiden taloudellisen toiminnan dynaamisuutta. Lisäksi komponentilla edistetään merkittävästi niiden maakohtaisten suositusten noudattamista, jotka koskevat investointien keskittämistä vihreään ja digitaaliseen siirtymään alueelliset erot huomioon ottaen (maakohtainen suositus 3 2019 ja maakohtainen suositus 3 2020).

Tämän komponentin odotetaan edistävän sekä vihreää että digitaalista siirtymää. Vihreän ulottuvuuden osalta osa-alue edistää suoraan ilmastonmuutokseen sopeutumista, koska sen tavoitteena on parantaa maaseutualueiden kykyä sietää tulipaloja. Lisäksi näiden alueiden aktiivinen ja kestävä hoito edistää maaperän eroosion ehkäisemistä, haitallisten vieraslajien ja tuholaisten torjuntaa sekä hiilen sitomista metsiin. Digitaalisen ulottuvuuden osalta korostetaan suunniteltuja toimenpiteitä, jotka koskevat kiinteistörekisterijärjestelmää, maanpeitteen seurantajärjestelmää (SMOS), mukaan lukien LiDAR (Light Detection and Ranging) ja korkean resoluution satelliittikuvia, koska ne edistävät sähköistä hallintoa ja digitaalisia julkisia palveluja.

On odotettavissa, että mikään tämän komponentin toimenpide ei aiheuta asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitettua merkittävää haittaa ympäristötavoitteille, kun otetaan huomioon

suunnitelmassa ”ei merkittävää haittaa” -periaatetta koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukaisesti esitetty toimenpiteiden kuvaus ja lieventävät toimet.

H.1. Kuvaus uudistuksista ja investoinneista, joita rahoitetaan rahoitustuella, jota ei makseta takaisin

Uudistus RE-r19: Maiseman muutos haavoittuvilla metsäalueilla

Tämän toimenpiteen tavoitteena on muuttaa sellaisten haavoittuvien metsäalueiden maisemaa, joilla on laajoja hoitamattomia monokulttuureja ja suuri metsäpaloriski, jotta voidaan ehkäistä maastopaloja maaseudulla ja parantaa ilmastokestävyyttä ja talouden häiriönsietokykyä.

Uudistus toteutetaan investoinnilla RE-C08-i01 (Maiseman muuttaminen haavoittuvilla metsäalueilla). Uudistus koostuu neljästä toisistaan täydentävästä toimenpiteestä, jotka esitetään jäljempänä:

- suunnittelu- ja hallinto-ohjelmat (PRGP);
- yhdennetty maisemanhoitoalue (AIGP);
- yhdennetty tukiohjelma metsäalueilla sijaitseville maaseutukylille (kyläyhteisö); ja
- *Emparcelar para Ordenar* -ohjelma.

Uudistus perustuu maisemanmuutosohjelmaan (*Programa de Transformação da Paisagem – PTP*) ja tukee sitä tarvittavilla oikeudellisilla puitteilla. Tähän oikeudelliseen kehykseen on sisällyttävä vähintään lainsäädäntö, joka koskee maisemien muuntamista maisemanhoito-ohjelmien (PRGP) ja integroitujen maisemanhoitoalueiden (AIGP) avulla, lainsäädäntö, jonka tarkoituksena on hyväksyä sellaisten haavoittuvien alueiden määrittely, joihin voidaan soveltaa maisemanhoito- ja -suunnitteluohjelmia ja integroituja maisemanhoitoalueita, sekä lainsäädäntö, joka koskee maaseutumaan pakollista hallintaa metsäalueilla.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään syyskuuta 2021 mennessä.

Uudistus RE-r20: Kiinteistörekisterijärjestelmän ja maanpeitteen seurantajärjestelmän uudelleenorganisointi

Toimenpiteen tavoitteena on poistaa monitoiminnallisen kiinteistörekisterin puuttuminen ottamalla käyttöön ja kehittämällä järjestelmä maanomistuksen rajojen määrittämiseksi ja todentamiseksi ja sen jälkeen maanomistuksen rekisteröimiseksi. Näin alueesta saadaan johdonmukainen, ajantasainen ja kokonaisvaltainen kuva, joka lisää maan arvoa sen omistajille ja antaa valtiolle mahdollisuuden kehittää konkreettista, kestävää ja monialaista julkista politiikkaa.

Uudistuksessa otetaan käyttöön maanpeitteen seurantajärjestelmä (SMOS) ja kehitetään BUPi-alusta (digitaalinen kiinteistörekisteri), joka on kiinteistöjä koskevia georeferoituja tietoja sisältävä fyysinen ja virtuaalinen laskuri, joka kokoaa yhteen kiinteistörekisteriä varten tarvittavat tiedot ja helpottaa kansalaisten vuorovaikutusta julkishallinnon kanssa kiinteistörekisterin soveltamisalalla. Uudistuksella luodaan myös tarvittava oikeudellinen kehys investoinnin RE-C08-i02 Maaseudun kiinteistörekisteri ja maanpeitteen seurantajärjestelmä. Uudistukseen on sisällyttävä

- sellaisen lain hyväksyminen, jolla perustetaan missiorakenne yksinkertaistetun kiinteistötietojärjestelmän laajentamiseksi; kyseessä on julkinen elin, joka seuraa

yksinkertaistetun kansallisen kiinteistötietojärjestelmän laajentamista ja BUPi-alustan kehittämistä;

- sellaisen säädöksen hyväksyminen, jolla perustetaan järjestelmä yksinkertaistetun kiinteistötietojärjestelmän organisointia ja kehittämistä koskevan mallin toimintaa ja rahoitusta varten;
- sellaisen lain hyväksyminen, jolla hyväksytään kiinteistörekisteriä koskeva oikeudellinen järjestelmä, perustetaan kansallinen kiinteistötietojärjestelmä, yhdistetään se yksinkertaistettuun kiinteistötietojärjestelmään ja vahvistetaan maarekisteriä koskeva peruskirja maarekisterissä olevien maa-alueiden kansalliseksi kartaksi;
- marraskuuta annetun säädöksen, jolla muutetaan 3. marraskuuta annettua asetusta N:o 9-A/2017 ja 23 selvennetään yksinkertaistetun kiinteistötietojärjestelmän ja BUPi-alustan toimintaa ja hyväksytään toimenpiteitä maarakenteen sekä maatalousmaan ja sekamaan omistuksen välitöntä tunnistamista varten; ja
- maaseutumaan rekisteröintiä koskevan erityisjärjestelmän perustamista ja kiinteistörekisterilain muuttamista koskevan lakiehdotuksen laatiminen.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31 päivään joulukuuta 2022 mennessä.

Uudistus RE-r21: Maastopalojen ehkäisy ja torjunta maaseudulla

Tämän toimenpiteen tavoitteena on lisätä maastopalojen ehkäisyä ja parantaa niiden torjuntaa luomalla ensisijainen polttoainehuoltokatkojen verkosto ja vahvistamalla maastopalojen hallinnasta ja niiltä suojautumisesta vastaavia tahoja.

Uudistus koostuu seuraavista osista:

- säädöksen hyväksyminen maaseudun palojen yhdenmättyä hallintaa koskevan kansallisen suunnitelman (PNGIFR) hyväksymisestä;
- maaseudun metsäpalojen yhdenmätyn hallintajärjestelmän (SIGIFR) perustamista koskevan lain hyväksyminen; ja
- annetaan säädös, jolla hyväksytään maaseudun palojen yhdenmättyä hallintaa koskevan kansallisen suunnitelman kansallinen toimintaohjelma.

Maastopalojen yhdenmätty hallintajärjestelmä (SIGIFR) tarjoaa kansallisella tasolla makropolitikoja ja strategisia suuntaviivoja, jotka auttavat vähentämään maastopalojen riskiä ja muuttamaan maaseutualueiden omistajien, käyttäjien sekä suorien ja välillisten tuensaajien käyttäytymistä. Järjestelmässä on määriteltävä ministeriöiden väliset koordinoitumallit, joissa rajataan kunkin SIGIFR-järjestelmään kuuluvan yksikön toimivalta ja toiminta-ala ja lisätään päätöksentekoprosessin eri toimijoiden vastuuvollisuutta. Siinä esitetään hallinto-, seuranta- ja arviointimalli, jolla edistetään julkisten politiikkojen ja ohjelmien jatkuvaa parantamista.

Perustetaan maastopalotietojärjestelmä, jonka avulla kootaan yhteen ja levitetään kaikki SIGIFR-järjestelmästä saatavat asiaankuuluvat tekniset tiedot. Lisäksi siinä on määriteltävä riskien

---

²³ Asetus nro 9-A/2017: <https://dre.pt/application/conteudo/114152782>

ehkäisemiseen ja minimointiin perustuva malli joko tiedotustoimin tai perustamalla alueellisia puolustusverkostoja, joissa polttoaineen hallinnalla on johtava rooli seuraamusjärjestelmässä.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään syyskuuta 2021 mennessä.

Investointi RE-C08-i01: Maiseman muutos haavoittuvilla metsäalueilla

Tämän investoinnin tavoitteena on parantaa maastopaloille ja luonnon monimuotoisuuden köyhtymiselle alttiiden alueiden häiriönsietokykyä.

Investointi koostuu maisemanhoitoa ja kestävän maankäytön edistämistä koskevista ohjelmista.

Investointi RE-C08-i02: Maaseudun kiinteistörekisteri ja maanpeitteen seurantajärjestelmä

Tämän investoinnin tavoitteena on tarjota Portugalin valtiollealueen tietietopohja erityisesti maaseudun kiinteistöjen tyyppin ja rajojen osalta.

Investointi koostuu maaseudun kiinteistörekisteristä sekä yli litran ja yli litran arvoisista kiinteistöistä.

Investointi RE-C08-i03: Polttoaineen kulutuksen hallinnan katkokset – ensisijainen verkko

Tämän investoinnin tavoitteena on ehkäistä ja torjua maastopaloja maiseman horisontaalisten katkokosten avulla.

Investointi koostuu kasvillisuuden polttoainehuollon katkoksista.

Investointi RE-C08-i04: Keinot maastopalojen ehkäisemiseksi ja torjumiseksi

Tämän investoinnin tavoitteena on ehkäistä ja torjua maastopaloja maaseudulla.

Investointi koostuu laitteiden, ajoneuvojen ja helikoptereiden hankinnasta.

Investointi RE-C08-i05: Lisää metsää -ohjelma

Tämän investoinnin tavoitteena on parantaa palontorjunta- ja palontorjuntajärjestelmää, vahvistaa metsänhoitoa ja tukea kasvien ja eläinten terveyttä metsätaloudella.

Investointi koostuu koulutuksesta, laitteista ja infrastruktuurista, joilla tuetaan metsäpalojen ehkäisyä ja hallintaa.

H.2. Ei-takaisinmaksettavan rahoitustuen seurantaa ja täytäntöönpanoa koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
8.1	Re-C08-i01	T	Maisemasuunnittelu- ja -hallintaohjelmien (PRGP) hyväksyminen		Numero	0	20	KOLMAS VUOSINELJÄNNEKS	2025	20 maisemasuunnittelu- ja -hallintaohjelman (PRGP) hyväksymistä koskevien säädösten voimaantulo
8.2	Re-C08-i01	T	Maisemanhoidon integroitujen toimien (Integrated Landscape Management Operations, IGPs) julkaiseminen Diário da Republicassa		Numero	0	60	KYSYMYKSIÄ	2024	Hyväksytään ja julkaistaan Diário da Republicassa 60 integroitua maisemanhoito-operaatiota (Integrated Landscape Management Operations, OIGP). OIGP-ohjelmissa määritellään maa- ja metsänhoitotoimet ja taloudelliset resurssit.
8.3	Re-C08-i01	T	Polttoainehallinta hankkeet		Numero	0	600	ENSI MMÄNEN VUOSINELJÄNNEKS	2025	Ympäristörahaston ja yhdenntettyyn Condominio de Aldeia -tukiohjelmaan kuuluvien hankkeiden tuensaajien välillä allekirjoitetaan sopimukset metsäalueilla sijaitsevaa 600 kylää varten.
8.20	Re-C08-i01	M	Ohjelma "Emparcelar para Ordenar"	Säädöksen säännös, josta käy ilmi säädöksen voimaantulo				KOLMAS VUOSINELJÄNNEKS	2025	"Emparcelar para Ordenar" -ohjelman perustamista koskevan säädöksen voimaantulo
8.4	Re-C08-i02	M	Kohti BUpi 2.0 -alustaa	BUpi 2.0 -alustan käyttöönotto				ENSI MMÄNEN VUOSINELJÄNNEKS	2022	Tarjotaan pilvipohjainen BUpi 2.0 -alusta, jolla päivitetään ja laajennetaan BUpi-pilottihankkeessa jo olemassa olevia toimintoja. BUpi 2.0:lla varmistetaan eri viranomaisten, myös vero- ja tulliviranomaisten, tällä hetkellä hallinnoimien eri järjestelmien kattavuus kansallisella tasolla ja yhteentoimivuus. BUpi 2.0:n on

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusajankaus		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
										mahdollistettava yksilöllisten kiinteistötunnusten asteittainen käyttöönotto.
8.5	Re-C08-i02	T	BUPI-koulutus		Numero	0	10	NELJÄS VUOSINELJÄNNEKS	2023	Niiden BUPiin liittyvien neljännesvuosittaisten koulutusten määrä, jotka on annettu graafista edustusta koskevia menettelyjä toteuttaville kansallisesti päteville teknikoille, rekisteri- ja notaarilaitoksen (IRN) henkilöstölle, veroviranomaisten edustajille, kiinteistörekisteriteknikoille ja alueen pääosaston teknikoille sekä rekisterivirkailijoille.
8.6	Re-C08-i02	M	Maanpeitteen seurantarjestelmän (SMOS) viitekartoitus	Maanpeitteen seurantarjestelmän (SMOS) viitekartoitus saatavilla verkossa				ENSI MMÄINEN VUOSINELJÄNNEKS	2026	Reference mapping for the Land Cover Monitoring System (SMOS), saatavilla verkossa
8.7	Re-C08-i03	M	Primary Fuel Management Breaks Structuring Network (RPFGC) - sopimuksen julkaiseminen	Primary Fuel Management Breaks Structuring Network (RPFGC) - sopimuksen julkaiseminen BASE.govissa				ENSI MMÄINEN VUOSINELJÄNNEKS	2022	Toimivaltaisen viranomaisen tekemä sopimus primääripolttoaineen käsittelyn pysäytysten rakenneverkoston (RPFGC) toteuttamisesta horisontaalisten epäjatkuvuuksien luomiseksi maisemassa tulipalojen puhkeamisen eristämiseksi.
8.8	Re-C08-i03	T	Rasitusalue		ha	0	21 727	NELJÄS VUOSINELJÄNNEKS	2025	Yleishyödyllisen palvelun ilmoitusmääräysten julkaiseminen 21727 hehtaaria e asement-alueita Diário da Republicassa
8.9	Re-C08-i03	T	Primääripolttoaineen hallinnan pysäytysten		ha	0	21 000	KYSY MYS 2	2026	Polttoaineen huoltotaukojen ensisijaisen verkoston (RPFGC) 21000 hehtaarin osuuksien asentaminen

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
			rakenneverkko (RPFGC)							
8.10	Re-C08-i04	T	Ajoneuvojen, koneiden ja laitteiden toimittaminen		Numero	0	179	ENSI MMÄ INEN VUOS INELJ ÄNNE S	2023	Palontorjunta- ja palontorjunta-ajoneuvojen, -koneiden ja -laitteiden toimittaminen sen jälkeen, kun on vahvistettu, että ne täyttävät tekniset eritelmit ja muut sopimusvaatimukset, tarjouskilpailumenettelyn mukaisesti.
8.11	Re-C08-i04	T	Kevyiden ja keskikokoisten palomiesten helikoptereiden hankinta		Numero	0	11	KYSY MYS 2	2026	Kahden kevyen palomieshelikopterin ja yhdeksän keskiraskaan palomieshelikopterin hankinta
8.12	Re-C08-i04	T	Kahden polarisaatiotutkan asentaminen		Numero	0	2	NELJÄ S VUOS INELJ ÄNNE S	2023	Kahden polarisaatiotutkan, joissa on tarvittava tietojenkäsittely- ja arkistointijärjestelmä, kahden salamanterin ja kahden sääaseman asentaminen. Asennus valmis sen jälkeen, kun on vahvistettu, että se vastaa teknisiä eritelmiä ja muita sopimusvaatimuksia.
8.13	Re-C08-i05	T	Koulutus, laitteet ja ajoneuvot (ANEPC, GNR ja palokunnat)		Numero	0	62	NELJÄ S VUOS INELJ ÄNNE S	2024	Koulutuksen tarjoaminen tai ajoneuvojen toimittaminen tai laitteiden toimittaminen 62:lle MAI-yksikölle (ANEPC, GNR ja palokunnat)
8.14	Re-C08-i05	T	Hätätilasta ja pelastuspalvelusta vastaavan kansallisen viranomaisen (ANEPC) alueellisten ja osa-alueellisten rakenteiden perustaminen		Numero	0	6	KYSY MYS 2	2022	Kahden alueellisen ja neljän osa-alueellisen hätätila- ja pelastuspalvelujohdon (sellaisina kuin ne on määritelty 1. huhtikuuta 2019 annetussa asetuksessa nro 45/2019) toiminnan aloittaminen

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusajankaus		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
8.21	Re-C08-i05	M	Tiedotuskampanjan kehittäminen riskikäyttäytymisen ehkäisemiseksi	Tiedotuskampanjan kehittäminen				ENSI MMÄ INEN VUOS INEL ÄNNE S	2024	Tiedotus- ja valistuskampanjan kehittäminen "Turvallinen kylä"- ja "Turvalliset ihmiset" -ohjelmien puitteissa väestön riskikäyttäytymisen ehkäisemiseksi
8.15	Re-C08-i05	M	Luonnonsuojelu- ja metsäinstituutin (Institute for Nature Conservation and Forests, I.P.) julkaisema ensimmäinen raportti	Julkaistaan raportti luonnonsuojelu- ja metsäinstituutin (Institute for Nature Conservation and Forests, I.P.) ja metsänomistajien järjestöjen (OPF) ja osaamiskeskusten välisistä ohjelmasuostuksista.				KYSY MYS 2	2022	Kertomuksessa annetaan yksityiskohtaisia tietoja luonnonsuojelu- ja metsäinstituutin, I.P:n ja metsänomistajien järjestöjen ja osaamiskeskusten välisistä ohjelmasuostuksista, mukaan lukien tiedot vuosittain saavutettavista tavoitteista ja päämääristä. Ensimmäisen kertomuksen jälkeen ohjelmasuostusten täytäntöönpano ja edistyminen julkaistaan puolivuositain.
8.22	Re-C08-i05	T	Metsänhoitolaiteiden hankinta		Numero	0	22 134	KYSY MYS 2	2026	2000 älyloukun hankinta. Puunhakkureiden ja metsätraktoreiden hankinta (yhteensä 134 metsänhoidossa käytettävää laitetta). 20000 loukkupakkauksen ostaminen.
8.17	Re-C08-r19	M	Maaseutumaa pakollista hallintaoikeutta metsäalueilla koskeva oikeudellinen kehys	Maaseutumaa pakollista hallintaoikeutta metsäalueilla koskevan oikeudellisen				KOLM AS VUOS INEL ÄNNE S	2021	Maaseutumaa pakollisen hallintaoikeuden täytäntöönpanoa metsäalueilla koskevan oikeudellisen kehysten voimaantulo. Pakollista vuokrasopimusta sovelletaan ainoastaan, jos maanomistajat eivät ilmaise sitoumustaan toteuttaa yhdennetylle maisemanhoitoalueelle (AIGP) määritellyssä yhdennetyssä maisemanhoitotoimessa määritellyjä toimia halutessaan, että heidän kiinteistönsä sijaitsee.

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
				kehysten voimaantulo.						Marraskuun 5. päivänä annetulla lailla nro 68/2020 annetaan hallitukselle lupa muuttaa 30. toukokuuta annettua lakia nro 31/2014 (jossa vahvistetaan yleiset perusteet maa-alueita, kaavoitusta ja maankäyttöä koskevalle julkiselle politiikalle) maanomistusta koskevan oikeudellisen järjestelmän hyväksymiseksi.
8.18	Re-C08-r20	M	Maanpeitteen seurantarjestelmä (SMOS)	Maanpeitteen seurantarjestelmän (SMOS) käyttöönotto				NELÄS VUOSI INELÄS	2022	Maanpeitteen seurantarjestelmän (SMOS) käyttöönotto. Järjestelmä kattaa LiDAR-peiton, digitaalisen maastomallin, viljelykasvi- ja kasvillisuusmallin, viljelykasvi- ja kasvistikartat, maanpeitekartat ja satelliittikuvapeiton.
8.19	Re-C08-r21	M	Laki maastopalojen yhdenntyn hallintajärjestelmän (SIGIFR) perustamisesta	Maastopalojen yhdenntyn hallintajärjestelmästä (SIGIFR) ja sen toimintasääntöistä annetun lain voimaantulo.				KOLMAS VUOSI INELÄS	2021	Maastopalojen yhdenntyn hallintajärjestelmä (SIGIFR) tarjoaa kansallisella tasolla makropolitikoja ja strategisia suuntaviivoja, jotka auttavat vähentämään maastopalojen riskiä ja muuttamaan maaseutualueiden omistajien, käyttäjien sekä suorien ja välillisten edunsaajien käyttäytymistä. Järjestelmässä määritellään ministeriöiden väliset koordinoitumallit ja rajataan kunkin SIGIFR-järjestelmään kuuluvan yksikön toimivalta ja toiminta-ala. Siinä määritellään maaseudun yhdenntyn palonhallinnan suunnittelun eri välineiden sisältö kansallisella, alueellisella, osa-alueellisella ja kunnallisella tasolla. Perustetaan maaseudun palotietojärjestelmä, jotta voidaan koota yhteen ja levittää kaikki SIGIFR-järjestelmästä saatavat asiaankuuluvat tekniset tiedot, ja sitoudutaan selkeästi määrittelemään riskien ehkäisemiseen ja minimointiin perustuva malli joko tiedotustoimien avulla tai perustamalla alueellisia puolustusverkostoja, joissa polttoaineen hallinnalla on johtava rooli seuraamusjärjestelmässä. Lisäksi siinä esitetään hallinto-, seuranta- ja arviointimalli, jolla

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
										edistetään julkisten politiikkojen ja ohjelmien jatkuvaa parantamista.

I. KOMPONENTTI 9: Vesihuolto

Osa-alueella vastataan seuraaviin haasteisiin: puututaan vesihuoltoa tarjoaviin varastointijärjestelmiin kohdistuvaan suureen paineeseen ja parannetaan vedenkäytön tehokkuutta, jotta voidaan torjua rajoitteita, jotka johtuvat odotetusta vuotuisesta sateiden vähenemisestä, kuivuuden yleistymisestä, kausiluonteisuudesta ja vesivuotojen lisääntymisestä.

Osa-alueen tavoitteena on lieventää veden niukkuutta ja varmistaa häiriönsietokyky alueilla, joilla kuivuus on suurin ongelma ja jotka tarvitsevat ehdottomasti tehokkaita toimia vedensaannin varmistamiseksi Algarvessa ja Madeiralla.

Vesiresilienssin parantaminen on ensiarvoisen tärkeää näiden alueiden kehitykselle, sillä se on myös pakollinen edellytys matkailulle ja ekosysteemeille (erityisesti Algarvessa ja Madeiralla) ja maataloudelle (Madeira) sekä keinokastelutarpeiden ja ihmisten kulutuksen huippujen aiheuttamiin paineisiin vastaamiselle (Madeira).

Komponentilla edistetään ilmastosiirtymään tehtäviä investointeja koskevan maakohtaisen suosituksen (maakohtainen suositus 3/2020) noudattamista.

I.1. Kuvaus uudistuksista ja investoinneista, joita rahoitetaan rahoitustuella, jota ei makseta takaisin

Investointi RE-C09-i01: Algarven alueellinen vesitehokkuussuunnitelma

Investoinnin tavoitteena on vastata veden niukkuuteen Algarvessa. Investointi koostuu pietsometrien rakentamisesta Algarven pohjavesimuodostumiin, vesihävikin vähentämiseen liittyvistä toimista Algarven kaupunkialueella, jäteveden käsittelylaitosten rakentamisesta uudelleenkäyttöä varten ja vesiverkkojen yhteenliitännöiden vahvistamisesta.

Investointi RE-C09-i03-RAM: Madeiran vesitehokkuutta sekä vesihuolto- ja kastelujärjestelmiä koskeva suunnitelma

Investoinnin tavoitteena on parantaa vesivarojen häiriönsietokykyä Madeiran ja Porto Santon saarilla. Investointi koostuu vesijohtojen rakentamisesta ja kunnostamisesta sekä uusien putkistojen, kanavien, säiliöiden ja porausreiän kunnostamisesta ja rakentamisesta.

Investointi RE-C09-i05: Alqueva-hotovoltainen puisto

Toimenpiteen tavoitteena on vähentää sähkökustannuksia ja siirtyä kohti Alquevan padon hiilestä irtautumista.

Investointi koostuu aurinkosähkökapasiteetin asentamisesta Alquevan patojärvelle.

I.2. Ei-takaisinmaksettavan rahoitustuen seuranta ja täytäntöönpanoa koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Toteuttamiskatapultu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
9.1	Re-C09-i01	T	Pietsometrien rakentaminen (SM3)		Numero	0	50	KYSY MYS 2	2025	Pietsometrien rakentaminen Algarven pohjavesimuodostumiin.
9.2	Re-C09-i01	M	Verkon tukitoimet (SM1)	Täytäntöönpannut sopimukset				ENSI MM ÄINE N VUO SINE LJÄN NES	2026	Vähintään 71 sopimusta toteutettiin yhteensä vähintään 125 kilometrin pituisella toimenpideosuudella, jonka tarkoituksena oli vähentää vesihävikkiä Algarven kaupunkialueella.
9.3	Re-C09-i01	M	Maa-alueen nykyaikaistaminen (SM2)	Täytäntöönpannut sopimukset				ENSI MM ÄINE N VUO SINE LJÄN NES	2026	Sopimukset, jotka on pantu täytäntöön - Vedenjakelujärjestelmät ja - Kaukokartoitus- ja kulutuksenvalvontajärjestelmät; - Vuotojen tunnistusjärjestelmät yhteisissä vesiviljelyissä laitoksissa; joka kattaa vähintään 10300 hehtaaria maa-alaa.
9.4	Re-C09-i01	T	Jäteveden uudelleenkäytön käsittelylaitosten rakentaminen (SM4)		Numero	0	4	ENSI MM ÄINE N VUO SINE LJÄN NES	2026	Laitosten rakentaminen jäteveden uudelleenkäyttöä varten vähintään neljään jätevedenpuhdistamoon.
9.15	Re-C09-i01	M	Vesiliitäntöjen rakentaminen	Vesiliitäntöjen rakentaminen				KYSY MYS 2	2026	Sotaventon ja Barlavento Algarvion suurten vedenjakelujärjestelmien välisen vesiyhteyden ensimmäisen vaiheen rakentaminen.

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Toteuttamisai kataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
9.13	Re-C09-i03-RAM	T	Vesi-infrastruktuurin korjaus tai rakentaminen		hm3	0	4	NELJÄS VUOSI LÄNNES	2025	Seuraavien korjaaminen tai rakentaminen: — 53 km vesijohtoja — uudet putket; — kanavat; — säiliöt; — porausreikä tilavuudeltaan 4 hm3
9.14	Re-C09-i05	T	Aurinkosähkökapasiteetin asentaminen Alquevan patojärvelle		MW	0	43	KYSYMYKSIÄ	2026	Aurinkosähkökapasiteetin asentaminen Alquevan patojärvelle, asennettu kapasiteetti 43 MW.

J. KOMPONENTTI 10: Meri

Komponentilla vastataan haasteeseen tasoittaa tietä kilpailukykyisemmälle, yhtenäisemmälle, osallistavammalle ja lisäksi vähähiilisemmälle ja kestävämmälle meritaloudelle, jossa Portugalilla on paljon potentiaalia. Osa-alue auttaa hyödyntämään meritalouden ilmastosiirtymän ja digitaalisen siirtymän tarjoamia mahdollisuuksia. Tämän osa-alueen tavoitteena on tukea meritalouden tuotantopotentiaaliin liittyvien kansallisten tavoitteiden saavuttamista. Komponentilla pyritään erityisesti varmistamaan mereen liittyvän liiketoimintajärjestelmän kestävyys ja kilpailukyky. Lisäksi komponentin tavoitteena on torjua ainakin osittain köyhyyttä rannikkoyhteisöissä ja varmistaa samalla kilpailukykyinen ja yhtenäinen alue ilmastosiirtymään ja digitaaliseen siirtymään sopeutumisen yhteydessä, myös keskittyen merialojen kannalta merkityksellisiin taitoihin. Osa-alueella on myös edistettävä valtameriekosysteemin palvelujen arvon säilyttämistä.

Osa-alueella tuetaan niiden maakohtaisten suositusten noudattamista, jotka koskevat investointeihin liittyvän talouspolitiikan keskittämistä satamiin ja innovointiin (maakohtainen suositus 3 2019) ja investointien keskittämistä vihreään siirtymään (maakohtainen suositus 3 2020). Lisäksi osa-alue edistää väestön osaamistason parantamista koskevan maakohtaisen suosituksen (maakohtainen suositus 2/2020) noudattamista.

On odotettavissa, että mikään tämän komponentin toimenpide ei aiheuta asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitettua merkittävää haittaa ympäristötavoitteille, kun otetaan huomioon suunnitelmassa ”ei merkittävää haittaa” -periaatetta koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukaisesti esitetty toimenpiteiden kuvaus ja lieventävät toimet.

J.1. Kuvaus uudistuksista ja investoinneista, joita rahoitetaan rahoitustuella, jota ei makseta takaisin

Uudistus TC-r23: Sinisen talouden infrastruktuurin ekosysteemin uudistaminen.

Uudistuksen tavoitteena on tarkistaa satamateknologiaklustereiden verkostoa koskevaa lainsäädäntöä (jonka ministerineuvosto hyväksyi vuonna 2017), jonka avulla Portugali pyrkii vahvistamaan mereen liittyvää taloudellista toimintaa luomalla liiketoimintamahdollisuuksia ja uusia työpaikkoja, tukemalla vientiä, tukemalla meriliikenteen kasvua ja edistämällä meripotentiaalın kestävää hyödyntämistä. Uudistuksella laajennetaan Port Tech Clusters -verkostoa uusille alueille, joilla on pääsy merelle, ja asetetaan uusia tavoitteita, kuten meritalouden rahoituskapasiteetin vahvistaminen tarkistetun sinisen rahaston avulla, valtamerten käytön tukeminen ilmastonmuutoksen hillintää koskevan sietokyvyn parantamiseksi, meritalouteen ja vihreään ja digitaaliseen siirtymään liittyvien taitojen kehittämisen edistäminen sekä meritalouden kestävää kehitystä edistävälle innovoinnille annettavan julkisen tuen vahvistaminen.

Uudistuksessa vahvistetaan uuden sinisen keskuksen hallintomalli, jonka olisi edistettävä teknologian siirtoa uuden, selviytymiskykyisemmän ja kestävämmän meritalouden arvoketjun eri toimijoiden

välillä ja jonka vaikutuksen on tarkoitus olla pysyvä ja merkittävä ajattelutavan muutoksessa kohti älykästä, kestäväää ja osallistavaa talouskehitystä asianomaisilla aloilla.

Uudistuksen toteutus on määrä saattaa päätökseen 31. joulukuuta 2021 mennessä.

Investointi TC-C10-i01: Blue Hub, sinisen talouden infrastruktuuriverkosto

Investoinnin tavoitteena on laajentaa sinisen talouden infrastruktuuriverkoston koko maahan ja tukea sinisen talouden tutkimusta ja kehitystä sinisten keskusten (satamien liiketoiminnan kehittämisalueet) kautta.

Investointi koostuu sinisten keskusten sekä Blue Hub Schoolin rakentamisesta tai kunnostamisesta.

Investointi TC-C10-i02: Vihreä ja digitaalinen siirtymä sekä kalastuksen turvallisuus

Tämän investoinnin tavoitteena on tukea sellaisten hankkeiden rahoitusta, joilla pyritään nykyaikaistamaan prosesseja, pienentämään hiilijalanjälkeä ja edistämään kalateollisuuden ja -järjestöjen kiertotaloutta.

Investointi koostuu kalastusalan hankkeista.

Investointi TC-C10-i04-RAA: ”Klusteri do Mar dos Açores”

Investoinnin tavoitteena on parantaa meritieteellisen tutkimuksen kiinteää ja liikkuvaa infrastruktuuria Azorien autonomisella alueella.

Investointi koostuu tutkimusalueen toimittamisesta, kahden moduulin hankinnasta ja kokeellisen tutkimus- ja kehityskeskusten (MARTEC) rakentamisesta.

Investointi TC-C10-i05-RAA: Energiasiirtymä, digitalisaatio ja ympäristövaikutusten vähentäminen kalastus- ja vesiviljelyalalla

Investoinnin tavoitteena on tukea energiasiirtymää, digitalisaatiota ja ympäristövaikutusten vähentämistä kalastus- ja vesiviljelyalalla Azorien autonomisella alueella.

Investointi koostuu kalastus- ja kalastusalueiden varusteiden hankinnasta.

Investointi TC-C10-i06-RAM: Valtameriteknologiat

Investoinnin tavoitteena on tukea meritieteellistä tutkimusta Madeiran autonomisella alueella.

Investointi koostuu monikäyttöisen tutkimusalueen toimittamisesta ja kolmen vedenalaisen autonomisen miehittämättömän ajoneuvon toimittamisesta.

J.2. Ei-takaisinmaksettavan rahoitustuen seuranta ja täytäntöönpanoa koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
10.1	TC-C10-r23	M	Meriministeriön säädösten, jotka koskevat meritalouden ja -innovoinnin rahoituskapasiteetin vahvistamista sinisen rahaston avulla, tarkistuksen voimaantulo	Meriministeriön tarkistettujen säädösten, jotka koskevat meritalouden ja -innovoinnin rahoituskapasiteetin vahvistamista sinisen rahaston avulla, voimaantulo				NELJÄS VUOSINELJÄNNEKSI	2021	<p>Tarkistetaan seuraavat säädökset:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Asetus nro 16/2016, annettu 9 päivänä maaliskuuta 2016; - 30.12.2016 annettu määräys nro 343/2016; - Ministerineuvoston päätöslauselma nro 175/2017. <p>Näiden säädösten tarkistamisessa päivitetään Port Tech Clusters Network -strategiaa laajentamalla sen soveltamisalaa meritalouden hiilestä irtautumiseen; sinisen rahaston luomu- ja toimintatavan tarkistaminen ja mukauttaminen sen mukauttamiseksi osa-alueeseen tehtävien investointien hallinnointiin; keskuksen hallintomallin luominen.</p>
10.3	TC-C10-i01	M	Blue Hub -keskukset ja Blue Hub School	Blue Hub -keskukset ja Blue Hub School				KYSYMYS 2	2026	<p>Välitavoite koskee seuraavaa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Laitteiden hankinta simulaattoreita varten <i>Escola Superior Náutica Infante D. Henriquessa</i> (ENIDH) 2. Laitteiden hankinta Centro de Formação Profissional das Pescas e do Mar -

										<p>koulutuskeskuksille (FORMAR).</p> <p>3. Laitteiden hankinta IPMA:lle/Sea Oeirasin keskukselle</p> <p>4. Älykkään valtameren pienoiskeskittymän rakentaminen</p> <p>5. Aveiron keskuksen kunnostaminen ja laitteistojen hankinta.</p> <p>6. Leixões I:n rakentaminen ja laitteiden hankinta</p> <p>7. Porto Hub/Leixões II: laitteiden hankinta miehittämättömien ajoneuvojen johto- ja valvontakeskusta varten</p> <p>8. Algarven keskuksen rakentaminen</p>
10.4	TC-C10-i02	T	Loppukertomusten hyväksyminen		Numero	0	82	NELJÄS VUOSINELJÄNNE	2025	<p>Viranomaiset hyväksyvät loppukertomukset 82:sta kalastusalan hankkeesta, jotka liittyvät energiatehokkuuteen, alusten turvallisuuteen tai prosessin digitalisointiin.</p>
10.8	TC-C10-i04-RAA	M	Teknisen keskuksen MARTECin julkisia rakennusurakoita koskevan sopimuksen alku	Teknisen keskuksen MARTECin rakennustöiden aloittaminen				NELJÄS VUOSINELJÄNNE	2023	<p>Technopolo MARTECin infrastruktuurin rakennustöiden aloittaminen (mukaan lukien maan hankinta ja olemassa olevan infrastruktuurin purkaminen) Faialin saarella osana meriin liittyvää kokeilu- ja kehittämiskeskusta Azoreilla. Siihen on sisällyttävä Blue Incubator (vähintään 6 500 m²), vesiviljelykeskus (vähintään 2 000 m²) ja laitteet Blue Incubatoria ja vesiviljelykeskusta varten.</p> <p>Uusien rakennusten primäärienergian kysynnän on</p>

										oltava vähintään 20 prosenttia pienempi kuin lähes nollaenergiarakennusten vaatimukset.
10.9	TC-C10-i04-RAA	M	Tutkimusaluksen toimittaminen	Toimitus				KYSYMYS 2	2026	Tutkimusaluksen toimittaminen käyttäen tieteellisten akustisten elektronisten laitteiden järjestelmää ja kahta moduulia: kauko-ohjattava vesikulkuneuvo (ROV) ja troolilaitteistomoduli.
10.10	TC-C10-i04-RAA	M	Meriin liittyvän tutkimus- ja kehittämiskeskuksen rakentaminen Azoreille (MARTEC- keskus)	MARTECin rakentaminen				KYSYMYS 2	2026	Tutkimus- ja kehityskeskuksen (MARTEC) rakentaminen.
10.12	TC-C10-i05-RAA	M	Kalastus- ja kalastusalusten laitteiden hankinta	Laitteiden hankinta				ENSIMMÄINEN VUOSINELJÄNNES	2026	Kalastus- ja kalastusaluksen varustehankinnat vähintään 4000000 eurolla.
10.13	TC-C10-i06-RAM	M	Monikäyttöistä tutkimusalusta koskevan sopimuksen allekirjoittaminen	Monikäyttöistä tutkimusalusta koskevan sopimuksen allekirjoittaminen				KYSYMYS 2	2024	Monikäyttöisen tutkimusaluksen rakentamista koskevan sopimuksen allekirjoittaminen. Sopimuksessa on edellytettävä toimenpiteen kuvauksessa esitetyn "ei merkittävää haittaa" -ehdon soveltamista.
10.14	TC-C10-i06-RAM	M	Tutkimusaluksen ja ajoneuvojen toimittaminen	Toimitus				KYSYMYS 2	2026	Monikäyttöisen tutkimusaluksen, 6000 M syvyyteen ulottuvan autonomisen miehittämättömän ilma-aluksen ja 1000 M syvyyteen ulottuvan vedenalaisen autonomisen miehittämättömän ilma-aluksen toimittaminen.
10.15	TC-C10-i06-RAM	T	Yhden autonomisen miehittämättömän ajoneuvon toimittaminen		Numero	0	1	KOLMAS VUOSINELJÄNNES	2024	Yhden autonomisen miehittämättömän ajoneuvon toimittaminen:

										<ul style="list-style-type: none"> • Pinta-alaltaan itsenäinen ajoneuvo (USV)
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

J.3. Kuvaus lainamuotoisella tuella rahoitettavista uudistuksista ja investoinneista

Investointi TC-C10-i03: Atlantin puolustusoperaatiokeskus ja laivastoalusta

Tämän investoinnin tavoitteena on vahvistaa merien tutkimusta ja valvontaa.

Investointi koostuu kolmesta pilarista: Pilari I – merivoimien monialaisen foorumin rakentaminen; Pilari II – operaatiokeskuksen rakentaminen; ja pilari III – Alfeite Arsenal Academy (Academy 4.0).

Investointi TC-C10-i07: Ympäristöystävällinen merenkulku

Toimenpiteen tavoitteena on nopeuttaa merirahti- ja matkustajaliikenteen energiasiirtymää.

Investointi koostuu kymmenen tavara- ja matkustaja-aluksen energiatehokkuustoimista.

J.4 Lainamuotoisen tuen seuranta ja täytäntöönpanoa koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite /tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
10.5	TC-C10-i03	M	Monitoiminnallista merialustaa ja operaatiokeskusta koskevan sopimuksen allekirjoittaminen	Monitoiminnallista merialustaa ja operaatiokeskusta koskevan sopimuksen allekirjoittaminen				KOL MAS VUO SINE LIÄN NES	2023	<p>Rakennussopimuksen allekirjoittaminen julkisen tarjouskilpailun (julkisten tarjouskilpailujen) käynnistämisen jälkeen – pilarit I ja II:</p> <p>Pilari I – monitoiminnallinen merialusta</p> <p>Siihen sisältyy noin 100 metrin pituisen monitoimisen laivastoalustan rakentaminen, jossa on dynaaminen tasainen automaattinen paikannusjärjestelmä, integroitu alustanhallintajärjestelmä, komentosilta ja operaatiokeskus, vedenalainen akustinen paikannusjärjestelmä, lahti sukellusveneiden laukaisemista ja/tai autonomisten järjestelmien maihin laskemista varten, nosturit, helikopterikansi jne.),</p> <p>Tähän sisältyy myös valmius käyttää enintään 6000 metrin syvyisiä ajoneuvoja, autonomisten pinta-alusten pysäköinti ja laivaston lisäresurssit (mukaan lukien autonomiset valtameripinta-alukset, autonomiset vedenalaiset alukset, autonomiset ilma-alukset ja droonit).</p> <p>Pilari II – Toimintakeskus</p> <p>Siihen sisältyy olemassa olevien rakennusten ja rakenteiden kunnostaminen, tietokone- ja viestintäjärjestelmien tilat toimintakeskusta ja laboratorioverkkoa varten, suurteholaskenta- ja tiedontalennusjärjestelmät, viestintäjärjestelmät (mukaan lukien VSAT:n (Very-Small Aperture Terminal) televisiovastaanotinjärjestelmät (TVRO) ja yhteentoimivuuksjärjestelmät muiden merivoimien järjestelmien kanssa, ohjelmistojen kehittäminen ja immerssiiviset järjestelmät.</p>
10.6	TC-C10-i03	M	Alfeite Arsenal -akatemian viimeistely	Alfeite Arsenal -akatemian viimeistely				NEL ÄS VUO SINE LIÄN NES	2023	<p>Alfeite Arsenal Academy Schoolin infrastruktuuria parannetaan, ja koululla on lupa tarjota koulutusta.</p> <p>Investointiin sisältyy myös koulutustarpeiden diagnosointi, koulutuskurssien kehittäminen ja ensimmäisen koulutuksen tarjoaminen.)</p>
10.7	TC-C10-i03	M	"Monitoiminnallisen laivastoalustan" ja "toimintakeskuksen" rakentaminen	"Monitoiminnallisen laivastoalustan" ja "toimintakeskuksen" rakentaminen				KYSY MYS 2	2026	"Monitoiminnallisen laivastoalustan" ja "toimintakeskuksen" rakentaminen

10.17	TC-C10-i07	M	Alusten hiilestä irtautumista koskevan tarjouskilpailun käynnistäminen	Alusten hiilestä irtautumista koskevan tarjouskilpailun käynnistäminen				KOL MAS VUO SINE LIÄN NES	2023	Käynnistetään tarjouskilpailu, joka koskee hiilestä irtautumista kymmenessä merirahti- ja matkustaja-aluksessa, joiden bruttovetoisuus (GT) on vähintään 70 prosenttia. Tehtävnmääritykseen on sisällyttävä tukielpoisuusperusteet, joilla varmistetaan, että valitut hankkeet ovat "ei merkittävää haittaa" -periaatetta koskevan teknisen ohjeen (2021/C58/01) mukaisia ja edistävät vähintään 10 prosentin vähennystä aluksen polttoaineenkulutuksessa ilmaistuna polttoainegrammoina kantavuustonnina ja meripeninkulmaa kohti toimenpiteen kuvauksessa esitettyjen vaatimusten mukaisesti. Siihen on sisällyttävä myös vaatimus EU:n ja kansallisen ympäristölainsäädännön noudattamisesta.
10.18	TC-C10-i07	T	Alusten energiasiirtymään liittyvät maksut	Alusten energiasiirtymään liittyvät maksut				KYSY MYS 2	2026	Vähintään 40000000 euroa maksetaan merirahti- ja matkustajaliikenteen energiasiirtymään tai hiilestä irtautumiseen.

K. KOMPONENTTI 11: Teollisuuden hiilestä irtautuminen

Portugalin elpymis- ja palautumissuunnitelman komponentissa vastataan haasteeseen, joka liittyy teollisuuden ja teollisuusprosessien panokseen hiilineutraaliuden tavoitteiden saavuttamisessa, sellaisina kuin ne on määritetty hiilineutraaliutta koskevassa etenemissuunnitelmassa 2050 ja kansallisessa energia- ja ilmastosuunnitelmassa 2030. Tämä edellyttää rakenteellista muutosta, joka perustuu teollisen toiminnan uudelleenjärjestelyyn, tuotantoprosessien muutoksiin ja resurssien käyttötapaan.

Tämän komponentin toimenpiteellä pyritään edistämään hiilestä irtautumista, energia- ja resurssitehokkuutta sekä vaihtoehtoisten energialähteiden käyttöä teollisissa prosesseissa. Tuettavien hankkeiden on myös liityttävä uusiin teknologioihin, innovointiin ja teollisuuden digitalisointiin, ja niillä on pyrittävä tehostamaan erilaisia tuotanto- ja organisaatioprosesseja.

Komponentin on edistettävä Portugalin teollisuuden ilmastosiirtymää ja tuettava sen kilpailukykyä. Sillä edistetään vihreään siirtymään tehtäviä investointeja koskevien maakohtaisten suositusten noudattamista, erityisesti puhtaan ja tehokkaan energian tuotannon ja käytön osalta (maakohtainen suositus 3 2020) ja tutkimukseen ja innovointiin tehtävien investointien osalta (maakohtaiset suositukset 3 2019 ja 2020).

K.1. Kuvaus uudistuksista ja investoinneista, joita rahoitetaan rahoitustuella, jota ei makseta takaisin

Investointi TC-C11-i01: Teollisuuden hiilestä irtautuminen

Tämän toimenpiteen tavoitteena on tukea teollisuuden hiilestä irtautumista.

Tämä investointi koostuu taloudellisesta tuesta teollisuuden hiilestä irtautumista koskeville hankkeille.

K.2. Ei-takaisinmaksettavan rahoitustuen seuranta ja täytäntöönpanoa koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/ Kohde	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusajat aulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
11.1	TC-C11-i01	M	Ensimmäinen tarjouskilpailu teollisuuden hiilestä irtautumista koskevista hankkeista	Ensimmäinen tarjouspyyntö avattu				NEL ÄS VUO SINE LJÄN NES	2021	Ensimmäisen ehdotuspyynnön avaaminen teollisuuden hiilestä irtautumista koskeville hankkeille, jotka liittyvät vähintään yhteen seuraavista aloista: vähähiiliset prosessit ja teknologiat; energiatehokkuustoimenpiteiden hyväksyminen; uusiutuvan energian käyttöönotto ja energian varastointi; ja yritysten vaikutusmahdollisuuksien lisääminen. Tehtävnmääritykseen sisältyvät tukikelpoisuusperusteet, joilla varmistetaan poissulkemislueteloa käyttämällä, että valitut hankkeet ovat "ei merkittävää haittaa" -periaatetta koskevan teknisen ohjeen (2021/C58/01) mukaisia ja vastaavat vaatimusta EU:n ja kansallisen ympäristölainsäädännön noudattamisesta. Tällä tarjouspyynnöllä on varmistettava, että suoria ja epäsuoria kasvihuonekaasupäästöjä vähennetään keskimäärin 30 prosenttia niiden teollisuuslaitosten osalta, jotka saavat tukea tukitoimialaa 024 b vastaaviin hankkeisiin. Esisijaisesti tuetaan hankkeita, joilla on suurin hiilestä irtautumisen tehokkuus.
11.2	TC-C11-i01	M	Rahoitustukisopimusten allekirjoittaminen	Rahoitustukisopimusten allekirjoittaminen				NEL ÄS VUO SINE LJÄN NES	2023	Vähintään 383000000 euroa myönnetään teollisuuden hiilestä irtautumista koskeviin hankkeisiin, jotka liittyvät vähintään yhteen seuraavista aloista: vähähiiliset prosessit ja teknologiat; energiatehokkuustoimenpiteiden hyväksyminen; uusiutuvan energian käyttöönotto ja energian varastointi; ja yritysten vaikutusmahdollisuuksien lisääminen. Sopimusten tekemisellä edellä välitavoitteessa mainittujen kilpailuun perustuvien ehdotuspyyntöjen perusteella valittujen hankkeiden kanssa varmistetaan "ei merkittävää haittaa" -periaatetta koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) noudattaminen käyttämällä poissulkemislueteloa ja edellyttämällä asiaankuuluvan EU:n ja kansallisen ympäristölainsäädännön noudattamista.

11.3	TC-C11-i01	T	Taloudellinen tuki		Numero	0	310	KYSY MYS 2	2025	Tämän toimenpiteen mukaista rahoitustukea saaneiden hankkeiden lukumäärä.
------	------------	---	--------------------	--	--------	---	-----	------------------	------	---

L. KOMPONENTTI 12: Biotalous

Tällä osa-alueella vastataan haasteeseen, joka liittyy elinkelpoisen, kestävän, kiertotalouteen perustuvan ja kilpailukykyisen biotalouden kehittämiseen. Tällaisen siirtymän odotetaan tukevan teollisuuden nykyaikaistamista ja lujittamista luomalla uusia arvoketjuja ja vihreämpiä teollisia prosesseja.

Tämän komponentin tavoitteena on edistää ja nopeuttaa biologisista luonnonvaroista saatavien korkean lisäarvon tuotteiden kehittämistä vaihtoehtona fossiilipohjaisille materiaaleille.

Tämän komponentin toimenpiteillä pyritään tukemaan tähän siirtymään liittyviä rakenteellisia muutoksia ja vastaamaan nykyisiin maailmanlaajuisiin ja paikallisiin haasteisiin, kuten ilmastonmuutokseen, fossiilisista luonnonvaroista riippuvuuden vähentämiseen ja kestäväan kehitykseen. Biopohjaisten tuotteiden kehittämistä ja resurssitehokkuuden parantamista tuetaan erityisesti kolmella alalla (tekstiilit ja vaatteet, jalkineet ja luonnonhartsit).

Osa-alueella tuetaan niiden maakohtaisten suositusten noudattamista, jotka koskevat investointeja vihreään siirtymään, erityisesti puhtaaseen ja tehokkaaseen energian tuotantoon ja käyttöön (maakohtainen suositus 3 2020), tutkimukseen ja innovointiin (maakohtaiset suositukset 3 2019 ja 2020) ja kiertotalouteen siirtymiseen, erityisesti lisäämällä jätteen syntymisen ehkäisemistä, kierrätystä ja uudelleenkäyttöä jätteen ohjaamiseksi pois kaatopaikoilta ja jätteenpolttolaitoksista (maakohtainen suositus 3 2022 ja 2023).

On odotettavissa, että mikään tämän komponentin toimenpide ei aiheuta asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitettua merkittävää haittaa ympäristötavoitteille, kun otetaan huomioon suunnitelmassa ”ei merkittävää haittaa” -periaatetta koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukaisesti esitetty toimenpiteiden kuvaus ja lieventävät toimet.

L.1. Kuvaus uudistuksista ja investoinneista, joita rahoitetaan rahoitustuella, jota ei makseta takaisin

Uudistus TC-r25: Kestävä biotalous

Uudistuksen tavoitteena on edistää ja kannustaa biologisten luonnonvarojen säilyttämistä ja tehokasta käyttöä. Uudistus sopii Portugalin kestävän biotalouden toimintasuunnitelmaan, josta järjestetään julkinen kuuleminen ja joka toimii strategisena kehyksenä kansalliselle kestäväälle kehitykselle. Portugalin on osana biotalouden edistämisyrittämiä arvioitava myös verokannustimia, joilla voitaisiin tehostaa uusiutumattomien luonnonvarojen korvaamista muilla biopohjaisilla luonnonvaroilla.

Uudistus koostuu uudesta yleisestä jätehuoltojärjestelmästä (RGGR) ja kestävien biopohjaisten tuotteiden hankintakriteerien sisällyttämisestä ympäristöä säästäviä julkisia hankintoja koskevan kansallisen strategian tarkistukseen. Uudistuksella pyritään puuttumaan tärkeimpiin esteisiin ja rajoituksiin, joita on havaittu biologisten resurssien hyödyntämisessä kestäväan ja kiertotalouteen perustuvan bioteollisuuden kehittämiseksi kaskadikäyttöperiaatetta noudattaen.

Uuden yleisen jätehuoltojärjestelmän täytäntöönpanolla on vähintään poistettava sivutuotteiden tai jätteen käyttöä koskevat rajoitukset uusien tuotteiden osalta yksinkertaistamalla menettelyjä, joilla aineet tai esineet luokitellaan sivutuotteiksi, myös muista EU:n jäsenvaltioista peräisin oleviksi. Uusi yleinen jätehuoltojärjestelmä hyväksyttiin joulukuussa 2020.

Ympäristöä säästäviä julkisia hankintoja koskevaa kansallista strategiaa on tarkistettava siten, että siihen sisällytetään vähintään pakolliset ekologiset arviointiperusteet, jotka liittyvät palvelujen ja tuotteiden hankintaan (erityisesti rakentamisen alalla) ja joissa otetaan huomioon kestävät biopohjaiset tuotteet.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään syyskuuta 2022 mennessä.

Investointi TC-C12-i01: Biotalous

Investoinnin tavoitteena on tukea biotaloutta.

Investointi koostuu taloudellisen tuen antamisesta biotalouden tuotteille, teknologioille ja prosesseille tekstiili-, jalkine- ja luonnonhartsialoilla.

Uudistus TC-C12-r39: Kiertotalous ja jätehuolto

Uudistuksella pyritään tukemaan jätehuoltoa ja kiertotaloutta.

Uudistus koostuu tuottajien käyttöön tarkoitetuista tarkistetuista ympäristönäkökohtien huomioon ottamista koskevista säännöistä, kertakäyttöpulloja koskevasta kannustinjärjestelmästä sekä sähkö- ja elektroniikkalaiteromun takaisinottojärjestelmästä.

Investointi TC-C12-i02: Jätteiden kierrätys ja hyödyntäminen

Investoinnin tavoitteena on lisätä jätteen keräys-, uudelleenkäyttö-, kierrätys- ja hyödyntämiskapasiteettia Portugalissa.

Investointi koostuu jätteen keräämiseen ja lajitteluun tarvittavien laitteiden ja ajoneuvojen hankinnasta sekä uusien keräys- ja lajittelulaitosten rakentamisesta.

L.2. Ei-takaisinmaksettavan rahoitustuen seuranta ja täytäntöönpanoa koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusajat aulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
12.1	TC-C12-i01	M	Resineiros Vigilantes -ohjelman vuoden 2021 pöytäkirjan allekirjoittaminen	Resineiros Vigilantes -ohjelman vuoden 2021 pöytäkirjan allekirjoittaminen				KOLMAS VUOSI LÄNNES	2021	Luonnon- ja metsänsuojeluinstituutin (Institute for Nature and Forest Conservation, I.P.) ja kansallisen hartsintuottajien ammattijärjestön (Respinus) välisen, maastopalojen valvontaa ja havaitsemista koskevan pöytäkirjan tekeminen.
12.2	TC-C12-i01	M	Konsortioiden esittämien uusien biotaloustuotteiden, -teknologioiden ja -prosessien kehittämistä tekstiili-, vaatetus-, jalkine- ja luonnonhartsialoilla koskevien hankkeiden hyväksyminen	Uusien biotaloustuotteiden, -teknologioiden ja -prosessien kehittämishankkeiden hyväksyminen				KYSYMYKSIÄ	2022	Valintalautakunta hyväksyy konsortioiden esittämät hankkeet uusien biotalouden tuotteiden, teknologioiden ja prosessien kehittämiseksi tekstiili- ja vaatetus-, jalkine- ja luonnonhartsialoilla. Yhteenliittymien tukea varten esittämien hankkeiden on kuuluttava johonkin seuraavista ohjelmista: "Kestävän ja kiertoon perustuvan biotalouden edistäminen tekstiili- ja vaatetusalalla", "Kestävän ja kiertoon perustuvan biotalouden edistäminen jalkinealalla" ja "Luonnonhartsin edistäminen ja hyödyntäminen". Niissä keskitytään vähähiiliseen talouteen, tietokykyyn ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseen soveltamalla puhtaita teknologiaratkaisuja, vähävaikutteisia vaihtoehtoja ja parhaita käytettävissä olevia tekniikoita. Hankkeiden valintaperusteissa on edellytettävä, että kaikilla tuetuilla T & I-hankkeilla varmistetaan suorien ja epäsuorien hiilidioksidipäästöjen vähentäminen. Valittujen hankkeiden on oltava "ei merkittävää haittaa" -periaatetta koskevan teknisen ohjeen (2021/C58/01) mukaisia, ja niissä on käytettävä poissulkemisluettoa ja noudatettava asiaankuuluvaa EU:n ja kansallista ympäristölainsäädäntöä.
12.3	TC-C12-i01	M	Tuotteet, teknologiat ja pilottiprosessit, joissa yhdistetään biopohjaisia resursseja	Myönteinen arvio Portugalin ympäristökeskuksesta (APA)				NELJÄS VUOSI LÄNNES	2025	Portugalin ympäristöviraston (APA) myönteinen arvio lopullisista täytäntöönpanoraporteista koski kymmentä tuotetta ja viittä teollista pilottiprosessia.

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusajankaus		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
12.5	TC-C12-r25	M	Uusi yleinen jätehuoltojärjestelmä tulee voimaan	Uusi yleinen jätehuoltojärjestelmä tulee voimaan				KOL MAS VUO SINE LJÄN NES	2021	Uusi yleinen jätehuoltojärjestelmä (RGGR) tulee voimaan. Järjestelmä yksinkertaistaa hallinnollista prosessia ja vähentää sivutuotteiden käytöstä aiheutuvia kustannuksia.
12.6	TC-C12-r25	M	Ympäristöä säästäviä julkisia hankintoja koskevan tarkistetun kansallisen strategian voimaantulo	Ympäristöä säästäviä julkisia hankintoja koskevan tarkistetun kansallisen strategian voimaantulo				KOL MAS VUO SINE LJÄN NES	2022	Ympäristöä säästäviä julkisia hankintoja koskevan tarkistetun kansallisen strategian voimaantulo. Strategiassa täsmennetään ekologiset arviointiperusteet, jotka liittyvät kestäviä biopohjaisia materiaaleja sisältävien palvelujen ja tuotteiden hankintaan, muun muassa ottamalla käyttöön pakolliset ekologiset arviointiperusteet.
12.7	TC-C12-r39	M	Ympäristöperusteisen mukauttamisen yhdenmukaistetun määritelmän voimaantulo	Säädöksen säännös, jossa ilmoitetaan ympäristötuen mukauttamisperusteiden yhdenmukaistetun määritelmän voimaantulo				NEL JÄS VUO SIN ELJ ÄNN ES	2023	Sellaisen säädöksen voimaantulo, jossa vahvistetaan yhdenmukaistetut ja pakolliset kriteerit taloudellisten etuuskien mukauttamiselle ympäristönäkökohtien perusteella integroiduissa järjestelmissä laajennetun tuottajavastuun mukaisesti. Uusia taloudellisia etuja sovelletaan 1. tammikuuta 2026 alkaen sen siirtymäkauden päätyttyä, joka on tarpeen, jotta tuottajat voivat mukauttaa mallinsa uusiin ekomukautuskriteereihin.
12.8	TC-C12-r39	M	Kierrätyskannustinjärjestelmä (pantti- ja palautusjärjestelmä) kertakäyttöisille muovipulloille, rautametalleille ja alumiinille	Pantti- ja palautusjärjestelmän käyttöönotto				NEL JÄS VUO SIN ELJ ÄNN ES	2023	Pantti- ja palautusjärjestelmä otetaan käyttöön, ja sitä sovelletaan kertakäyttöisiin muovipulloihin, rautametalleihin ja alumiiniin.

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
12.9	TC-C12-r39	M	Sähkö- ja elektroniikkalaiteromun takaisinottojärjestelmä	Säädöksen säännös, josta käy ilmi säädöksen voimaantulo				NEL JÄS VUO SIN ELJ ÄNN ES	2025	Sähkö- ja elektroniikkalaiteromun takaisinottojärjestelmän puitteet vahvistavan säädöksen voimaantulo.
12.10	TC-C12-i02	T	Jätteen, uudelleenkäytön, kierrätyksen ja hyödyntämisen kapasiteetti		Numero	0	5	NEL JÄS VUO SIN ELJ ÄNN ES	2025	Toimenpide koostuu a) muovi- ja metallipakkausten lajittelulinjan automatisointi- ja optimointilaitteiden asentamisesta, b) pakkausten lajitteluosaston rakentamisesta, c) lajittelusäiliöiden toimittamisesta ja d) jäteveden käsittelylaitteiden asentamisesta.

M. KOMPONENTTI 13: Rakennusten energiatehokkuus

Osa-alueella vastataan seuraaviin haasteisiin: Asuntosektorin osuus energiankulutuksesta on 18 prosenttia ja palvelusektorin osuus 14 prosenttia. Rakennukset ovat näin ollen tärkeässä asemassa, jotta Portugali voi saavuttaa hiilineutraaliustavoitteen. Tämän alan ja erityisesti asuntosektorin toimenpiteillä voidaan myös auttaa lievittämään energiaköyhyyttä, joka on edelleen merkittävä huolenaihe Portugalissa, sillä vuonna 2019 niiden kotitalouksien osuus, jotka eivät pysty pitämään kotiaan riittävän lämpimänä, oli edelleen 19 prosenttia. Portugali on sitoutunut saavuttamaan hiilineutraaliuden vuoteen 2050 mennessä, minkä vuoksi sen on edistettävä rakennuskantansa hiilestä irtautumista ja samalla parannettava asuinoloja (sisätilojen mukavuutta ja laatua) ja kohtuuhintaisuutta. Tämä saavutetaan parantamalla rakennusten energiatehokkuutta, yhdistämällä energiatehokkuus ja uusiutuva energia sähköistämiseen ja kohdentamalla toimet erityisesti pienituloisiin kotitalouksiin energiaköyhyyden torjumiseksi.

On havaittu useita ”markkinoiden toimintapuutteita”, jotka liittyvät useisiin ongelmiin, jotka yleensä viivästyttävät rakennuskannan muuttamista ja mahdollisten energiansäästöjen hyödyntämistä. Näitä ovat muun muassa seuraavat:

- energiankäyttöä ja mahdollisia säästöjä koskevan ymmärryksen puute;
- rajallinen peruskorjaus- ja rakennustoiminta finanssikriisin jälkeisessä tilanteessa;
- houkuttelevien rahoitustuotteiden puute;
- rakennuskantaa koskevan tiedon puute; ja
- tehokkaiden ja älykkäiden teknologioiden rajallinen käyttöönotto.

Komponentin tavoitteena on kunnostaa julkisia ja yksityisiä rakennuksia niiden energiatehokkuuden ja mukavuuden parantamiseksi ja vähentää samalla maan energialaskua ja -riippuvuutta, kasvihuonekaasupäästöjä ja energiariippuvuutta, lieventää energiaköyhyyttä ja sisällyttää uusiutuvat energialähteet rakennettuun ympäristöön. Tämän pitäisi tuottaa ihmisille ja yrityksille lukuisia sosiaalisia, ympäristöön liittyviä ja taloudellisia hyötyjä, kuten paikallisten työpaikkojen luominen ja ilmansaasteiden vähentäminen.

Osa-alueella tuetaan ilmastosiirtymään, erityisesti puhtaaseen ja tehokkaaseen energian tuotantoon ja käyttöön, tehtäviä investointeja koskevan maakohtaisen suosituksen (maakohtainen suositus 3/2020) noudattamista. Se liittyy Renovate-lippulaivahankkeeseen ja on myös osa vihreää siirtymää.

On odotettavissa, että mikään tämän komponentin toimenpide ei aiheuta asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitettua merkittävää haittaa ympäristötavoitteille, kun otetaan huomioon suunnitelmassa ”ei merkittävää haittaa” -periaatetta koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukaisesti esitetty toimenpiteiden kuvaus ja lieventävät toimet.

M.1. Kuvaus uudistuksista ja investoinneista, joita rahoitetaan rahoitustuella, jota ei makseta takaisin

Investointi TC-C13-i01: Asuinrakennusten energiatehokkuus

Tämän investoinnin tavoitteena on lisätä yksityisomistuksessa olevien asuinrakennusten energiatehokkuutta ja torjua energiaköyhyyttä. Investointi koostuu asuinrakennusten energiatehokkuustoimenpiteistä, myös energiaköyhyydestä kärsivien kotitalouksien osalta.

Investointi TC-C13-i02: Keskushallinnon rakennusten energiatehokkuus

Investoinnin tavoitteena on lisätä keskushallinnon rakennusten energiatehokkuutta. Investointi koostuu keskushallinnon rakennusten energiatehokkuutta parantavista peruskorjauksista.

Investointi TC-C13-i03: Palvelualan käyttämien rakennusten energiatehokkuus

Investoinnin tavoitteena on parantaa palvelualan käyttämien rakennusten energiatehokkuutta. Investointi koostuu palvelurakennusten energiatehokkuutta parantavista peruskorjauksista.

M.2. Ei-takaisinmaksettavan rahoitustuen seuranta ja täytäntöönpanoa koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
13.1	TC-C13-i01	T	Yksityisten asuinrakennusten energiatehokkuuden parantaminen		Numero	0	45 000	KYS YM YS 2	2024	Sellaisten ostettujen asuntojen lukumäärä, joissa on energiatehokkuuslaitteita, jotka täyttävät keskimäärin vähintään rakennusten peruskorjauksista annetussa komission suosituksessa (EU) 2019/786 määritellyn keskitason peruskorjauksen. Asennettiin 35 megawattia uusiutuvan energian tuotantokapasiteettia (kuten aurinkosähköpaneeleja ja akkuja).
13.3	TC-C13-i01	T	Maksetut "tehokkuusetelit"		Numero	0	20 000	KYS YM YS 2	2026	Toimittajille Vale Eficiència -ohjelman puitteissa maksettujen arvosetelien lukumäärä.
13.12	TC-C13-i01	T	Maksetut e-Lar-setelit		Numero	0	58 200	KYS YM YS 2	2026	Tavarantoimittajille E-lar-ohjelman puitteissa maksettujen arvosetelien lukumäärä
13.5	TC-C13-i02	T	Keskushallinnon rakennusten energiatehokkuutta parantava peruskorjaus		m ²	0	1 040 000	NE LJÄ S VU OSI NE LJÄ NN ES	2025	1040000 m ² keskushallinnon rakennusten energiatehokkuuttaparantavia peruskorjauksia. Energiatehokkuutta parantavilla peruskorjauksilla on saavutettava keskimäärin vähintään 30 prosentin arvioitu primäärienergian vähennys. 28 megawattia keskushallinnon rakennuksiin asennettua uusiutuvan energian tuotantokapasiteettia.

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
13.8	TC-C13-i03	M	Palvelurakennusten energiatehokkuutta parantava peruskorjaus		m ²	0	360 000	NE LJÄ S VU OSI NE LJÄ NN ES	2025	360 000 m ² palvelurakennusten energiatehokkuutta parantavia peruskorjauksia. Energiatehokkuutta parantavilla peruskorjauksilla on päästävä keskimäärin vähintään 30 prosenttiin arvioidusta primäärienergian vähennyksestä. Asennettu 30 MW uusiutuvan energian tuotantokapasiteettia

N. KOMPONENTTI 14: Vety ja uusiutuvat energialähteet

Portugali on sitoutunut saavuttamaan hiilineutraaliuden vuoteen 2050 mennessä ja asettanut maan niiden maiden joukkoon, jotka ovat Pariisin sopimuksen mukaisesti johtavassa asemassa ilmastonmuutoksen torjunnassa. Hiilineutraaliutta koskevassa etenemissuunnitelmassa 2050 (RNC 2050) asetetaan hiilestä irtautumista koskeviksi tavoitteiksi vähentää päästöjä yli 85 prosenttia vuoden 2005 päästöihin verrattuna ja sitoa hiiltä 13000000 tonnia. Komponentissa käsitellään niin kutsuttuja vaikeasti vähennettäviä aloja edistämällä uusiutuvan vedyn käyttöönottoa.

Komponentin tavoitteena on edistää teollisuuden ja liikenteen energiasiirtymää ja hiilestä irtautumista keskittyen voimakkaasti uusiutuvan vedyn ja muiden uusiutuvien kaasujen tuotantoon. Autonomisilla alueilla painopiste on uusiutuvan energian (geoterminen energia, tuulienergia, aurinkosähkö ja vesivoima) käyttöönotossa ja varastoinnissa. Tämä osatekijä on keskeinen, jotta voidaan vähentää kansallista energiariippuvuutta tuottamalla energiaa paikallisista lähteistä, parantaa kauppasetta ja parantaa kotimaisen talouden häiriönsietokykyä.

Osa-alueella tuetaan maakohtaisen suosituksen noudattamista, jotta investoinnit voidaan keskittää ilmastosiirtymään keskittyen uusiutuvan energian tuotantoon (maakohtaiset suositukset 3 2019 ja 2020).

On odotettavissa, että mikään tämän komponentin toimenpide ei aiheuta asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitettua merkittävää haittaa ympäristötavoitteille, kun otetaan huomioon suunnitelmassa ”ei merkittävää haittaa” -periaatetta koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukaisesti esitetty toimenpiteiden kuvaus ja lieventävät toimet.

N.1. Kuvaus uudistuksista ja investoinneista, joita rahoitetaan rahoitustuella, jota ei makseta takaisin

Uudistus TC-r29: Kansallinen vetystrategia (EN-H2)

Toimenpiteen tavoitteena on ottaa käyttöön energia-alan kannustin- ja vakauselementti, jolla edistetään uusiutuvan vedyn asteittaista käyttöönottoa vähähiiliseen talouteen siirtymistä koskevan kattavamman strategian kestävässä pilarina. Strategiassa määritellään vedyn nykyinen ja tuleva rooli energiajärjestelmässä ja ehdotetaan toimenpiteitä ja tavoitteita vedyn sisällyttämiseksi talouden eri aloihin. Tähän sisältyy myös tarvittavien edellytysten luominen tälle muutokselle, mukaan lukien muun muassa lainsäädäntö ja sääntely, turvallisuus, standardit, innovointi ja kehitys sekä rahoitus. Toimenpide koskee kansallista kaasunsiirtoverkkoa koskevaa muutettua asetusta ja kansallista kaasunjakeluverkkoa koskevaa asetusta, jotka energian ja geologian pääosasto hyväksyy. Muutetun asetuksen avulla on voitava vahvistaa edellytykset, jotka koskevat liitäntöjä kaasunsiirtoinfrastruktuureihin, erityisesti uusiutuvista lähteistä peräisin olevien kaasujen, mukaan lukien uusiutuva vety ja vähähiiliset kaasut, syöttämistä verkkoon, sekä vahvistaa näiden kaasujen verkkoon syöttämisen vähimmäis- ja enimmäisprosenttiosuudet. Lisäksi muutettuun asetukseen on sisällytettävä tarvittavat tarkistukset teknisiin standardeihin, joilla varmistetaan palvelun laatu ja näiden infrastruktuurien turvallinen käyttö kaikille käyttäjille.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään syyskuuta 2021 mennessä.

Investointi TC-C14-i02-RAM: Uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähkön hyödyntäminen Madeiran saaristossa

Toimenpiteen tavoitteena on tukea uusiutuvan energian tuotantoa, varastointia, siirtoa ja jakelua.

Investointi koostuu seuraavista:

- Serra de Águan vesivoimalaitoksen kunnostaminen ja asennetun kapasiteetin lisääminen;
- Calheta I -vesivoimalaitoksen kunnostaminen;
- Akkuvarastointijärjestelmien asentaminen;
- Synkronikompensointirakenteen ja integrointi;
- Älykkäiden mittareiden asentaminen;
- Socorridosin vesivoimalaitoksen kunnostaminen.

Investointi TC-C14-i03-RAA: Energiäkäänte Azoreilla

Toimenpiteen tavoitteena on lisätä uusiutuvan energian kapasiteettia Azoreilla.

Investointi koostuu seuraavista:

- Geotermisen energian kapasiteetin asentaminen ja kunnostaminen;
- Tuuli- ja aurinkoenergiakapasiteetin asentaminen;
- Aurinkosähköyksiköiden asentaminen.

Investointi TC-C14-i04: Vetyä ja uusiutuvia kaasuja koskeva avustusjärjestelmä

Tällä toimenpiteellä pyritään tukemaan vähintään 200 MW:n uusiutuvan vedyn ja muiden uusiutuvista lähteistä peräisin olevien kaasujen tuotantoa ja käyttöönottoa.

Tämä toimenpide koostuu avustusjärjestelmään tehtävästä julkisesta investoinnista, jolla kannustetaan yksityisiä investointeja ja parannetaan rahoituksen saatavuutta Portugalin energia-alalla ja siihen liittyvillä teollisuudenaloilla ja palveluissa. Järjestelmä toimii myöntämällä avustuksia, joita ei makseta takaisin, suoraan yksityiselle sektorille.

Järjestelmää hallinnoi toteutuskumppanina ilmastovirasto (*Agência para o Clima*). *Järjestelmän on sisällettävä seuraavat osatekijät:*

- Hankkeissa on pyrittävä tuottamaan uusiutuvia kaasuja käyttämällä yksinomaan uusiutuvista energialähteistä tuotettua energiaa uusiutuvia energialähteitä koskevan direktiivin (2018/2001/EU) ja sen delegoitujen säädösten mukaisesti.
- Tukikelpoisten toimien luettelon on koostuttava toimista, joilla edistetään uusiutuvien kaasujen tuotantoa. Tukikelpoisia ovat myös uusiutuvien kaasujen varastointia, kuljetusta ja jakelua koskevat täydentävät toimet, jotka liittyvät tiukasti tekniseen ja taloudelliseen elinkelpoisuuteen.

Ohjelmaan tehtävän investoinnin toteuttamiseksi Portugalin ja ilmastoviraston, jäljempänä '*Agência para o Clima*', on allekirjoitettava täytäntöönpanosopimus tai yksi tai useampi säädös, joka sisältää seuraavan sisällön:

1. Järjestelmän päätöksentekoprosessin kuvaus: *Tekniset asiantuntijat* arvioivat hakemukset ja valitsevat tuensaajat, jotka sisällytetään ohjelman lopulliseen myöntämispäätökseen. Ohjelman lopullinen myöntämispäätös rajoitetaan investointikomitean tai vastaavan hallituksesta riippumattoman hallintoelimen ehdottamaan myöntämispäätökseen liittyvään hyväksyntään (muutoksitta) tai veto-oikeuden käyttöön.
2. Asiaan liittyvän avustusjärjestelmän keskeiset vaatimukset, joihin kuuluvat seuraavat:

- a. Kuvaus myönneystistä avustuksista ja tukikelpoisista lopullisista edunsaajista.
  - b. Vaatimus, jonka mukaan kaikkien tuettujen investointien on oltava taloudellisesti kannattavia.
  - c. Vaatimus noudattaa ”ei merkittävää haittaa” -periaatetta sitä koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukaisesti. Avustusjärjestelmässä suljetaan tukikelpoisuuden ulkopuolelle erityisesti seuraavat toiminnot ja omaisuuserät: I) fossiilisiin polttoaineisiin liittyvät toiminnot ja varat, mukaan lukien tuotantoketjun loppupään käyttö,24ii) EU:n päästökauppajärjestelmän mukaiset toiminnot ja varat, joilla saavutetaan ennustetut kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät alita asiaankuuluvia vertailuarvoja,25iii) jätteen kaatopaikkoihin, polttolaitoksiin ja mekaanisiin biologisiin käsittelylaitoksiin liittyvät toiminnot²⁶ ja varat²⁷.
  - d. Vaatimus, jonka mukaan tukivälineen lopulliset tuensaajat eivät saa tukea muista unionin välineistä samojen kustannusten kattamiseksi.
3. Täytäntöönpanosopimuksen ja/tai säädösten kattama määrä, toteutuskumppanin maksurakenne ja vaatimus käyttää järjestelmän käyttämättömät tulot, myös vuoden 2026 jälkeen, samoihin toimintapoliittisiin tarkoituksiin.
4. Seuranta-, valvonta- ja tarkastusvaatimukset, joihin sisältyvät
1. Kuvaus ilmastoviraston seurantajärjestelmästä, jolla raportoidaan käyttöön otetuista avustuksista.
  2. Kuvaus ilmastoviraston menettelyistä, joilla varmistetaan petosten, korruption ja eturistiriitojen ehkäiseminen, havaitseminen ja korjaaminen.

---

²⁴ Lukuun ottamatta a) toimintoja ja varoja, jotka koskevat sähkön ja/tai lämmön tuotantoa sekä niihin liittyvää maakaasua käyttävää siirto- ja jakeluinfrastruktuuria ja jotka täyttävät ”ei merkittävää haittaa” -periaatetta koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) liitteessä III esitetyt ehdot, ja b) ii alakohdan mukaisia toimintoja ja varoja, joiden osalta fossiilisten polttoaineiden käyttö on tilapäistä ja teknisesti väistämätöntä, jotta voidaan siirtyä oikea-aikaisesti kohti fossiilisista polttoaineista vapaata toimintaa.

²⁵ Jos tuetulla toiminnalla saavutetaan ennustetut kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät ole merkittävästi alhaisempia kuin asianomaiset vertailuarvot, on annettava selvitys syistä, joiden vuoksi tämä ei ole mahdollista. Vertailuarvot, jotka on vahvistettu maksutta jaettavina päästöoikeuksia varten päästökauppajärjestelmän soveltamisalaan kuuluville toiminnoille komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/447 mukaisesti.

²⁶ Tämä soveltamisalan ulkopuolelle jättäminen ei koske tämän toimenpiteen mukaisia toimia laitoksissa, jotka on tarkoitettu yksinomaan kierrätettäväksi kelpaamattoman vaarallisen jätteen käsittelyyn, eikä olemassa olevissa laitoksissa, joissa tämän toimenpiteen mukaisilla toimilla pyritään lisäämään energiatehokkuutta, ottamaan talteen kaasuja varastointia tai käyttöä varten tai ottamaan talteen materiaalit polttotuhkasta, edellyttäen, että tällaiset tämän toimenpiteen mukaiset toimet eivät johda laitoksen jätteenkäsittelykapasiteetin kasvuun tai laitosten käyttöiän pidentämiseen; tästä on toimitettava näyttöä laitoskohtaisesti.

²⁷ Tämä soveltamisalan ulkopuolelle jättäminen ei koske tämän toimenpiteen mukaisia toimia olemassa olevissa mekaanisissa biologisissa käsittelylaitoksissa, jos tämän toimenpiteen mukaisten toimien tarkoituksena on parantaa energiatehokkuutta tai uudistaa erotetun jätteen kierrätystoimia biojätteen kompostointia ja biojätteen anaerobista mädättämistä varten edellyttäen, että tällaiset tämän toimenpiteen mukaiset toimet eivät johda laitosten jätteenkäsittelykapasiteetin lisääntymiseen tai laitosten käyttöiän pidentämiseen; tästä on toimitettava näyttöä laitoskohtaisesti.

3. Velvollisuus tarkistaa kunkin toimen tukikelpoisuus täytäntöönpanosopimuksessa tai ohjelman perustamissääädöksessä tai -säädöksissä vahvistettujen vaatimusten mukaisesti ennen toimen rahoittamista koskevaa sitoumusta.
4. Velvoite tehdä riskiperusteisia jälkitarkastuksia ilmastoviraston tarkastussuunnitelman mukaisesti. Näillä tarkastuksilla on todennettava i) valvontajärjestelmien tehokkuus, mukaan lukien petosten, lahjonnan ja eturistiriitojen havaitseminen; ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen, valtioneuvoston päätösten ja ilmastotavoitteita koskevien vaatimusten noudattaminen; ja iii) noudatetaan vaatimusta, jonka mukaan tukivälineen lopulliset tuensaajat eivät ole saaneet tukea muista unionin välineistä samojen kustannusten kattamiseksi. Tarkastuksissa on myös todennettava toimien laillisuus ja se, että sovellettavan täytäntöönpanosopimuksen tai avustusjärjestelmän perustamista koskevan säädöksen (koskevien säädösten) ehtoja noudatetaan.
5. Vaatimukset toteutuskumppanin tekemiä ilmastoinvestointeja varten: vähintään 172050000 euron elpymis- ja palautumistukivälineen investoinneista tukivälineeseen on edistettävä ilmastonmuutosta koskevia tavoitteita elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen liitteen VI mukaisesti.²⁸

---

²⁸ Yksittäisiin hankkeisiin liittyviä lopullisia tuensaajia on vaadittava esittämään kunkin tuetun hankkeen osalta perustelut valitulle tukitoimialalle sekä kuvaus hankkeesta ilmasto- ja ympäristösuojelun laskemista varten. Toteutuskumppanin on myös toimitettava jäsenvaltiolle puolivuositainen raportti kunkin hankkeen/toimen täytäntöönpanosta.

N.2. Ei-takaisinmaksettavan rahoitustuen seuranta ja täytäntöönpanoa koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/ Kohde	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusajankaus		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
14.1	TC-C14-r29	M	Kansallista kaasunsiirtoverkkoa koskevan asetuksen ja kansallista kaasunjakeluverkkoa koskevan asetuksen voimaantulo	Kansallista kaasunsiirtoverkkoa koskevan asetuksen ja kansallista kaasunjakeluverkkoa koskevan asetuksen voimaantulo				KOL MAS VUO SINE LJÄN NES	2021	Kansallista kaasunsiirtoverkkoa koskevan muutetun asetuksen ja kansallista kaasunjakeluverkkoa koskevan asetuksen voimaantulo. Energian ja geologian pääosasto hyväksyy muutokset kansallista kaasunsiirtoverkkoa koskevaan asetukseen ja kansallista kaasunjakeluverkkoa koskevaan asetukseen. Asetusten avulla on voitava vahvistaa edellytykset, jotka koskevat liitäntöjä kaasunsiirtoinfrastruktuureihin, erityisesti uusiutuvista lähteistä peräisin olevien kaasujen, myös uusiutuvan vedyn, syöttämistä verkkoon, sekä vahvistaa näiden kaasujen verkkoon syöttämisen vähimmäis- ja enimmäisprosenttiosuudet. Lisäksi niihin sisältyy tarvittavat tarkistukset teknisiin standardeihin, joilla varmistetaan palvelun laatu ja näiden infrastruktuurien turvallinen käyttö kaikille käyttäjille.
14.16	TC-C14-i04	M	Täytäntöönpanosopimus tai -säädos (-säädokset)	Täytäntöönpanosopimuksen tai -säädoksen (-säädoksten) voimaantulo				KYS YMY S 2	2026	Täytäntöönpanosopimuksen tai -säädoksen (-säädoksten) voimaantulo.
14.17	TC-C14-i04	T	Oikeudellisten sopimusten allekirjoittaminen lopullisten edunsaajien kanssa, ja ministeriö on saattanut investoinnin päätökseen		Prosenttiosuus (%)	0%	100 %	KYS YMY S 2	2026	Ilmastoviraston on täytynyt tehdä lopullisten tuensaajien kanssa oikeudellisia rahoitussopimuksia, joiden määrä on tarpeen, jotta 100 prosenttia elpymis- ja palautumistukivälineen investoinneista voidaan käyttää järjestelmään. Portugalin on siirrettävä 185000000 euroa ilmastovirastolle järjestelmää varten.
14.4	TC-C14-i02-RAM	M	Synkronikompensaattorin rakenne ja integrointi	Synkronikompensaattorin rakenne ja integrointi				NEL ÄS VUO SINE	2024	Yhden vähintään 15 MVA:n synkronikompensaattorin rakentaminen ja integrointi.

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/ Kohde	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusajat aulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
								LJÄN NES		
14.5	TC-C14-i02-RAM	T	Asennetun vesivoiman lisätuotantokapasiteetti		MW	0	4	KYSY MYS 2	2024	Serra de Águan kunnostetun vesivoimalaitoksen asennetun tehon lisääminen.
14.6	TC-C14-i02-RAM	T	Kunnostettu asennettu vesivoiman tuotantokapasiteetti		MW	0	6,2	NELJÄS VUOSI SINE LJÄN NES	2024	Seuraavien vesivoimalaitosten kunnostaminen: Serra de Águan vesivoimalaitos: 5,2megawattia olemassa olevaa asennettua kapasiteettia. Calheta I -vesivoimalaitos: 1 megawatti olemassa olevaa asennettua kapasiteettia.
14.7	TC-C14-i02-RAM	T	Akun varastointikapasiteetin asentaminen		MWh	0	33.8	KYSY MYS 2	2025	Akun varastointikapasiteetin asentaminen.
14.9	TC-C14-i02-RAM	M	Älykkäiden mittareiden asentaminen	Asennustodistus				KYSY MYS 2	2026	Todiste vähintään 130000 älymittarin asentamisesta.
14.15	TC-C14-i02-RAM	M	Socorridosin vesivoimalaitoksen kunnostaminen	Vesivoimalaitoksen kunnostaminen				KYSY MYS 2	2026	Socorridosin vesivoimalaitoksen kunnostaminen, joka käsittää laitteiden ja järjestelmien toimittamisen, asentamisen ja käyttöönoton.
14.11	TC-C14-i03-RAA	T	Geotermisen tuotantokapasiteetin asentaminen		MW	0	17	KYSY MYS 2	2026	17 megawatin tuotantoyksiköiden asentaminen geotermisiin laitoksiin
14.12	TC-C14-i03-RAA	T	Uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähkön lisätuotanto Corvossa		kW	0	850	KYSY MYS 2	2024	Lisätään asennettua kapasiteettia tuottaa sähköä uusiutuvista energialähteistä Corvon saarella asentamalla aurinkosähkö- ja tuulivoimapuisto.
14.14	TC-C14-i03-RAA	T	Aurinkokennojen asentaminen		MW	0	38,2	KYSY MYS 2	2026	Aurinkosähköyksiköiden asentaminen.

O.KOMPONENTTI 15: Kestävä liikkuvuus

Portugalin elpymis- ja palautumissuunnitelman tällä osa-alueella vastataan useisiin liikennealan haasteisiin: tarve vähentää kasvihuonekaasu- ja epäpuhastuspäästöjä, tarve vähentää riippuvuutta yksityisautosta ja tarve taata parempi sosiaalinen yhteenkuuluvuus kaupunkialueilla.

Tämän komponentin tavoitteena on vähentää päästöjä ja tehostaa julkista liikennettä laajentamalla verkkoa, parantamalla sen saavutettavuutta ja vahvistamalla julkisen liikenteen suunnitteluvalmiuksia. Tämän odotetaan lisäävän julkisen liikenteen käyttäjiä, edistävän siirtymistä yksityisautoilusta julkiseen liikenteeseen ja parantavan liikenteen hallinta- ja suunnitteluvalmiuksia. Tätä varten tämä osa-alue koostuu uudistuksista ja investoinneista, joilla edistetään kestävä julkista liikennettä laajentamalla Lissabonin ja Porton metroa, Portossa sijaitsevaa linja-autojen nopeaa kauttakulkujärjestelmää ja päästöttömien linja-autojen ostamista julkista liikennettä varten.

Komponentilla edistetään vihreään siirtymään tehtävien investointien keskittämistä koskevan maakohtaisen suosituksen (maakohtainen suositus 3/2020) noudattamista.

On odotettavissa, että mikään tämän komponentin toimenpide ei aiheuta asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitettua merkittävää haittaa ympäristötavoitteille, kun otetaan huomioon suunnitelmassa ”ei merkittävää haittaa” -periaatetta koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukaisesti esitetty toimenpiteiden kuvaus ja lieventävät toimet.

O.1. Kuvaus uudistuksista ja investoinneista, joita rahoitetaan rahoitustuella, jota ei makseta takaisin

Uudistus TC-r30: Liikenneekosysteemin uudistaminen

Uudistuksen tavoitteena on vahvistaa julkisesta liikenteestä vastaavia viranomaisia, niiden valmiuksia ja osaamista ja siten parantaa niiden kykyä suunnitella paremmin hallinnoimiaan liikennejärjestelmiä ja lisätä julkisen liikenteen käyttöä. Uudistuksella tuetaan liikenteen hallinnasta vastaavia viranomaisia kaikilla suurkaupunkialueilla (AM) ja kuntien välisissä yhteisöissä (CIM). Se parantaa julkisen liikenteen käyttömahdollisuuksia toteuttamalla alennettuja hintoja koskevia ohjelmia (*Programa de Apoio à Redução do Tarifário dos Transportes Públicos*, PART) ja parempia ja ilmastoystävällisempiä liikennepalveluja koskevia ohjelmia (*Programa de Apoio à Densificação e Reforço da Oferta de Transporte Público*, PROTransP) antamalla lainsäädäntöä ja toteuttamalla julkisen liikenteen käyttäjiä hyödyttäviä verotuksellisia toimenpiteitä, kuten julkisen liikenteen kuukausilippujen ostamiseen liittyvän arvonlisäveron verovähennys.

Uudistuksen toteutus on määrä saattaa päätökseen 31. joulukuuta 2023 mennessä.

Investointi TC-C15-i01: Lissabonin metroverkon laajentaminen – Punainen linja Alcântaraan, sopimuksentekovaihe

Toimenpiteen tavoitteena on lisätä julkisen liikenteen houkuttelevuutta Lissabonissa ja houkutella lisää käyttäjiä laajentamalla metroverkkoa.

Investointi koostuu Lissabonin metroverkon laajentamisesta Alcântaraan siten, että verkkoon lisätään 3,7 kilometriä ja neljä asemaa. Tämä muuttaa Alcântaran merkittäväksi uudeksi liikenteen rajapinnaksi, joka muodostaa yhteyden metroverkon ja esikaupunkien rautatiepalvelujen välille.

Investointi TC-C15-i02: Porton metroverkon laajentaminen – Casa da Música-Santo Ovídio, sopimusvaihe

Toimenpiteen tavoitteena on lisätä Porton julkisen liikenteen houkuttelevuutta ja houkutella lisää käyttäjiä. Sen tavoitteena on laajentaa metroverkon alueellista kattavuutta ja puuttua Porto-Vila Nova de Gaia -akselin ruuhkautumisongelmiin.

Investointi koostuu Porton metroverkon laajentamisesta rakentamalla uusi 6,74 kilometrin pituinen kaksiraiteinen rata, johon kuuluu kahdeksan uutta asemaa Boavistan ja Casa da Músican välillä Portossa, ja uusi asema, joka rakennetaan Santo Ovídioon (liitää Amarelan rataan) Vila Nova de Gaiaan.

Investointi TC-C15-i04: Boavistan ja Impérion välinen linja-autoliikenne

Toimenpiteen tavoitteena on lisätä julkisen liikenteen houkuttelevuutta Portossa.

Investointi koostuu uudesta linja-autojen nopeasta kauttakulkujärjestelmästä Praça do Impérion ja Praça Mouzinho de Albuquerque välillä Portossa.

Investointi TC-C15-i05: Julkisen liikenteen hiilestä irtautuminen

Toimenpiteen tavoitteena on Portugalin julkisen liikenteen kaluston uudistaminen ja hiilestä irtautuminen tarjoamalla päästöttömiä linja-autoja.

Investointi koostuu taloudellisesta tuesta 145 päästöttömän (sähkö- tai vetykäyttöisen) linja-auton ostamiseksi julkiseen liikenteeseen ja latausinfrastruktuurin hankkimiseksi niiden käyttöä varten. Tuki myönnetään päästöttömän (sähkö- tai vetykäyttöisen) linja-auton ja dieselkäyttöisen vastaavan ajoneuvon (EURO VI) hankintakustannusten erotuksena avustuksena, jota ei tarvitse maksaa takaisin. Linja-autoja käytetään julkisia palveluhankintoja koskevien sopimusten mukaisten julkisten henkilöliikennepalvelujen tarjoamiseen Lissabonin ja Porton suurkaupunkialueilla.

Investoinnin toteuttaminen on saatettava päätökseen 31 päivään joulukuuta 2023 mennessä.

Investointi TC-C15-i06: Rautatieliikenteen digitalisointi

Investoinnin tavoitteena on saattaa kansallisen rautatieverkon pohjoinen rata yhteensopivaksi uuden suurnopeusradan kanssa. Investointi koostuu sähköisten merkinantojärjestelmien korvaamisesta, erityisen tiedonsiirtomoduulin (STM) rakentamisesta sekä laitteiden, palvelujen tai rakennustöiden hankinnasta.

O.2. Ei-takaisinmaksettavan rahoitustuen seuranta ja täytäntöönpanoa koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusajankaus		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
15.1	TC-C15-i01	M	Lissabonin metroverkon laajentamista koskevan sopimuksen allekirjoittaminen	Lissabonin metroverkon laajentamista koskevan sopimuksen allekirjoittaminen				NELJ ÄS VUO SINE LJÄN NES	2023	Viranomaiset ja tarjouskilpailumenettelyssä valittu toimeksisaaja allekirjoittavat hankkeen toteuttamista koskevan sopimuksen. Sopimuksen tarkoituksena on laajentaa Lissabonin metroverkkoa (punainen yhteys Alcântaraan).
15.4	TC-C15-i02	M	Porto Metro -verkon laajentamista koskevan sopimuksen allekirjoittaminen	Porto Metro -verkon laajentamista koskevan sopimuksen allekirjoittaminen				NELJ ÄS VUO SINE LJÄN NES	2023	Viranomaiset ja tarjouskilpailumenettelyssä valittu toimeksisaaja allekirjoittavat hankkeen toteuttamista koskevan sopimuksen. Sopimuksen tarkoituksena on Porton metroverkon (Casa da Música-Santo Ovídio) laajentaminen.
15.10	TC-C15-i04	M	Praça do Império ja Praça Albuquerque Mouzinhon välisen Bus Rapid Transit -linjan rakentamista Portoon koskevan sopimuksen allekirjoittaminen	Praça do Império ja Praça Albuquerque Mouzinhon välisen linja-autolinjan rakentamista Portoon koskevan sopimuksen allekirjoittaminen				ENSI MM ÄINE N VUO SINE LJÄN NES	2022	Viranomaiset ja tarjouskilpailumenettelyssä valittu toimeksisaaja allekirjoittavat hankkeen toteuttamista koskevan sopimuksen. Sopimuksen tarkoituksena on rakentaa linja, joka yhdistää Praça do Império Praça Albuquerque Mouzinhon Portossa.
15.11	TC-C15-i04	M	Linja-autoliikenteen nopean kauttakululinjan rakentaminen Praça do Império ja Praça Albuquerque Mouzinhon välille Portossa	Linja-autojen nopean kauttakululinjan rakentaminen ja linja-autojen toimittaminen				KYSY MYS 2	2025	Praça do Império ja Praça Albuquerque Mouzinhon Portossa yhdistävän linja-autolinjan rakentaminen. 11 päästöttömän (sähkö- tai vetykäyttöisen) linja-auton toimittaminen.

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mittayksikkö	Lähtötilat	Päämäärä	Q	Vuosi	
15.12	TC-C15-i05	M	Puhtaiden linja-autojen ostosopimus allekirjoitettu julkisen liikenteen hiilestä irtautumista koskevan ohjelman puitteissa	Sopimus allekirjoitettu 145 puhtaan linja-auton ostamisesta julkisen liikenteen hiilestä irtautumista koskevan ohjelman puitteissa				KOLMAS VUOSIEN	2022	Tuensaajien ja hallintoelimen välinen tarjouskilpailuun perustuva sopimus, jossa sitoudutaan ostamaan uudet päästöttömät (sähkö- tai vetykäyttöiset) linja-autot.
15.13	TC-C15-i05	T	Julkisessa liikenteessä käytettävien uusien päästöttömien (sähkö- tai vetykäyttöisten) linja-autojen hankinta		Numero	0	145	NELJÄS VUOSIEN	2023	Niiden uusien päästöttömien (sähkö- tai vetykäyttöisten) linja-autojen lukumäärä, jotka on ostettu ja jotka ovat toimintavalmiita julkisen henkilöliikenteen palvelujen tarjoamiseksi Lissabonin ja Porton suurkaupunkialueilla.
15.14	TC-C15-r30	M	Julkisen liikenteen käyttöehtojen parantamista koskevan lainsäädännön voimaantulo	Lainsäädännön voimaantulopäivän ilmaiseva säännös				NELJÄS VUOSIEN	2023	Tulee voimaan lainsäädäntö, jolla parannetaan julkisen liikenteen käyttöehtoja toteuttamalla alennettuja hintoja koskevia ohjelmia (Programa de Apoio à Redução do Tarifário dos Transportes Públicos, PART) ja parempia ja ilmastoystävällisempiä liikennepalveluja koskevia ohjelmia (Programa de Apoio à Densificação e Reforço da Oferta de Transporte Público, PROTransP). Lainsäädännöllä olisi tuettava kahta suurkaupunkialuetta ja 21:tä kuntayhtymää.
15.15	TC-C15-i06	M	Sähköisiä merkinantojärjestelmiä koskevan sopimuksen allekirjoittaminen	Sopimuksen allekirjoittaminen ja julkaiseminen erityisessä portaalissa				KYSYMYKSIÄ	2024	Infraestruturas de Portugalin ja toimeksisaajan välisen sähköisten merkinantojärjestelmien korvaamista koskevan hankkeen täytäntöönpanosopimuksen allekirjoittaminen.
15.16	TC-C15-i06	T	Radat, joilla sähköiset merkinantojärjestelmät on korvattu		kilometriä	0	20	KYSYMYKSIÄ	2026	Lissabonin suurkaupunkialueelle asennetuilla uusilla sähköisillä merkinantojärjestelmillä varustettujen ratojen pituus. Vähintään yhteen junaan rakennetun ja asennetun spesifisen siirtomodulin (STM) prototyyppi. Laitteiden tai palvelujen hankinta tai rakennustyöt, joiden talousarvio on vähintään 21000000 euroa.

O.3. Kuvaus lainamuotoisella tuella rahoitettavista uudistuksista ja investoinneista

Investointi TC-C15-i08: Porton metroverkon laajennuksen rakentaminen – Casa da Música-Santo Ovídio, rakennusvaihe

Investoinnin tavoitteena on laajentaa Porton metroverkkoa.

Investointi koostuu Porton metroverkon osan rakentamisesta Boavistan/Casa da Músican (Porto) ja Santo Ovídion (Vila Nova de Gaia) välille.

O.4. Lainamuotoisen tuen seuranta ja täytäntöönpanoa koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
15.6	TC-C15-i08	T	Porton metroverkon laajennuksen osan rakentaminen		Kilometriä	0	5.5	KYSY MYS 2	2026	CPorto Metro -verkon laajentamisen estäminen, mukaan lukien: kolmen tunnelin (Casa da Música/Campo Alegre, Devesas/Soares dos Reis, Soares dos Reis/Santo Ovídio) kaivuutyöt ja teräsbetonirakenne, joka on rakennettu seitsemän aseman laituritasolle.

KOMPONENTTI 16 Yritykset 4.0

Komponentilla vastataan yritysten vähäiseen digitalisaatioon liittyviin haasteisiin. Digitaalitalouden ja -yhteiskunnan indeksin (DESI 2020) tulosten mukaan Portugali on EU:ssa¹⁹ sijalla ja EU:n keskiarvon alapuolella. Portugalin hauraimpia ulottuvuuksia ovat ”inhimillinen pääoma” ja ”internetpalvelujen käyttö” sekä ”digitaaliteknologian integrointi”, jotka kaikki kuvastavat yritysten digitaalisten valmiuksien ja suorituskyvyn rajoituksia.

Komponentin tavoitteena on kohdentaa liiketoiminta-alaan, erityisesti pk-yrityksiin ja niiden työntekijöihin, investointeja, joilla nopeutetaan digitaalista siirtymää ja joita täydennetään vahvistamalla työssäkäyvän työvoiman digitaalisia taitoja. Investointeihin sisältyvät seuraavat toimet:

- Työntekijöiden ja työikäisen väestön digitaalisten taitojen vahvistaminen;
- Yritysten liiketoimintamallin ja tuotantoprosessien nykyaikaistaminen, mukaan lukien työnkulun, kuten liikkeenjohdon, innovatiivisten tuotteiden ja laskutuksen, digitalisointi;
- Uusien digitaalisten markkinointikanavien luominen tuotteille ja palveluille;
- Innovointi ja kehittyneiden digitaaliteknologioiden sisällyttäminen yritysten liiketoimintamalliin; ja
- Digitaalipohjaisen yrittäjyyden edistäminen.

Osa-alueella tuetaan niiden maakohtaisten suositusten noudattamista, jotka liittyvät digitaaliteknologian käytön tukemiseen, laadukkaan koulutuksen yhtäläisen saatavuuden varmistamiseen, yritysten kilpailukyvyn parantamiseen, työllisyyden tukemiseen ja työpaikkojen säilyttämiseen tähtäävien toimenpiteiden priorisointiin (maakohtainen suositus 2/2020). Osa-alueella tuetaan myös maakohtaisten suositusten noudattamista väestön osaamistason ja erityisesti digitaalisen lukutaidon parantamiseksi muun muassa tekemällä aikuiskoulutuksesta merkityksellisempää työmarkkinoiden tarpeiden kannalta (maakohtainen suositus 2/2019) ja investointien keskittämiseksi digitaaliseen siirtymään (maakohtainen suositus 3/2020).

On odotettavissa, että mikään tämän komponentin toimenpide ei aiheuta asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitettua merkittävää haittaa ympäristötavoitteille, kun otetaan huomioon suunnitelmassa ”ei merkittävää haittaa” -periaatetta koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukaisesti esitetty toimenpiteiden kuvaus ja lieventävät toimet.

P.1. Kuvaus uudistuksista ja investoinneista, joita rahoitetaan rahoitustuella, jota ei makseta takaisin

Uudistus TD-r31: Liiketoimintaympäristön digitaalinen siirtymä

Toimenpiteen tavoitteena on edistää liiketoimintaympäristön kasvua ja tehdä siitä digitaalisesti kilpailukykyisempi ja häiriönsietokykyisempi nykyisessä maailmanlaajuisessa taloudellisessa ja sosiaalisessa tilanteessa. Uudistus on osa laajempaa digitaalisen siirtymän toimintasuunnitelmaa, jonka Portugali hyväksyi huhtikuussa 2020.

Uudistus koostuu seuraavista osista:

- Kansalliseen tutkintoluetteloon sisältyvän formatiivisen sisällön tarkastelu, erityisesti ammatillisessa yhteydessä käytettävien digitaalisten taitojen osalta. Uudistaminen vastaa uusinta teknologista kehitystä ja eri talouden alojen yritysten kiireellisimpiä tarpeita. Tätä varten vuodesta 2021 alkaen voidaan tarjota uusia koulutusväyliä ja lyhytkestoista koulutusta.

- Luodaan oikeudellinen ja sääntelykehys, jota tarvitaan digitaalisten leimojen luomiseen kyberturvallisuuden, yksityisyyden, kestävyys ja käytettävyyden aloilla. Tämä kehys ja digitaalisen luottamuksen edistäminen ovat ennakkoodellytys tässä komponentissa esitetyn digitaalisia leimoja koskevan investoinnin toteuttamiselle.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 31 päivään maaliskuuta 2022 mennessä.

Investointi TD-C16-i01: Yritysten digitaalinen voimaannuttaminen

Toimenpiteen tavoitteena on parantaa väestön digitaalisia taitoja.

Investointi koostuu kahdesta digitaalisia taitoja koskevasta koulutusohjelmasta:

Portugalin digitaaliakatemia, digitaalisia kursseja tarjoava verkkoalusta;

Työllisyys- ja digitaalisio, digitaitojen koulutusohjelma.

Investointi TD-C16-i02: Yritysten digitaalinen siirtymä

Toimenpiteen tavoitteena on edistää portugalilaisten pk-yritysten liiketoimintamallien muutosta ja digitalisaatiota.

Investoinnilla tuetaan kansallista testausalustojen verkostoa ja erilaisia yritysten digitalisaation tukiohjelmiä.

Investointi TD-C16-i03: yritysten digitaalisen siirtymän katalysaattori

Toimenpiteen tavoitteena on edistää yhteiskunnan ja yritysten digitaalista ja ekologista siirtymää.

Investointi koostuu seuraavista kolmesta toimesta:

- ”Laskutuksen muuttaminen aineettomaksi”;
- ”Kyberturvallisuus-, yksityisyys-, käytettävyy- ja kestävyysertifiointileimat” digitaalisten palvelujen sertifoimiseksi;
- ”Digitaali-innovointikeskittymät”. Elpymis- ja palautumistukivälineestä tuetaan osaa tämän investoinnin kustannuksista. Investointi voi saada tukea myös muista unionin ohjelmista tai välineistä kustannuksiin, joita ei tueta elpymis- ja palautumistukivälineestä.

Investointi TD-C16-i04: Teollisuus 4.0

Toimenpiteen tavoitteena on tukea teollista tutkimusta ja edistää yritysten digitalisaatiota.

Investointi koostuu ”Industry 4.0” -hankkeista.

Investointi TD-C16-i05-RAA: Azorien yritysten digitaaliset valmiudet ja muutos

Toimenpiteen tavoitteena on tukea Azorien yritysten digitaalista siirtymää.

Investointi koostuu digitaalisen siirtymän kannustinjärjestelmästä, laitteistojen hankinnasta Nonangonin tiede- ja teknologiapuistoa varten ja rakennuksen rakentamisesta Terinovin tiede- ja teknologiapuistoon.

Investointi TD-C16-i06-RAM: Yritys 4.0

Toimenpiteen tavoitteena on edistää Madeiran autonomisen alueen pk-yritysten liiketoimintamallien muutosta.

Investointi koostuu Digital±hankkeista.

P.2. Ei-takaisinmaksettavan rahoitustuen seurantaa ja täytäntöönpanoa koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/ Kohde	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
16.1	TD-C16-r31	M	Kansalliseen tutkintoluetteloon sisältyvän, digitaalisten taitojen alan moduuleja koskevan koulutussisällön uudelleentarkastelun sekä digitaalisten allekirjoitusten ja leimojen luomista koskevan lainsäädännön tai sääntelyn voimaantulo	Kansalliseen tutkintoluetteloon sisältyvän, digitaalisten taitojen alan moduuleja koskevan koulutussisällön uudelleentarkastelun sekä digitaalisten allekirjoitusten ja leimojen luomista koskevan lainsäädännön tai sääntelyn voimaantulo				EN SI M M ÄI NE N VU OS IN ELJ ÄN NE S	2022	Seuraavien säädösten tai määräysten voimaantulo: (1) Kansalliseen tutkintoluetteloon sisältyvän ammatillisen ja yleissivistävän koulutuksen sisällön tarkistaminen digitaalisten taitojen alalla, erityisesti teknologiaan ja välineisiin liittyvien koulutusmoduulien osalta, jotta voidaan kehittää taitoja, joita tarvitaan eniten ammatillisessa kontekstissa taitojen ennakkointia koskevan diagnoosin perusteella. 2) Lainsäädäntö tai sääntely, jota tarvitaan digitaalisten allekirjoitusten ja leimojen luomiseen kyberturvallisuuden, yksityisyyden, kestävyys- ja käytettävyyden aloilla. Tämän oikeudellisen kehityksen luominen ja digitaalisen luottamuksen edistäminen ovat edellytykset tässä komponentissa esitetyn digitaalisten leimojen luomista koskevan investoinnin toteuttamiselle.
16.2	TD-C16-i01	M	Portugalin digitaaliakatemia- ja työllisyys- ja digitaaliohjelmien käynnistäminen	Portugalin digitaaliakatemia- ja työllisyys- ja digitaaliohjelmien käynnistäminen				EN SI M M ÄI NE N VU OS IN ELJ ÄN NE S	2022	Portugalin digitaaliakatemia – 1) Verkkoalusta on toiminnassa ja käyttäjien käytettävissä, 2) Diagnoosimenettelyt on määritelty, jotta voidaan arvioida harjoittelijoiden digitaalisia taitoja koskevia suosituksia ja määrittellä heidän tarvitsemansa yksilölliset koulutuskurssit, ja ensimmäiset verkkokoulutukset on käynnistetty ja ne ovat harjoittelijoiden saatavilla. Työllisyys + digitaalitalous – 1) yksilöidään kohteena olevat talouden alat ja määritellään niiden tärkeimmät digitaaliset haasteet, joihin kursseilla vastataan; 2) määritetään kumppanit ja sidosryhmät ohjelman täytäntöönpanoa varten; 3) koulutusohjelma käynnistetään ja verkkokoulutus, kasvokkain tapahtuva koulutus tai sulautuva koulutus aloitetaan.

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/ Kohde	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
16.3	TD-C16-i01	T	Työllisyys+Digitaalinen koulutus		Numero	0	225 000	KY SY MY S 2	2025	Niiden osallistujien määrä, jotka osallistuivat Employment+Digital-ohjelmassa sertifioituihinkoulutusmoduuleihin.
16.4	TD-C16-i01	T	Portugalin digitaaliakatemia MOOC-kurssit		Numero	0	30	KY SY MY S 2	2025	30 uutta verkossa avointa massakurssia (MOOC) asetetaan saataville Portugalin digitaaliakatemia kautta.
16.6	TD-C16-i02	T	Tuki kansalliselle testauslaitosten verkostolle		Euroa	0	30 000 000	KY SY MY S 2	2024	Kansallisen testipenkkiverkoston testialustoille maksetaan vähintään 30000000 euroa. Muista unionin ohjelmista tai välineistä myönnettyjä määriä ei oteta huomioon tässä määrässä.
16.7	TD-C16-i02	T	Kansalliseen testausalustaverkoston valitut testausalustat		Numero	0	30	KO LM AS VU OS IN ELJ ÄN NE S	2022	Niiden testausalustojen lukumäärä, jotka on valittu asennettavaksi edelleen tarvittavin laittein, jotta pilottituotteita voidaan kehittää ja testata kansallisessa testausalustaverkossa. Teollisuuden alojen ja niiden alasektoreiden kattavuuden on vastattava digitaali-innovointikeskittymien verkostolle suunniteltua kattavuutta, jotta voidaan luoda synergioita ja täydentävyyttä digitaali-innovointikeskittymien verkoston kanssa. Valintaperusteilla on varmistettava poissulkemisuettelo käyttämällä "ei merkittävää haittaa" -periaatetta koskevan teknisen ohjeen (2021/C58/01) noudattaminen tämän toimenpiteen mukaisesti tuetuissa toimissa sekä asiaankuuluvan EU:n ja kansallisen ympäristölainsäädännön noudattamista koskevan vaatimuksen noudattaminen.
16.8	TD-C16-i02	T	101000000 euron maksaminen kansalliselle testausalustaverkostolle		Euroa	30 000 000	131 000 000	KY SY MY S 2	2026	Vähintään 101000000 euroa on siirrettävä kansallisen testipenkkiverkoston testipenkeihin. Muista unionin ohjelmista tai välineistä myönnettyjä määriä ei oteta huomioon tässä määrässä.
16.9	TD-C16-i02	T	Digitaalinen kauppa Naapurialueet		Numero	0	75	KY SY MY S 2	2026	Viranomaiset antoivat myönteisen arvion lopullisista täytäntöönpanokertomuksista, jotka koskivat 75:tä digitaalisen naapuruston ohjelmaan kuuluvaa hanketta.

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/ Kohde	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaika-ataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
16.10	TD-C16-i02	T	Digitaaliset palvelut yrityksille		Numero	0	12 800	KY SY MY S 2	2026	12800 yritystä sai arvoseleitä digitaalisiin palveluihin. Seitsemän konsortion tukeminen digitaalisen kaupankäynnin vauhdittamishankkeissa.
16.11	TD-C16-i02	T	Digitalisaatio-ohjelmat		Numero	0	4 600	KY SY MY S 2	2026	Yksiköt, joita tuetaan jostakin seuraavista ohjelmista: 1) "kansainvälistyminen sähköisen kaupankäynnin avulla"; 2) "Valmennus 4.0"; 3) startup-yritystenarvosetelit; tai 4) "Inkubaattorien ja kiihdyttimien arvoselelit".
16.13	TD-C16-i03	T	Digitaalinnovointikeskittymät		Numero	0	16	NE LJÄ S VU OS IN ELJ ÄN NE S	2021	Tarjosten hyväksymisellä valittujen digitaalinnovointikeskittymien lukumäärä. Kunkin digitaalinnovointikeskittymän perustaminen edellyttää yrityshautomon tai -kiihdyttämön perustamista keskittymän kattamiin aloihin liittyvän yrittäjyyskosysteemin edistämiseksi. Tällä investoinnilla vahvistetaan ja täydennetään Digitaalinen Eurooppa -ohjelman puitteissa jo kehitteillä olevaa verkkoa. Valintaperusteilla on varmistettava poissulkemisuetteloa käyttämällä "ei merkittävää haittaa" -periaatetta koskevan teknisen ohjeen (2021/C58/01) noudattaminen tämän toimenpiteen mukaisesti tuetuissa toimissa sekä asiaankuuluvan EU:n ja kansallisen ympäristölainsäädännön noudattamista koskevan vaatimuksen noudattaminen.
16.14	TD-C16-i03	M	Digitaalisten laskujen lähettämispalvelujen sekä kyberturvallisuus-, yksityisyys-, käytettävyyssertifiointipalvelujen perustaminen	Digitaalisten laskujen lähettämispalvelujen sekä kyberturvallisuus-, yksityisyys-, käytettävyyssertifiointipalvelujen perustaminen				NE LJÄ S VU OS IN ELJ ÄN NE S	2023	Perustetaan viisi uutta palvelua: 1) digitaalisten laskujen lähettäminen; ja 2) kyberturvallisuussertifiointi, 3) yksityisyysertifiointi, 4) käytettävyyssertifiointi ja 5) kestävyysertifiointi; mukaan lukien kaikkia palveluja koskevat tiedotuskampanjat. Sertifiointipalvelujen tuettava sertifiointipyyntöjen hakemista ja esittämistä, prosessinhallintaa sekä myönnettyjen sertifikaattien ja leimojen myöntämistä ja keskitettyä rekisteriä. Sertifiointipalvelujen on myös tuettava viestintää kaikkien prosesseihin osallistuvien kumppaneiden ja yksiköiden välillä sekä ohjelman seurannan kannalta merkityksellisten menettelytietojen tuottamista. Palvelujen on oltava toimivia ja aiottujen käyttäjien saatavilla.

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/ Kohde	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
16.15	TD-C16-i03	T	33000000 euron maksaminen digitaali-innovointikeskityksille		Euroa	0	33 000 000	KY SY MY S 2	2026	Vähintään 3 3000 000 euroa on siirrettävä digitaali-innovointikeskityksille. Muista unionin ohjelmista tai välineistä myönnettyjä määriä ei oteta huomioon tässä määrässä.
16.16	TD-C16-i04	T	Teollisuus 4.0 -hankkeiden valinta		Numero	0	200	NE LJÄ S VU OS IN EL ÄN NE S	2023	Valitaan 200 teollisuus 4.0 -hanketta. Hankkeissa on noudatettava toimen kuvauksessa kuvattua toimien luokittelua. Valintaperusteilla on varmistettava poissulkemisluetteloa käyttämällä "ei merkittävää haittaa" -periaatetta koskevan teknisen ohjeen (2021/C58/01) noudattaminen tämän toimenpiteen mukaisesti tuetuissa toiminna sekä asiaankuuluvan EU:n ja kansallisen ympäristölainsäädännön noudattamista koskevan vaatimuksen noudattaminen.
16.17	TD-C16-i04	T	"Teollisuus 4.0" -hankkeet		Numero	0	300	KY SY MY S 2	2026	Viranomaiset antoivat myönteisen arvon lopullisista täytäntöönpanokertomuksista, jotka koskivat 300:ateollisuus 4.0 -ohjelmaan kuuluvaa hanketta.
16.18	TD-C16-i05-RAA	T	Yritysten digitaalisen siirtymän kannustinjärjestelmä		Numero	0	409	KY SY MY S 2	2026	Viranomaisten myönteinen arvio lopullisista täytäntöönpanokertomuksista, jotka liittyvät 409 hankkeeseen yritysten digitaalisen siirtymän kannustinjärjestelmää koskevan ohjelman puitteissa.
16.19	TD-C16-i05-RAA	M	Tiede- ja teknologiapuistot	Laitteistojen rakentaminen ja hankinta				KY SY MY S 2	2026	Laitteistojen hankinta Nonangonin tiede- ja teknologiapuistoa varten ja rakennuksen rakentaminen Terinovin tiede- ja teknologiapuistoon. Uusien rakennusten primäärienergian kysynnän on oltava vähintään 20 prosenttia pienempi kuin lähes nollaenergiarakennusten vaatimukset.
16.20	TD-C16-i06-RAM	T	"+ Digitaalihankeet"		Numero	0	300	NE LJÄ S VU OS IN EL ÄN NE S	2025	Viranomaisten myönteinen arvio lopullisista täytäntöönpanokertomuksista, jotka koskevat 300:aa "+Digital"-ohjelmaan kuuluvaa hanketta.

Q.KOMPONENTTI 17: Julkisen talouden laatu ja kestävyys

Komponentilla vastataan haasteisiin, jotka liittyvät Portugalin suureen julkiseen velkaan suhteessa BKT:hen, joka kasvoi entisestään covid-19-kriisin vuoksi. Portugalin julkisen velan suuruus suhteessa BKT:hen rajoittaa käytettävissä olevaa julkisen talouden liikkumavaraa ja edellyttää taloustilanteen salliessa, että julkisen talouden kestävyys varmistetaan keskipitkällä aikavälillä. Tässä yhteydessä finanssipolitiikan tiukempien puite-edellytysten odotetaan edistävän kasvua paremmin tukevaa uraa julkisen talouden kestävyuden vahvistamiseksi.

Osa-alueen tavoitteena on parantaa Portugalin julkista varainhoitoa ja korjata nykyiset puutteet julkisen talouden rakenneuudistuksissa. Näihin tavoitteisiin kuuluvat muun muassa seuraavat:

- vuoden 2015 talousarviokehystä koskevan lain täysimääräinen ja tehokas täytäntöönpano ja siihen liittyvät rakenteelliset muutokset budjetoinnin, kirjanpidon ja tietojärjestelmien osalta;
- lisätään tehokkuussäästöjä ottamalla paremmin käyttöön keskitetyt hankintamenettelyt ja menojen uudelleenarvioinnit, jotka on tarkoitettu sisällyttää tavanomaiseen talousarviomenettelyyn ja joista tehdään järjestelmälliset *jälkiarvioinnit*;
- parannetaan valtion omistamien yritysten taloudellista tulosta lisäämällä avoimuutta, tehostamalla seuranta ja vahvistamalla hallintoa siten, että johdosta tulee vastuullisempi ja tulossuuntautuneempi; eikä
- tehostetaan verohallintoa – mukaan lukien sekä vero- ja tullihallinto että sosiaaliturvapalvelut – hyödyntämällä saatavilla olevia mahdollisuuksia lisätä digitalisaatiota ja liiketoimintaystävällisyyttä.

Komponentilla edistetään julkisen talouden laadun parantamista koskevan maakohtaisen suosituksen noudattamista ja vahvistetaan samalla menojen yleistä valvontaa, kustannustehokkuutta ja riittävää budjetointia (maakohtainen suositus 1 2019), suositusta parantaa valtion omistamien yritysten taloudellista kestävyyttä ja varmistaa samalla oikea-aikaisempi, avoimempi ja kattavampi seuranta (maakohtainen suositus 1 2019), suositusta harjoittaa taloustilanteen salliessa finanssipolitiikkaa, jonka tavoitteena on saavuttaa maltillisella tasolla oleva julkisen talouden rahoitusasema keskipitkällä aikavälillä ja varmistaa velkakestävyys (maakohtainen suositus 1 2020), ja suositusta parantaa verojärjestelmän tehokkuutta erityisesti priorisoimalla sen kehyksen yksinkertaistamista (maakohtainen suositus 1 2022 ja 2023). Komponentilla edistetään myös maakohtaisen suosituksen (maakohtainen suositus 3/2020) noudattamista investointien keskittämiseksi digitaaliseen siirtymään.

On odotettavissa, että mikään tämän komponentin toimenpide ei aiheuta asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitettua merkittävää haittaa ympäristötavoitteille, kun otetaan huomioon suunnitelmassa ”ei merkittävää haittaa” -periaatetta koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukaisesti esitetty toimenpiteiden kuvaus ja lieventävät toimet.

KYSYMYS 1: Kuvaus uudistuksista ja investoinneista, joita rahoitetaan rahoitustuella, jota ei makseta takaisin

Uudistus TD-r32: Julkisen varainhoidon nykyaikaistaminen ja yksinkertaistaminen

Uudistuksen tavoitteena on nykyaikaistaa menojen valvontaa ja budjetointia. Uudistus koostuu julkista varainhoitoa koskevien säädösten voimaantulosta.

Investointi TD-C17-i01: Julkisen varainhoidon tietojärjestelmät

Investoinnin tavoitteena on nykyaikaistaa julkista varainhoitoa. Investointi koostuu julkista varainhoitoa koskevista tietoteknisistä ratkaisuksista.

Investointi TD-C17-i02: Vero- ja tullihallinnon maaseudun kiinteistöverotuksen tietojärjestelmien nykyaikaistaminen

Investoinnin tavoitteena on digitalisoida maaseudun kiinteistöjen verotusprosessit. Investointi koostuu maaseudun kiinteistöjä koskevista tietojärjestelmistä.

Investointi TD-C17-i03: Sosiaaliturvapalvelujen digitaalinen siirtymä

Investoinnin tavoitteena on sosiaaliturvapalvelujen digitalisointi.

Investointi koostuu sosiaaliturvapalvelujen tietoteknisistä ratkaisuksista ja digitaalisesta infrastruktuurista.

Uudistus TD-C17-r40: Verojärjestelmän yksinkertaistaminen

Uudistuksen tavoitteena on yksinkertaistaa verotukia. Uudistus koostuu verotukia koskevien säädösten voimaantulosta.

KYSYMYS 2: Ei-takaisinmaksettavan rahoitustuen seurantaa ja täytäntöönpanoa koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite / Kohde	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
17.1	TD-C17-r32	T	Saatetaan päätökseen kansallisen keskitetyn julkisten hankintojen järjestelmän uusien hankintamallien suunnittelu ja täytäntöönpano julkishallinnon yhteisen palveluyksikön strategisen suunnitelman 2020–2023 mukaisesti.		Numero	0	10	NELJÄS VUOSI	2022	Tarkistettujen puitesopimusten ja sopimusmallien lukumäärä, jotta voidaan edistää hallinnon yksinkertaistamista; II) vahvistetaan seuranta- ja valvontamekanismeja; edistää kustannustehokkuutta ja järjeistämistä; laajentaa keskitettyjen hankintojen kohteena olevien tavaroiden ja palvelujen luetteloa; ja v) edistää sisäisten ja ulkoisten sidosryhmien välistä yhteistyötä.
17.2	TD-C17-r32	M	Valtion kirjanpitoyksikön perustana olevan lainsäädännön voimaantulo	Valtion kirjanpitoyksikön perustana olevan lainsäädännön voimaantulo				NELJÄS VUOSI	2022	Sekundaarilainsäädännön (ja/tai hallinnollisten ohjeiden) voimaantulo sen sääntelemiseksi, mitkä tietyt tulo- ja menoerät sisällytetään valtiontalouden tilinpidon talousarvion vuoden 2015 talousarviokehyslain 49 ja 55 §:ää täysimääräisesti noudattaen.
17.3	TD-C17-r32	M	Julkisyhteisöjen talousarvion ja rahoituksen toteuttamisen seurantamallin viimeistely ja hyväksyminen	Julkisyhteisöjen talousarvion ja rahoituksen toteuttamisen seurantamallin viimeistely ja hyväksyminen				NELJÄS VUOSI	2022	Valtiovarainministeriö saattaa valmiiksi ja hyväksyy julkisyhteisöjen talousarvion ja rahoituksen toteuttamisen valvonta- ja seurantamallin noudattaen kaikilta osin vuoden 2015 talousarviokehystä koskevan lain säännöksiä ja julkishallinnon kirjanpitostandardin suoriteperusteisia periaatteita.
17.4	TD-C17-r32	M	Ohjelman budjetointia koskevan	Säädöksen säännös, josta käy ilmi				KYSYMYS 2	2025	Ohjelman budjetointia koskevista eritelmistä ja ohjelman budjetoinnin kustannuslaskentaa koskevasta käsikirjasta annetun säädöksen voimaantulo.

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite / Kohde	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaika taulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
			säädöksen voimaantulo	säädöksen voimaantulo						
17.5	TD-C17-r32	M	Menojen uudelleenarviointien, mukaan lukien tehokkuussäästöjen jälkiarviointi, sisällyttämistä tavanomaiseen talousarviomenettelyyn koskevan lainsäädännön voimaantulo	Lainsäädännön voimaantulo.				NELJÄS VUOSIEN LÄNSI	2024	Menojen uudelleenarviointia koskevan lainsäädännön voimaantulo, jotta se voidaan sisällyttää kokonaisuudessaan vuotuisen talousarviomenettelyyn ja Portugalin julkisen talouden keskipitkän aikavälin kehukseen. Prosessiin sisältyy diagnoosi, ratkaisujen suunnittelu ja sellaisen mallin määrittely, joka mahdollistaa tehokkuusetujen saavuttamisen julkisten palvelujen tarjonnassa ja laajentaa menojen uudelleenarvioiteja muille julkisen talouden aloille. Sen lisäksi, että menojen uudelleenarvioinnit sisällytetään vuotuisen talousarviomenettelyyn, niistä tehdään vuotuiset jälkiarviointit saavutettujen tehokkuushyötyjen varmistamiseksi.
17.6	TD-C17-r32	M	Uuden hallinnointisopimusmallin voimaantulo valtionyhtiöiden hallinnointia koskevan uuden kannustin-/seuraamusjärjestelmän mukaisesti	Uuden hallinnointisopimusmallin voimaantulo				NELJÄS VUOSIEN LÄNSI	2021	Valtionyhtiöiden johtokuntiin nimitettyjen julkisten johtajien kanssa allekirjoitettavan uuden hallinnointisopimusmallin voimaantulo, jotta voidaan lisätä vastuuta ja vastuuvuorollisuutta julkisten varojen hallinnoinnissa uuden tulosperusteisten kannustimien/seuraamusten järjestelmän avulla.
17.7	TD-C17-r32	M	Valtionyhtiöiden taloudellisen tilanteen ja tuloksen analysointia ja julkistamista koskevan uuden mallin voimaantulo	Valtionyhtiöiden taloudellista tilannetta ja tulosta koskevan uuden kertomuksen voimaantulo				NELJÄS VUOSIEN LÄNSI	2022	Uusi kertomus, jossa esitetään yksityiskohtaisesti valtion omistamien yritysten taloudellinen tilanne ja tulos säännöllisesti ja oikea-aikaisesti ja joka sisältää uuden valtion omistamien yritysten sektorin tietojärjestelmän kautta kerätyt rahoitustiedot, tulee voimaan.
17.8	TD-C17-r32	T	Valtionyhtiöiden talousarvio ja toimintasuunnitelmat		Numero	0	136	KYSYMYKSIÄ	2025	Ministeriön määräyksellä hyväksytyjen valtionyhtiöiden vuoden 2025 talousarvio- ja toimintasuunnitelmien lukumäärä.

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite / Kohde	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaika taulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
17.9	TD-C17-i01	M	Valtion kirjanpitoyksikön täytäntöönpanon loppuun saattaminen	Valtion kirjanpitoyksikön täytäntöönpanon saattaminen				KYSY MYS 2	2024	Valtiontalouden tilinpitoyksikön täytäntöönpano on saatettava päätökseen noudattaen kaikilta osin vuoden 2015 talousarviokehystä koskevan lain 49 ja 55 §:ää.
17.10	TD-C17-i01	M	Valtion talousarvion valmistelua tukevan tietoteknisen ratkaisun uudet toiminnot	Tietotekniikkaratkaisun uudet toiminnot, mukaan lukien ohjelman budjetointi				NELJ ÄS VUO SINE LJÄ NNE S	2024	Budjettiyksikön tietotekniikkaratkaisua (SIGO tai <i>Sistema de Informação de Gestão Orçamental</i>) on parannettu kehittämällä uusia toimintoja, joilla tuetaan valtion talousarvion valmistelua ja tulosperusteisia talousarvio-ohjelmia.
17.11	TD-C17-i01	M	Valtion talousarvion valmistelua tukevan tietoteknisen ratkaisun toiminnot	Käytettävissä olevat toiminnot				NELJ ÄS VUO SINE LJÄ NNE S	2025	Toiminnot talousarviotietojen seuraamiseksi budjettiyksikön tietoteknisessä ratkaisussa (SIGO tai <i>Sistema de Informação de Gestão Orçamental</i>).
17.12	TD-C17-i01	T	Kansallisen julkisten hankintojen keskusjärjestelmän tietojärjestelmät		Numero	0	11	NELJ ÄS VUO SINE LJÄ NNE S	2024	Kansallisen julkisten hankintojen keskusjärjestelmän tietojärjestelmät, joita käytetään edistää hallinnon yksinkertaistamista; II) vahvistetaan seuranta- ja valvontamekanismeja; edistää kustannustehokkuutta ja järjeistämistä; laajentaa keskitettyjen hankintojen kohteena olevien tavaroiden ja palvelujen luetteloa; ja v) edistää sisäisten ja ulkoisten sidosryhmien välistä yhteistyötä.
17.15	TD-C17-i02	M	Saatetaan päätökseen kunnallista kiinteistövero (IMI) koskevan malli 1 - ilmoituksen esittäminen vero- ja tulliviranomaisen käytettävissä olevien tietojen perusteella.	Saatetaan päätökseen kunnallista kiinteistövero (IMI) koskevan malli 1 - ilmoituksen esittäminen.				KYSY MYS 2	2022	Tietojen jakaminen vero- ja tulliviranomaisen ja kuntien välillä kunnallista kiinteistövero (IMI) koskevan malli 1 - ilmoituksen (Imosto <i>Municipal sobre Imóveis</i> , IMI) esittämisestä hyödyntäen kiinteistöjä koskevia olemassa olevia tietoja asianomaisissa tietojärjestelmissä.

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite / Kohde	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaika taulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
17.21	TD-C17-i02	M	Saattaa päätökseen leimaveron alaisen tietyn liiketoimen esitäyttö	Leimaveron alaisen yksittäisen liiketoimen esitäyttötoimien loppuun saattaminen				NELJ ÄS VUO SINE LJÄ NNE S	2023	Kiinteistöjä ja kuolemanvaraisperintöön liittyviä ajoneuvoja koskevien, leimaveron alaisten esitäyttöpalvelujen (<i>Imposto do Selo</i>) toteuttaminen on saatettava päätökseen hyödyntäen olemassa olevia kiinteistöjä koskevia tietoja, jotka ovat vero- ja tulliviranomaisten ja Liikkuvuus- ja liikenneinstituutin käytettävissä. (IMT) ja rekisteri- ja notaarilaitos (IRN).
17.16	TD-C17-i02	M	Maaseudun kiinteistöjä koskevat tietojärjestelmät	Käytettävissä olevat maaseudun kiinteistöjä koskevat tietojärjestelmät				NELJ ÄS VUO SINE LJÄ NNE S	2025	- Vero- ja tulliviranomaisen käytettävissä oleva tietojärjestelmä maaseudun kiinteistöjen arviointia varten; - Vero- ja tulliviranomaisen käytettävissä oleva tietojärjestelmä maaseudun kiinteistötietojen säilyttämistä ja visualisointia varten, mukaan lukien kiinteistömatriisien digitaaliset tukiasiakirjat; - Vero- ja tulliviranomaisen käytettävissä oleva georeferoinnin tiedonhallintaratkaisu.
17.18	TD-C17-i03	T	<i>Segurança Social Direta</i> - verkkosivuston toiminnot		Numero	0	10	NELJ ÄS VUO SINE LJÄ NNE S	2025	Kymmenen verkkotoimintoa, jotka ovat saatavilla <i>Segurança Social Direta</i> - verkkosivustolla: I) hakemus, joka koskee holhous- ja sijaishuoltoa; loma- ja joulurahan korvaamista koskeva hakemus; perhe-etuuksien uudelleenarviointi; hakemus kulttuuritoimintaan myönnettävän avustuksen keskeyttämisestä ; v) perhe- eläkehakemus; perheavustuksen automaattinen myöntäminen; VII) ensimmäistä vanhempainrahaa koskeva hakemus; VIII) vanhuuseläkehakemus; osittaista työttömyysetuutta koskeva hakemus; X) työttömyyseläkkeen myöntäminen
17.20	TD-C17-i03	T	Älykkäät valvontamallit		Numero	0	2	NELJ ÄS VUO SINE LJÄ NNE S	2025	Kaksi <i>Instituto da Segurança Socialin</i> käytettävissä olevaa älykästä valvontamallia: ennustava malli, joka voi merkitä tarkastettavat yksiköt; riski-indeksien malli sosiaalietuuksien saajille.
17.22	TD-C17-r40	M	Tiettyjen veroetuuksien oikeudellista kehystä muuttavan säädöksen voimaantulo	Säädöksen säännös, josta käy ilmi säädöksen voimaantulo				KYSY MYS 2	2023	Sellaisen säädöksen voimaantulo, jolla poistetaan kohdennettu veroetuuksien joukko tai laajennetaan sitä. Säädöksen on sisällettävä veroetuudet, joiden voimaolon määrä päättyy säädöksen voimaantuloa seuraavana vuonna, jotka eivät enää ole sen alkuperäisen yleisen edun mukaisen tavoitteen mukaisia tai joilla on vähäinen määrä edunsaajia ja jotka voivat olla haitallisia ympäristölle.

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite / Kohde	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
17.23	TD-C17-r40	M	Pysyvän teknisen veropoliittisen yksikön <i>Unidade Técnica de Avaliação Tributária e Aduaneira</i> (U-TAX) perustamista koskevan säädöksen voimaantulo	Säädöksen säännös, josta käy ilmi säädöksen voimaantulo				NELJÄS VUOSI	2023	Sen säädöksen voimaantulo, jolla perustetaan pysyvä veropoliittinen tekninen yksikkö U-TAX.
17.25	TD-C17-r40	M	Verotukia koskevien säädösten voimaantulo	Säädöksen säännös, josta käy ilmi säädöksen voimaantulo				ENSI MMÄIN EN VUOSI	2026	U-TAX:n kesäkuussa 2025 julkaistavan raportin suosituksiin perustuvien säädösten voimaantulo, jotka liittyvät epäsuoraan SIFIDE-järjestelmään (Tax Incentive System for Business Investment in Research and Development) ja <i>Estatuto dos Benefícios Fiscais -järjestelmään</i> .

R. KOMPONENTTI 18: Taloudellinen oikeudenmukaisuus ja liiketoimintaympäristö

Osa-alueella puututaan Portugalin oikeusjärjestelmän tehottomuuden haasteeseen sekä jäljellä oleviin liiketoiminnan lupamenettelyjen pullonkauloihin. Hallinto- ja veromenettelyjen kesto on lyhentynyt viime vuosina, mutta se on edelleen EU:n korkeimpia, ja vireillä olevien asioiden määrä (tapausten ruuhka) on edelleen suhteellisen suuri. Liiketoimintaympäristöä haittaavat myös vakuus- ja konkurssilainsäädännön tehottomuus ja raskaat lupamenettelyt joillakin aloilla.

Komponentin tavoitteena on vahvistaa ja tehostaa kansalaisten ja yritysten suhteita valtioon sekä vähentää raskautta ja monimutkaisuutta, jotka haittaavat liiketoimintaa ja vaikuttavat tuottavuuteen. Siinä käsitellään kahta pitkäaikaista kysymystä: liiketoimintalupien saamiseen liittyvät esteet ja oikeusjärjestelmän tehottomuus sekä ”digitaalisuus lähtökohtaisesti” -paradigman käyttöönotto oikeusjärjestelmässä ja sen edistäminen lupamenettelyissä sekä tuomioistuinten toiminnan että sidosryhmien kanssa tapahtuvan vuorovaikutuksen osalta.

Tällä osa-alueella pyritään vastaamaan maakohtaisissa suosituksissa (maakohtaiset suositukset 4 2019 ja 2020) yksilöityihin erilaisiin haasteisiin, joita ovat maksukyvyttömyysmenettelyihin sekä hallinto- ja verotuomioistuimiin liittyvä tehottomuus, ja käsittelemään yritysten lupavaatimuksia koskevaa kysymystä. Samalla käsitellään säänneltyjä ammatteja koskevaa kehystä (sisältyy myös samoihin maakohtaisiin suosituksiin), joskin se rajoittuu maksukyvyttömyysmenettelyn selvittäjien ammattiin (säänneltyjä ammatteja koskevaa haastetta käsitellään komponentissa 6). Komponentilla edistetään myös maakohtaisen suosituksen (maakohtainen suositus 3/2020) noudattamista investointien keskittämiseksi digitaaliseen siirtymään.

On odotettavissa, että mikään tämän komponentin toimenpide ei aiheuta asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitettua merkittävää haittaa ympäristötavoitteille, kun otetaan huomioon suunnitelmassa ”ei merkittävää haittaa” -periaatetta koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukaisesti esitetty toimenpiteiden kuvaus ja lieventävät toimet.

R.1. Kuvaus uudistuksista ja investoinneista, joita rahoitetaan rahoitustuella, jota ei makseta takaisin

Uudistus TD-C18-r33: Taloudellinen oikeudenmukaisuus ja liiketoimintaympäristö

Uudistuksen tavoitteena on lisätä hallinto- ja verotuomioistuinten tehokkuutta ja vähentää investointien esteitä lisensoinnin alalla.

Uudistus koostuu sellaisten säädösten voimaantulosta, joilla kannustetaan sovintoratkaisuihin tuomioistuimissa ja niiden ulkopuolella, tarkistetaan maksukyvyttömyyskehystä, tarkistetaan tuomioistuinten virkailijoiden ja ympäristölupien perussääntöjä ja perustetaan erikoistuneita jaostoja ylimpiin tuomioistuimiin.

Investointi TD-C18-i01: Taloudellinen oikeudenmukaisuus ja liiketoimintaympäristö

Investoinnin tavoitteena on varmistaa Portugalin oikeuslaitoksen tietotekniikkajärjestelmien digitaalinen siirtymä ja häiriönsietokyky. Investointi koskee tietojärjestelmien saatavuutta sekä alustojen ja tietoteknisten välineiden toimittamista.

R.2. Ei-takaisinmaksettavan rahoitustuen seuranta ja täytäntöönpanoa koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mitta-yksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
18.1	TD-C18-r33	M	Erityisjaostojen perustaminen ylimpiin hallinto- ja verotuomioistuimiin	Erityisjaostojen perustaminen ylimpiin hallinto- ja verotuomioistuimiin				ENSIMÄINEN VUOSI NELJÄNNEKSI	2023	Erityisjaostojen perustaminen ylimpiin hallinto- ja verotuomioistuimiin: tavanomaiset hallinnolliset tuomiot, sosiaali- ja hallinto-oikeudelliset tuomiot, julkisia hankintoja koskevat tuomiot, tavanomaiset veropäätökset, verulosottoa ja hallinnollisia rikkomuksia koskevat tuomiot
18.2	TD-C18-r33	M	Oikeudellisen järjestelmän voimaantulo riitojenratkaisun edistämiseksi tuomioistuimissa ja niiden ulkopuolella	Oikeudellisen järjestelmän voimaantulo riitojenratkaisun edistämiseksi tuomioistuimissa ja niiden ulkopuolella				ENSIMÄINEN VUOSI NELJÄNNEKSI	2023	Oikeudellinen järjestelmä, jolla luodaan lakisääteinen kannustinjärjestelmä menettelyn päättämiseksi tuomioistuimissa ja tuomioistuimen ulkopuolella, tulee voimaan

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mitta-yksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
18.3	TD-C18-r33	M	Maksukyvyttömyyttä ja takaisinperintää koskevan tarkistetun oikeudellisen kehyksen voimaantulo	Maksukyvyttömyyttä ja takaisinperintää koskevan tarkistetun oikeudellisen kehyksen voimaantulo				KYSYM YS 2	2024	<p>Yritysten maksukyvyttömyyttä ja pelastamista koskevan tarkistetun oikeudellisen kehyksen voimaantulo näiden menettelyjen nopeuttamiseksi ja niiden mukauttamiseksi oletusarvoiseen digitaalisuuteen, mukaan lukien</p> <p>maksukyvyttömyyslain tarkistaminen maksukyvyttömyysmenettelyjen optimoimiseksi ottaen huomioon myös sähköisten menettelyjen käyttöönotto;</p> <p>b) antaa maksukyvyttömyysmenettelyn selvittäjän tehtäväksi laatia likvidaatiosuunnitelma, johon sisältyy aikasidonnaisia tavoitteita konkurssipesän omaisuuden vapauttamiseksi;</p> <p>velkojen tutkimista ja saatavien ensisijaisuusjärjestystä maksukyvyttömyysmenettelyssä koskevan menettelyn yksinkertaistaminen antamalla maksukyvyttömyysmenettelyn selvittäjälle vastuu esittää yhdessä hyväksytyjen saatavien luettelon kanssa ehdotus niiden ensisijaisuusjärjestyksestä, jolloin tuomari voi hyväksyä molemmat asiakirjat, jos asiasta päästään sopimukseen eikä niitä riitauteta, mikä mahdollistaa joustavamman menettelyn;</p> <p>pakollisen osittaisen jaon käyttöönotto, jos konkurssipesään sisältyy varoja, joiden arvo on vähintään 10000 euroa ja joiden omistusoikeutta ei ole kiistetty eikä menettelyssä voida tehdä lopullista jakoa;</p> <p>e) kiinnitystä koskevan pidätysoikeuden etuosto-oikeuden tarkistaminen (Código Civil); vähennetään pesänhoitajan ammatin harjoittamista koskevia rajoituksia.</p> <p>ottaa pääsääntöisesti käyttöön oikeushenkilöiden sähköinen tiedoksianto erityisesti maksukyvyttömyysmenettelyissä;</p> <p>vähintään yhden kauppa-asioihin erikoistuneen jaoston perustaminen ja toiminta ylemmissä tuomioistuimissa.</p>
18.10	TD-C18-r33	M	Tuomioistuinten kirjaamojen perussäännöt	Säädöksen säännös, josta käy ilmi säädöksen voimaantulo				KYSYM YS 2	2025	<p>Oikeusvirkaileijoiden tarkistettu perussääntö tulee voimaan. Tarkistukseen on sisällyttävä</p> <p>(a) Ura useassa luokassa;</p> <p>(b) Uusi johtotehtäviä koskeva järjestelmä</p> <p>(c) Uusi palkkataulukko, jossa on siirtymäsäännös</p> <p>(d) Muihin kuin johtotehtäviin sovellettava uusi käytettävyysskorvaus</p>

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mitta-yksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
18.4	TD-C18-r33	M	Ympäristölupien esteiden poistamista koskevan lainsäädäntöpakettin voimaantulo	Säädöksen säännös, josta käy ilmi säädöksen voimaantulo				KOLMAS VUOSI NELJÄN NES	2025	Ympäristölupien esteiden poistamista koskevan lainsäädännön voimaantulo, joka mainitaan raportissa "Diagnosis of the constraints in the field of environmental licensing".
18.5	TD-C18-i01	M	Nykykaikaistettu tietojärjestelmä rikostutkintaa varten	Nykykaikaistettu tietojärjestelmä rikostutkintaa varten toiminnassa				NELJÄS VUOSI NELJÄN NES	2023	Rikostutkintaa koskevan nykyaikaistetun tietojärjestelmän käyttöönotto. Nykyaikaistamiseen sisältyy rajapintojen toteuttaminen ja sieppausjärjestelmien parantaminen sekä yhteentoimivuuden varmistaminen eurooppalaisten ja kansainvälisten vastapuolten kanssa.
18.6	TD-C18-i01	M	Yritys 2.0 -tietojärjestelmä	Yritys 2.0 -tietojärjestelmä toiminnassa				ENSIMMÄINEN VUOSI NELJÄN NES	2024	"Enterprise 2.0" -tietojärjestelmän käyttöönotto. Kyseessä on uusi alusta, joka sisältää yritysten tietoja niiden elinkaaresta (perustaminen, johtaminen ja lopettaminen).
18.7	TD-C18-i01	M	Tietojärjestelmä oikeudenkäyntien sähköistä käsittelyä varten	Käytettävissä oleva tietojärjestelmä oikeudenkäyntien sähköistä käsittelyä varten				NELJÄS VUOSI NELJÄN NES	2025	Tietojärjestelmä oikeudenkäyntien sähköistä käsittelyä varten on käytettävissä vähintään 500:ssa tuomioistuinjaostossa ja syyttäjälaitoksessa.
18.8	TD-C18-i01	M	Oikeusalan laitteita ja infrastruktuuria koskevan teknologiasuunnitelman mukaiset tietotekniset välineet	Tietoteknisten välineiden toimittaminen				NELJÄS VUOSI NELJÄN NES	2025	Seuraavien tietoteknisten välineiden toimittaminen: a) Tietokeskus; b) Oikeusalan avoimen datan alusta; c) Tiedonhallintajärjestelmä oikeusministeriön suoria ja välillisiä valtionhallinnon yksiköitä varten pääsihteeristöä lukuun ottamatta; d) Digitaalisen identiteetin hallinta; e) Järjestelmä takavarikoidun omaisuuden perimiseksi ja hallinnoimiseksi oikeudenkäynneissä; f) Yhdenmukainen rekisterialusta – mukaan lukien maa-, siviili-, ajoneuvo-, kansallisuus-, kauppa- ja rikosrekistereitä tukevien hakemusten siirtäminen sekä patenttien rekisteröinti ja todentaminen.
18.9	TD-C18-i01	M	Tietämyksenhallinta-alustat	Tietämyksenhallinta-alustojen tarjoaminen				NELJÄS VUOSI	2025	Seuraavien tietämyksenhallinta-alustojen tarjoaminen: a) Yhteiset tukipalvelut b) Tilastot ja indikaattorit

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mitta-yksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
								NELJÄ NNES		C) Tiedonhallinta-alusta (asiakirjahallintajärjestelmä)

S. KOMPONENTTI 19: Digitaalinen julkishallinto

Portugalin elpymis- ja palautumissuunnitelman tällä osa-alueella vastataan haasteeseen, joka liittyy tarpeeseen tarjota parempia, yksinkertaisempia ja digitaalisempia julkisia palveluja. Vaikka Portugalilla on hyvät edellytykset tarjota digitaalisia palveluja, vaatimusten hajanaisuus ja päällekkäisyys ovat edelleen tehokkaan ja asiakaslähtöisen julkishallinnon keskeisiä esteitä. Tällä osa-alueella pyritään vastaamaan näihin haasteisiin.

Komponentilla pyritään parantamaan julkista palvelua edistämällä teknologisten ratkaisujen käyttöä ja vahvistamalla läheisyyttä, jotta palvelujen saatavuus olisi yksinkertaisempaa, varmempaa, tehokkaampaa ja vaikuttavampaa kansalaisille ja yrityksille ja vähennettäisiin kontekstikustannuksia. Lisäksi sillä pyritään edistämään tehokkuutta, nykyaikaistamista, innovointia ja julkishallinnon voimaannuttamista, vahvistamaan sen häiriönsietokykyä, parantamaan virkamiesten osaamista ja lisäämään valtion ja julkishallinnon panosta taloudelliseen ja sosiaaliseen kasvuun ja kehitykseen.

Tässä komponentissa keskitytään digitaalisuuden määritelmän mukaisen ajattelutavan ja yhden kerran periaatteen täytäntöönpanoon Portugalin julkishallinnossa samalla kun investoidaan työvoiman osaamisen kehittämiseen.

Tällä osa-alueella edistetään seuraavien maakohtaisten suositusten noudattamista:

- asetetaan etusijalle kasvua edistävät menot (maakohtaiset suositukset 1 2019 ja 2020) hyödyntämällä digitalisaatiosta saatavia tehokkuushyötyjä;
- väestön taitotason parantaminen (maakohtainen suositus 2/2019) virkamieskunnan osalta;
- keskitetään investoinnit digitaaliseen siirtymään (maakohtainen suositus 3/2020) investoimalla monialaisiin ja alakohtaisiin julkishallinnon järjestelmiin; ja
- vähennetään yritysten sääntely- ja hallintotaakkaa (maakohtainen suositus 4 2019) yksinkertaistamalla ja tehostamalla yritysten ja viranomaisten välisiä suhteita erityisesti panemalla täytäntöön yhden kerran periaate.

On odotettavissa, että mikään tämän komponentin toimenpide ei aiheuta asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitettua merkittävää haittaa ympäristötavoitteille, kun otetaan huomioon suunnitelmassa ”ei merkittävää haittaa” -periaatetta koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukaisesti esitetty toimenpiteiden kuvaus ja lieventävät toimet.

S.1. Kuvaus uudistuksista ja investoinneista, joita rahoitetaan rahoitustuella, jota ei makseta takaisin

Uudistus TD-r34: Digitaaliset, yksinkertaiset, osallistavat ja turvalliset julkiset palvelut kansalaisille ja yrityksille

Uudistuksen tavoitteena on toteuttaa ”digitaalinen määritelmä” julkisissa palveluissa, tehdä siitä käyttäjälähtöisempi, parantaa saavutettavuutta ja vähentää kansalaisten ja yritysten hallinnollista taakkaa muun muassa hyödyntämällä pilvipalveluja.

Uudistus koostuu sellaisten toimenpiteiden toteuttamisesta, joilla varmistetaan, että digitaalista siirtymää varten on olemassa tarvittava oikeudellinen kehys, erityisesti yhteisen digitaalisen palveluväylän ja yhden kerran periaatteen täytäntöönpanoa varten, julkisten elinten välisellä koordinoitulla prosessilla, joka on ankkuroitu julkishallinnon digitaalista muutosta koskevaan strategiaan ja toimintasuunnitelmaan vuosiksi 2021–2023 ja 2024–2026, samalla kun pannaan täytäntöön vaaditut tietoturvatukeet, mukaan lukien kyberturvallisuutta koskevat suojatoimet.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään syyskuuta 2021 mennessä.

Uudistus TD-r35: Julkishallinnon toiminnallinen ja organisatorinen uudistus

Uudistuksen tavoitteena on uudistaa ja virtaviivaistaa julkisia palveluja nykyaikaisen ja tehokkaamman julkishallinnon edistämiseksi hyödyntäen myös uudistuksen TD-r34 täytäntöönpanosta saatavia synergioita. Valtionhallinnon yksiköissä on tällä hetkellä hajanaisuutta ja päällekkäisyyttä, mikä johtaa ministeriöiden palvelujen toistumiseen ja julkisen sektorin työnteon mallien suureen jäykkyyteen, joka perustuu tiukkoihin komentoketjuihin ja johtaa kohtuuttomiin byrokraattisiin lähestymistapoihin.

Uudistuksella tarkistetaan valtion ja yleensä julkishallinnon toimintamallia synergioiden lisäämiseksi ja teknologian luomien mahdollisuuksien hyödyntämiseksi. Tähän sisältyy yhteisten ja jaettujen palvelujen keskittäminen, puuttuminen hajanaisuuteen ja päällekkäisyyksiin keskushallinnon osastoissa, alakohtaisten suorien ja välillisten julkishallinnon yksiköiden riittävä erikoistuminen erikoisaloittain, valtion toimintaa tukevien kriittisten toimintojen erikoistuminen ja joidenkin valtion virastojen keskittäminen yhteen fyysiseen tilaan. Uudistus toteutetaan perustamalla työryhmä analysoimaan ja määrittelemään suunnitelma valtion keskushallinnon uudelleenorganisoinniseksi.

Uudistuksen toteutus on määrä saattaa päätökseen 31. joulukuuta 2023 mennessä.

Uudistus TD-r36: Julkishallinto, jolla on valtuudet luoda julkista arvoa

Uudistuksen tavoitteena on parantaa virkamiesten osaamista, myös heidän digitaalisia taitojaan, ja ottaa käyttöön uusia työmalleja (erityisesti etätö). Uudistus on osa-alueen 6 toimenpiteiden mukainen.

Tällä uudistuksella, joka otettiin huomioon heinäkuussa 2020 hyväksytyssä valtion ja julkishallinnon innovointi- ja nykyaikaistamisstrategiassa, vahvistetaan virkamiesten ja johdon hallinto- ja koulutusrakennetta perustamalla koulutustoimien koordinoitirakenne (*Instituto Nacional de Administração*), joka hallinnoi sekä jatkokoulutuksen, kuten johtamistaitojen, datatieteen ja erikoistumiskurssien, edistämistä, että syventämällä *Qualifica AP* -ohjelmaa virkamiesten pätevyystason nostamiseksi lyhyellä ja keskipitkällä aikavälillä. Samalla uudistuksella pyritään hyödyntämään etätöön tarjoamia mahdollisuuksia julkishallinnossa.

Se liittyy erottamattomasti investointiin TD-C19-i07 – Julkishallinnon voimaannuttaminen, jossa kaavaillaan digitaalista kapasitaatiota koskevia ohjelmia, ammatillisia harjoitteluohjelmia, korkeampaa ja edistyneempää johtamiskoulutusta ja virkamiesten osaamisen parantamista yleisesti.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2021 mennessä.

Investointi TD-C19-i01: Julkisten palvelujen ja konsulipalvelujen uudelleensuunnittelu

Investoinnin tavoitteena on varmistaa digitaalinen siirtymä Portugalin julkishallinnossa, konsulipalvelut mukaan lukien.

Investointi koostuu kaikkien osapuolten reagointivalmiuksien (yhteinen digitaalinen palveluväylä, puhelinpalvelukeskus ja henkilökohtaiset palvelut) asettamisesta kansalaisten saataville sekä uusien *Espaços cidadão- ja Lojas do Cidadão -keskusten* asentamisesta uusiin energiatehokkaisiin tiloihin.

Investointi TD-C19-i02: Kestävät sähköiset palvelut

Investoinnin tavoitteena on lisätä Portugalin julkishallinnon tietojärjestelmien yhteentoimivuutta ja integrointia. Investointi koostuu digitaalisista julkisista palveluista ja portaalista.

Investointi TD-C19-i03: Vahvistetaan yleistä kyberturvallisuuskehystä

Tämän investoinnin tavoitteena on lisätä tietoturvastandardeja ja -menettelyjä verkossa olevaan dataan.

Tämä investointi koostuu seuraavista:

- uusien osaamiskeskusten perustaminen helpottamaan kyberturvallisuusratkaisujen käyttöönottoa pk-yrityksissä ja julkishallinnossa;
- salauslaitteiden hankinta; ja
- pääsyn antaminen kansalliseen kyberturvallisuuden viitekehysalustaan.

TD-C19-i04: Tehokas, turvallinen ja jaettu kriittinen digitaalinen infrastruktuuri

Tämän investoinnin tavoitteena on parantaa kriittisten digitaalisten infrastruktuurien häiriönsietokykyä. Investointi koostuu valtion hätäviestintäverkon ja kansallisen sisäisen turvallisuuden verkon kattavuuden ja kapasiteetin lisäämisestä sekä turvallisuusjoukkojen tietojärjestelmien ja prosessien tarkistamisesta.

TD-C19-i05-RAM: Madeiran julkishallinnon digitaalinen siirtymä

Investoinnin tavoitteena on asettaa digitaaliteknologiat saataville julkisten palvelujen tarjoamista varten.

Investointi koostuu julkisten palvelujen digitalisoinnista.

TD-C19-i06-RAA: Azorien julkishallinnon digitaalinen siirtymä

Tämän investoinnin tavoitteena on tukea julkisen sektorin digitaalista siirtymää ja vähentää hallinnollista rasitetta.

Investointi koostuu digitaalisten palvelujen tarjoamisesta,

TD-C19-i07: Julkishallinto, jolla on valtuudet luoda julkista arvoa

Tämän investoinnin tavoitteena on parantaa julkishallinnon työvoiman osaamista.

Investointi koostuu koulutus-, laitteisto- ja suunnitteluresurssien tarjoamisesta.

Investointi TD-C19-i08 Älykkäät alueet

Tämän investoinnin tavoitteena on ottaa käyttöön datavetoinen kaupunkien ja alueiden suunnittelu ja hallinnointi.

Investointi koostuu saatavilla olevien digitaalisten välineiden tarjoamisesta ja koulutuksesta.

S.2 KÄYTTÖTARKOITUS Ei-takaisinmaksettavan rahoitustuen seurantaa ja täytäntöönpanoa koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
19.1	TD-C19-i01	T	Julkiset palvelut ovat saatavilla yksinkertaisella ja johdonmukaisella tavalla eri kanavien kautta		Numero	0	5	NELJÄS VUOSIJÄNNES	2022	Niiden palvelujen lukumäärä, jotka on kirjattu tehostettuun yksikkö- ja palveluluetteloon ja jotka ovat saatavilla useiden kanavien kautta: keskitetty digitaalisten palvelujen portaali, yhteispiste, <i>Lojas do Cidadão / Espaços Cidadão</i> . Tämä indikaattori edellyttää, että nämä palvelut suunnitellaan uudelleen yhden kerran periaatteen mukaisesti ja asetetaan saataville kaikki palvelut kattavaa lähestymistapaa noudattaen.
19.2	TD-C19-i01	T	Eri kanavien kautta saatavilla olevat julkiset palvelut		Numero	5	25	ENSIMMÄIN VUOSIJÄNNES	2026	Eri kanavien kautta saatavilla olevien palvelujen määrä, esimerkiksi: keskitetty digitaalisten palvelujen portaali, yhteyskeskus, <i>Lojas do Cidadão / Espaços Cidadão</i> ,
19.3	TD-C19-i01	M	Uusi konsuliedustustojen hallinnointimalli	Uuden konsuliedustustojen hallinnointimallin toimittaminen				ENSIMMÄIN VUOSIJÄNNES	2026	Uusi konsuliedustustojen hallinnointimalli, jossa on 10 digitaalista konsulipalvelua, jotka ovat ulkomailla asuvien kansalaisten/muiden maiden kansalaisten käytettävissä; <i>Centro de Atendimento -konsulaatit</i> vähintään 15 maassa.
19.25	TD-C19-i01	M	Uusien kansalaiskauppojen ja -tilojen perustamista koskevien pöytäkirjojen tai hyväksymisehtoisten allekirjoittaminen	Allekirjoitetut pöytäkirjat				KOLMAS VUOSIJÄNNES	2024	Pöytäkirjojen tai hyväksymisehtoisten allekirjoittaminen 31 uuden kansalaisten myymälän (<i>Lojas de Cidadão</i>) ja 400 uuden kansalaisten myymälän (<i>Espaços Cidadão</i>) perustamiseksi

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaika taulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
19.26	TD-C19-i01	T	Kansalaisten myymälät ja tilat		Numero	0	431	KYSY MYS 2	2026	31 kansalaiskauppaa (<i>Lojas de Cidadão</i>) rakensi tai kunnosti ja 400 kansalaistilaa (<i>Espaços Cidadão</i>) oli julkisesti saatavilla. Uusien rakennusten primäärienergiantarpeen on oltava vähintään 20 prosenttia alaisempi kuin lähes nollaenergiarakennuksia koskeva vaatimus.
19.27	TD-C19-i01	T	Kansalaisen hakemus	Uusi kansalaisen sovellus saatavilla				ENSI MM ÄINE N VUO SINE LJÄN NES	2025	Kansalaisen sovellus, Gov PT, on käytettävissä matkapuhelimissa.
19.4	TD-C19-i02	T	Julkiset palvelut, jotka ovat turvallisesti saatavilla sähköisen henkilöllisyyden avulla ja yhden kerran periaatetta noudattaen		Numero	0	5	KOL MAS VUO SINE LJÄN NES	2022	Niiden kansalaisten ja yritysten saatavilla olevien digitaalisten julkisten palvelujen lukumäärä, jotka käyttävät uudelleen iAP-luettelossa (saatavilla osoitteessa iap.gov.pt) olevia tietoja, jotka kuuluvat sähköisen henkilöllisyyden piiriin (palvelujen sitä pyytäessä) ja julkishallinnon henkilötietojen valvontajärjestelmän piiriin, ja jotka julkaisevat avointa dataa osoitteessa www.dados.gov.pt .
19.6	TD-C19-i02	M	Alueellinen tietoinfrastruktuuri	Portaali saatavilla verkossa				NELJ ÄS VUO SINE LJÄN NES	2025	" Alueellinen tietoinfrastruktuuri" -portaalin saatavilla verkossa, ja se tarjoaa paikkatietoja, kuten kartografista, demografista, sosioekonomista ja ympäristötietoa.
19.7	TD-C19-i03	T	Osaamiskeskustoja		Numero	0	7	NELJ ÄS VUO SINE LJÄN NES	2025	Seitsemän kyberturvallisuuden osaamiskeskusten hyväksymisehdot allekirjoitettu.
19.8	TD-C19-i03	T	Salauslaitteiden hankinta		Numero	0	150	ENSI MM ÄINE N VUO SINE	2026	Hankittujen salauslaitteiden, esimerkiksi laitteistoturvallisuusmoduulien, lukumäärä

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
								LJÄNNES		
19.9	TD-C19-i03	T	Kansallinen kyberturvallisuushyväksely		Numero	0	47	ENSI MMÄIN VUOSINEN LJÄNNES	2026	Niiden julkishallinnon uusien toimijoiden lukumäärä, joilla on pääsy kansallisen kyberturvallisuuskehityksen alustaan PANORAMAan
19.11	TD-C19-i04	T	Suojattu matkaviestinjärjestelmä julkishallinnon työntekijöille		%	0	95	KYSY MYS 2	2022	Niiden valtionhallinnon työntekijöiden prosenttiosuus, joilla on pääsy suojattuun ääni-, sanomanvälitys- ja videoviestintäjärjestelmään.
19.12	TD-C19-i04	M	Kriittisten digitaalisten infrastruktuurien päivitysten loppuun saattaminen	Kansallisen sisäisen turvallisuuden verkon ja valtion viestinnän hätäverkon päivitysten loppuun saattaminen				ENSI MMÄIN VUOSINEN LJÄNNES	2024	Kriittisten digitaalisten infrastruktuurien päivitysten loppuun saattaminen: I) 112 käyttökeskusta ja kansallisen sisäisen turvallisuuden verkkoa koskevat hankkeet, lukuun ottamatta uuden datakeskuksen asentamista ja käyttöönottoa, joka sisältyy välitavoitteeseen 19.13; II) maainfrastruktuuriteknologian (ydinverkkoteknologian) muuttaminen E1-tekniikasta IP-tekniikaksi (Internet-protokolla) ja valtion hätäviestintäverkon (SIRESP) kapasiteetin lisääminen.
19.13	TD-C19-i04	T	Kriittiset digitaaliset infrastruktuurit			0	4	KYSY MYS 2	2026	Toteutetaan seuraavat digitaaliset infrastruktuurit: I) kansallisen sisäisen turvallisuuden verkon (NISN) uusi datakeskus; II) valtion hätäviestintäverkkoon (SIRESP) liittyvien tietojärjestelmien palautuskeskus; III) tietojärjestelmä onnettomuuksien ja tieliikenneonnetusten hallintaa varten; IV) tietojärjestelmä pelastuspalvelutapahtumien, hätätilanteiden ja katastrofien hallintaa varten
19.14	TD-C19-i04	M	Turvallisuusjoukkojen ja -palvelujen tietotekniset järjestelmät	Tietotekniikkajärjestelmät toimitettu				KYSY MYS 2	2025	Käyttöön otetaan seuraavat tietotekniset järjestelmät: A) AIMA:n tietojärjestelmät – kotouttamis-, maahanmuutto- ja turvapaikkavirasto; B) rajavalvonnan ja poliisiyhteistyön tietojärjestelmät; C) Turvallisuusjoukkojen yhteinen tietotekninen palvelujärjestelmä ja videovalvontatietojen tietotekniset järjestelmät

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaika taulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
19.15	TD-C19-i04	M	Hallituksen tietoverkon hallintakeskus (RING)	Viiden RING:n teknologisen infrastruktuurin toteuttaminen				ENSI MMÄINE N VUO SINE LJÄN NES	2026	RING:n viiden teknologisen infrastruktuurin toimittaminen (palomuurisuojaus; tietojenkäsittely, tallennus ja varmuuskopiointi; VoIP-puhelinliikenne; videoneuvottelut; ja sovellusekosysteemi).
19.28	TD-C19-i05-RAM	M	Toiminnallinen prototyyppi	Toiminnallisen prototyypin hyväksyminen				NELJÄS VUO SINE LJÄN NES	2024	Hankintaviranomainen hyväksyy toiminnallisen prototyypin. Prototyypin on sisällettävä seuraavat toiminnot: — tunnistaa tekoälyalgoritmeihin liittyvät tehottomuudet ja petokset; — tekoälypalvelut; — automatisoida päätöksenteko.
19.16	TD-C19-i05-RAM	T	Julkiset digitaaliset palvelut Madeiran autonomisella alueella		Numero	0	5	KYSY MYS 2	2025	Saataville asetettujen uusien hankkeiden tai palvelujen määrä: — "Digitecas" — Kulttuuriperintöarkistojen asiakirjojen digitalisointi — Alusten digitaalinen rekisteröintijärjestelmä — Digitaalinen satamayhteisöjärjestelmä — Digitaalinen "DROTe" (<i>Direção Regional do Ordenamento do Território</i>)
19.17	TD-C19-i05-RAM	T	Julkishallinnon tietotekniikkainfrast ruktuuri Madeiran autonomisella alueella		Numero	0	7	NELJÄS VUO SINE LJÄN NES	2025	Saataville asetettujen hankkeiden lukumäärä: • Yksityinen 5G-verkko • Metsäpalojen liikkuva valvontakeskus • D-keskukset aluehallinnolle ja alueelliselle julkishallinnolle • Yhteenliitettävyys alueellisissa julkishallinnon rakennuksissa • Digitaaliset välineet julkisen sektorin työntekijöille • julkisen varainhoidon tietojärjestelmä • julkisen omaisuuden hallintajärjestelmä
19.18	TD-C19-i06-RAA	M	ARA:n alueellisen julkishallinnon digitalisointi	Digitaalisten hankkeiden ja palvelujen saatavuus				NELJÄS VUO SINE LJÄN NES	2025	Tarjolla ovat seuraavat hankkeet ja palvelut: • APR+ esteetön, osallistava ja avoin julkishallinto • Vuotuinen tuloksellisuuskertomus + ketterämpi. • APR+ Ennakoiva • Mobile.GOV/Azores Ciber 360 • APR+ tulevaisuuden tarpeisiin

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaika taulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
19.19	TD-C19-i07	T	Korkeakoulututkinnon suorittaneiden harjoitteluohjelma		Numero	0	1 500	NEL ÄS VUO SINE LJÄN NES	2023	Niiden tutkinnon suorittaneiden lukumäärä, jotka ovat käyneet Resoluç õesdo Conselho de Ministros -ohjelman puitteissa perustetussa julkishallinnon harjoitteluohjelmassa
19.20	TD-C19-i07	T	Julkishallinnon työntekijöiden tietotekniset laitteet		Numero	0	17 500	NEL ÄS VUO SINE LJÄN NES	2023	Tietotekniset laitteet (17500 kannettavaa tietokonetta) ostettiin.
19.21	TD-C19-i07	T	Julkishallinnon työntekijöiden koulutus- ja yhteistyötilat		Numero	0	96 400	ENSI MM ÄINE N VUO SINE LJÄN NES	2026	Koulutusosallistumisten määrä jossakin seuraavista valmiuksien kehittämissuunnitelmista: <ul style="list-style-type: none"> • Programa de capacitação digital • Ylemmän ja korkea-asteen koulutus johtamisessa • Lojas do Cidadão/Espaços Cidadão koulutus • Qualifica AP -ohjelma • PlanAPP – suunnittelu- ja ennakointiosaamishanke • SIADAP Lisäksi suunnittelun, politiikan ja ennakkoinnin osaamiskeskus julkaisee verkkosivustollaan 65 raporttia, tutkimusta tai toimintapoliittista katsausta. Käytettävissä on myös 23 yhteistyötilaa.
19.22	TD-C19-r34	M	Julkishallinnon digitalisaatiota koskevan oikeudellisen kehyksen voimaantulo	Julkishallinnon digitalisaatiota koskevan oikeudellisen kehyksen voimaantulo				KOL MAS VUO SINE LJÄN NES	2021	Julkishallinnon digitalisaatiota koskevan oikeudellisen kehyksen voimaantulo: julkishallinnon digitalisaatiota koskeva strategia ja monialainen toimintasuunnitelma ja II) Lakiin 46/2018 perustuva kansallista kyberturvallisuuskehystä koskeva lainsäädäntöpaketti (mukaan lukien kyberturvallisuuden kyberturvallisuusasetusta koskeva asetus)
19.23	TD-C19-r35	M	Julkishallinnon uudelleenorganisointia koskevan lainsäädäntöpaketin voimaantulo	Julkishallinnon uudelleenorganisointia koskevan lainsäädäntöpaketin voimaantulo				NEL ÄS VUO SINE LJÄN NES	2023	Sellaisen lainsäädännön voimaantulo, joka on tarpeen keskushallinnon toiminnallisten ja organisatoristen muutosten toteuttamiseksi ministeriön määräyksellä perustetun työryhmän laatiman raportin perusteella

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
19.24	TD-C19-r36	M	Kansallisen hallintoinstituutin (Institut national de l'administration, I.P.) perustaminen	Kansallisen hallintoinstituutin perustaminen säädöksellä				KYSY MYS 2	2021	<i>Instituto Nacional de Administração, IP:n</i> perustaminen säädöksellä julkishallinnon koulutustoiminnan mahdollistamiseksi
19.34	TD-C19-i08	M	Älykkäiden alueiden portaali	Älykkäiden alueiden portaali on käytettävissä				ENSI MM ÄINE N VUO SINE LJÄN NES	2025	Saatavilla on verkkoportaali, jossa on tietoa älykkäitä alueita koskevaan kansalliseen strategiaan liittyvästä lainsäädännöstä, parhaista käytännöistä ja rahoitusresursseista.
19.35	TD-C19-i08	M	Älykkäät alueet: Kaupunkien hallintafoorumit, digitaaliset kaksoiset ja julkisen politiikan tulostaulu	Kaupunkialueiden hallintoalustojen, digitaalisten kaksoisten ja julkisen politiikan tulostaulun saatavuus				ENSI MM ÄINE N VUO SINE LJÄN NES	2026	Kaupunkihallintoalustoja on 129 kunnassa. Saatavilla on viisi digitaalista kaksosta eri aloilla, esimerkiksi vesi ja maatalous, ilmastokestävyys, liikkuvuus ja hiilestä irtautuminen, terveys, energia, matkailu ja pelastuspalvelu. Julkisen politiikan tulostaulun on oltava keskus- ja alueyhteisöjen käytettävissä.
19.36	TD-C19-i08	M	Älykkäitä alueita koskeva koulutus	Koulutuskurssien saatavuus				KYSY MYS 2	2025	Älykkäillä alueilla työskenteleville julkishallinnon työntekijöille on tarjolla koulutusta, johon liittyy sähköinen rekisteröityminen.

S.3. Kuvaus lainamuotoisella tuella rahoitettavista uudistuksista ja investoinneista

Uudistus TD-C19-r41: (Julkisten palvelujen saatavuus: yhdenmukaistetaan ja vakiinnutetaan fyysinen ja sähköinen saatavuus

Uudistuksen tavoitteena on syventää julkishallinnon digitaalista siirtymää ja hyödyntää uutta teknologiaa nykyisen julkisen palvelun mallin muuttamiseksi.

Uudistus koostuu sellaisen säädöksen voimaantulosta, jolla yhdenmukaistetaan ja konsolidoidaan säännöt, jotka koskevat julkisten palvelujen saatavuutta henkilökohtaisesti ja etänä (verkossa, sovelluksen kautta, puhelimitse).

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2024 mennessä.

Uudistus TD-C19-r42: Uusi arviointijärjestelmä julkishallinnon henkilöstön voimaannuttamiseksi ja nuorentamiseksi

Uudistuksen tavoitteena on houkutella osaajia julkishallintoon ja pitää heidät siellä sekä nuorentaa sen työvoimaa.

Uudistus koostuu julkishallinnon suorituskyvyn arviointijärjestelmän (SIADAP) tarkistamisesta, julkishallinnon osaamisprofiilin tarkistamisesta ja SIADAPin tietoteknisen alustan käyttöönotosta.

S.4. Lainamuotoisen tuen seurantaa ja täytäntöönpanoa koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
19.30	TD-C19-r41	M	Julkisten palvelujen saatavuutta koskevan säädöksen voimaantulo	Lainsäädännön voimaantulopäivän ilmaiseva säännös				KYSY MYS 2	2024	Tulee voimaan säädös, jolla yhdenmukaistetaan ja vakiinnutetaan julkisten palvelujen fyysinen ja sähköinen saatavuus.
19.31	TD-C19-r42	M	SIADAPin tarkistamista koskevan säädöksen voimaantulo	Säädöksen säännös, josta käy ilmi säädöksen voimaantulo				ENSI MM ÄINE N VUO SINE LJÄN NES	2024	Sen säädöksen voimaantulo, jolla tarkistetaan julkishallinnon suorituskyvyn yhdenmukaistettua hallinta- ja arviointijärjestelmää (SIADAP) toimenpiteen kuvauksessa kuvattujen ominaisuuksien mukaisesti.
19.32	TD-C19-r42	M	Julkishallinnon osaamisprofiilia muuttavan säädöksen voimaantulo	Säädöksen säännös, josta käy ilmi säädöksen voimaantulo				ENSI MM ÄINE N VUO SINE LJÄN NES	2024	Tarkistettu julkishallinnon kompetenssiprofiili tulee voimaan.
19.33	TD-C19-r42	M	SIADAP-alusta	SIADAP- alusta on käytettävissä				ENSI MM ÄINE N VUO SINE LJÄN NES	2025	Saatavilla on oltava SIADAPIT-alusta ja erityiskoulutusta, jotta voidaan oppia käyttämään sitä.

T. KOMPONENTTI 20: Digitaalinen koulu

Portugalissa oli vuonna 2019 alle EU:n keskiarvon internetin päivittäisessä käytössä (65 prosenttia), julkisten verkkopalvelujen käytössä (41 prosenttia) ja tieto- ja viestintätekniiikan asiantuntijoiden käytössä työmarkkinoilla (2,4 prosenttia) (Eurostatin tiedot/digitaalisten taitojen seurantakeskus), ja se asetti näille indikaattoreille kunnianhimoiset tavoitteet vuoteen 2025 mennessä (80 prosenttia, 75 prosenttia ja 5 prosenttia). Työmarkkinoiden tieto- ja viestintätekniiikan asiantuntijoista naisten osuus oli 18,3 prosenttia ja miesten 81,7 prosenttia (Eurostatin tiedot).

Osa-alueen tavoitteena on luoda edellytykset Portugalin perus- ja keskiasteen koulutusjärjestelmän koulutukselliselle, pedagogiselle ja hallinnolliselle innovoinnille. Tämä saavutetaan kehittämällä opettajien, opiskelijoiden ja koulujen henkilöstön digitaalisia taitoja, integroimalla digitaalitekniikat eri opetussuunnitelmiin ja tarjoamalla asianmukaiset laitteet. Tämän odotetaan puolestaan edistävän digitaalista siirtymää ja talouden osallistavaa ja kestäväää kasvua.

Komponentilla edistetään maakohtaisen suosituksen noudattamista väestön osaamistason ja erityisesti digitaalisen lukutaidon parantamiseksi (maakohtainen suositus 2/2019) ja digitaalitekniikan käytön tukemiseksi, jotta varmistetaan yhtäläiset mahdollisuudet laadukkaaseen koulutukseen (maakohtainen suositus 2/2020).

On odotettavissa, että mikään tämän komponentin toimenpide ei aiheuta asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitettua merkittävää haittaa ympäristötavoitteille, kun otetaan huomioon suunnitelmassa ”ei merkittävää haittaa” -periaatetta koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukaisesti esitetty toimenpiteiden kuvaus ja lieventävät toimet.

T.1. Kuvaus uudistuksista ja investoinneista, joita rahoitetaan rahoitustuella, jota ei makseta takaisin

Investointi TD-C20-i01: Digitaalinen siirtymä koulutuksessa

Toimenpiteen tavoitteena on investoida digitaaliseen koulutusympäristöön oppimisen, opetuksen ja koulujen hallinnon näkökulmasta.

Investointi koostuu digitaalisten oppimisresurssien tarjoamisesta, erikoistuneiden teknologisten laitteiden saatavuudesta ja koulujen hallintojärjestelmistä.

Investointi TD-C20-i02-RAA: Digitaalinen koulutus (Azorit)

Toimenpiteen tavoitteena on varmistaa digitaalitekniikan saatavuus koulutuksessa.

Investointi koostuu laitteiden, digitaalisten oppimisresurssien ja koulutuksen tarjoamisesta sekä yhteysien parantamisesta.

Investointi TD-C20-i03-RAM: ARM-koulutuksen digitalisoinnin nopeuttaminen

Toimenpiteen tavoitteena on ennakoivampi, osallistavampi, riippumattomampi, oikeudenmukaisempi ja avoimempi koulutusjärjestelmä Madeiran autonomisella alueella.

Investointi koostuu digitaalisten resurssien ja laitteiden tarjoamisesta kouluille, yhteyksien parantamisesta ja digitaalisia taitoja koskevasta koulutuksesta.

T.2. Ei-takaisinmaksettavan rahoitustuen seuranta ja täytäntöönpanoa koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
20.2	TD-C20-i01	M	Oppilaille ja opettajille tarkoitettujen henkilökohtaisten tietokoneiden hankintasopimusten allekirjoittaminen	Sopimus allekirjoitettu				NELJÄS VUOSIEN	2021	Allekirjoitetaan sopimukset 600000 uuden kannettavan tietokoneen ostamisesta, jotta ne voidaan lainata opettajille ja oppilaille
20.3	TD-C20-i01	T	Oppilaiden ja opettajien henkilökohtaiseen käyttöön tarkoitetut tietokoneet		Numero	450 000	1 050 000	NELJÄS VUOSIEN	2022	Julkisten perus- ja keskiasteen koulujen opettajille ja oppilaille lainattavien kannettavien tietokoneiden määrä
20.5	TD-C20-i01	T	Digitaalisen koulutuksen laboratoriot		Numero	0	1 300	NELJÄS VUOSIEN	2024	Niiden uusien digitaalisen koulutuksen laboratoriorien lukumäärä, jotka on otettu vastaan Manner-Portugalin julkisissa ^{perus-} ja keskiasteen kouluissa (5-12. luokka) erityisillä hankelaitteilla, kuten robotiikkapaketeilla, 3D-tulostimilla, mittaus- ja testauslaitteilla ja tietokoneilla.
20.6	TD-C20-i01	T	Asennetut uudet projektorilaitteet		Numero	0	40 000	KYSYMYKSIÄ	2024	Julkisiin oppilaitoksiin asennettujen uusien projektorien lukumäärä.
20.7	TD-C20-i01	M	Koulun johtamiseen tarvittavat resurssit					NELJÄS VUOSIEN	2024	95 prosenttia Manner-Portugalin julkisen verkon opetusyksiköistä on saanut koulujen hallintoon tarkoitettuja tietokoneita, yhteensä vähintään 15000 tietokonetta. Vähintään vanhempien, opettajien ja muiden koulualan ammattilaisten henkilökohtaisuuden hallintatarkkaisu koskevan sopimuksen allekirjoittaminen. Vanhemmilla, opettajilla ja muilla koulujen ammattilaisilla on käytettävissään tunnistusjärjestelmä, joka mahdollistaa pääsyn Portal das Matrículas -koulutuslustralle.
20.8	TD-C20-i01	T	Digitaaliset oppimisresurssit		Numero	0	77	KYSYMYKSIÄ	2026	Niiden oppiaineiden määrä eri arvosanoissa, joilla on saatavilla digitaalisia oppimisresursseja

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikat aulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
20.10	TD-C20-i02-RAA	T	Laajat avoimet verkkokurssit opettajille ja vanhemmille ARA-alueella		Numero	0	4	NELJÄS VUOSI LÄNNES	2022	Sellaisten massiivisten avointen verkkokurssien (MOOC) määrä, jotka on luotu edistämään digitaalisten taitojen kehittämistä luokkaopetusta ja etäopetusta varten, mukaan lukien opastusvideoiden ja digitaalisten taitojen hankintaportaalien tarjoaminen. MOOC-kurssit ovat saatavilla verkossa, ja ne ovat vapaasti opettajien ja oppilaiden vanhempien saatavilla.
20.12	TD-C20-i02-RAA	T	Digitaaliset laitteet ja digitaaliset oppimateriaalit kouluille		Numero	0	37	NELJÄS VUOSI LÄNNES	2025	37 Azoreilla sijaitsevaa kouluyksikköä on saanut laitteita internetyhteyttä varten, kannettavia tietokoneita tai tabletteja sekä digitaalisia käsikirjoja. Lisäksi he ovat saaneet muita laitteita, kuten interaktiivisia näyttöjä, mikroskooppeja, 3D-tulostimia tai opetusrobotteja.
20.14	TD-C20-i03-RAM	T	Digitaaliset käsikirjat toisen ja kolmannen syklin oppilaille ja toisen asteen oppilaille		Numero	0	5 120	NELJÄS VUOSI LÄNNES	2022	Niiden ensimmäisen ja toisen asteen koulutuksen toisen ja kolmannen kierroksen oppilaiden lukumäärä, joilla oli lukuvuoden aikana pääsy digitaaliseen käsikirjaan ja jotka käyttivät sitä Madeiran autonomisella alueella.
20.15	TD-C20-i03-RAM	T	Koulujen liittäminen Madeiran autonomiseen alueeseen		Numero	0	80	NELJÄS VUOSI LÄNNES	2024	Niiden hyväksytyt ilmoitusjärjestelmän koulujen lukumäärä, joihin on asennettu WiFi-yhteyslaitteet.
20.16	TD-C20-i03-RAM	T	Oppilaat perus- ja keskiasteen koulutuksen toisella ja kolmannella kierroksella Madeiran autonomisella alueella digitaalisten käsikirjojen avulla		Numero	5 120	15 910	NELJÄS VUOSI LÄNNES	2025	Niiden ensimmäisen ja toisen asteen koulutuksen toisen ja kolmannen syklin oppilaiden lukumäärä, joille annettiin kouluvuoden 2025/2026 aikana digitaalinen manuaalinen tarvikepaketti Madeiran autonomisella alueella.
20.17	TD-C20-i03-RAM	T	Digitaalisia taitoja koskeva koulutus hyväksytyssä ilmoitusjärjestelmässä		Numero	0	6 500	NELJÄS VUOSI	2025	Digitaalisten taitojen koulutuksen osallistujille myönnetty todistukset ovat saatavilla Interagir-alustalla, joka seuraa jatkokoulutuksen tarjoamista koulutusosalalla.

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/ tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteen osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusajat aulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
								LJÄN NES		
20.18	TD-C20-I03-RAM	M	Madeiran autonomisen alueen koulujen tieteelliset ja teknologiset laitteet	Tieteellisten ja teknologisten laitteiden toimittaminen				NELJ ÄS VUO SINE LJÄN NES	2025	<p>Madeiran autonomisen alueen koulut ovat saaneet seuraavat laitteet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2500 laskentatieteen laitetta, • Laitteet 110 luokkahuoneen muodostamiseen, joista kukin kuuluu johonkin seuraavista oppimisympäristötyypeistä: Innovatiiviset oppimisympäristöt, innovatiiviset oppimisympäristöt, "Makerspace"-huoneet ja "Snoezelen"-huoneet.

U. KOMPONENTTI 21: REPowerEU-suunnitelma

REPowerEU-luvun tavoitteena on tukea Portugalin energiaomavaraisuutta ja vihreää siirtymää koskevia tavoitteita uudessa geopoliittisessa ja energiamarkkinatilanteessa.

REPowerEU-suunnitelman mukaisten uudistusten ja investointien tavoitteena on vahvistaa Portugalin energiaomavaraisuutta ja nopeuttaa sen talouden hiilestä irtautumista. Luku sisältää uudistuksia, joilla virtaviivaistetaan uusiutuvan energian lupamenettelyjä, luodaan keskitetty palvelupiste uusiutuvaa energiaa koskevien hankkeiden lupamenettelyjä varten sekä edistetään biometaanin ja uusiutuvan vedyn käyttöönottoa maassa. Investointi koostuu merituulivoiman käyttöönottoa koskevien teknisten tutkimusten kehittämisestä. Lisäksi Portugali vastaa haasteeseen, joka liittyy työvoiman uudelleen koulutukseen vihreää siirtymää varten, vihreää osaamista koskevalla uudistuksella, jonka tavoitteena on luoda kattava ammatillisen koulutuksen tarjonta vihreän osaamisen kehittämiseksi ja 25 tuhannen ihmisen kouluttamiseksi seuraavien kahden vuoden aikana. Lukuun sisältyy myös investointeja energiaköyhyyden torjumiseksi investoinneilla, joilla parannetaan asuinrakennusten, palvelurakennusten ja julkisten rakennusten energiatehokkuutta, sekä uudistuksia energiaköyhyyden kansallisen seurantakeskuksen perustamiseksi ja keskitetyn palvelupisteen mallin kehittämiseksi kansalaisten tukemiseksi energiatehokkuustoimien täytäntöönpanossa.

Portugali lisää myös häiriönsietokykyään tekemällä strategisia investointeja nettonollateknologioiden tuotannon tukemiseksi, lisäämällä nykyisiä investointeja uusiutuviin kaasuihin ja päästöttömään liikenteeseen sekä rakentamalla varastointikapasiteettia energijärjestelmän joustavuuden lisäämiseksi samalla kun edistetään uusiutuvia energialähteitä. Suunnitteilla on useita uusia investointeja päästöttömään liikenteeseen, ja ne leviävät eri puolille maata, mukaan lukien linja-autojen nopean kauttakulun linjan rakentaminen Bragaan ja kiskoköysiradan rakentaminen Nazareen.”

Useisiin toimenpiteisiin liittyy rajat ylittävä ulottuvuus, jota kehitetään pääasiassa uusiutuviin energialähteisiin ja energiatehokkuuteen tehtävillä investoinneilla.

Komponentilla edistetään Portugalille annetun maakohtaisen suosituksen noudattamista, jotta se voi vähentää riippuvuuttaan fossiilisista polttoaineista (maakohtainen suositus 4 2022 ja 2023) ja keskittää investoinnit vähähiiliseen talouteen siirtymiseen ja energiasiirtymään (maakohtainen suositus 3 2019) sekä puhtaaseen ja tehokkaaseen energian tuotantoon ja käyttöön (maakohtainen suositus 3 2020). Siihen sisältyy erityisesti toimenpiteitä, joilla nopeutetaan uusiutuvien energialähteiden käyttöönottoa, yksinkertaistetaan lupamenettelyjä, irrotetaan liikenneala hiilestä, parannetaan rakennusten energiatehokkuutta, parannetaan sähkön siirto- ja jakeluverkkoja, lisätään sähkön varastointia ja vahvistetaan vihreän siirtymän edellyttämien vihreiden taitojen hankkimista.

Minkään tämän komponentin toimenpiteen ei odoteta aiheuttavan asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitettua merkittävää haittaa ympäristötavoitteille, kun otetaan huomioon ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukaiset elpymis- ja palautumissuunnitelmissa esitettyjen toimenpiteiden kuvaus ja lieventävät toimet.

U.1. Kuvaus uudistuksista ja investoinneista, joita rahoitetaan rahoitustuella, jota ei makseta takaisin

Investointi RP-C21-i01: Laajennettu toimenpide: Teollisuuden hiilestä irtautuminen

Tämän toimenpiteen tavoitteena on lisätä investointia TC-C11-i01: (Teollisuuden hiilestä irtautuminen) kuvaus komponentissa 11

Tämä toimenpide koostuu taloudellisen tuen antamisesta yrityksille hiilestä irtautumista koskeviin hankkeisiin.

Investointi RP-C21-i02: Laajennettu toimenpide: Asuinrakennusten energiatehokkuus

Toimenpiteen tavoitteena on laajentaa toimenpidettä TC-C13-i01: Asuinrakennusten energiatehokkuus komponentissa 13

Investointi koostuu asuinrakennusten energiatehokkuustoimenpiteistä.

Investointi RP-C21-i03: Laajennettu toimenpide: Palvelualan käyttämien rakennusten energiatehokkuus

Tämän toimenpiteen tavoitteena on laajentaa komponenttiin 13 sisältyvää toimenpidettä TC-C13-i03 ”Palvelualan käyttämien rakennusten energiatehokkuus”.

Investointi koostuu palvelualan rakennusten energiatehokkuustoimenpiteistä.

Investointi RP-C21-i04-RAM: Julkisten rakennusten energiatehokkuus Madeiralla

Investoinnin tavoitteena on lisätä energiatehokkuutta Madeiralla.

Investointi koostuu julkisten rakennusten energiatehokkuutta parantavista peruskorjauksista.

Uudistus RP-C21-r43: Kansallinen energiaköyhyyden seurantakeskus

Uudistuksen tavoitteena on torjua energiaköyhyyttä.

Uudistus koostuu kansallisen energiaköyhyyden seurantakeskuksen (ONPE) perustamista koskevan säädöksen ja asuntosektorin energiatehokkuustoimenpiteiden rahoitusvälineen perustamista energiaköyhyyden torjumiseksi koskevan säädöksen voimaantulosta.

Uudistus RP-C21-r44: Energiatehokkuutta koskevat keskitetyt palvelupisteet kansalaisille (kansalaisten energia-alueet)

Uudistuksen tavoitteena on tukea kansalaisia energiatehokkuutta ja uusiutuvaa energiaa koskevien toimenpiteiden valmistelussa ja käytössä sekä parantaa energialukutaitoa.

Uudistus koostuu fyysisistä palvelupisteistä (kansalaisten energiatilat – *Espaços Cidadão Energia*) ja niiden henkilöstön koulutuksesta.

Investointi RP-C21-i05: Tuki vihreälle teollisuudelle

Investoinnin tavoitteena on lisätä uusiutuvaan energiaan, hiilestä irtautumiseen ja energiatehokkuuteen liittyvien teknologioiden tuotantokapasiteettia.

Investoinnilla tuetaan yksittäisiä yrityksiä tai hankkeita, jotka investoivat teollisuuteen ilmastosiirtymään liittyvien teknologioiden tuotannossa.

Uudistus RP-C21-r45: Vihreät taidot

Uudistuksen tavoitteena on tarjota vihreää osaamista koskevaa ammatillista koulutusta.

Uudistus koostuu seuraavista osista:

- Vihreän osaamisen ja työllisyyden ohjelma: energia-alan ammatillinen koulutusohjelma;
- Energiasiirtymän koulutuskeskus, joka tarjoaa koulutusta energiasiirtymän ja ilmastotoimien aloilla.

Uudistus RP-C21-r46: Uusiutuvaa vetyä koskeva sääntelykehys

Uudistuksen tavoitteena on kannustaa edistämään uusiutuvaa vetyä osana kattavampaa siirtymästrategiaa kohti vähähiilistä taloutta. Uudistuksen tavoitteena on myös luoda edellytykset maakaasuverkon hiilestä irtautumiselle ja auttaa kehittämään uusiutuvan vedyn arvoketjua.

Uudistuksessa tarkistetaan uusiutuvia kaasuja koskevaa lainsäädäntökehystä. Tarkistetussa kehyksessä on

- a) vahvistetaan uusiutuvan vedyn tuotantoa, sertifiointia, kuljetusta, vuotojen välttämistä ja tarvittaessa kaasuverkkoon syöttämistä koskevat tekniset kriteerit ja toiminnalliset näkökohdat sekä vahvistetaan kriteerit, joiden mukaan vetyä ei saa ylittää kaasuverkossa sallittua enimmäispitoisuutta,
- b) asettaa tavoitteita teollisuuden ja liikenteen kaltaisille aloille, joilla hiilestä irtautuminen on vaikeaa,
- c) varmistaa laskutusjärjestelmän avoimuus,
- d) määriteltävä (ennen sertifiointia) vetyverkon toiminnasta vastaava taho,
- e) esitetään vedyn syötön valvontamenetelmät, jotka voisivat perustua lämmityskapasiteettiin ja kaasun laatuun (kuten ylempi lämpöarvo, Wobben indeksi (polton laatuindikaattori) ja vedyn prosenttiosuus seoksessa).

Lisäksi virallisessa lehdessä Diário da República julkaistaan hallinnollinen tai oikeudellinen säädös, joka tulee voimaan ja jossa täsmennetään, että uusiutuvan vedyn tuotantolaitoksiksi katsotaan ainoastaan teollisuusyksiköt, jotka täyttävät uusiutuvaa energiaa koskevan direktiivin ja sen delegoitujen säädösten (2018/2001/EU) vaatimukset. Sääöksessä vahvistetaan myös menettely, jota uusiutuvista lähteistä peräisin olevien kaasujen tuotantolupien hakijoiden on noudatettava, ja edellytetään, että luvan hakijat toimittavat vakuutuksen, jossa ne sitoutuvat täyttämään uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käyttöä koskevat vaatimukset, joista säädetään uusiutuvia energialähteitä koskevassa direktiivissä ja sen delegoiduissa säädöksissä (2018/2001/EU), ja varmistamaan tuotetun vedyn uusiutuvan alkuperän.

Edellä mainitussa hallinnollisessa tai oikeudellisessa asiakirjassa on myös edellytettävä, että ennen uusiutuvan vedyn tuotannon aloittamista hakijan on teollisuuslaitoksen käyttöönottoa ja käyttöä koskevan luvan saamiseksi tarvittaessa esitettävä tuotantoprosessissa kuluttamansa uusiutuvan energian lopullinen ostosopimus sekä tiedot, jotka ovat tarpeen sen osoittamiseksi, että ilmoituksessa annetut sitoumukset on täytetty.

Uudistuksen täytäntöönpano on saatettava päätökseen 30 päivään kesäkuuta 2024 mennessä.

Uudistus RP-C21-r47: Ensimmäinen kestävän biometaanin ja biometaanin toimintasuunnitelman huutokauppa

Uudistuksen tavoitteena on edistää ja lisätä kestävän biometaanin tuotantoa ja kulutusta ja luoda tarvittavat edellytykset biometaanitalouden kehittämiseksi Portugalissa.

Uudistuksessa käynnistetään ensimmäinen huutokauppa, jossa tukkukauppias (CURg) ostaa kestävän biometaanin keskitetysti, 4 päivänä tammikuuta annetun hallituksen asetuksen nro 15/2023 mukaisesti. Huutokaupalla on pyrittävä ostamaan 150 gigawattituntia vuodessa biometaania kansalliseen kaasuverkkoon syötettäväksi. Uudistukseen sisältyy myös biometaania koskevan toimintasuunnitelman hyväksyminen. Toimintasuunnitelmassa esitetään strategia biometaanin kehittämiseksi Portugalissa. Toimintasuunnitelmassa ehdotetaan toimia suotuisan sääntelykehyksen varmistamiseksi yhdistettynä joukkoon julkisia poliitikkoja, joilla tuetaan biometaanin sisämarkkinoiden luomista sekä tuotannon tukemiseksi että kulutuksen edistämiseksi.

Uudistuksen toteutus on määrä saattaa päätökseen 31. maaliskuuta 2024 mennessä.

Uudistus RP-C21-r48: Uusiutuvaa energiaa koskeviin hankkeisiin sovellettavan oikeudellisen ja sääntelykehyksen yksinkertaistaminen

Uudistuksen tavoitteena on tukea uusiutuvaa energiaa koskevia hankkeita yksinkertaistamalla uusiutuvan energian lupamenettelyjä koskevaa oikeudellista ja sääntelykehystä ja kouluttamalla lupamenettelyjä ja niihin liittyvää digitaalista välinettä käsitteleviä tahoja.

Uudistus koostuu seuraavista osista:

- Uusiutuvaa energiaa koskevien hankkeiden lupamenettelyjä käsittelevän työryhmän perustamisesta annetun säädöksen (EMER 2030) voimaantulo. Uusiutuvaa energiaa ja varastointihankkeita koskevasta kunnallisista luvista annetun asetuksen voimaantulo.
- Uuden uusiutuvan energian kapasiteetin jakamista koskevasta aikataulusta annetun säädöksen voimaantulo.
- Uusiutuvan energian hankkeiden ja energian varastoinnin lupamenettelyihin liittyvä julkishallinnon henkilöstön sademäärä.

Investointi RP-C21-i07: Merellä tuotettavan energian potentiaalia koskevat tekniset tutkimukset

Tämän investoinnin tavoitteena on helpottaa tarjouskilpailumenettelyjä ja teknisiä tutkimuksia kelluvan merituulivoimakapasiteetin asentamiseksi.

Investointi koostuu offshore-energiahuutokauppojen valmistelua koskevista teknisistä selvityksistä.

Investointi RP-C21-i09: Keskitetty palvelupiste uusiutuvaa energiaa koskevien hankkeiden lupamenettelyjä ja seuranta varten

Tämän investoinnin tavoitteena on helpottaa uusiutuvaa energiaa koskevien hankkeiden lupa- ja seurantamenettelyjä.

Investointi koostuu keskitetystä digitaalisesta alustasta.

Investointi RP-C21-i10-RAA: Kannustinjärjestelmä uusiutuvan energian varastointijärjestelmien ostamiseksi ja asentamiseksi Azoreilla

Investoinnin tavoitteena on edistää energiasiirtymää Azoreilla.

Investointi koostuu varastointijärjestelmien asentamisesta.

Investointi RP-C21-i11-RAM: Uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian tuotantoa ja varastointia Madeiralla ja Porto Santossa koskeva kannustinjärjestelmä

Investoinnin tavoitteena on edistää energiasiirtymää Madeiran autonomisella alueella.

Investointi koostuu uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähkön tuotanto- ja varastointijärjestelmien asentamisesta.

Investointi RP-C21-i12: Laajennettu toimenpide: Julkisen liikenteen hiilestä irtautuminen

Investoinnin tavoitteena on laajentaa TC-C15-i05-sykliä: (Julkisen liikenteen hiilestä irtautuminen) kuvausta komponentissa 15

Toimenpiteen laajennettu osa koostuu julkisessa liikenteessä käytettävien uusien päästöttömien linja-autojen määrän lisäämisestä.

Investointi RP-C21-i13-RAM: Liikenteen hiilestä irtautuminen

Toimenpiteen tavoitteena on edistää liikenteen hiilestä irtautumista Madeiran autonomisella alueella.

Investointi koostuu päästöttömien linja-autojen hankinnasta, päästöttömien linja-autojen latauspisteiden asentamisesta ja sähköajoneuvoilla korvattavien ajoneuvojen romutusjärjestelmästä.

Investointi RP-C21-i14: Linja-auton nopea kauttakulku Braga

Investoinnin tavoitteena on lisätä kestävä julkista liikennettä Bragassa.

Investointi koostuu Bus Rapid Transit -linjan rakentamisesta Bragan kaupunkiin sekä kymmenen päästöttömän linja-auton ostamisesta.

Investointi RP-C21-i16: Nazaré Funicular

Investoinnin tavoitteena on lisätä kestävä julkista liikennettä Nazaréssa.

Investointi koostuu mekaanisen kuljetusratkaisun (funikulaarisen) rakentamisesta.

Investointi RP-C21-i17: Järjestelmä uusiutuvan vedyn ja uusiutuvien kaasujen tukemiseksi

Tällä toimenpiteellä pyritään tukemaan uusiutuvan vedyn ja muiden uusiutuvista lähteistä peräisin olevien kaasujen tuotantoa.

Tämä toimenpide koostuu avustusjärjestelmään tehtävästä julkisesta investoinnista, jolla kannustetaan yksityisiä investointeja ja parannetaan rahoituksen saatavuutta Portugalin energia-alalla ja siihen liittyvillä teollisuudenaloilla ja palveluissa. Järjestelmä toimii myöntämällä avustuksia suoraan yksityiselle sektorille.

Järjestelmää hallinnoi toteutuskumppanina ilmastovirasto (*Agência para o Clima*).

Järjestelmän on sisällettävä seuraavat osatekijät:

- Kaasujen tuotanto yksinomaan uusiutuvia energialähteitä ja uusiutuvaa vetyä käyttävien laitosten tuottamasta energiasta, uusiutuvien kaasujen, myös uusiutuvan vedyn ja biometaanin, tuotantoa koskevien investointihankkeiden tukeminen.
- Uusiutuvan vedyn ja muiden uusiutuvista lähteistä peräisin olevien kaasujen tuotannon on oltava uusiutuvia energialähteitä koskevan direktiivin (2018/2001/EU) ja sen delegoitujen säädösten mukaista. Uusiutuvan vedyn tuotannossa käytetään ainoastaan elektrolyysejä.

Ohjelmaan tehtävän investoinnin toteuttamiseksi Portugalin ja ilmastoviraston (*Agência para o Clima*) on allekirjoitettava täytäntöönpanosopimus tai yksi tai useampi säädös, joka sisältää seuraavan sisällön:

1. Kuvaus ohjelman päätöksentekoprosessista: Ohjelman lopullisen myöntämispäätöksen tekee investointikomitea tai muu vastaava hallintoelin, ja se hyväksytään Portugalin hallituksesta riippumattomien jäsenten ääntenemmistöllä.
2. Asiaan liittyvän avustusjärjestelmän keskeiset vaatimukset, joihin kuuluvat seuraavat:
  - a. Kuvaus myönnettyistä avustuksista ja tukikelpoisista lopullisista edunsaajista.
  - b. Vaatimus siitä, että kaikki tuetut investoinnit ovat taloudellisesti elinkelpoisia.
  - c. Vaatimus noudattaa ”ei merkittävää haittaa” -periaatetta sitä koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukaisesti. Avustusjärjestelmässä suljetaan tukikelpoisuuden ulkopuolelle erityisesti seuraavat toiminnot ja omaisuuserät: I) fossiilisiin polttoaineisiin liittyvät toiminnot ja varat, mukaan lukien tuotantoketjun loppupään käyttö,²⁹ⁱⁱ) EU:n päästökauppajärjestelmän mukaiset toiminnot ja varat, joilla saavutetaan ennustetut kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät alita asiaankuuluvia vertailuarvoja,³⁰ⁱⁱⁱ) jätteen kaatopaikkoihin, polttolaitoksiin ja mekaanisiin biologisiin käsittelylaitoksiin liittyvät toiminnot³¹ ja varat³².
  - d. Vaatimus siitä, että ohjelman lopulliset tuensaajat eivät saa tukea muista unionin välineistä samojen kustannusten kattamiseen.

²⁹ Lukuun ottamatta a) toimintoja ja varoja, jotka koskevat sähkön ja/tai lämmön tuotantoa sekä niihin liittyvää maakaasua käyttävää siirto- ja jakeluinfrastruktuuria ja jotka täyttävät ”ei merkittävää haittaa” -periaatetta koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) liitteessä III esitetyt ehdot, ja b) ii alakohdan mukaisia toimintoja ja varoja, joiden osalta fossiilisten polttoaineiden käyttö on tilapäistä ja teknisesti väistämätöntä, jotta voidaan siirtyä oikea-aikaisesti kohti fossiilisten polttoaineista vapaata toimintaa.

³⁰ Jos tuetulla toiminnalla saavutetaan ennustetut kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät ole merkittävästi alhaisempia kuin asianomaiset vertailuarvot, on annettava selvitys syistä, joiden vuoksi tämä ei ole mahdollista. Vertailuarvot, jotka on vahvistettu maksutta jaettavien päästöoikeuksien varten päästökauppajärjestelmän soveltamisalaan kuuluville toiminnoille komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/447 mukaisesti.

³¹ Tämä soveltamisalan ulkopuolelle jättäminen ei koske tämän toimenpiteen mukaisia toimia laitoksissa, jotka on tarkoitettu yksinomaan kierrätettäväksi kelpaamattoman vaarallisen jätteen käsittelyyn, eikä olemassa olevissa laitoksissa, joissa tämän toimenpiteen mukaisilla toimilla pyritään lisäämään energiatehokkuutta, ottamaan talteen kaasuja varastointia tai käyttöä varten tai ottamaan talteen materiaalit polttotuhkasta, edellyttäen, että tällaiset tämän toimenpiteen mukaiset toimet eivät johda laitoksen jätteenkäsittelykapasiteetin kasvuun tai laitosten käyttöiän pidentämiseen; tästä on toimitettava näyttöä laitoskohtaisesti.

³² Tämä soveltamisalan ulkopuolelle jättäminen ei koske tämän toimenpiteen mukaisia toimia olemassa olevissa mekaanisissa biologisissa käsittelylaitoksissa, jos tämän toimenpiteen mukaisten toimien tarkoituksena on parantaa energiatehokkuutta tai uudistaa erotetun jätteen kierrätystoimia biojätteen kompostointia ja biojätteen anaerobista mädättämistä varten edellyttäen, että tällaiset tämän toimenpiteen mukaiset toimet eivät johda laitosten jätteenkäsittelykapasiteetin lisääntymiseen tai laitosten käyttöiän pidentämiseen; tästä on toimitettava näyttöä laitoskohtaisesti.

3. Täytäntöönpanosopimuksen ja/tai säädösten kattama määrä, toteutuskumppanin maksurakenne ja vaatimus käyttää järjestelmän käyttämättömät tulot, myös vuoden 2026 jälkeen, samoihin toimintapoliittisiin tarkoituksiin.
4. Seuranta-, valvonta- ja tarkastusvaatimukset, joihin sisältyvät
  1. Kuvaus ilmastoviraston seurantajärjestelmästä, jolla raportoidaan käyttöön otetuista avustuksista.
  2. Kuvaus ilmastoviraston menettelyistä, joilla varmistetaan petosten, korruption ja eturistiriitojen ehkäiseminen, havaitseminen ja korjaaminen.
  3. Velvollisuus tarkistaa kunkin toimen tukikelpoisuus täytäntöönpanosopimuksessa tai ohjelman perustamissääöksessä tai -sääöksissä vahvistettujen vaatimusten mukaisesti ennen toimen rahoittamista koskevaa sitoumusta.
  4. Velvoite suorittaa riskiperusteisia jälkitarkastuksia Fundo Ambiental -rahaston tarkastussuunnitelman mukaisesti. Näillä tarkastuksilla on todennettava i) valvontajärjestelmien tehokkuus, mukaan lukien petosten, lahjonnan ja eturistiriitojen havaitseminen; ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen, valtioneuvoston sääntöjen ja ilmastotavoitteita koskevien vaatimusten noudattaminen; ja iii) noudatetaan vaatimusta, jonka mukaan järjestelmän lopulliset edunsaajat eivät ole saaneet tukea muista unionin välineistä samojen kustannusten kattamiseksi. Tarkastuksissa on myös todennettava toimien laillisuus ja se, että sovellettavan täytäntöönpanosopimuksen tai avustusjärjestelmän perustamista koskevan säädöksen (koskevien säädösten) ehtoja noudatetaan.
  5. Vaatimukset toteutuskumppanin tekemiä ilmastoinvestointeja varten: vähintään 30100000 euron elpymis- ja palautumistukivälineen investoinneista tukivälineeseen on edistettävä ilmastonmuutosta koskevia tavoitteita elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen liitteen VI mukaisesti.³³

Investointi RP-C21-i18: Verkon joustavuutta ja varastointia tukeva järjestelmä

Tämä toimenpide koostuu avustusjärjestelmään tehtävästä julkisesta investoinnista, jolla kannustetaan yksityisiä investointeja ja parannetaan rahoituksen saatavuutta Portugalin energia-alalla ja siihen liittyvillä teollisuudenaloilla ja palveluissa. Järjestelmä toimii myöntämällä avustuksia suoraan yksityiselle sektorille.

Järjestelmää hallinnoi toteutuskumppanina ilmastovirasto (*Agência para o Clima*). Järjestelmän on sisällettävä seuraavat osatekijät:

- Tukea investointeja uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähkön varastointilaitoksiin³⁴.
- Tukikelpoisia ovat ainoastaan investointitoimet, joiden tarkoituksena on akkupohjaisten sähkönvarastointijärjestelmien asentaminen siirto- ja jakeluverkkojen mittakaavassa. Nämä

³³ Yksittäisiin hankkeisiin liittyviä lopullisia tuensaajia on vaadittava esittämään kunkin tuetun hankkeen osalta perustelut valitulle tukitoimialalle sekä kuvaus hankkeesta ilmastorahoitusosuuden laskemista varten. Toteutuskumppanin on myös toimitettava jäsenvaltiolle puolivuositainen raportti kunkin hankkeen/toimen täytäntöönpanosta.

³⁴ Yksittäisiin hankkeisiin liittyviä lopullisia tuensaajia on vaadittava esittämään kunkin tuetun hankkeen osalta perustelut valitulle tukitoimialalle sekä kuvaus hankkeesta ilmastorahoitusosuuden laskemista varten. Toteutuskumppanin on myös toimitettava jäsenvaltiolle puolivuositainen raportti kunkin hankkeen/toimen täytäntöönpanosta.

järjestelmät on liitettävä riippumattomiin sähköntuotantokeskuksiin, joiden asennettu kapasiteetti on yli 1 MVA ja jotka toimivat suoraan yleiseen sähköverkkoon liitetyillä uusiutuvilla energialähteillä.

Ohjelmaan tehtävän investoinnin toteuttamiseksi Portugalin ja ilmastoviraston, jäljempänä 'Agência para o Clima', on allekirjoitettava [täytäntöönpanosopimus tai yksi tai useampi säädös], joka sisältää seuraavan sisällön:

1. Kuvaus ohjelman päätöksentekoprosessista: Ohjelman lopullisen myöntämispäätöksen tekee investointikomitea tai muu vastaava hallintoelin, ja se hyväksytään Portugalin hallituksesta riippumattomien jäsenten ääntenemmistöllä.
2. Asiaan liittyvän avustusjärjestelmän keskeiset vaatimukset, joihin kuuluvat seuraavat:
  - a. Kuvaus myönnettyistä avustuksista ja tukikelpoisista lopullisista edunsaajista.
  - b. Vaatimus siitä, että kaikki tuetut investoinnit ovat taloudellisesti elinkelpoisia.
  - c. Vaatimus noudattaa ”ei merkittävää haittaa” -periaatetta sitä koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) mukaisesti. Avustusjärjestelmässä suljetaan tukikelpoisuuden ulkopuolelle erityisesti seuraavat toiminnot ja omaisuserät: I) fossiilisiin polttoaineisiin liittyvät toiminnot ja varat, mukaan lukien tuotantoketjun loppupään käyttö,³⁵ii) EU:n päästökauppajärjestelmän mukaiset toiminnot ja varat, joilla saavutetaan ennustetut kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät alita asiaankuuluvia vertailuarvoja,³⁶iii) jätteen kaatopaikkoihin, polttolaitoksiin ja mekaanisiin biologisiin käsittelylaitoksiin liittyvät toiminnot³⁷ ja varat³⁸.
  - d. Vaatimus siitä, että ohjelman lopulliset tuensaajat eivät saa tukea muista unionin välineistä samojen kustannusten kattamiseen.
3. Täytäntöönpanosopimuksen ja/tai säädösten kattama määrä, toteutuskumppanin maksurakenne ja vaatimus käyttää järjestelmän käyttämättömät tulot, myös vuoden 2026 jälkeen, samoihin toimintapoliittisiin tarkoituksiin.

---

³⁵ Lukuun ottamatta a) toimintoja ja varoja, jotka koskevat sähkön ja/tai lämmön tuotantoa sekä niihin liittyvää maakaasua käyttävää siirto- ja jakeluinfrastruktuuria ja jotka täyttävät ”ei merkittävää haittaa” -periaatetta koskevien teknisten ohjeiden (2021/C58/01) liitteessä III esitetyt ehdot, ja b) ii alakohdan mukaisia toimintoja ja varoja, joiden osalta fossiilisten polttoaineiden käyttö on tilapäistä ja teknisesti väistämätöntä, jotta voidaan siirtyä oikea-aikaisesti kohti fossiilisten polttoaineista vapaata toimintaa.

³⁶ Jos tuetulla toiminnalla saavutetaan ennustetut kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät ole merkittävästi alhaisempia kuin asianomaiset vertailuarvot, on annettava selvitys syistä, joiden vuoksi tämä ei ole mahdollista. Vertailuarvot, jotka on vahvistettu maksutta jaettavien päästöoikeuksien varten päästökauppajärjestelmän soveltamisalaan kuuluville toiminnoille komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/447 mukaisesti.

³⁷ Tämä soveltamisalan ulkopuolelle jättäminen ei koske tämän toimenpiteen mukaisia toimia laitoksissa, jotka on tarkoitettu yksinomaan kierrätettäväksi kelpaamattoman vaarallisen jätteen käsittelyyn, eikä olemassa olevissa laitoksissa, joissa tämän toimenpiteen mukaisilla toimilla pyritään lisäämään energiatehokkuutta, ottamaan talteen kaasuja varastointia tai käyttöä varten tai ottamaan talteen materiaalit polttotuhkasta, edellyttäen, että tällaiset tämän toimenpiteen mukaiset toimet eivät johda laitoksen jätteenkäsittelykapasiteetin kasvuun tai laitosten käyttöiän pidentämiseen; tästä on toimitettava näyttöä laitoskohtaisesti.

³⁸ Tämä soveltamisalan ulkopuolelle jättäminen ei koske tämän toimenpiteen mukaisia toimia olemassa olevissa mekaanisissa biologisissa käsittelylaitoksissa, jos tämän toimenpiteen mukaisten toimien tarkoituksena on parantaa energiatehokkuutta tai uudistaa erotetun jätteen kierrätystoimia biojätteen kompostointia ja biojätteen anaerobista mädättämistä varten edellyttäen, että tällaiset tämän toimenpiteen mukaiset toimet eivät johda laitosten jätteenkäsittelykapasiteetin lisääntymiseen tai laitosten käyttöiän pidentämiseen; tästä on toimitettava näyttöä laitoskohtaisesti.

4. Seuranta-, valvonta- ja tarkastusvaatimukset, joihin sisältyvät

1. Kuvaus ilmastoviraston seurantajärjestelmästä, jolla raportoidaan käyttöön otetuista avustuksista.
2. Kuvaus ilmastoviraston menettelyistä, joilla varmistetaan petosten, korruption ja eturistiriitojen ehkäiseminen, havaitseminen ja korjaaminen.
3. Velvollisuus tarkistaa kunkin toimen tukikelpoisuus täytäntöönpanosopimuksessa tai ohjelman perustamissääädöksessä tai -säädöksissä vahvistettujen vaatimusten mukaisesti ennen avustuksen myöntämistä toimelle.
4. Velvoite tehdä riskiperusteisia jälkitarkastuksia ilmastoviraston tarkastussuunnitelman mukaisesti. Näillä tarkastuksilla on todennettava i) valvontajärjestelmien tehokkuus, mukaan lukien petosten, lahjonnan ja eturistiriitojen havaitseminen; ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen, valtioneuvoston sääntöjen ja ilmastotavoitteita koskevien vaatimusten noudattaminen; ja iii) noudatetaan vaatimusta, jonka mukaan järjestelmän lopulliset edunsaajat eivät ole saaneet tukea muista unionin välineistä samojen kustannusten kattamiseksi. Tarkastuksissa on myös todennettava toimien laillisuus ja se, että sovellettavan täytäntöönpanosopimuksen tai avustusjärjestelmän perustamista koskevan säädöksen (koskevien säädösten) ehtoja noudatetaan.

U.2. Ei-takaisinmaksettavan rahoitustuen seuranta ja täytäntöönpanoa koskevat välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
21.1	RP-C21-i01	T	Taloudellinen tuki teollisuuden hiilestä irtautumista koskeville hankkeille		Numero	310	810	KYSYMS 2	2025	Rahoitustukea saaneiden hankkeiden lukumäärä. Vähintään yhden tarjouksen on sisällettävä erityisiä yksityiskohtaisia sääntöjä, jotka koskevat alle 200000 euron arvoisia yksinkertaistettuja hankkeita.
21.2	RP-C21-i02	T	Yksityisten asuinrakennusten energiatehokkuuslaitteet		Numero	0	40 000	KOLMAS VUOSI NELJÄNNES	2025	Niiden ostettujen asuntojen lukumäärä, joissa on energiatehokkuuslaitteet, jotka saavuttavat keskimäärin vähintään 40 prosenttia arvioiduista primäärienergian säästöistä. Laajentamistoimenpide kattaa ehdotuspyynnön "Programa de Apoio a Edifícios mais Sustentáveis 2023 – PAE+S 2023". Asennettu uusiutuvan energiantuotantokapasiteetti on 10 MW.
21.4	RP-C21-i03	T	Palvelurakennusten energiatehokkuutta parantava peruskorjaus		m ²	360 000	700 000	KYSYMS 2	2026	340000 m ² kunnostettuja palvelurakennuksia. Energiatehokkuutta parantavilla peruskorjauksilla on saavutettava keskimäärin vähintään 30 prosentin vähennys primäärienergian arvioidussa vähennyksessä.
21.6	RP-21-i04-RAM	T	Julkisten rakennusten energiatehokkuutta parantava peruskorjaus		M ²	0	99 000	KYSYMS 2	2026	Kunnostettujen julkisten rakennusten pinta-ala. Energiatehokkuutta parantavilla peruskorjauksilla on saavutettava keskimäärin vähintään 30 prosentin vähennys primäärienergian arvioidussa vähennyksessä. Asennettu uusiutuvan energian tuotantokapasiteetti on 540 kW.
21.7	RP-C21-r43	M	Kansallisen energiaköyhyyden	Säädöksen säännös, josta käy				KOLMAS	2023	Kansallisen energiaköyhyyden seurantakeskuksen (ONPE) perustamista

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
			seurantakeskuksen (ONPE) perustamista koskevan lainsäädännön voimaantulo	ilmi säädöksen voimaantulo				VUOSI NELJÄ NNES		koskevan lainsäädännön voimaantulo, mukaan lukien hallinnon, vastuiden (esimerkiksi energiaköyhyyttä koskevan pitkän aikavälin strategian täytäntöönpanon valvonta ja koordinointi, energiaköyhyyteen liittyvien kansallisen energia- ja ilmastosuunnitelman ja ilmastotoimien sosiaalisen tuen suunnitelmien poliittisten näkökohtien koordinointi, energiaköyhyydestä kärsivien kotitalouksien tunnistaminen ja seuranta sekä rahoitusvälineiden ehdottaminen heikossa asemassa olevien kotitalouksien energiatehokkuustoimenpiteiden tukemiseksi) ja tarkoitusten määrittely.
21.8	RP-C21-r43	M	Rahoitusväline energiaköyhyyden torjumiseksi	Säädöksen (säädösten) tai päätöksen voimaantulo				ENSIMMÄINEN VUOSI NELJÄ NNES	2025	Sen säädöksen voimaantulo, jolla perustetaan rahoitusväline asuntosektorin energiatehokkuustoimenpiteitä varten energiaköyhyyden torjumiseksi.
21.9	RP-C21-r44	M	Yhteistyöpöytäkirjan allekirjoittaminen	Yhteistyöpöytäkirjan allekirjoittaminen				NELJÄS VUOSI NELJÄ NNES	2023	Agência para a Energia (ADENE), Associação Nacional de Freguesiasin (Anafre) ja Rede Nacional de Agências de Energia (RNAE), Associação Nacional de Municípiosin (ANMP) ja Confederação Nacional de Instituições de Solidariedade (CNIS) välisen <i>Espaços Cidadão Energia</i> perustamista koskevan yhteistyöpöytäkirjan allekirjoittaminen, jossa täsmennetään niiden tehtävät, hallinto ja rahoitusrakenne.
21.10	RP-C21-r44	T	Valmiuksien kehittämistoimet		Numero	0	300	NELJÄS VUOSI NELJÄ NNES	2024	300 osallistumistodistusta kansalaisten energiatiloja koskevalle tekniselle kurssille – Espaço Energia.
21.11	RP-C21-r44	M	Espaços Cidadão Energia	Verkkosivusto, jolla on saatavilla				ENSIMMÄINEN	2025	Verkkosivusto, jolla on vähintään 50 fyysistä <i>Espaços Cidadão</i> Energiaa ja joka

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusajankaus		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
				<i>Espaços Cidadão Energia</i>				N VUOSI NELJÄ NNES		tarjoaa kansalaisille monenlaisia palveluja (esimerkiksi teknistä tukea asuntojen energiatehokkuutta parantavien ratkaisujen löytämiseksi)
21.12	RP-C21-i05	M	Teollisuushankkeiden toteuttamista koskevien hyväksymisehtojen allekirjoittaminen	Teollisuushankkeiden toteuttamista koskevien hyväksymisehtojen allekirjoittaminen.				KYSYMYS 2	2024	Hyväksymisehdot on allekirjoitettava sellaisten teollisuushankkeiden toteuttamista varten, jotka valitaan kilpailuun perustuvilla ehdotuspyynnöillä ja jotka liittyvät ilmastosiirtymän kannalta strategisiin teknologioihin, kuten toimenpiteen kuvauksessa täsmennetään. Hyväksymisehdoissa on varmistettava poissulkemisuutteloa käyttämällä ”ei merkittävää haittaa” -periaatetta koskevan teknisen ohjeen (2021/C58/01) noudattaminen tämän toimenpiteen mukaisissa tuetuissa toimissa sekä asiaankuuluvan EU:n ja kansallisen ympäristölainsäädännön noudattamista koskevan vaatimuksen noudattaminen.
21.13	RP-C21-i05	T	Vähintään 5 teollisuushanketta ilmastosiirtymään liittyvien teknologioiden alalla		Numero	0	5	KYSYMYS 2	2026	Tuensaajien loppuraportit, jotka viranomaiset ovat validoineet vähintään viidestä teollisuusteknologiahankkeesta, jotka liittyvät ilmastosiirtymään liittyviin teknologioihin.
21.14	RP-C21-r45	M	Vihreitä taitoja ja työpaikkoja koskeva ohjelma	Hallituksen asetuksen voimaantulo				NELJÄS VUOSI NELJÄ NNES	2024	Hallituksen asetus, jolla perustetaan vihreän osaamisen ja työllisyyden ohjelma, tulee voimaan.
21.15	RP-C21-r45	M	Energiasiirtymän koulutuskeskus	Hallituksen asetuksen voimaantulo				KYSYMYS 2	2025	Energiasiirtymän koulutuskeskuksen perustamisesta annetun hallituksen asetuksen voimaantulo.
21.16	RP-C21-r46	M	Uusiutuvaa vetyä koskevan hallinnollisen tai oikeudellisen	Hallinnollisen tai oikeudellisen säädöksen säännös, josta käy				KOLMAS VUOSI	2023	Uusiutuvaa vetyä koskevan hallinnollisen tai oikeudellisen säädöksen voimaantulo, jossa täsmennetään, että uusiutuvan vedyn tuotantolaitoksina pidetään

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
			säädöksen voimaantulo	ilmi sen voimaantulo				NELJÄ NNES		ainoastaan laitoksia, jotka täyttävät uusiutuvaa energiaa koskevaan direktiiviin ja sen delegoituihin säädöksiin (2018/2001/EU) sisältyvät vaatimukset.
21.17	RP-C21-r46	M	Uusiutuvia kaasuja koskevan oikeudellisen kehysten voimaantulo	Säädöksen voimaantuloa koskeva säännös				KYSYMS 2	2024	Uusiutuvaa vetyä koskeva sääntelykehys, jossa täsmennetään kriteerit uusiutuvan vedyn syöttämiselle kaasuverkkoon, tulee voimaan.
21.18	RP-C21-r47	M	Kestävän biometaanin keskitettyä hankintaa koskevan ensimmäisen huutokaupan käynnistäminen	Kestävän biometaanin keskitettyä hankintaa koskevan ensimmäisen huutokaupan käynnistäminen				KOLMAS VUOSI NELJÄ NNES	2023	Käynnistetään kestävän biometaanin keskitettyä hankintaa koskeva ensimmäinen huutokauppa 4 päivänä tammikuuta 2023 annetussa hallituksen määräyksessä 15/2023 vahvistettujen sääntöjen mukaisesti. Tavoitteena on ostaa 150 gigawattituntia vuodessa biometaania kansalliseen kaasuverkkoon syötettäväksi.
21.19	RP-C21-r47	M	Biometaania koskevan toimintasuunnitelman hyväksyminen	Biometaania koskevan toimintasuunnitelman hyväksyminen				ENSIMMÄIN VUOSI NELJÄ NNES	2024	Hyväksytään biometaania koskeva toimintasuunnitelma, jossa vahvistetaan strategia biometaanimarkkinoiden kehittämiseksi.
21.20	RP-C21-r48	M	EMER 2030 -ohjelman perustaminen	Säädöksen säännös, josta käy ilmi säädöksen voimaantulo				KOLMAS VUOSI NELJÄ NNES	2023	EMER 2030:n perustamisesta annetun säädöksen voimaantulo. Säädöksessä määritellään EMER 2030 -ohjelman tehtävät: <ul style="list-style-type: none"> - Varmistetaan, että tarkistetun kansallisen energia- ja ilmastosuunnitelman 2030 tavoitteet saavutetaan, ja nopeutetaan uusiutuvaa energiaa koskevien hankkeiden täytäntöönpanoa Portugalissa; - Laatia menettelykäsikirja itse tuotetun energian kulutusta ja uusiutuvaa energiaa tuottavien

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
										<p>yhteisöjen lupamenettelyn tukemiseksi ja yksinkertaistamiseksi;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uusiutuvan energian hankkeiden lupamenettelyjä ja seurantaan koskevan keskitetyn palvelupisteen (RP-C21-i09) kehittäminen, toteuttaminen ja hallinnointi; - Laaditaan ehdotus uusiutuvia energialähteitä koskevaksi alakohtaiseksi ohjelmaksi; - Konsolidoidaan lainsäädäntö- ja sääntelykehys, jota sovelletaan uusiutuvaa energiaa ja varastointia koskevien hankkeiden sähkö- ja ympäristölisensseihin.
21.21	RP-C21-r48	M	Uusiutuvaa energiaa ja varastointihankkeita koskevista kunnallisista luvista annetun asetuksen voimaantulo	Kunta-asetuksen säännös, josta käy ilmi kunta-asetuksen voimaantulo				KOLMAS VUOSI NELJÄNNES	2023	Uusiutuvan energian hankkeita ja varastointia koskevista kunnallisista luvista annetun valtioneuvoston asetuksen julkaiseminen.
21.22	RP-C21-r48	T	Uusiutuvia energialähteitä koskevien hankkeiden lupamenettelyihin osallistuvan henkilöstön koulutus		Numero	0	500	KYSYMYKSIÄ 2	2024	500 keskus-, alue- ja paikallishallinnon johtajaa ja teknikkoo on koulutettava uusiutuvan energian hankkeiden ja energian varastoinnin lupamenettelyihin liittyvillä aloilla.

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mittayksikkö	Lähtötilat	Päämäärä	Q	Vuosi	
21.44	RP-C21-r48	M	Uusiutuvaa energiaa koskevien hankkeiden lupamenettelyjä koskeva koulutus	Verkossa saatavilla oleva koulutus ja säädöksen voimaantulon osoittava säännös				KYSYM YS 2	2026	Toimenpide koostuu seuraavista osista: 6 koulutuskonferenssia — Verkkokurssi, johon sisältyy kuusi moduulia Vähintään 30 päivään kesäkuuta 2026 ulottuvan asiantuntijapoolin perustamista koskevan säädöksen voimaantulo
21.23	RP-C21-r48	M	Uuden uusiutuvan energian kapasiteetin jakamisen aikataulu	Säädöksen voimaantulo				KYSYM YS 2	2026	Sen säädöksen voimaantulo, jossa vahvistetaan aikataulu uusiutuvan energian uuden kapasiteetin jakamiselle uusiutuvaa energiaa koskeviin hankkeisiin, mukaan lukien alakohtaiseen ohjelmaan "Uusiutuvan energian tavoitealueet" perustuvat maantieteelliset alueet
21.26	RP-C21-i07	M	Offshore-tekniisiä tutkimuksia koskevan sopimuksen (koskevien sopimusten) allekirjoittaminen	Offshore-tekniisiä tutkimuksia koskevan sopimuksen (koskevien sopimusten) allekirjoittaminen				KYSYM YS 2	2024	Merituulivoiman asentamista helpottavia geofysikaalisia, geoteknisiä, tuuli-, aalto- ja nykyisiä tutkimuksia koskevien sopimusten allekirjoittaminen.
21.27	RP-C21-i07	M	Merituulivoimaa koskevien teknisten tutkimusten julkaiseminen	Julkaiseminen				KYSYM YS 2	2026	Merituulivoimaa koskevien, pinta-alaltaan vähintään 2 000 km ² :n suuruisten teknisten tutkimusten julkaiseminen verkossa.
21.31	RP-C21-i09	M	Keskitetty digitaalinen palvelupiste uusiutuvaa energiaa koskevien hankkeiden lupamenettelyjä ja seuranta varten	Digitaalinen keskitetty palvelupiste verkossa				KYSYM YS 2	2026	Digitaalinen keskitetty palvelupiste on käytettävissä verkossa. Digitaalisen keskitetyn palvelupisteen on Antaa tietoja uusiutuvaan energiaan liittyvien hankkeiden lupaprosessista, myös vaatimuksista ja määräajoista; Antaa hakijalle mahdollisuus jättää erityyppisiä lupia koskevia hakemuksia, tutustua lupien tilaan verkossa ja muuttaa pyyntöä;

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
										<ul style="list-style-type: none"> — Antaa lupaprosessin toimijoille (edistäjille ja hallintoviranomaisille) mahdollisuus käsitellä hakemuksia ja myöntää lupia digitaalisen keskitetyn palvelupisteen kautta; — Tutustua lisensiointiprosesseja koskeviin tilastoihin; Seuraavien hankkeiden lupamenettelyt olisi sisällytettävä keskitettyyn palvelupisteeseen: itse tuotetun energian kulutus, uusiutuvan energian yhteisöt, varastointi ja uusiutuvan energian hankkeet.
21.32	RP-C21-i10-RAA	T	Varastointikapasiteetin asentaminen		MW	0	8,75	NELJÄS VUOSI NELJÄN NES	2025	Akun varastointikapasiteetin asentaminen
21.33	RP-C21-i11-RAM	T	IAurinkosähköyksiköiden ja varastointikapasiteetin sakkaminen		MW	0	5,25	ENSIMMÄINEN VUOSI NELJÄN NES	2026	Aurinkosähköyksiköiden asentaminen ja akkujen varastointikapasiteetti
21.34	RP-C21-i11-RAM	T	Uusiutuvan energian kapasiteetin asentaminen		MW	0	11	ENSIMMÄINEN VUOSI NELJÄN NES	2026	7 megawatin tuulivoiman ja 4 megawatin aurinkoenergian tuotantokapasiteetin asentaminen ja liittäminen verkkoon
21.35	RP-C21-i12	M	Julkisen liikenteen hiilestä irtautumista koskevan ohjelman mukaisten puhtaiden linja-autojen hankintaa koskevien hyväksymisehtojen allekirjoittaminen	Julkisen liikenteen hiilestä irtautumista koskevan ohjelman mukaisten puhtaiden linja-autojen hankintaa koskevien hyväksymisehtojen				KYSYMYKSIÄ 2	2024	Tuensaajien ja hallintoelimen välillä allekirjoitetaan tarjouskilpailun perusteella hyväksymisehdot, joissa sitoudutaan ostamaan 300 päästötöntä (sähkö- tai vetykäyttöistä) linja-autoa.

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
				n allekirjoittaminen						
21.36	RP-C21-i12	M	Päästöttömien linja-autojen toimittaminen					KYSYMS 2	2026	757 päästöttömän (sähkö- tai vetykäyttöisen) linja-auton toimittaminen.
21.37	RP-C21-i13-RAM	T	Päästöttömien linja-autojen ja sähköajoneuvoilla korvattujen romuajoneuvojen hankinta		Numero	415		ENSIMÄINEN VUOSI NELJÄN NES	2026	15 päästöttömän (sähkö- tai vetykäyttöisen) linja-auton toimittaminen ja latauspisteiden asentaminen. Todistukset 400 romutetusta ajoneuvosta ja laskut 400 sähköajoneuvon ostamisesta.
21.38	RP-C21-i14	M	Sopimuksen allekirjoittaminen	Sopimuksen allekirjoittaminen				KYSYMS 2	2025	Viranomaisten ja Bus Rapid Transit -linjan rakentamisesta vastaavan urakoitsijan välisen sopimuksen allekirjoittaminen.
21.39	RP-C21-i14	T	Linja-autolinjan rakentaminen Bragaan		Kilometriä	6		KYSYMS 2	2026	6 kilometrin pituinen linja-autoliikenteen nopean linjan rakentaminen Bragaan (punainen linja), kymmenen päästöttömän (sähkö- tai vetykäyttöisen) linja-auton toimittaminen
21.42	RP-C21-i16	M	Sopimuksen allekirjoittaminen	Sopimuksen allekirjoittaminen				KOLMAS VUOSI NELJÄN NES	2024	Viranomaisten ja kansainvälisellä avoimella tarjouskilpailulla valitun toimeksisaajan välisen sopimuksen allekirjoittaminen.
21.43	RP-C21-i16	M	Kiskoköysiradan rakentaminen	Rakentaminen				ENSIMÄINEN VUOSI NELJÄN NES	2026	Mekaanisen kuljetusratkaisun (fnikulaarisen) rakentaminen Praian ja Pederneiran alueen välille.
21.45	RP-C21-i17	M	Täytäntöönpanosopimus tai -säädos (-säädot)	Säädöksen (säädosten) voimaantulo				ENSIMÄINEN VUOSI NELJÄN NES	2026	Tukijärjestelmän perustamista koskevan täytäntöönpanosopimuksen tai säädöksen (säädosten) voimaantulo.
21.46	RP-C21-i17	T	Lopullisten edunsaajien kanssa allekirjoitetut		Prosenttiosuus (%)	0 %	100 %	ENSIMÄINEN	2026	Ilmastoviraston on täytynyt tehdä lopullisten tuensaajien kanssa oikeudellisia sopimuksia määrästä, joka

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Alustava toteutusajankaus		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
			oikeudelliset sopimukset, ja ministeriö on saattanut investoinnin päätökseen					VUOSI NELJÄ NNES		on tarpeen, jotta 100 prosenttia elpymis- ja palautumistukivälineen investoinneista voidaan käyttää järjestelmään. Portugalin on siirrettävä 70000000 euroa ilmastovirastolle tukivälinettä varten.
21.47	RP-C21-i18	M	Täytäntöönpanosopimus tai -säädos (-säädot)	Säädöksen (säädoten) voimaantulo				ENSIMMÄINEN VUOSI NELJÄ NNES	2026	Tukijärjestelmän perustamista koskevan täytäntöönpanosopimuksen tai säädöksen (säädoten) voimaantulo.
21.48	RP-C21-i18	T	Lopullisten edunsaajien kanssa allekirjoitetut oikeudelliset sopimukset, ja ministeriö on saattanut investoinnin päätökseen		Prosenttiosuus (%)	0 %	100 %	ENSIMMÄINEN VUOSI NELJÄ NNES	2026	Ilmastoviraston on täytynyt tehdä lopullisten tuensaajien kanssa oikeudellisia tukisopimuksia, joiden määrä on tarpeen, jotta 100 prosenttia elpymis- ja palautumistukivälineen investoinneista voidaan käyttää järjestelmään. Portugalin on siirrettävä 160000000 euroa ilmastovirastolle tukivälinettä varten.

V. KOMPONENTTI 22: Tarkastus ja valvonta

V.1. Uudistuksen kuvaus

Uudistus RE-C22-r49: Elpymis- ja palautumissuunnitelman seuranta- ja täytäntöönpanojärjestelyt

Toimenpiteen tavoitteena on parantaa elpymis- ja palautumissuunnitelman seurantaa ja täytäntöönpanoa. Oikeasuhteisten petostentorjunta- ja korruptiontorjuntatoimenpiteiden tehokkaan täytäntöönpanon varmistamiseksi Portugalin on muutettava koordinointielimen (EMRP) ja kaikkien elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöönpanosta vastaavien viranomaisten välillä allekirjoitettuja sopimuksia siten, että niihin lisätään täytäntöönpanoelimiä koskeva oikeudellinen velvoite suorittaa petosriskin arviointi kolmen kuukauden kuluessa niiden sopimusten muuttamisesta ja, jos petosriskin arvioinnissa havaitaan riskejä, joihin ei puututa nykyisillä tarkastuksilla, laatia lisätarkastuksia sisältävä toimintasuunnitelma. Tämä velvoite on otettava huomioon koordinointielimen menettelykäsikirjassa. Koordinointielimen on myös virallisesti toimitettava kaikille täytäntöönpanoelimille tekniset ohjeet, joilla tuetaan niitä petosriskin arvioinnissa. Lisäksi Portugalin on parannettava menettelyjä kaksinkertaisen rahoituksen riskin pienentämiseksi tai lieventämiseksi ottamalla käyttöön tehokkaita ja järjestelmällisiä ristiintarkastuksia, jotka koskevat hakemuksia, jotka koskevat mahdollista rahoitusta elpymis- ja palautumistukivälineestä sekä elpymis- ja palautumistukivälineen ja muiden unionin ohjelmien välillä, moitteettoman varainhoidon periaatteen mukaisesti. Koordinointielimen on esitettävä asiakirja, jossa kuvataan ehdotetut kaksinkertaista rahoitusta koskevat yksityiskohtaiset ristiintarkastukset, sen varmistamiseksi, että käytössä on asianmukaiset menettelyt kaksinkertaisen rahoituksen välttämiseksi.

V.2. Seurannan ja täytäntöönpanon välitavoitteet, tavoitteet, indikaattorit ja aikataulu

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi	Laadulliset indikaattorit (välitavoitteiden osalta)	Määrälliset indikaattorit (tavoitteiden osalta)			Toteuttamisaikataulu		Kunkin välitavoitteen ja tavoitteen kuvaus ja selkeä määrittely
					Mittayksikkö	Lähtötilanne	Päämäärä	Q	Vuosi	
22.1	Re-C22-r49	M	EMRP:n ja täytäntöönpanoelinten välisten rahoitus sopimusten muuttaminen siten, että niihin sisällytetään velvoite suorittaa petosriskin arviointi	Muutetut sopimukset				KOL MAS VUO SINE LJÄN NES	2023	Koordinointielimen, jäljempänä 'EMRP', on muutettava kaikkien elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöönpanosta vastaavien viranomaisten kanssa allekirjoitettuja sopimuksia siten, että niihin lisätään täytäntöönpanoelimiä koskeva oikeudellinen velvoite suorittaa petosriskin arviointi kolmen kuukauden kuluessa niiden sopimusten muuttamisesta ja, jos petosriskin arvioinnissa havaitaan riskejä, joihin ei puututa nykyisillä tarkastuksilla, laatia lisätarkastuksia sisältävä toimintasuunnitelma. Tämä velvoite on otettava huomioon koordinointielimen menettelykäsikirjassa. Koordinointielimen on myös virallisesti toimitettava kaikille täytäntöönpanoelimille tekniset ohjeet, joilla tuetaan niitä petosriskin arvioinnissa.
22.2	Re-C22-r49	M	Kaksinkertaisen rahoituksen ristiintarkastusten käyttöönotto	Asianmukaisten menettelyjen täytäntöönpano				KOL MAS VUO SINE LJÄN NES	2023	Portugalin viranomaisten on parannettava ja pantava täytäntöön asianmukaisia menettelyjä kaksinkertaisen rahoituksen riskin pienentämiseksi tai lieventämiseksi ottamalla käyttöön tehokkaita ja järjestelmällisiä ristiintarkastuksia, jotka koskevat hakemuksia, jotka koskevat mahdollista rahoitusta elpymis- ja palautumistukivälineestä sekä elpymis- ja palautumistukivälineen ja muiden unionin ohjelmien välillä moitteettoman varainhoidon periaatteen mukaisesti.

2. Elpymis- ja palautumissuunnitelman arvioidut kokonaiskustannukset

Portugalin elpymis- ja palautumissuunnitelman arvioidut kokonaiskustannukset ovat 21905333169 euroa.

REPowerEU-luvun arvioidut kokonaiskustannukset ovat 969500499 euroa. Erityisesti asetuksen (EU) 2023/435 21 c artiklan 3 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen toimenpiteiden arvioidut kokonaiskustannukset ovat 0 euroa, kun taas muiden REPowerEU-luvun toimenpiteiden kustannukset ovat 969500499 euroa.

2 JAKSO: TALOUDELLINEN TUKI

1. Rahoitustuki

Päätöksen 2 artiklan 2 kohdassa tarkoitettut erät muodostetaan seuraavasti:

1.1. Ensimmäinen erä (tuki, jota ei makseta takaisin):

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
1.29	Re-C01-i05-RAM	M	Luokittelujärjestelmän, toiminnallisen profiilin ja käyttäjien ohjautumisjärjestelmän käyttöönotto Madeiran integroitujen jatkuvien hoitopalvelujen alueellisessa mallissa
1.4	Re-C01-r02	M	Uuden mielenterveysasetuksen, jossa vahvistetaan mielenterveyspalvelujen järjestämistä koskevat periaatteet, voimaantulo
2.13	Re-C02-i04-RAA	T	Azorien autonomisen alueen julkisessa asutokannassa olevat rakennetut rakennukset
2.14	Re-C02-i04-RAA	T	Toimet Azorien autonomisen alueen julkisessa asutokannassa – peruskorjaus
2.19	Re-C02-r04	M	Kansallisen kiireellisten ja tilapäisten asuntojen suunnitelman oikeudellisen kehyksen hyväksymisestä annetun asetuksen voimaantulo
3.17	Re-C03-i05	M	Tarjouksen julkaiseminen: ”Digitaalisen infrastruktuurin rakentaminen esteettömyyttä varten 360°”
3.20	Re-C03-r08	M	Köyhyyden torjuntaa koskevan kansallisen strategian hyväksyminen
3.21	Re-C03-r06	M	Vammaisten henkilöiden osallisuutta koskevan kansallisen strategian 2021–2025 hyväksyminen
3.22	Re-C03-r05	M	Sosiaalilaitteiden asennusta koskevan yksinkertaistetun järjestelmän voimaantulo
3.23	Re-C03-r07	M	Lissabonin ja Porton suurkaupunkialueilla sijaitsevia muita heikommassa asemassa olevia yhteisöjä koskevien toimintasuunnitelmien hyväksyminen
5.1	Re-C05-r09	M	Portugalin teknologia- ja yritysinnovointistrategiaa 2030 koskevien suuntaviivojen päivitys
5.11	Re-C05-i03	M	Tutkimus- ja innovointihankkeita koskeva tarjouskilpailumenettely
5.15	Re-C05-i04-RAA	M	Asetuksen hyväksyminen Azorien yritysten pääomapoljan vahvistamista koskevasta välineestä
5.16	Re-C05-i04-RAA	M	Azorien yritysten pääomapoljan vahvistamista koskevan välineen investointipolitiikan hyväksyminen
5.2	Re-C05-r11	T	Hyväksytyjen yhteistyölaboratorioiden verkoston laajentaminen
5.3	Re-C05-r11	M	Teknologia- ja innovaatiokeskuksia koskevan uuden oikeudellisen järjestelmän voimaantulo

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
5.4	Re-C05-r12	M	Maatalouden innovaatio-ohjelman hyväksyminen
6.13	Re-C06-r15	M	Korkea-asteen koulutukseen pääsyä koskevien erityisten kilpailujen perustamisesta annetun lain voimaantulo
6.14	Re-C06-r15	M	Korkeakoulujen, julkishallinnon ja yritysten välistä yhteistyötä koskevan uuden oikeudellisen kehyksen voimaantulo
7.13	Re-C07-i05-RAA	M	Sopimus allekirjoitettu kahdesta tiehankkeesta
7.4	Re-C07-i01	M	Yritysten vastaanottoalueiden valinta ympäristökestävyyttä ja digitalisaatiota parantaviin toimiin
7.6	Re-C07-i02	M	Sopimus allekirjoitettu yhdestä tiehankkeesta
8.17	Re-C08-r19	M	Maaseutumaan pakollista hallintaoikeutta metsäalueilla koskeva oikeudellinen kehys
8.19	Re-C08-r21	M	Laki maastopalojen yhdenmetyt hallintajärjestelmän (SGIFR) perustamisesta
10.1	TC-C10-r23	M	Meriministeriön säädösten, jotka koskevat meritalouden ja -innovoinnin rahoituskapasiteetin vahvistamista sinisen rahaston avulla, tarkistuksen voimaantulo
11.1	TC-C11-i01	M	Ensimmäinen tarjouskilpailu teollisuuden hiilestä irtautumista koskevista hankkeista
12.1	TC-C12-i01	M	Resineiros Vigilantes -ohjelman vuoden 2021 pöytäkirjan allekirjoittaminen
12.5	TC-C12-r25	M	Uusi yleinen jätehuoltojärjestelmä tulee voimaan
14.1	TC-C14-r29	M	Kansallista kaasunsiirtoverkkoa koskevan asetuksen ja kansallista kaasunjakeluverkkoa koskevan asetuksen voimaantulo
14.2	TC-C14-i01	M	Ensimmäinen tarjouskilpailu uusiutuvan kaasun tuotantohankkeista
16.13	TD-C16-i03	T	Digitaali-innovointikeskittymät
17.6	TD-C17-r32	M	Uuden hallinnointisopimusmallin voimaantulo valtionyhtiöiden hallinnointia koskevan uuden kannustin-/seuraamusjärjestelmän mukaisesti
19.22	TD-C19-r34	M	Julkishallinnon digitalisaatiota koskevan oikeudellisen kehyksen voimaantulo
19.24	TD-C19-r36	M	Kansallisen hallintoinstituutin (Institut national de l'administration, I.P.) perustaminen
20.2	TD-C20-i01	M	Oppilaille ja opettajille tarkoitettujen henkilökohtaisten tietokoneiden hankintasopimusten allekirjoittaminen
		Maksuerän määrä	YHTEENSÄ 636139080 EUROA

1.2. Toinen erä (tuki, jota ei makseta takaisin):

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
1.13	Re-C01-i02	M	Valkoisella, sinisellä tai vihreällä seulottujen hätätapausten referenssiehtojen voimaantulo sairaaloiden ensiapupalveluissa muuntyyppisiä terveydenhuoltopalveluja varten, mukaan lukien perusterveydenhuoltopalvelut
1.20	Re-C01-r03	M	Alueellisten terveystoimikuntien myöntämää taloudellista tukea koskevan asetuksen voimaantulo
1.6	Re-C01-i01	M	Uuden hallinnointisopimusmallin voimaantulo
3.24	Re-C03-i01	M	Lissabonin/Porton kuntien ja paikallisten teknisten yksiköiden välillä allekirjoitetaan sopimukset, joissa määritellään tuettavien toimenpiteiden soveltamisala.
3.3	Re-C03-i06	M	Tukisopimusten myöntäminen elimille, jotka edistävät sosiaalisten palvelujen/sosiaalisten ratkaisujen verkoston luomista ja laajentamista.
4.1	Re-C04-i01	M	Kulttuurilaitosten verkoston tekniset eritelvät
5.18	Re-C05-i05-RAA	M	Azorien maatalouden innovointi- ja digitalisointiohjelman julkaiseminen
8.14	Re-C08-i02	T	Hätätilasta ja pelastuspalvelusta vastaavan kansallisen viranomaisen (ANEPC) alueellisten ja osa-alueellisten rakenteiden perustaminen
8.15	Re-C08-i03	M	Luonnonsuojelu- ja metsäinstituutin (Institute for Nature Conservation and Forests, I.P) julkaisema ensimmäinen raportti
8.4	Re-C08-i05	M	Kohti BUPi 2.0 -alustaa
8.7	Re-C08-i05	M	Primary Fuel Management Breaks Structuring Network (RPFGB) -sopimuksen julkaiseminen
12.2	TC-C12-i01	M	Konsortioiden esittämien uusien biotaloustuotteiden, -teknologioiden ja -prosessien kehittämistä tekstiili-, vaatetus-, jalkine- ja luonnonhartsialoilla koskevien hankkeiden hyväksyminen
15.10	TC-C15-i04	M	Praça do Império ja Praça Albuquerque Mouzinhon välisen Bus Rapid Transit -linjan rakentamista Portoon koskevan sopimuksen allekirjoittaminen
16.1	TD-C16-r31	M	Kansalliseen tutkintoluetteloon sisältyvän, digitaalisten taitojen alan moduuleja koskevan koulutussisällön uudelleentarkastelun sekä digitaalisten allekirjoitusten ja leimojen luomista koskevan lainsäädännön tai sääntelyn voimaantulo
16.2	TD-C16-i01	M	Portugalin digitaaliakatemian ja työllisyys- ja digitaaliohjelmien käynnistäminen
17.15	TD-C17-i02	M	Saatetaan päätökseen kunnallista kiinteistövero (IMI) koskevan malli 1 -ilmoituksen esittäminen vero- ja tulliviranomaisen käytettävissä olevien tietojen perusteella.
19.11	TD-C19-i04	T	Suojattu matkaviestinjärjestelmä julkishallinnon työntekijöille

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
		Maksuerän määrä	YHTEENSÄ 1967365517 EUROA

1.3.Kolmas vaihe (tuki, jota ei makseta takaisin):

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
1.3	Re-C01-r01	T	Terveydenhuollon tehtävien hajauttamisprosessin loppuun saattaminen kunnissa
1.8	Re-C01-r03	T	Uusien integroitujen vastuukeskusten perustaminen kansallisen terveydenhuoltojärjestelmän sairaaloihin
1.24	Re-C01-i03	M	Valistus- ja koulutustoimien kehittäminen ”potilaiden väylien rakentamiseksi” demensiasairauksien yhteydessä
1.32	RE-C01-i06	T	Paikallisten tietotekniikkaverkkojen parantaminen
1.33	RE-C01-i06	T	Etäterveydenhuollon ja etäseurannan toimintojen toteuttaminen
2.1	Re-C02-i01	T	Asuntojen saatavuuden tukiohjelma – Yhteistyö- tai rahoitusjärjestelyt allekirjoitettu
2.4	Re-C02-i02	T	Kansallinen hätä- ja tilapäismajoitusavustus – Hätä- ja siirtymämajoitusta koskevien rahoitussopimusten allekirjoittaminen
3.11	Re-C03-i03-RAM	T	Elämänsuunnitelmat asunnottomien integroimiseksi.
4.6	Re-C04-i02	M	Saber Fazer -verkoston perustaminen
5.5	Re-C05-i01.01	T	Sopimusten tekeminen uusien tuotteiden, prosessien tai palvelujen kehittämiseksi asiaankuuluvilla strategisilla aloilla (innovaatio-ohjelmat).
5.7	Re-C05-i01.02	T	Sopimusten tekeminen uusien tuotteiden, prosessien tai palvelujen kehittämiseksi strategisilla aloilla, jotka ovat merkityksellisiä vähähiilisen talouden, ilmastokestävyyden ja ilmastomuutokseen sopeutumisen kannalta
5.9	Re-C05-i02	T	Rajapintayksiköiden, mukaan lukien Collaborative Laboratories – Colabs, kanssa tehdyt sopimukset
6.15	Re-C06-r16	M	Säänneltyjä ammatteja koskevan lain voimaantulo
7.1	Re-C07-i00	T	Yleisesti saatavilla olevat sähköajoneuvojen latauspisteet
7.7	Re-C07-i02	M	Sopimus allekirjoitettu kahdesta tiehankkeesta
8.18	Re-C08-r20	M	Maanpeitteen seurantajärjestelmä (SMOS)
12.6	TC-C12-r25	M	Ympäristöä säästäviä julkisia hankintoja koskevan tarkistetun kansallisen strategian voimaantulo
15.12	TC-C15-i05	M	Puhtaiden linja-autojen ostosopimus allekirjoitettu julkisen liikenteen hiilestä irtautumista koskevan ohjelman puitteissa

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
16.7	TD-C16-i02	T	Kansalliseen testausalustaverkostoon valitut testausalustat
17.1	TD-C17-r32	T	Saatetaan päätökseen kansallisen keskitetyn julkisten hankintojen järjestelmän uusien hankintamallien suunnittelu ja täytäntöönpano julkishallinnon yhteisen palveluyksikön strategisen suunnitelman 2020–2023 mukaisesti.
17.2	TD-C17-r32	M	Valtion kirjanpitoyksikön perustana olevan lainsäädännön voimaantulo
17.3	TD-C17-r32	M	Julkisyhteisöjen talousarvion ja rahoituksen toteuttamisen seurantamallin viimeistely ja hyväksyminen
17.7	TD-C17-r32	M	Valtionyhtiöiden taloudellisen tilanteen ja tuloksen analysointia ja julkistamista koskevan uuden mallin voimaantulo
19.1	TD-C19-i01	T	Julkiset palvelut ovat saatavilla yksinkertaisella ja johdonmukaisella tavalla eri kanavien kautta
19.4	TD-C19-i02	T	Julkiset palvelut, jotka ovat turvallisesti saatavilla sähköisen henkilöllisyyden avulla ja yhden kerran periaatetta noudattaen
20.3	TD-C20-i01	T	Oppilaiden ja opettajien henkilökohtaiseen käyttöön tarkoitettut tietokoneet
20.10	TD-C20-i02-RAA	T	Laajat avoimet verkkokurssit opettajille ja vanhemmille ARA-alueella
20.14	TD-C20-i03-RAM	T	Digitaaliset käsikirjat toisen ja kolmannen syklin oppilaille ja toisen asteen oppilaille
22.1	Re-C22-r49	M	EMRP:n ja täytäntöönpanoelinten välisten rahoitussopimusten muuttaminen siten, että niihin sisällytetään velvoite suorittaa petosriskin arviointi
22.2	Re-C22-r49	M	Kaksinkertaisen rahoituksen ristiintarkastusten käyttöönotto
		Maksuerän määrä	YHTEENSÄ 2010220573 EUROA

1.4.Neljäs erä (tuki, jota ei makseta takaisin):

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
1.1	Re-C01-r01	M	Perusterveydenhuoltoa koskevien säädösten voimaantulo
1.5	Re-C01-r02	M	Uuden mielenterveyslain voimaantulo. Laissa vahvistetaan mielenterveysongelmista kärsivien henkilöiden oikeuksia koskevat periaatteet ja säännellään pakollista sairaalahoitoa tai -hoitoa.
1.12	Re-C01-r03	M	Kansallisen terveydenhuoltojärjestelmän uuden täysimääräiseen omistautumiseen perustuvan työjärjestelyn voimaantulo
5.39	Re-C05-i09	T	Sopimusten tekeminen uusien tuotteiden, prosessien tai palvelujen kehittämiseksi asiaankuuluvilla strategisilla aloilla (innovaatio-ohjelmat).

5.41	Re-C05-i10	T	Sopimusten tekeminen uusien tuotteiden, prosessien tai palvelujen kehittämiseksi strategisilla aloilla, jotka ovat merkityksellisiä vähähiilisen talouden, ilmastomuutoksen sietokyvyn ja siihen sopeutumisen kannalta.
6.16	Re-C06-r17	M	Alustatyötä sääntelevän lain voimaantulo
8.10	Re-C08-i04	T	Ajoneuvojen, koneiden ja laitteiden toimittaminen
17.22	TD-C17-r40	M	Tiettyjen veroetuuksien oikeudellista kehystä muuttavan säädöksen voimaantulo
18.1	TD-C18-r33	M	Erytisjaostojen perustaminen ylimpiin hallinto- ja verotuomioistuimiin
18.2	TD-C18-r33	M	Oikeudellisen järjestelmän voimaantulo riitojenratkaisun edistämiseksi tuomioistuimissa ja niiden ulkopuolella
		Maksuerän määrä	YHTEENSÄ 937165319 EUROA

1.5.Viides erä (tuki, jota ei makseta takaisin):

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
1.2	Re-C01-r01	T	Pääsyn tarjoaminen riskiosittamisvälineeseen kliinisen hallinnon tukemiseksi terveyskeskusryhmien toiminnallisissa yksiköissä
1.40	Re-C01-i04	M	Itä-Lissabonin sairaalan rakentamista koskevan hallinnointisopimuksen allekirjoittaminen
1.41	RE-C01-i10	M	Kansallisen terveydenhuoltojärjestelmän raskaiden lääkinnällisten laitteiden tarpeita koskevan raportin hyväksyminen
2.2	Re-C02-i01	T	Asuntojen saatavuuden tukiohjelma – kotitalouksille tarjottavat ostetut, rakennetut (korkean energiatehokkuuden) tai kunnostetut asunnot
2.6	Re-C02-i02	T	Kansallinen hätä- ja tilapäismajoitustuki – Majoitus, jossa työt on aloitettu tai ostettu
2.16	Re-C02-i04-RAA	T	Toimet Azorien autonomisen alueen julkisessa asutokannassa – peruskorjaus
4.7	Re-C04-i02	T	Allekirjoitetut sopimukset kulttuuriperintörakennusten ja kansallisteattereiden kunnostamisesta ja säilyttämisestä
4.9	Re-C04-i01	M	Liikkuvan kuvan kansallisen arkiston ANIMin teknologinen nykyaikaistaminen
6.3	Re-C06-i01	T	Kunnostetut, rakennetut tai hankituilla laitteilla varustetut koulutuskeskusten sijaintipaikat
7.14	Re-C07-i05-RAA	M	Sopimus allekirjoitettu kahdeksasta tiehankkeesta
8.5	Re-C08-i02	T	BUPi-koulutus
8.12	Re-C08-i04	T	Kahden polarisaatiotutkan asentaminen
10.8	TC-C10-i04-RAA	M	Teknisen keskuksen MARTECin julkisia rakennusurakoita koskevan sopimuksen alkua
11.2	TC-C11-i01	M	Rahoitustukisopimusten allekirjoittaminen

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
12.7	TC-C12-r39	M	Ekoperusteisen mukauttamisen perusteiden yhdenmukaistetun määritelmän voimaantulo
12.8	TC-C12-r39	M	Kierrätyskannustinjärjestelmä (pantti- ja palautusjärjestelmä) kertakäyttöisille muovipulloille, rautametalleille ja alumiinille
15.1	TC-C15-i01	M	Lissabonin metroverkon laajentamista koskevan sopimuksen allekirjoittaminen
15.4	TC-C15-i02	M	Porto Metro -verkon laajentamista koskevan sopimuksen allekirjoittaminen
15.13	TC-C15-i05	T	Julkisessa liikenteessä käytettävien uusien päästöttömien (sähkö- tai vetikäyttöisten) linja-autojen hankinta
15.14	TC-C15-r30	M	Julkisen liikenteen käyttöehtojen parantamista koskevan lainsäädännön voimaantulo
16.14	TD-C16-i03	M	Digitaalisten laskujen lähettämispalvelujen sekä kyberturvallisuus-, yksityisyys-, käytettävyy- ja kestävyysertifiointipalvelujen perustaminen
16.16	TD-C16-i04	T	Teollisuus 4.0 -hankkeiden valinta
17.21	TD-C17-i02	M	Saattaa päätökseen leimaveron alaisen tietyn liiketoimen esitäyttö
17.23	TD-C17-r40	M	Pysyvän teknisen veropoliittisen yksikön Unidade Técnica de Avaliação Tributária e Aduaneira (U-TAX) perustamista koskevan säädöksen voimaantulo
18.5	TD-C18-i01	M	Nykykaistettu tietojärjestelmä rikostutkintaa varten
19.19	TD-C19-i07	T	Korkeakoulututkinnon suorittaneiden harjoitteluohjelma
19.20	TD-C19-i07	T	Julkishallinnon työntekijöiden tietotekniset laitteet
19.23	TD-C19-r35	M	Julkishallinnon uudelleenorganisointia koskevan lainsäädäntöpaketin voimaantulo
21.7	RP-C21-r43	M	Kansallisen energiaköyhyyden seurantakeskuksen (ONPE) perustamista koskevan lainsäädännön voimaantulo
21.9	RP-C21-r44	M	Yhteistyöpöytäkirjan allekirjoittaminen
21.16	RP-C21-r46	M	Uusiutuvaa vetyä koskevan hallinnollisen tai oikeudellisen säädöksen voimaantulo
21.18	RP-C21-r47	M	Kestävän biometaanin keskitettyä hankintaa koskevan ensimmäisen huutokaupan käynnistäminen
21.20	RP-C21-r48	M	EMER 2030 -ohjelman perustaminen
21.21	RP-C21-r48	M	Uusiutuvaa energiaa ja varastointihankkeita koskevista kunnallisista luvista annetun asetuksen voimaantulo
21.24	RP-C21-i06	M	Uusiutuvan kaasun tuotantohankkeita koskeva tarjouspyyntö
		Maksuerän määrä	YHTEENSÄ 1877616715 EUROA

1.6.Kuudes erä (tuki, jota ei makseta takaisin):

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
1.7	Re-C01-r03	M	Kansallisen terveydenhuoltojärjestelmän uuden hallinnon kirjanpitosuunnitelman voimaantulo
1.9	Re-C01-r03	T	Uusien integroitujen vastuukeskusten perustaminen kansallisen terveydenhuoltojärjestelmän sairaaloihin
1.11	Re-C01-r03	M	Lääkkeiden keskitettyjen hankintamekanismien vahvistamista koskevan toimintasuunnitelman voimaantulo
1.22	Re-C01-i02	T	Integroitujen jatkuvan hoidon ja palliatiivisen hoidon palvelujen kansallisten verkostojen reagoitavuuden vahvistaminen kotihoidossa
1.28	Re-C01-i05-RAM	T	Yhteisön mielenterveystiimien perustaminen Madeiran alueelliseen terveydenhuoltojärjestelmään
3.6	Re-C03-i02	T	Asunnot, joilla parannetaan esteettömyyttä vammaisten henkilöiden kannalta
3.25	Re-C03-i06	M	Porton ja Lissabonin suurkaupunkialueet ovat julkaisseet seurantakertomuksen kullakin 12 toiminta-alueella toteutetuista toimenpiteistä.
5.33	Re-C05-i07-RAM	M	Banco Português de Fomenton, Instituto de Desenvolvimento Empresarialin ja valittujen rahoituksen välittäjien välisen täytäntöönpanosopimuksen (pöytäkirjan) allekirjoittaminen
8.2	Re-C08-i01	T	Maisemanhoidon integroitujen toimien (Integrated Landscape Management Operations, IGPs) julkaiseminen Diário da Republicassa
8.21	Re-C08-i05	M	Tiedotuskampanjan kehittäminen riskikäyttäytymisen ehkäisemiseksi
10.13	TC-C10-i06-RAM	M	Monikäyttöistä tutkimusalusta koskevan sopimuksen allekirjoittaminen
13.1	TC-C13-i01	T	Yksityisten asuinrakennusten energiatehokkuuden parantaminen
14.5	TC-C14-i02-RAM	T	Asennetun vesivoiman lisätuotantokapasiteetti
14.12	TC-C14-i03-RAA	T	Uusiutuviesta energialähteistä tuotetun sähkön lisätuotanto Corvossa
15.15	TC-C15-i06	M	Sähköisiä merkinantojärjestelmiä koskevan sopimuksen allekirjoittaminen
16.6	TD-C16-i02	T	Tuki kansalliselle testauslaitosten verkostolle
17.9	TD-C17-i01	M	Valtion kirjanpitoyksikön täytäntöönpanon loppuun saattaminen
18.3	TD-C18-r33	M	Maksukyvyttömyyttä ja takaisinperintää koskevan tarkistetun oikeudellisen kehysten voimaantulo
18.6	TD-C18-i01	M	Yritys 2.0 -tietojärjestelmä
19.12	TD-C19-i04	M	Kriittisten digitaalisten infrastruktuurien päivitysten loppuun saattaminen
20.6	TD-C20-i01	T	Asennetut uudet projektorilaitteet
21.12	RP-C21-i05	M	Teollisuushankkeiden toteuttamista koskevien hyväksymisehtojen allekirjoittaminen

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
21.17	RP-C21-r46	M	Uusiutuvia kaasuja koskevan oikeudellisen kehysten voimaantulo
21.19	RP-C21-r47	M	Biometaania koskevan toimintasuunnitelman hyväksyminen
21.22	RP-C21-r48	T	Uusiutuvia energialähteitä koskevien hankkeiden lupamenettelyihin osallistuvan henkilöstön koulutus
21.26	RP-C21-i07	M	Offshore-teknisiä tutkimuksia koskevan sopimuksen (koskevien sopimusten) allekirjoittaminen
21.28	RP-C21-i08	M	Sähkön varastointikapasiteetin asentamista koskevien hyväksymisehtojen allekirjoittaminen
21.35	RP-C21-i12	M	Julkisen liikenteen hiilestä irtautumista koskevan ohjelman mukaisten puhtaiden linja-autojen hankintaa koskevien hyväksymisehtojen allekirjoittaminen
		Maksuerän määrä	YHTEENSÄ 967013198 EUROA

1.7.Seitsemäs erä (tuki, jota ei makseta takaisin):

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
1.10	Re-C01-r03	T	Kotisairaanhoidosta pois päästettyjen potilaiden määrän kasvu
1.37	RE-C01-i08-RAA	T	Etälääketiede Azorien alueellisessa terveydenhuoltojärjestelmässä
1.42	RE-C01-i10	T	Raskaiden lääkinnällisten laitteiden hankinta
2.5	Re-C02-i02	T	Kansallinen hätä- ja tilapäismajoitusavustus — Hätä- ja siirtymävaiheen rahoitussopimusten allekirjoittaminen asuintilat
3.2	Re-C03-i01	T	Sosiaalialan toimintaryhmien (Radar Social) perustaminen
3.18	Re-C03-i05	M	Digitaaliset tietoresurssit vammaisille henkilöille
5.37	Re-C05-i08	M	Kansallisen tietokonekeskuksen (CNCA) perustamista ja sen perussääntöä koskeva notaarin asiakirja
6.5	Re-C06-i02	M	Tuki vakituksille työsuhteille
6.17	Re-C06-r18	M	Julkaistaan normi samapalkkaisuuden hallintajärjestelmästä.
6.18	Re-C06-r18	M	Tunnustetaan yritykset, joissa sukupuolten palkkaero on kapea.
6.24	Re-C06-i07	T	Innovointi ja pedagoginen nykyaikaistaminen korkea-asteen koulutuksessa
7.2	Re-C07-i00	T	Yleisesti saatavilla olevat sähköajoneuvojen latauspisteet
8.13	Re-C08-i05	T	ANEPC:n, GNR:n ja palokuntien koulutus, laitteet ja ajoneuvot

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
10.15	TC-C10-i06-RAM	T	Yhden autonomisen miehittämättömän ajoneuvon toimittaminen
14.4	TC-C14-i02-RAM	M	Synkronikompensaattorin rakenne ja integrointi
14.6	TC-C14-i02-RAM	T	Kunnostettu asennettu vesivoiman tuotantokapasiteetti
17.5	TD-C17-r32	M	Menojen uudelleenarviointien, mukaan lukien tehokkuussäästöjen jälkiarviointi, sisällyttämistä tavanomaiseen talousarviomenettelyyn koskevan lainsäädännön voimaantulo
17.10	TD-C17-i01	M	Valtion talousarvion valmistelua tukevan tietoteknisen ratkaisun uudet toiminnot
17.12	TD-C17-i01	T	Kansallisen julkisten hankintojen keskusjärjestelmän tietojärjestelmät
19.25	TD-C19-i01	M	Uusien kansalaiskauppojen ja -tilojen perustamista koskevien pöytäkirjojen tai hyväksymisehtojen allekirjoittaminen
19.28	TD-C19-i05-RAM	M	Toiminnallinen prototyyppi
20.5	TD-C20-i01	T	Digitaalisen koulutuksen laboratoriot
20.7	TD-C20-i01	M	Koulun johdon voimaannuttaminen
20.15	TD-C20-i03-RAM	T	Koulujen liittäminen Madeiran autonomiseen alueeseen
21.10	RP-C21-r44	T	Valmiuksien kehittämistoimet
21.14	RP-C21-r45	M	Vihreitä taitoja ja työpaikkoja koskeva ohjelma
21.42	RP-C21-i16	M	Sopimuksen allekirjoittaminen
		Maksuerän määrä	<i>YHTEENSÄ 1208992815 EUROA</i>

1.8.Kahdeksas erä (tuki, jota ei makseta takaisin):

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
1.34	RE-C01-i06	M	Tietotekniikkamoduulien saatavuus
1.35	Re-C01-i07-RAM	T	Madeiran alueellisen terveydenhuoltojärjestelmän uudet atk-laitteet
1.36	RE-C01-i08-RAA	M	Azorien alueellisen terveydenhuoltojärjestelmän käyttäjäportaalin käyttömahdollisuuksien parantaminen
1.38	RE-C01-i09	M	Polkupyöräpakkausten hankinta
1.39	RE-C01-i09	M	Kampanja yleismaailmallista aktiivisen elämän tukijärjestelmää ja siihen liittyvää teknologia-alustaa varten
3.15	Re-C03-i04-RAA	M	Ikääntymistä koskeva hankeohjelma

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
5.20	Re-C05-i05-RAA	T	Jalostus- tai kaupanpitämisen yritysten rakennemuutostuotokset ja maatalouden rakennemuutostuotokset
5.53	Re-C05-i15-RAA	M	Täytöntöönpanosopimus
5.51	Re-C05-i14	M	Täytöntöönpanosopimus
6.7	Re-C06-i04	T	<i>Ciência Viva</i> -seurat
6.9	Re-C06-i04	T	STEAM-kurssit
6.10	Re-C06-i05-RAA	M	Keskiaikaisen jälkeiseen tai korkeanasteen koulutukseen osallistumista varten myönnetty tuki
8.3	Re-C08-i01	T	Polttoainehallintahankkeet
9.1	Re-C09-i01	T	Metalliset ikkunaluukut (ei-metalliset)
11.3	TC-C11-i01	T	Taloudellinen tuki
14.7	TC-C14-i02-RAM	T	Akun varastointikapasiteetin asentaminen
15.11	TC-C15-i04	M	Linja-autoliikenteen nopean kauttakuljetinlinjan rakentaminen Praça do Império ja Praça Albuquerque Mouzinhon välillä Portossa
16.3	TD-C16-i01	T	Työllisyys+Digitaalinen koulutus
16.4	TD-C16-i01	T	Portugalin digitaaliakatemia MOOC-kurssit
17.4	TD-C17-r32	M	Ohjelman budjetointia koskevan säädöksen voimaantulo
17.8	TD-C17-r32	T	Valtionyhtiöiden talousarvio ja toimintasuunnitelmat
18.10	TD-C18-r33	M	Tuomioistuinten kirjaamien perussäännöt
19.27	TD-C19-i01	T	Kansalaisen hakemus
19.14	TD-C19-i04	M	Turvallisuusjoukkojen ja -palvelujen tietotekniset järjestelmät
19.16	TD-C19-i05-RAM	T	Julkiset digitaaliset palvelut Madeiran autonomisella alueella
19.34	TD-C19-i08	M	Älykkäiden alueiden portaali
19.36	TD-C19-i08	M	Älykkäitä alueita koskeva koulutus
21.1	RP-C21-i01	T	Taloudellinen tuki teollisuuden hielestä irtautumista koskeville hankkeille
21.8	RP-C21-r43	M	Rahoitusväline energiaköyhyyden torjumiseksi
21.11	RP-C21-r44	M	Espaços Cidadão Energia
21.15	RP-C21-r45	M	Energiasiirtymän koulutuskeskus
21.38	RP-C21-i14	M	Sopimuksen allekirjoittaminen
		Maksuerän määrä	YHTEENSÄ 941378890 EUROA

1.9.Yhdeksäs erä (tuki, jota ei makseta takaisin):

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
1.21	Re-C01-i02	T	Terveydenhuoltojärjestelmän paikkojen laajentaminen tai kunnostaminen
1.25	Re-C01-i03	M	Mielenterveyspalvelujen verkosto
3.7	Re-C03-i02	T	Asunnot ja julkiset palvelut
3.8	Re-C03-i02	T	Julkinen tila
3.27	Re-C03-i03-RAM	T	Asunnottomia tukevien hoitokotien määrä
3.12	Re-C03-i04-RAA	T	Sosiaalitukea saaviin perheisiin kuuluvien henkilöiden koulutus
3.14	Re-C03-i04-RAA	T	Instituições Particulares de Solidariedade Socialin sähköajoneuvot
3.16	Re-C03-i04-RAA	M	Toimenpiteet, joilla torjutaan lasten ja nuorten koulunkäynnin keskeyttämistä.
3.19	Re-C03-i05	M	Portugalin viittomakielen puhelinpalvelukeskus
3.26	Re-C03-i06	T	Maksut sosiaalisiin toimenpiteisiin
4.3	Re-C04-i01	M	Julkisten kokoelmien digitalisointi
5.10	Re-C05-i02	T	Yritykset, joilla on sopimuksia tai laskuja rajapintayksiköiden tarjoamista palveluista
5.12	Re-C05-i03	T	Innovaatio- ja tutkimushankkeet, joissa keskitytään maatalouden innovaatio-ohjelman 2030 vihreisiin tai digitaalisiin näkökohtiin
5.14	Re-C05-i03	T	24 maatalouden innovaatiokeskusta
5.19	Re-C05-i05-RAA	T	Eläinten teurastukseen tai maidon laadun tai elintarviketurvallisuuden varmentamiseen tarkoitetut rakennukset
5.34	Re-C05-i07-RAM	T	Lainatakaukset, joilla tuetaan alueellisten yritysten hankkeita.
5.35	Re-C05-i08	M	"Science XXI campus" ja "Science Desk", palvelujen tarjoaminen kansallisen avoimen tieteen ja avoimen tutkimuksen ohjelman (PNCADAI) kautta
6.2	Re-C06-i01	T	Kunnostetut tai rakennetut tai hankituilla laitteilla varustetut erikoistuneet teknologiakeskukset
6.4	Re-C06-i01	T	Kunnostetut, rakennetut tai hankituilla laitteilla varustetut koulutuskeskusten sijaintipaikat
6.6	Re-C06-i03	T	Täydennyskoulutusta tukevien kurssien osallistujat
6.11	Re-C06-i05-RAA	T	Azorien autonomisen alueen koulujen kunnostaminen tai varustaminen
6.12	Re-C06-r14	M	Tutkintojen tarvekartoitusjärjestelmä (SANQ) ja ammatillisen koulutuksen tarjonta

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
7.3	Re-C07-i00	T	Yleisesti saatavilla olevat sähköajoneuvojen latauspisteet
7.8	Re-C07-i02	T	Rakennetut tai kunnostetut tiet
8.1	Re-C08-i01	T	Maisemansuunnittelu- ja -hallintaohjelmien (PRGP) julkaiseminen
8.20	Re-C08-i01	M	Ohjelma "Emparcelar para Ordenar"
8.8	Re-C08-i03	T	Vakiintunut rasisalue
9.13	Re-C09-i03-RAM	T	Vesi-infrastruktuurin korjaus ja rakentaminen
10.4	TC-C10-i02	T	Loppukertomusten hyväksyminen
12.3	TC-C12-i01	M	Tuotteet, teknologiat ja pilottiprosessit, joissa yhdistetään biopohjaisia resursseja
12.9	TC-C12-r39	M	Sähkö- ja elektroniikkalaiteromun takaisinottojärjestelmä
12.10	TC-C12-i02	T	Jätteen, uudelleenkäytön, kierrätyksen ja hyödyntämisen kapasiteetti
13.5	TC-C13-i02	T	Keskushallinnon rakennusten energiatehokkuustoimet
13.8	TC-C13-i03	M	Palvelurakennusten energiatehokkuustoimet
16.20	TD-C16-i06-RAM	T	"+Digitaaliset" hankkeet
17.11	TD-C17-i01	M	Valtion talousarvion valmistelua tukevan tietoteknisen ratkaisun toiminnot
17.16	TD-C17-i02	M	Maaseudun kiinteistöjä koskevat tietojärjestelmät
17.18	TD-C17-i03	T	<i>Segurança Social Direta</i> -verkkosivuston toiminnot
17.20	TD-C17-i03	T	Älykkäät valvontamallit
18.4	TD-C18-r33	M	Ympäristölupien esteiden poistamista koskevan lainsäädäntöpaketin voimaantulo
18.7	TD-C18-i01	M	Tietojärjestelmä oikeudenkäyntien sähköistä käsittelyä varten
18.8	TD-C18-i01	M	Oikeusalan laitteita ja infrastruktuuria koskeva teknologiasuunnitelma
18.9	TD-C18-i01	M	Tietämyksenhallinta-alustat
19.6	TD-C19-i02	M	Alueellinen tietoinfrastruktuuri
19.7	TD-C19-i03	T	Osaamiskeskuksia
19.17	TD-C19-i05-RAM	T	Julkishallinnon tietotekniikkainfrastruktuuri Madeiran autonomisella alueella
19.18	TD-C19-i06-RAA	M	ARA:n alueellisen julkishallinnon digitalisointi
20.12	TD-C20-i02-RAA	T	Digitaaliset laitteet ja digitaaliset oppimateriaalit kouluissa
20.16	TD-C20-i03-RAM	T	Oppilaat perus- ja keskiasteen koulutuksen toisella ja kolmannella kierroksella Madeiran autonomisella alueella digitaalisten käsikirjojen avulla

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
20.17	TD-C20-i03-RAM	T	Digitaalisia taitoja koskeva koulutus hyväksytyssä ilmoitusjärjestelmässä
20.18	TD-C20-i03-RAM	M	Tieteellisten ja teknologisten laitteiden toimittaminen Madeiran autonomisen alueen kouluille
21.2	RP-C21-i02	T	Yksityisten asuinrakennusten energiatehokkuuslaitteet
21.32	RP-C21-i10-RAA	T	Varastointikapasiteetin asentaminen
		Maksuerän määrä	YHTEENSÄ 2111907988 EUROA

1.10. Kymmenes erä (tuki, jota ei makseta takaisin):

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
1.17	Re-C01-i01	M	Laitteiden hankinta ja palvelujen saatavuus tai neuvonta paikallisissa terveydenhuoltoyksiköissä
1.18	Re-C01-i01	T	<u>Terveydenhuoltoyksiköiden rakentaminen tai kunnostaminen</u>
1.26	Re-C01-i04	M	Terveydenhuoltopalvelujen, rakennusten ja terveydenhuollon laitteiden rakentaminen ja kunnostaminen
1.30	Re-C01-i05-RAM	M	Madeiran alueellisen terveydenhuoltojärjestelmän rakentaminen tai kunnostaminen
1.43	RE-C01-i10	T	Raskaiden lääkinnällisten laitteiden hankinta
1.44	RE-C01-i11-RAA	T	Azorien alueellisen terveydenhuoltojärjestelmän rakentaminen, laitteet ja ajoneuvot
2.3	Re-C02-i01	T	Asuntojen saatavuuden tukiohjelma – asunnot asumistukea varten
2.7	Re-C02-i02	T	Hätä- ja tilapäismajoitus
2.11	Re-C02-i03-RAM	T	Sosiaalinen asuntotuotanto Madeiran autonomisella alueella
2.30	Re-C02-i07-RAA	T	Maa-alueiden infrastruktuuri
2.17	Re-C02-i04-RAA	T	Azorien autonomisen alueen julkisen asuntokannan rakennetut ja kunnostetut rakennukset
3.1	Re-C03-i01	T	ELäketieteelliset ajoneuvot
3.4	Re-C03-i01	T	Uudet tai kunnostetut paikat sosiaalisissa palveluissa
3.10	Re-C03-i03-RAM	T	Uudet ja kunnostetut paikat hoitokodeissa ja muissa hoitokodeissa

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
3.13	Re-C03-i04-RAA	T	Rakennusten rakentaminen tai kunnostaminen vammaisille henkilöille
3.28	Re-03-i07-RAA	T	Uudet tai kunnostetut paikat hoitokodeissa
3.30	Re-C03-r38	M	Yksittäinen sosiaalietuus
4.4	Re-C04-i01	T	Kulttuurilaitosten tekniset laitteet
4.8	Re-C04-i02	T	Kulttuurikohteiden ennallistaminen ja kansallisen ääniarkiston rakentaminen
5.6	Re-C05-i01.01	T	Pkaapelikanavat, prosessit tai palvelut
5.17	Re-C05-i04-RAA	T	Todistukset yhteensä 45000000 euron siirrosta yrityksille oman pääoman ehtoisena ja oman pääoman luonteisena tukena
5.54	Re-C05-i15-RAA	T	Pääomarahaston kanssa allekirjoitetut oikeudelliset sopimukset, ja ministeriö on saattanut investoinnin päätökseen
5.36	Re-C05-i08	M	Julkishallinnon T & K-ohjelman tavoitteet, julkishallinnon tekoälytoiminnot
5.38	Re-C05-i08	M	Kansallisen kehittyneen tietokonekeskuksen tuki-infrastruktuuri ja datakeskus, Portugalin rahoitusosuus supertietokoneen deucalionille, Mare Nostrum 5 -supertietokoneen rahoitus ja portugalinkielinen laaja kielimalli (LLM)
5.50	Re-C05-i13	T	Laitteiden hankinta tutkimusyksiköitä varten
5.52	Re-C05-i14	T	Lopullisten edunsaajien kanssa allekirjoitetut oikeudelliset sopimukset, ja ministeriö on saattanut investoinnin päätökseen
6.19	Re-C06-i06	T	Tutkimusta ja akateemista kansainvälistä liikkuvuutta koskevat sopimukset
6.23	Re-C06-i07	T	Maataloustieteitä ja digitaalisten taitojen koulutusta koskevat kurssit
6.25	Re-C06-i07	T	Akateemisten opintojen keskeyttämisohjelmat
7.15	Re-C07-i05-RAA	T	Rakennetut tai kunnostetut tiet
8.6	Re-C08-i02	M	Maanpeitteen seurantajärjestelmän (SMOS) viitekartoitus
8.9	Re-C08-i03	T	Primääripolttoaineen hallinnan pysäytysten rakenneverkko (RPFGC)
8.11	Re-C08-i04	T	Kevyiden ja keskikokoisten palomiesten helikoptereiden hankinta
8.22	Re-C08-i05	T	Metsänhoitolaitteiden hankinta
9.2	Re-C09-i01	M	Verkon tukitoimet (SM1)
9.3	Re-C09-i01	M	Maa-alueen nykyaikaistaminen (SM2)
9.4	Re-C09-i01	T	Jäteveden uudelleenkäytön käsittelylaitosten rakentaminen (SM4)

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
9.15	Re-C09-i01	M	Vesiliitäntöjen rakentaminen
9.14	Re-C09-i05	T	Aurinkosähkökapasiteetin asentaminen Alquevan patojärvelle
10.3	TC-C10-i01	M	Blue Hub -keskukset ja Blue Hub School
10.9	TC-C10-i04-RAA	M	Tutkimusalueen toimittaminen
10.10	TC-C10-i04-RAA	M	Meriin liittyvän tutkimus- ja kehityskeskusten rakentaminen Azoreille (MARTEC-keskus)
10.12	TC-C10-i05-RAA	M	Kalastus- ja vesiviljelyalan laitteiden hankinta
10.14	TC-C10-i06-RAM	M	Tutkimusalueen ja -ajoneuvojen toimittaminen
13.3	TC-C13-i01	T	Maksetut ”tehokkuussetelit”
13.12	TC-C13-i01	T	Maksetut e-Lar-setelit
14.9	TC-C14-i02-RAM	M	Älykkäiden mittareiden asentaminen
14.15	TC-C14-i02-RAM	M	Socorridosin vesivoimalaitoksen kunnostaminen
14.16	TC-C14-i04	M	Täytäntöönpanosopimus tai -säädös (-säädökset)
14.17	TC-C14-i04	T	Oikeudellisten sopimusten allekirjoittaminen lopullisten edunsaajien kanssa, ja ministeriö on saattanut investoinnin päätökseen
14.11	TC-C14-i03-RAA	T	ja kunnostettu geotermisen energian tuotantokapasiteetti
14.14	TC-C14-i03-RAA	T	Aurinkokennojen asentaminen
15.16	TC-C15-i06	T	Radat, joilla sähköiset merkinantojärjestelmät on korvattu
16.8	TD-C16-i02	T	101000000 euron maksaminen kansalliselle testausalustaverkostolle
16.9	TD-C16-i02	T	Digitaalinen kauppa Naapurialueet
16.10	TD-C16-i02	T	Digitaaliset palvelut yrityksille
16.11	TD-C16-i02	T	Digitalisaatio-ohjelmat
16.15	TD-C16-i03	T	34000000 euron maksaminen digitaalinnovointikeskittymille
16.17	TD-C16-i04	T	”Teollisuus 4.0” -hankkeet
16.18	TD-C16-i05-RAA	T	Yritysten digitaalisen siirtymän kannustinjärjestelmä
16.19	TD-C16-i05-RAA	M	Tiede- ja teknologiapuistot
17.25	TD-C17-r40	M	Verotukia koskevien säädösten voimaantulo
19.2	TD-C19-i01	T	Eri kanavien kautta saatavilla olevat julkiset palvelut
19.3	TD-C19-i01	M	Uusi konsuliedustustojen hallinnointimalli

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
19.26	TD-C19-i01	T	Kansalaiskaupat ja kansalaisten tilat toiminnassa
19.8	TD-C19-i03	T	Salauslaitteiden hankinta
19.9	TD-C19-i03	T	Kansallinen kyberturvallisuuskehys
19.13	TD-C19-i04	T	Kriittiset digitaaliset infrastruktuurit
19.15	TD-C19-i04	M	Hallituksen tietoverkon hallintakeskus (RING)
19.21	TD-C19-i07	T	Julkishallinnon työntekijöiden koulutus- ja yhteistyötilat
19.35	TD-C19-i08	M	Älykkäät alueet: Kaupunkien hallintafoorumit, digitaaliset kaksoiset ja julkisen politiikan tulostaulu
20.8	TD-C20-i01	T	Digitaaliset oppimisresurssit
21.4	RP-C21-i03	T	Palvelurakennusten energiatehokkuutta parantava peruskorjaus
21.6	RP-21-i04-RAM	T	Julkisten rakennusten energiatehokkuutta parantava peruskorjaus
21.13	RP-C21-i05	T	Vähintään 5 teollisuushanketta ilmastosiirtymään liittyvien teknologioiden alalla
21.44	RP-C21-r48	M	Uusiutuvaa energiaa koskevien hankkeiden lupamenettelyjä koskeva koulutus
21.23	RP-C21-r48	M	Uuden uusiutuvan energian kapasiteetin jakamisen aikataulu
21.27	RP-C21-i07	M	Merituulivoimaa koskevien teknisten tutkimusten julkaiseminen
21.31	RP-C21-i09	M	Keskitetty digitaalinen palvelupiste uusiutuvaa energiaa koskevien hankkeiden lupamenettelyjä ja seurantaa varten
21.33	RP-C21-i11-RAM	T	Aurinkosähköyksiköiden asentaminen ja varastointikapasiteetti
21.34	RP-C21-i11-RAM	T	Uusiutuvan energian kapasiteetin asentaminen
21.36	RP-C21-i12	M	Päästöttömien linja-autojen toimittaminen
21.37	RP-C21-i13-RAM	T	Päästöttömien linja-autojen ja sähköllä korvattujen romuajoneuvojen hankinta
21.39	RP-C21-i14	T	Linja-auton nopean kauttakulminjan rakentaminen Bragaan
21.43	RP-C21-i16	M	Kiskoköysiradan rakentaminen
21.45	RP-C21-i17	M	Täytöntöönpanosopimus tai -säädös (-säädökset)
21.46	RP-C21-i17	T	Lopullisten edunsaajien kanssa allekirjoitetut oikeudelliset sopimukset, ja ministeriö on saattanut investoinnin päätökseen

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
21.47	RP-C21-i18	M	Täytäntöönpanosopimus tai -säädös (-säädökset)
21.48	RP-C21-i18	T	Lopullisten edunsaajien kanssa allekirjoitetut oikeudelliset sopimukset, ja ministeriö on saattanut investoinnin päätökseen
		Maksuerän määrä	YHTEENSÄ 3667313865 EUROA

2. Laina

Edellä 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitettut erät on järjestettävä seuraavasti:

2.1. Ensimmäinen erä (lainatuki):

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
5.23	Re-C05-r10	M	Banco Português de Fomenton (BPF) toiminnasta ja yhtiöjärjestyksestä annetun asetuksen voimaantulo
5.27	Re-C05-i06	M	BPF:n pääomitus-toimenpidettä sääntelevän asetuksen voimaantulo
5.28	Re-C05-i06	M	Sijoituspolitiikan kehittäminen (pääomapolitiikan vahvistaminen) ja ajoneuvon hallinnoijan hyväksyntä
		Maksuerän määrä	YHTEENSÄ 700000000 EUROA

2.2. Toinen erä (lainatuki):

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
5.30	Re-C05-i06	M	Ilmoitus Euroopan komissiolle BPF:ää koskevan pilariarvioinnin onnistuneesta läpäisemisestä
5.31	Re-C05-i06	M	250000000 euron pääomansiirto Portugalin hallitukselta BPF:lle ja BPF:n sijoituspolitiikan hyväksyminen
		Maksuerän määrä	YHTEENSÄ 125000000 EUROA

2.3.Kolmas erä (lainatuki):

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
2.20	Re-C02-i05	T	Kohtuuhintainen julkinen asuntokanta – Asuminen, jossa on aloitettu työt (rakentaminen korkealla energiatehokkuudella tai kunnostaminen paremmalla energiatehokkuudella)
2.25	Re-C02-i06	T	Opiskelijamajoitus kohtuullisin kustannuksin – niiden opiskelijamajoituspaikkojen määrä, joista on käynnistetty tarjouskilpailuja
5.24	Re-C05-r13	M	Yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavia yrityksiä koskevan oikeudellisen kehyksen tarkistuksen voimaantulo
5.25	Re-C05-r13	M	Arvopaperilain tarkistuksen voimaantulo
7.9	Re-C07-i03	M	Ensimmäinen ympäristövaikutusten arviointi tehty
		Maksuerän määrä	YHTEENSÄ 379431726 EUROA

2.4.Neljäs erä (lainatuki):

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
5.44	Re-C05-i11	T	Sopimusten tekeminen uusien tuotteiden, prosessien tai palvelujen kehittämiseksi asiaankuuluvilla strategisilla aloilla (innovaatio-ohjelmat).
7.11	Re-C07-i04	M	Sopimus allekirjoitettu 10 tiehankkeesta
		Maksuerän määrä	YHTEENSÄ 235337423 EUROA

2.5.Viides erä (lainatuki):

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
5.26	Re-C05-r13	M	Pääomamarkkinoiden kehitys – lainsäädännön voimaantulo
5.43	Re-C05-i06	T	Yhteensä 650000000 euron maksaminen pääomitusvälineestä Portugaliin sijoittautuneille ja/tai siellä toimiville rahoitusalan ulkopuolisille yrityksille oman pääoman ehtoisena ja oman pääoman luonteisena tukena sen investointipolitiikan mukaisesti

5.46	Re-C05-i12	T	Sopimusten tekeminen uusien tuotteiden, prosessien tai palvelujen kehittämiseksi strategisilla aloilla, jotka ovat merkityksellisiä vähähiilisen talouden, ilmastonmuutoksen sietokyvyn ja siihen sopeutumisen kannalta.
10.5	TC-C10-i03	M	Monitoiminnallista merialustaa ja operaatiokeskusta koskevan sopimuksen allekirjoittaminen
10.6	TC-C10-i03	M	Alfete Arsenal -akatemian viimeistely
10.17	TC-C10-i07	M	Alusten hiilestä irtautumista koskevan tarjouskilpailun käynnistäminen
		Maksuerän määrä	YHTEENSÄ 1313054513 EUROA

2.6. Kuudes erä (lainatuki):

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
6.28	Re-C06-i09	T	Julkisten koulujen rakentamisen ja kunnostamisen rahoitusta koskevien hyväksymisehtojen allekirjoittaminen
19.30	TD-C19-r41	M	Julkisten palvelujen saatavuutta koskevan säädöksen voimaantulo
19.31	TD-C19-r42	M	SIADAPin tarkistamista koskevan säädöksen voimaantulo
19.32	TD-C19-r42	M	Julkishallinnon osaamisprofiilia muuttavan säädöksen voimaantulo
		Maksuerän määrä	YHTEENSÄ 509920104 EUROA

2.7. Kahdeksas erä (lainatuki):

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
5.48	Re-C05-i16	M	Portugalin hallituksen ja Euroopan komission välisen rahoitussopimuksen allekirjoittaminen
19.33	TD-C19-r42	M	SIADAP-alusta
		Maksuerän määrä	YHTEENSÄ 302504066 EUROA

2.8. Yhdeksäs erä (lainatuki):

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
5.49	Re-C05-i16	T	InvestEU-investointikomitean hyväksymät rahoitus- tai investointitoimet.
7.5	Re-C07-i06	T	Toimenpiteet valikoiduilla yritysten vastaanottoalueilla
7.10	Re-C07-i03	T	Rakennetut tai kunnostetut tiet
		Maksuerän määrä	YHTEENSÄ 488671912 EUROA

2.9. Kymmenes erä (lainatuki):

Juokseva numero	Toimenpide (uudistus tai investointi)	Välitavoite/tavoite	Nimi
2.24	Re-C02-i05	T	Kohtuuhintainen julkinen asuntokanta
2.28	Re-C02-i06	T	Opiskelija-asunto kohtuuhintaan
5.29	Re-C05-i06	T	Yhteensä 850000000 euron maksaminen pääomitusvälineestä Portugaliin sijoittautuneille ja/tai Portugalissa toimiville yrityksille oman pääoman ehtoisena ja oman pääoman luonteisena tukena sen investointipolitiikan mukaisesti
5.32	Re-C05-i06	M	Sijoituspolitiikka
5.45	Re-C05-i11	T	Tuotteet, prosessit tai palvelut
6.29	Re-C06-i09	T	Koulut rakensivat tai kunnostivat laitteita tai hankkivat laitteita kouluja varten
10.7	TC-C10-i03	M	"Monitoiminnallisen laivastoalustan" ja "toimintakeskuksen" rakentaminen
10.18	TC-C10-i07	T	Alusten energiasiirtymään liittyvät maksut
15.6	TC-C15-i08	T	Porton metroverkon laajennuksen osan rakentaminen
		Maksuerän määrä	YHTEENSÄ 1526299465 EUROA

3

JAKSO: LISÄJÄRJESTELYT

1. Elpymis- ja palautumissuunnitelman seuranta- ja täytäntöönpanojärjestelyt

Portugalin elpymis- ja palautumissuunnitelman seuranta ja täytäntöönpano toteutetaan seuraavien järjestelyjen mukaisesti:

Asetuksessa nro 29-B/2021, sellaisena kuin se on muutettuna 24 päivänä heinäkuuta 2023 annetulla asetuksella nro 61/2023, vahvistetaan nelitasoinen hallintomalli:

- a) Ministeriöiden välinen komissio, jonka puheenjohtajana toimii pääministeri ja joka vastaa strategisesta ja poliittisesta koordinoinnista sekä yleisestä poliittisesta ohjauksesta;
- b) Kansallinen seurantakomissio, joka koostuu työmarkkinaosapuolten ja talouselämän osapuolten edustajista sekä kansalaisyhteiskunnan keskeisistä hahmoista ja jonka puheenjohtajana toimii riippumaton henkilö ja jonka tehtävänä on seurata elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöönpanoa ja tuloksia, edistää sen asianmukaista levittämistä kansalaisille, yrityksille ja muille organisaatioille sekä tarkastella sen tuloksellisuuteen vaikuttavia kysymyksiä ja esittää suosituksia;
- c) Elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöönpanosta vastaa ministerineuvoston päätöslauselmalla nro 46-B/2021 perustettu hallintorakenne *Estrutura de Missao Recuperar Portugal*, jäljempänä 'työryhmä', yhdessä kehitys- ja koheesioviraston (EU:n varojen yhdistelmän käytön valvonta, kaksinkertaisen rahoituksen riskin valvonta ja johdonmukaisuus muiden aloitteiden kanssa) ja valtiovarainministeriön kanssa.
- d) Tarkastus- ja valvontakomitea, jonka puheenjohtajana toimii varainhoidon tarkastusvirasto (IGF) ja joka vastaa tarkastus- ja valvontatoimista.

Portugali on perustanut institutionaaliset toimijat, jotka vastaavat yksittäisten uudistusten ja investointien täytäntöönpanosta osa-alueiden tasolla. Kunkin uudistuksen ja investoinnin toteuttamiseen osallistuvien vastuuministeriöiden tai toimijoiden on oltava säännöllisesti yhteydessä työryhmään, joka vastaa elpymis- ja palautumissuunnitelmaan liittyvän työn koordinoinnista, sopimusten allekirjoittamisesta suorien ja välitason tuensaajien kanssa, välitavoitteiden ja tavoitteiden saavuttamisen todentamisesta ja maksupyynnöjen lähettämisestä Euroopan komissiolle.

2. Järjestelyt, joiden mukaisesti komissio saa täyden pääsyn perustana oleviin tietoihin

- Portugalin elpymis- ja palautumissuunnitelman ja sen täytäntöönpanon keskitettynä koordinointielimenä toimiva *Estrutura de Missao Recuperar Portugal* -työryhmä vastaa suunnitelman yleisestä koordinoinnista ja seurannasta yhdessä kehitys- ja koheesioviraston ja valtiovarainministeriön kanssa. Se toimii erityisesti koordinointielimenä välitavoitteiden ja tavoitteiden edistymisen seurannassa, valvonta- ja tarkastustoimien seurannassa ja tarvittaessa täytäntöönpanossa sekä raportoinnissa ja maksupyynnöissä. Se koordinoi välitavoitteita ja tavoitteita koskevaa raportointia, asiaankuuluvia indikaattoreita mutta myös laadullisia taloudellisia tietoja ja muita tietoja, kuten tietoja lopullisista edunsaajista. Tietojen koodaus tapahtuu keskitetyssä tietojärjestelmässä.
- Kun tämän liitteen 2.1 jaksossa esitetyt sovitut välitavoitteet ja tavoitteet on saavutettu, Portugalin on asetuksen (EU) 2021/241 24 artiklan 2 kohdan mukaisesti toimitettava komissiolle rahoitusosuuden ja tarvittaessa lainan maksamista koskeva asianmukaisesti perusteltu pyyntö. Portugalin on varmistettava, että komissiolle on pyynnöstä täysi pääsy asiaankuuluviin taustatietoihin, jotka tukevat maksupyynnön asianmukaisia perusteluja, sekä

asetuksen (EU) 2021/241 24 artiklan 3 kohdan mukaista maksupyynnön arviointia että tarkastus- ja valvontatarkoituksia varten.